

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ
ΝΗΣΟΥ ΛΕΣΒΟΥ ΣΕ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ
ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ.

ΕΛΑΓΩΤΕΛΛΗ ΣΟΦΙΑ

Βιβλιοθήκη ΤΕΙΜ

Αρ. 616. 638

ΑΘΗΓΗΤΗΣ :
ΣΟΥΦΡΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ : 2001

ΛΕΣΒΟΣ • LESBOS

ΥΠΟΜΝΗΜΑ MEMORANDUM

- Πόλη, Κωμόπολη, Χωριά
Town, small town, villages
- Ασφαλτός Χωματόδρομος
Main road earthen road
- Αρχαιότητες
Archaeological site
- Πηγή
Spring
- Λιμάνι
Port, Harbor, Anchorage
- Βυζαντινά, Μεσαιωνικά
Byzantine, Mediaeval
- Σπηλιά
Cave
- Ιαματική, θερμή πηγή
Curative healing
- Μονή, ναός
Monastery, church
- Οργανωμένο κάμπινγκ
Organized camping
- Παραλία, πλάζ
Beach

ΑΓΙΑΣ ΣΑΒΙΝΗΣ
ΑΓΙΑΣ ΑΛΛΟΝΗΣ

ΚΩΜΗΤΗΣ ΛΕΩΣ
ΚΩΜΗΤΗΣ ΛΕΩΣ

“Όπου κι αν λάχω κατοικία
δεν μου απολείπουν οι καρποί
μ’ έχει ο Θεός ευλογημένη
κι είμαι γεμάτη προκοπή
είμαι η ελιά η τιμημένη”.

“ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ”

“Το κλωνάρι της γκριζας ελιάς τα παιδιά μας θρέφει/ και
αυτή ούτε νιος / ούτε γέρος κανείς στρατηγός / δεν θα
γίνει ποτέ ν’ αφανίσει, / με το χέρι του σαν θα την κόψει /
γιατί τ’ άγρυπνο μάτι του Δία, / της ελιάς που ‘ναι τούτος
προστάτης, / την προσέχει πολύ, /κι η θεά Αθηνά, /γαλανά
που ‘χει μάτια”.

Οιδίπους επί Κολωνώ. Σοφοκλής. (Στ. 701-705)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

I. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ Ν. ΛΕΣΒΟΥ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
2. ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ
3. Η ΛΕΣΒΟΣ ΣΗΜΕΡΑ
4. ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

II. ΕΛΙΑ - ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΑΙΟΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗ ΛΕΣΒΟ
2. ΒΡΩΣΙΜΕΣ ΕΛΙΕΣ
3. ΣΑΠΟΥΝΙΑ
4. ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ :
 - 4.1 ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ - ΕΛΑΙΟΚΑΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ
 - 4.2 Η ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ ΣΤΗ ΛΕΣΒΟ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ
 - 4.3 ΕΞΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΑΙΟΚΑΡΠΟ
 - 4.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΗ ΛΕΣΒΟ
 - 4.5 ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ- ΣΥΣΤΑΣΗ - ΠΟΙΟΤΗΤΑ
 - 4.6 ΤΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΣΤΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ

III. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

1. ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΝ/ΣΜΩΝ
2. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ - ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ
3. ΝΟΜΟΣ 602/31.12.1914 ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
4. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
5. Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΑΠΟ ΤΟ 1944 ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ
6. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

IV. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Ν. ΛΕΣΒΟΥ

1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ
2. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ
3. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗ ΛΕΣΒΟ:

- 3.1 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
- 3.2 Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
- 3.3 ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

V. ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ

- 1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΙΔΡΥΣΗ - ΣΚΟΠΟΣ
- 2. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
- 3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
- 4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
- 5. ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Α.Σ.Λ.
- 6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ
- 7. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΟΡΕΙΑΣ Ε.Α.Σ.Λ. ΜΕΣΩ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ
- 8. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

VI. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

VII. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Θέμα αυτής της εργασίας είναι η Συνεταιριστική Δραστηριότητα και η ιστορική αναδρομή της Νήσου Λέσβου σε συνάρτηση με την ελιά και τα προϊόντα της. Γενικά όλη η οικονομία της Λέσβου κινείται γύρω από την ελιά και τα προϊόντα της από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

Τον τελευταίο αιώνα η συνεισφορά των Συνεταιριστικών Οργανώσεων ήταν καθοριστική.

Το αντικείμενο λοιπόν αυτής της εργασίας είναι κατ' εξοχήν επίκαιρο για τον τόπο μας.

Έγινε προσπάθεια να αποτυπωθεί όσο καλύτερα γινόταν η παραπάνω δραστηριότητα και σ' αυτή την προσπάθεια θέλω να ευχαριστήσω για τη συμβολή τους, ιδιαιτέρως: Τον φίλο κ. Γιώργο Σιδέρη για τη σημαντική του βοήθεια υπάλληλο της Α.Τ.Ε. Μυτιλήνης. Επίσης τον κ. Στρατή Νικολάου, υπάλληλο της Ένωσης Συνεταιρισμών Λέσβου, την Ραλλού Σπανέλλη, την καλή μου φίλη Γάγγου Μαριάννα και καθ' έναν που βοήθησε με τον τρόπο του.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθηγητή μου κ. Σούφρα Χρήστο, που αναθέτοντάς μου αυτή την εργασία μου έδωσε την ευκαιρία να γνωρίσω τόσο ενδιαφέροντα πράγματα που αφορούν άμεσα εμένα και τον τόπο μου. Επιπλέον μου δόθηκε η δυνατότητα να δώσω και σε σας μια μικρή γεύση από το νησί μου που τόσο αγαπώ, ελπίζοντας ότι μια μέρα θα σας κινήσει το ενδιαφέρον να το γνωρίσετε από κοντά!

I. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ Ν. ΛΕΣΒΟΥ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Νήσος Λέσβος, βρίσκεται στο βορειοανατολικό Αιγαίο και μαζί με την Λήμνο και τον Άγιο Ευστράτιο, αποτελούν το Νομό Λέσβου.

Είναι το τρίτο σε μέγεθος Ελληνικό νησί, μετά την Κρήτη και την Ευβοια, έχοντας εμβαδό 1.630 τ.χλμ ,με μήκος 70 χιλ. και πλάτος 45 χιλ. περίπου.

(Έχει έκταση 1.613.000 στρέμματα κα αντιπροσωπεύει το 75% της συνολικής έκτασης του νομού, που είναι 2.154.000 στρέμματα).

Ο πληθυσμός της φθάνει περίπου τους 95.000 κατοίκους, ο περισσότερος των οποίων ασχολούνται με τη γεωργία και την κτηνοτροφία, είναι δηλ. αγροτικός πληθυσμός .

Άλλοι κλάδοι της οικονομίας του νησιού πέρα από τη γεωργία και τη κτηνοτροφία είναι η αλιεία, ο τουρισμός, η βιοτεχνική δραστηριότητα, η δασική παραγωγή, το εμπόριο (κ.λ.π.)

Τα 75 χωριά και πόλεις συγκροτούν 13 Δήμους, μετά τις σημειώσεις του Νόμου Καποδίστρια:

- Δήμος Μυτιλήνης
- Δήμος Γέρας
- Δήμος Αγιάσου
- Δήμος Πλωμαρίου
- Δήμος Ευεργέτουλα
- Δήμος Πολυχνίτου
- Δήμος Θερμής
- Δήμος Καλλονής
- Δήμος Αγ. Παρασκευής
- Δήμος Μανταμάδου
- Δήμος Μήθυμνας
- Δήμος Πέτρας
- Δήμος Ερεσού-Άντισσας

Πιο αναλυτικά οι πόλεις και τα χωριά που συγκροτούν αυτούς τους Δήμους είναι τα ακόλουθα:

Πόλεις και χωριά της Λέσβου

- Αγιάσος
- Αγία Μαρίνα
- Αγία Παρασκευή
- Άγρα
- Ακράσι
- Αλυφαντά
- Αμπελικό
- Ανεμώτα
- Άντισα
- Άργενος
- Αρίσβη
- Ασώματος
- Αφάλωνας
- Βασιλικά
- Βατερά
- Βατούσα
- Βρίσα
- Γέρα (Γενικά)
- Δάφια
- Ίππειος
- Ερεσός
- Θερμή
- Καλονή
- Κάπη
- Κάτω Τρίτος
- Κεραμειά
- Κλειού
- Κώμη
- Λάμπου Μύλοι
- Λαφιώνας
- Λεπέτυμνος
- Λισβόρι
- Λουτρά
- Λουτρόπολη Θερμής
- Μανταμάδος
- Μεγαλοχώρι
- Μεσαγρός
- Μεσότοπος
- Μήθυμνα (Μόλυβος)
- Μιστεγνά
- Μόρια
- Μυτλήνη
- Νάπη
- Νεοχώρι
- Μυχού
- Ν.Κυδωνίες
- Παλαιόκηπος
- Παλαιοχώρι
- Πάμφιλα
- Παναγιούδα
- Παπάδος
- Παράκοιλα
- Πελόπη
- Πέραμα
- Πέτρα
- Πηγή
- Πλαγιά
- Πλακάδος
- Πλωμάρι
- Πολιχνίτος
- Πτερούντα
- Πύργοι Θερμής
- Σίγρι
- Σκαλοχώρι
- Σκαμιά
- Σκούντα
- Σκόπελος
- Σκουτάρος
- Σταυρός
- Στύψη
- Ταξιάρχες (Καγιάνι)
- Τρύγονας
- Υψηλομέτωπο
- Φίλια
- Χίδηρα

Πρωτεύουσα της Λέσβου είναι η Μυτιλήνη με 30.000 κατοίκους, μια από τις ωραιότερες πόλεις της Ελλάδας, με πλήθος ιστορικών και πολιτιστικών μνημείων, στα πλαίσια αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, γεμάτη ζωή όλο το χρόνο.

2. ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ:

Πριν από τον κατακλυσμό του Δευκαλίωνος εγκαταστάθηκαν στη Λέσβο Αργείοι με αρχηγό το Ξάνθο, γιο του Τριόπου. Μετά τον κατακλυσμό ο Μάκαρας, από την Ώλενο της Αχαΐας, εγκατέστησε νέους κατοίκους στην ερημωμένη Λέσβο.

Στην επόμενη γενεά ένας εγγονός του Αιόλου, ο Λέσβος, έρχεται με αποίκους στη Λέσβο, παντρεύεται την κόρη του Μάκαρα Μήθυμνα και δίνει το όνομα του στο νησί και στους κατοίκους, στις δε πόλεις τα ονόματα των θυγατέρων του Μάκαρα ήταν η Μυτιλήνη και η Μήθυμνα.

Μετά τον Τρωϊκό πόλεμο έχουμε Αιολικές εκστρατείες στη Λέσβο με αρχηγούς τους γιούς του Ορέστη. Στους ιστορικούς χρόνους, η διάλεκτος της Λέσβου και της Αιολίδος παρουσιάζει ομοιότητα με τη Θεσσαλική και Βοιωτική ενώ στον 5ο π.χ. αι., Αιολείς της Λέσβου και της Κύμης αναγνώρισαν μια συγγένεια με τους Βοιωτούς.

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ:

Στην Ιωνική ποίηση του 8ου π.χ. αιώνα αναγνωρίζεται Ελληνικός αποικισμός του νησιού πριν από τον Τρωϊκό πόλεμο. Αυτό όμως δεν αποδεικνύεται από τα αρχαιολογικά δεδομένα, κυρίως γιατί η Λέσβος δεν έχει ερευνηθεί ακόμα επαρκώς ανασκαφικά.

Είναι γνωστοί δώδεκα προϊστορικοί οικισμοί, εκ των οποίων μόνο της Θερμής και εν μέρει της Άντισσας έχουν ανασκαφεί συστηματικά. Η Θερμή κατοικήθηκε από το 3200 έως το 2400 π.χ. περίπου, από προελληνικό πληθυσμό που δημιούργησε τον ιδιάζοντα πολιτισμό στη Δυτική Μικρά Ασία με κέντρο την Τροία και ο οποίος εξαπλώθηκε ΒΔ ως τη Θράκη και την Μακεδονία και επηρέασε τους λαούς της Ελλάδας.

Νέες ανασκαφές στον προϊστορικό οικισμό του Κουρτίου του Κόλπου της Καλλονής, όπου η ζωή φαίνεται πως ήταν συνεχής από τους νεολιθικούς χρόνους ως και τους γεωμετρικούς, στη Μυτιλήνη, η δύναμη της οποίας στους κλασσικούς χρόνους, συνδέεται από μερικούς αρχαιολόγους με την εξάπλωση των Αιολικών φύλλων, και στο σημαντικότερο Αιολικό ιερό του νησιού, στην Κλοπεδή θα δώσουν τη λύση στο πρόβλημα της εγκαταστάσεως του Ελληνικού στοιχείου στη Λέσβο.

ΙΣΤΟΡΙΑ:

Η γη της Λέσβου είναι πλούσια και η ζωή εύκολη. Λεσβιακοί αμφορείς στη Σμύρνη και στην Αθήνα δείχνουν ότι η εξαγωγή του κρασιού από τη Λέσβο άρχισε από τον 7ο π.χ. αι. Από τις πόλεις της Λέσβου πέντε είναι οι σημαντικότερες: η Μυτιλήνη, η Μήθυμνα, η Άντισσα, η Πύρρα και η Ερεσός.

Πρώτο πολίτευμα ήταν η βασιλεία η οποία καταλύεται τον 7ο π.χ. αιώνα και αντικαθίσταται από ολιγαρχικά πολιτεύματα ή τυραννίες.

Από τον 7ο π.χ. αιώνα παρουσιάζεται μια μεγάλη πνευματική και καλλιτεχνική άνθηση. Μουσική και ποίηση είναι οι αγαπημένες τέχνες των Λεσβίων. Τέρπανδρος, Αρίων ο Μηθυμναίος, Σαπφώ, Κοιτίων ο Μυτιληναίος είναι από τους πιο περίφημους μουσικούς της αρχαιότητας. Εκπρόσωποι της λυρικής ποίησης είναι η Σαπφώ και ο Αλκαίος, ενώ η επική εκπροσωπείται από τον Πυρραίο και τον Τέλεσι τον Μηθυμναίο. Ο Πιπτακός ένας από τους 7 σοφούς. Οι ιστορικοί: Ελληνικός ο Μυτιληναίος, Μυρσίλος ο Μηθυμναίος, Ερμείας ο Μηθυμναίος, Χάρης ο Μυτιληναίος, οι φιλόσοφοι Θεόφραστος και Φανίας οι Ερέσιοι, Κράτιππος, οι ρήτορες Αισχίνης, Ποτάμων, Λεσβώναξ, ήταν από τους διασημότερους άνδρες της αρχαίας Ελλάδας.

Επί Κύρου η Λέσβος γίνεται φόρου υποτελής στους Πέρσες με συνθήκη και υποχρεώνεται να τους ακολουθεί στις εκστρατείες. Το **499/8 π.Χ.** οι Λέσβιοι σκοτώνουν τον τύρρανο Κώη του Εξάνδρου και δίνουν 70 τριήρεις στην ναυμαχία της Λάδης στον αρχηγό των πόλεων της Μ.Ασίας, Αναξαγόρα τον Ιστιαίο.

Μετά την ήττα της Λάδης, το **494**, υποτάσσονται εντελώς στους Πέρσες. Ύστερα από τη ναυμαχία της Μυκάλης και την ήττα των Περσών, γίνονται δεκτοί το **477** στο "Συμμαχικό" των Ελλήνων. Το **428 π.Χ.** αποστατούν οι λεσβιακές πόλεις πλην της Μήθυμνας από την Αθηναϊκή Συμμαχία και τιμωρούνται παραδειγματικά από τους Αθηναίους.

Στη συνέχεια πολιορκείται η Μυτιλήνη από τους Λακεδαιμονίους που επιβάλουν την Ολιγαρχία, έως το **377** που έχουμε την συμμετοχή της Λέσβου στη Β' Αθηναϊκή Συμμαχία. Το **333** γίνεται η άλωση της Λέσβου από τους Πέρσες και εγκατάσταση τυρράνων σε όλες τις πόλεις. Ο στρατηγός του Μ. Αλεξάνδρου Αιγίλλογος το **332 π.Χ.** απελευθερώνει τις πόλεις από την περσική κυριαρχία. Μετά τον θάνατο του Αλεξάνδρου, η Λέσβος χάνει τη δύναμη και την επιφανή θέση της στον αρχαίο ελληνικό κόσμο. Το **88 π.Χ.** κυριεύτηκε από τους Ρωμαίους. Ο Πομπήιος, χαριζόμενος στον φίλο του ιστορικό Θεοφάνη τον Μυτιληναίο, ανακηρύσσει την Λέσβο αυτόνομη.

Στα **52 μ.Χ.** η Λέσβος δέχεται τον χριστιανισμό από τον Απόστολο Παύλο. Το **70 μ.Χ.**, επί αυτοκράτορα Βεσπιανού, γίνεται και πάλι ρωμαϊκή επαρχία, τα προνόμιά της καταργούνται και τα αποκτά ξανά επί αυτοκράτορα Αδριανού.

Η ειρηνική ζωή τελειώνει κατά τον 8ο αι. μ.χ. όταν αρχίζουν οι επιδρομές διαφόρων λαών. Μετά την κατάληψη της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους (1204) η Λέσβος περιέρχεται στη δικαιοδοσία του Βαλδουίνου Α' και το **1261** επανέρχεται οριστικά στο Βυζάντιο.

Το **1355** ο αυτοκράτορας Ιωάννης Ε' Παλαιολόγος παραχωρεί την Λέσβο ως προίκα στον Γενουάτη Φραγκίσκο Γατελούζο. Οι Γατελούζοι κυβερνούν το νησί 107 έτη έως το **1462**, που έχουμε την κατάληψη της Λέσβου από τους Οθωμανούς.

Η πρώτη επαναστατική κίνηση στη Λέσβο εναντίον των Τούρκων σημειώνεται το **1817** από τους Παλαιολόγο Λεμονή, Καλλίνικο κ.α. η οποία όμως προδίδεται και αποτυγχάνει. Στη Φιλική Εταιρεία κύρια στελέχη είναι Λέσβιοι: Βενιαμίν ο Λέσβιος, Ιεροδιάκους Νεόφυτος, Γιαννούκος κ.α. Κατά τον 15ο περίπου αιώνα γνωρίζει μεγάλη εξάπλωση η ελαιοκαλλιέργεια και ως τον 18ο έχει φυτευτεί σχεδόν ολόκληρη, (πλήν του δυτικού μέρους και των δασών) ακόμη και τα ορεινά.

Το νησί γνωρίζει μεγάλο πλούτο και οικονομική ανάπτυξη, στον δε 19ο αι. κτίζονται μεγάλα και σύγχρονα ελαιοτριβεία και σαπωνοποιεία. Παράλληλα, λόγω της θέσης της στον Αιγαιακό χώρο αναπτύσσει το εμπόριο και τη ναυτιλία, κυρίως από το λιμάνι της Μυτιλήνης αλλά και από την Μήθυμνα, Πλωμάρι, Πέραμα κ.λ.π.

Έτσι αναπτύσσεται εντόπια ισχυρή αστική τάξη η οποία κτίζει σύγχρονα εργοστάσια και αρχοντικά. Αναπτύσσει τα γράμματα και τις τέχνες, εκδίδονται πολλά περιοδικά και εφημερίδες και στις αρχές του 20ου αι. δημιουργείται η περίφημη "Λεσβιακή άνοιξη" στα γράμματα και στην εκπαίδευση με τον Μυριβήλη, Βενέζη, Πρωτοπάτση κ.α. Το **1912** στις 8 Νοεμβρίου απελευθερώνεται από τον Ελληνικό στόλο με επικεφαλής τον ναύαρχο Κουντουριώτη.

3. Η ΛΕΣΒΟΣ ΣΗΜΕΡΑ

Η Λέσβος, το τρίτο σε έκταση νησί του Αιγαίου με ιστορία 3000 χρόνων. Γενέτειρα των λυρικών ποιητών Σαπφούς και Αλκαίου, του κιθαρωδού Αρίωνα, του Πιπτακού του Μυτιληναίου, ενός από τους επτά σοφούς της Αρχαιότητας. Με παράδοση στις τέχνες και στα γράμματα που συνεχίζεται μέχρι και σήμερα και προσδίδει στο νησί αυτή την ιδιαίτερη ατμόσφαιρα που το κάνει τόσο να διαφέρει από τα άλλα νησιά.

Πλούσια σε λάδι και ψάρια, πλούσια σε πρώιμη βιομηχανική-αστική αρχιτεκτονική όσο και λαϊκή, κατάφυτη από ελιά και πεύκο, ορεινά χωριά και τοπία να εναλλάσσονται με ψαροχώρια και απέραντες αμμουδιές, η Λέσβος παρουσιάζει μια οικονομική, πολιτισμική και γεωφυσική ισορροπία όσο και πλούτο, μοναδική στο Αιγαίο.

Η αεροπορική, και ακτοπλοϊκή σύνδεση του νησιού είναι πυκνή και διαρκής

ακόμα και κατά τους χειμερινούς μήνες. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχουν τρεις μετέσσερις πτήσεις καθημερινά από και για Αθήνα (όπου είναι και κύριος προορισμός των μετακινήσεων). Μια πτήση καθημερινά από και για Θεσσαλονίκη, καθώς και πολλές πτήσεις charter από τις Ευρωπαϊκές πόλεις. Όσο αφορά τα ακτοπλοϊκά δρομολόγια υπάρχει καθημερινά πλοίο από και για Πειραιά και εβδομαδιαία για Θεσσαλονίκη, Καβάλα και Βόλο.

Η Μυτιλήνη είναι η πρωτεύουσα του νησιού, με πληθυσμό 30.000 κατοίκους. Πλούσια και αντιφατική στην αρχιτεκτονική της κληρονομιά, συνδυάζει σπουδαία αρχοντικά και εκκλησίες του ύστερου 19ου αιώνα, με τουρκομαχαλάδες και λαϊκές αγορές, το βυζαντινό κάστρο με το αρχαίο θέατρό της. Μια πόλη γεμάτη ζωή όλο το χρόνο, με το αρχαίο και το σύγχρονο λιμάνι και τα γραφικά προάστιά της. Με Αρχαιολογικό και Βυζαντινό μουσείο, το μουσείο του λαϊκού ζωγράφου Θεοφίλου και το μουσείο μοντέρνας ζωγραφικής Τεριάντ.

Δώδεκα χιλιόμετρα από τη Μυτιλήνη κοντά στο χωριό Μόρια, βρίσκεται το Ρωμαϊκό υδραγωγείο, κτισμένο τον 2ο μ.χ. αιώνα. Προχωρώντας βόρεια και παραθαλάσσια, διασχίζοντας όμορφα μικρά χωριά, βρίσκεται ο γραφικός Μανταμάδος γνωστός για την τυροκομία και τη λαϊκή αγγειοπλαστική. Σημαντικός πόλος έλξης τουριστών στο Μανταμάδο είναι ο Ιερός Ναός των Παμμειγίστων Ταξιάρχων για προσκύνημα. Επόμενη στάση στη Σκάλα Συκαμνιάς, ένα από τα ομορφότερα ψαράδικα χωριά.

Στη συνέχεια, στο βορειότερο άκρο του νησιού συναντά κανείς τη Μήθυμνα (γνωστή και ως "Μόλυβο"), με το μεσαιωνικό κάστρο και την άψογα διατηρημένη αρχιτεκτονική της, το πιο γνωστό τουριστικό χωριό στο νησί, κηρυγμένο ως διατηρητέος οικισμός από την Πολιτεία. Με ωραίο λιμάνι για ψαροκάικα αλλά και γιώτ, με ανηφορικά πέτρινα καλντερίμια και ολάνθιστες αυλές αλλά και σοβαρή τουριστική-ξενοδοχειακή υποδομή. Σε αυτή την ακτή η θάλασσα ξέβρασε πριν πολλές χιλιάδες χρόνια το κεφάλι του Ορφέα μετά τον διαμελισμό του από τις γυναίκες στη Θράκη, ένα μήνυμα ίσως για τους ποιητές που καταφρονούν με τους στίχους τους τη γυναίκα. Επίσης ο Αρίων, λυρικός ποιητής και μουσικός, τον οποίον έσωσε απ' την οργή της θάλασσας ένα δελφίνι ακούγοντας την άρπα του, κατάγονταν από την Μήθυμνα.

Σε μικρή απόσταση από τον Μόλυβο, βρίσκεται το χωριό Πέτρα, με την αμμουδερή παραλία, τα ωραία αρχοντικά και την εκκλησία της Παναγιάς χτισμένη στην κορυφή ενός τεράστιου βράχου που αποτελείται από 114 σκαλιά. Αξιοσημείωτο είναι ότι κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας ο βράχος είναι εσωτερικά κενός και έδινε κατάλυμα στους κατοίκους του χωριού που κινδύνευαν.

Στο κέντρο του νησιού είναι η Αγία Παρασκευή, με τα πέτρινα παλιά αρχοντικά και σπίτια, γνωστή για τις ιπποδρομίες και το πανηγύρι του Ταύρου,

έθιμα και γιορτές που χάνονται στα βάθη των αιώνων, με ρίζες χριστιανικές αλλά και αρχαίες παγανιστικές. Εκεί κοντά βρίσκονται τα ερείπια του αρχαίου ναού του Ναπαίου Απόλλωνα, και άλλα ενός Ιωνικού ναού (του 3ου π.χ. αιώνα) αφιερωμένου στο Δία στην Ήρα και στο Δόνυσο.

Όχι μακριά απ' εκεί είναι η Καλλονή, σύγχρονη κωμόπολη που είναι γνωστή για τις σαρδέλλες και τα κεφαλόπουλα που αλιεύονται στον ωραίο κόλπο της, όπου βρίσκεται η Σκάλα Καλλονής με τις αμμουδερές παραλίες.

Ένα άλλο χωριό, κτισμένο σε υψόμετρο, στο βουνό Όλυμπος, μέσα σε δάση καστανιάς, πλατάνια και ρεματιές, γνωστό για την αγγειοπλαστική, την παραδοσιακή αρχιτεκτονική και την μουσική του παράδοση, είναι η Αγιάσος.

Προχωρώντας δυτικά συναντά κανείς τον Πολυχνίτο που έχει ωραία σπίτια με πελεκητή πέτρα, και πιο νότια βρίσκεται ο οικισμός των Βατερών με την απέραντη αμμουδιά, σε έκταση 9 χιλιομέτρων αποτελεί μια από τις καλύτερες παραλίες των Βαλκανίων.

Στη νότια ακτή του νησιού βρίσκεται το Πλωμάρι, μεγάλο ωραίο χωριό πλούσιο από παλιά από τα ελαιοτριβεία, σαπωνοποιεία και τα πασίγνωστα αποστακτήρια που βγάζουν με παράδοση αιώνων το περίφημο Πλωμαρίτικο ούζο.

Στο μικρότερο αλλά ομορφότερο κλειστό κόλπο του νησιού, κατάφυτο από ελαιώνες, βρίσκεται η περιοχή της Γέρας, με τα παραδοσιακά χωριά της και το επίνειό τους, το Πέραμα, με ωραία παλιά ελαιοτριβεία και σαπωνοποιεία.

Στο δυτικότερο άκρο της Λέσβου συναντάμε το Σίγρι, μικρό ψαράδικο χωριό με ένα καστέλι του 18ου αιώνα και ωραίες παραλίες. Κοντά στο Σίγρι βρίσκεται το απολιθωμένο δάσος και το μουσείο του, ένα μοναδικό μνημείο της φύσης, ηλικίας 15-20 εκατομ.ετών.

Τέλος, νότια του Σιγρίου, συναντάμε το πέτρινο χωριό Ερεσός, γενέθλο τόπο της Σαπφούς και του Θεόφραστου. Διασχίζοντας τον καταπράσινο κάμπο της περιτρυγυρισμένο από επιβλητικό ηφαιστειακό τοπίο καταλήγουμε στο επίνειό της, την Σκάλα Ερεσού με μεγάλη αμμόδη παραλία και τουριστική υποδομή.

Η Λέσβος, με την από τους αρχαίους χρόνους ιστορίας της, με την πληθώρα ποιητών, μουσικών, φιλοσόφων και νομοθετών που γέννησε και ανέδειξε, υπήρξε ένα από τα μεγάλα πολιτισμικά και εμπορικά κέντρα της αρχαίας Ελλάδας.

Με την πανέμορφη, προικισμένη και πλούσια σε ποικιλία φύση της, τους πάμπολλους παραδοσιακούς πέτρινους οικισμούς της, την έντονη σε οικονομική και πολιτισμική ισχύ ιστορία της, η οποία άφησε στο πέρασμά της εκατοντάδες ιστορικά μνημεία και κτίσματα, είναι ΜΟΝΑΔΙΚΗ για διακοπές, ξεκούραση, άμεση επαφή με την αρχαία και νεότερη Ελλάδα και για εργασία ή επενδύσεις.

Είναι αρκετά μεγάλη, προικισμένη σε όλα, τόσο που αποκλείεται οποιοσδήποτε επισκέπτης της να νοιώσει απομόνωση ή βαρεμάρα, όσο κι αν μείνει.

4. ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

Στο νησί της Λέσβου, το νησί της αρμονίας και του ονείρου, τα αξιοθέατα δεν μπορούν να περιοριστούν μόνο σε μνημεία ιστορικής ή πολιτιστικής αξίας. Από κάθε σημείο του νησιού, απ' τις καταπράσινες βουνοπλαγιές και πεδιάδες, τα χωριά και τις απέραντες παραλίες αναδύεται το κάλλος, η ανάγκη της αναζήτησης και ο πόθος για ζωή. Το κάθε τοπίο είναι μοναδικό, ξεχωριστό, με την δική του ιστορία και ανάπτυξη.

“ΑΠΟΛΙΘΩΜΕΝΟ ΔΑΣΟΣ”

Στο δυτικό μέρος της Λέσβου, στην περιοχή του Σιγρίου και της Ερεσσού απλώνεται το “απολιθωμένο δάσος”. Η λεσβιακή γη, το απέραντο γαλάζιο της θάλασσας σε συνδυασμό με τα ηφαιστιογενή πετρώματα δημιουργούν ένα τοπίο σπάνιας ομορφιάς, το οποίο αποσπά το ενδιαφέρον και τον θαυμασμό των ανθρώπων όλου του κόσμου. Το “απολιθωμένο δάσος” αποτελεί φαινόμενο μεγάλης γεωλογικής και παλαιοντολογικής αξίας. Οι κορμοί των δέντρων όρθιοι ή κατακείμενοι φτάνουν σε μήκος τα είκοσι μέτρα, η διάμετρος τους πλησιάζει τα τρία μέτρα, ενώ εντυπωσιάζουν με τους ποικιλότροπους χρωματισμούς τους. Εκτός από τους κορμούς διατηρούνται σε άριστη κατάσταση απολιθωμένα φύλλα, ρίζες καρποί και κλαδίσκοι. Το δάσος καλύπτει μεγάλη έκταση και ένα μέρος του επεκτείνεται στο βυθό της θάλασσας.

Οι έρευνες απέδειξαν ότι στην περιοχή αυτή πριν από 20 εκατομμύρια χρόνια υπήρχε ένα πυκνό τροπικό δάσος με γιγαντιαία δέντρα. Τα περισσότερα είναι προγονικές μορφές του σύγχρονου Σεκόια και του σύγχρονου πεύκου. Έχουν προσδιορισθεί και άλλα είδη όπως λεύκη, δάφνη, πλάτανος, οξυά, κυπαρίσσι, φοίνικας. Μετά από έντονη ηφαιστειακή δραστηριότητα και ηφαιστειακές εκρήξεις, λάβα και ηφαιστειακή στάχτη κάλυψαν με μεγάλη ταχύτητα το δάσος. Η απομόνωσή τους από τις περιβαντολογικές συνθήκες και η έντονη υδροθερμική κυκλοφορία θερμών ρευστών, πλουσίων σε άλατα του πυριτίου επέτρεψαν την τέλεια απολίθωση των φυτικών ιστών. Από την πάροδο του χρόνου, τη διάβρωση των πετρωμάτων και πιθανόν τις σεισμικές δραστηριότητες αποκαλύφθηκαν οι κορμοί των δέντρων. Σήμερα συστηματικές ανασκαφές φέρνουν στο φως ολοένα και περισσότερα απολιθώματα.

Η πολιτεία κήρυξε το “απολιθωμένο δάσος” διαιτηρητέο μνημείο της φύσης, ενώ το **1994**, δημιουργήθηκε το μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου, στο Σίγρι.

ΥΔΡΟΒΙΟΤΟΠΟΣ

Στην πεδιάδα της Καλλονής, κοντά στο ψαροχώρι Παράκοιλα βρίσκεται ένας από τους σημαντικότερους υδροβιότοπους της Ελλάδας. Η χλωρίδα και η πανίδα του τόπου αποτελούν ένα σπάνιο οικολογικό σύστημα, το οποίο έχει χαρακτηριστεί προστατευόμενο. Στην περιοχή ζουν και αναπαράγονται πολλά και σπάνια είδη πουλιών. Μελετητές και παρατηρητές πουλιών επισκέπτονται τους υδροβιότοπους κυρίως την εποχή της άνοιξης.

ΚΑΣΤΡΟ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Στο βόρειο μέρος της πόλης, ανάμεσα σ' ένα καταπράσινο πευκώνα και στη θάλασσα υψώνονται τα απομεινάρια του κάστρου της Μυτιλήνης. Διατηρείται σε αρκετά καλή κατάσταση και είναι ένα από τα μεγαλύτερα κάστρα του μεσογειακού χώρου. Η οικοδόμησή του και η ενίσχυσή του έγινε σε διάφορες χρονικές περιόδους. Πιθανολογείται ότι κτίσθηκε την βυζαντινή εποχή στους χρόνους του Ιουστινιανού. Σημαντική όμως ανακαίνιση δέχτηκε από τον Φραγκίσκο Γατελούζο στα χρόνια της ηγεμονίας του στο νησί. Αυτή την περίοδο πιστεύεται ότι ήταν ένα από τα πιο απόρθητα και ισχυρά κάστρα. Μέσα σ' αυτό βρισκόταν και το παλάτι του, που ονομάζεται "Πύργος της Βασίλισσας". Στο χώρο του κάστρου σώζεται επίσης μια ρωμαϊκή ή βυζαντινή δεξαμενή φτιαγμένη από αδιάβροχο υλικό. Στις πύλες και σε διάφορα άλλα σημεία του κάστρου υπάρχουν οικόσημα των Παλαιολόγων και των Γατελούζων. Κάτω από το κάστρο υπάρχουν στοές μεγάλου μήκους, στις οποίες συγκεντρώνονταν τα γυναικόπαιδα σε εμπόλεμη περίοδο. Ο θρύλος θέλει στις στοές να έχουν έξοδο και μάλιστα σε μεγάλη απόσταση από το κάστρο. Τα τείχη του διατηρούνται σε καλή κατάσταση και είναι δείγματα άριστης οχυρωματικής αρχιτεκτονικής.

ΚΑΣΤΡΟ ΜΗΘΥΜΝΑΣ

Το κάστρο του Μολύβου δεσπόζει πάνω από την κωμόπολη, η οποία είναι κτισμένη γύρω του το οποίο προκαλεί δέος με την επιβλητική παρουσία του και τον εξαιρετο φωτισμό του. Διατηρείται σε καλή κατάσταση και είναι πιο μικρό απ' αυτό της Μυτιλήνης. Χρονολογείται στη βυζαντινή εποχή, ενώ ανακαινίστηκε το 1373 από τον Φραγκίσκο Γατελούζο. Την περίοδο αυτή με την ενίσχυση του κάστρου και με διάφορα άλλα οχυρωματικά έργα η Μήθυμνα αναδείχθηκε σε σημαντικό εμπορικό λιμάνι.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ “ΑΓΙΟΥ ΡΑΦΑΗΛ”

Ένα από τα σημαντικότερα μέρη προέλευσης προσκυνητών είναι και η Ιερά Μονή του Αγίου Ραφαήλ, γνωστός για τα θαύματά του. Πλήθος πιστών απ' όλα τα μέρη της γης, σειραίει για να προσκυνήσει τα λείψανα του καθώς επίσης την Αγία Ειρήνη και Άγιο Νικόλαο που βρίσκονται στον ίδιο ναό.

II. ΕΛΙΑ - ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ

1. Γενικά στοιχεία για την ελαιοκαλλιέργεια στη Λέσβο.

Ο λεσβιακός ελαιώνας περιλαμβάνει, 11 εκατομμύρια ελαιόδεντρα, απλώνεται σε έκταση 450.000 στρεμμάτων, και αποτελεί το 29% της συνολικής έκτασης του νησιού και το 79% της καλλιεργήσιμης γεωργικής γης. Το υπόλοιπο αποτελούν οι οπωρώνες, τα αμπέλια, οι αροτριάιες καλλιέργειες και τα κηπευτικά.

Ο ελαιώνας καταλαμβάνει το νότιο και το νοτιοανατολικό τμήμα του νησιού.

- **Φυσικές συνθήκες:** Η Λέσβος ανήκει στην κλιματολογική ζώνη του Αιγαίου και το κλίμα της είναι εύκρατο. Παγετός σημειώνεται σπάνια, κυρίως κατά το μήνα Ιανουάριο, και ακόμη πιο σπάνια σημειώνεται χαλάζι ή χιόνι. Το μέσο βροχομετρικό ύψος είναι 725 χιλιοστά, με άνιση κατανομή στη διάρκεια του έτους, συνέπεια της οποίας είναι συχνά η μείωση της παραγωγής, καθώς και των ποσοστιαίων αποδόσεων σε Λάδι.

- **Το ανάγλυφο του εδάφους:** Η διαμόρφωση του εδάφους είναι η χαρακτηριστική νησιώτικη, όπου οι ομαλές εδαφικές κλίσεις διαδέχονται τις απότομες ή πολύ απότομες, σχηματίζοντας συνάμα πεδινές εκτάσεις στα παράλια τμήματα. Του ορεινού όγκου προεξέχουν στο βόρειο διαμέρισμα ο Λεπέτυμνος, ύψους 968 μέτρων, στο δε νότιο, ο Όλυμπος, ύψους 967 μέτρων. Τις πεδινές εκτάσεις αποτελούν κυρίως η πεδιάδα της Γέρας και το λεκανοπέδιο της Καλλονής και του Ιππείου.

- **Έδαφος:** Τα εδάφη του νοτίου και ανατολικού τμήματος του νησιού είναι αμμοπηλώδους έως πηλοαμμώδους σύστασης και προήλθαν από ασβεστολιθικούς και αργιλικούς σχηματισμούς, με την επίδραση κλιματολογικών παραγόντων. Οι πεδινές εκτάσεις είναι αλουβιακές αποθέσεις αποσασθρωμάτων των ιδίων πετρωμάτων.

Το 80% του λεσβιακού ελαιώνα προήλθε από εμβολιασμό της αυτοφυομένης αγριελιάς. Καλλιεργούνται τρεις ποικιλίες.

- **Πρώτη ποικιλία είναι η λαδολιά:** Το δέντρο είναι μετρίου έως μεγάλου μεγέθους, ορθόκλαδο. Ο καρπός είναι μέσου μεγέθους, με 28% ελαιοπεριεκτικότητα και λάδι καλής ποιότητας. Ευνοϊκές συνθήκες υγρασίας και θερμοκρασίας το φθινόπωρο, συμβάλλουν στη φυσική κονσερβοποίηση του καρπού, που γίνεται μετά από προσβολή από το μύκητα PHOMA OLEAE. Οι κονσερβοποιημένοι αυτοί καρποί είναι άριστης γεύσης και πωλούνται σε πάρα πολύ ικανοποιητικές τιμές στο εμπόριο. Είναι ευρέως γνωστό στο εμπόριο με το όνομα "ροπάδες", οι οποίες ήδη κατά τον Οκτώβριο, με αρχές Νοεμβρίου, εμφανίζονται στην αγορά. Όμως, επειδή είναι πάρα πολύ ευαίσθητη στην

ασθένεια “Κυκλοκόνιο” και πιθανόν έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις στο ψύχος, καθώς επίσης και στις συνθήκες που επικρατούν κατά την επικονίαση, εμφανίζει πολύ μικρές αποδόσεις στην παραγωγή, με συνέπεια τη σταδιακή αντικατάσταση της από την κολοβή. Το 1993, στη Μυτιλήνη, εφαρμόστηκε ένα πρόγραμμα αναδιάρθρωσης, αντικαταστάθηκαν 8.500 δέντρα λαδολιάς από την ποικιλία Κορωνέικη, η οποία μέχρι στιγμής έχει δώσει πολύ καλά και θετικά αποτελέσματα.

➤ **Η αδραμυτινή:** Το δέντρο είναι μέτριο έως μεγάλου μεγέθους, κι αυτό είναι ορθόκλαδο. Ο καρπός είναι μέσου μεγέθους, με 23% ελαιοπεριεκτικότητα, το λάδι της όμως είναι γλυκό, και άριστης ποιότητας. Ωριμάζει μετά τη λαδολιά, αντέχει στις ξηροθερμικές συνθήκες που επικρατούν ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, γιατί είναι εξοπλισμένη με ειδικά φυσιολογικά στοιχεία και, ως εκ τούτου, ανθοφορεί καλύτερα από την κολοβή.

➤ **Κολοβή:** Είναι η βασικότερη ποικιλία, που καλλιεργείται κατά 65% στο νησί. Είναι δέντρο μετρίου έως μεγάλου μεγέθους και πλαγιόκλαδο. Ο καρπός είναι μέσου μεγέθους, με ελαιοπεριεκτικότητα 25% και το λάδι της είναι άριστης ποιότητας. Έχει μεγάλη διάρκεια ωρίμανσης.

Η ποικιλία, καλλιεργείται κυρίως στις περιοχές Γέρας, Πλωμαρίου, Αγιάσου, Πολιχνίτου, όπου, φυσικά, βρίσκεται και ο κυριότερος όγκος παραγωγής της Λέσβου.

Από τα 11 εκατομμύρια δέντρα το 65% είναι από ποικιλία κολοβή, 30% από ποικιλία αδραμυτινή και 5% από τη λαδολιά. Τα δέντρα της λαδολιάς είναι διάσπαρτα.

Συχνά γεννάται το ερώτημα: Ποιες καλλιεργητικές τεχνικές εφαρμόζονται στη συλλογή ελαιοκάρπου.

Το οδικό δίκτυο, το οποίο έχει αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια αλλά παραμένει ανεπαρκές, η έλλειψη εργατικών χεριών κατά τις περιόδους αιχμής και το υψηλό ημερομίσθιο, μπορούμε να πούμε ότι έχουν περιορίσει τις καλλιεργητικές φροντίδες στις άκρως απαραίτητες.

Οι κύριες αυτές καλλιεργητικές φροντίδες είναι οι εξής:

- ✓ **Η λίπανση:** Εφαρμόζεται κυρίως η επιφανειακή αζωτούχος, κατά τους μήνες Φεβρουάριο-Μάρτιο, ανά διετία, και δευτερευόντως η βασική, με τη χρήση καλίου και φωσφόρου, κατά το φθινόπωρο, ανά 5ετία. Επίσης κι αυτή είναι επιφανειακή λίπανση.
- ✓ **Το κλάδεμα:** Αυτό μπορεί να είναι ένα κλάδεμα ελαφρό ή αυστηρό, ανάνεωσης ή καρποφορίας, με τη χρήση πριονιών ή αλυσοπριονίων. Το κλάδεμα γίνεται την άνοιξη. Όμως, λόγω έλλειψης κλαδευτών, πολλές φορές, αναγκαστικά, πραγματοποιείται το φθινόπωρο.
- ✓ **Κατεργασία του εδάφους:** Τα τελευταία χρόνια χρησιμοποιούνται μηχανοκίνητα μέσα, ενώ παλαιότερα χρησιμοποιούσαν τα ζώα.

- ✓ **Ζιζανιοκτονία:** Έχει επεκταθεί τα τελευταία χρόνια, όχι με την έννοια της προστασίας της εδαφικής υγρασίας, αλλά για την καταστροφή των ζιζανίων κατά την ελαιοσυλλογή.
Παρά τις επανειλημμένες μας συστάσεις και παραινήσεις, σε χρονιές μεγάλης εσοδείας, οι παραγωγοί ψεκάζουν, δυστυχώς, τις ελιές επάνω στα δίκτυα.
- ✓ **Η φυτοπροστασία:** Αυτή περιλαμβάνει αποκλειστικά την καταπολέμηση του δάκου, η οποία θα αναπτυχθεί στη συνέχεια,
- ✓ **Συλλογή ελαιοκάρπου:** Αρχίζει το Νοέμβριο και φτάνει έως και το Μάιο, σε χρονιές εσοδείας. Είναι πλέον επίπονη και δαπανηρή εργασία. Γίνεται με ραβδισμό και με τη χρησιμοποίηση πλαστικών δικτύων και ελαιοπάνων. Τα τελευταία χρόνια, έχει επεκταθεί η χρήση ραβδιστικών μηχανών, καθώς και απορροφητήρων. Η μέση ετήσια παραγωγή ελαιοκάρπου είναι 85.000 τόνοι ή 22.000 τόνοι λαδιού.
- ✓ **Μεταφορά και μεταποίηση του ελαιοκάρπου:** Το ανώμαλο του εδάφους καθιστεί απαραίτητη την παρουσία ζώων στη μεταφορά του ελαιοκάρπου μέχρι το δρόμο. Στη συνέχεια, με αυτοκίνητα μεταφέρεται ο ελαιοκάρπος στο ελαιοτριβείο για έκθλιψη. Στη Λέσβο λειτουργούν συνολικά 77 ελαιοτριβεία, εκ των οποίων τα 41 είναι συνεταιριστικά, 36 ιδιωτικά. Από αυτά τα 74 ελαιοτριβεία είναι φυγοκεντρικά και τα 3 κλασσικά.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ :

- 1) Η πλήρης εξάρτηση των αποδόσεων και της παραγωγής σε λάδι από το βροχομετρικό ύψος και την κατανομή τους στη διάρκεια του έτους, σε συνδυασμό με το άβολο του εδάφους στη μεγαλύτερή του τουλάχιστον έκταση.
- 2) Η έλλειψη πλήρους αγροτικού δικτύου που να επιτρέπει την πρόσβαση σε όλες τις ελαιοκομικές περιοχές, καθώς και η ανεπαρκής συντήρηση του υπάρχοντος δικτύου.
- 3) Το ανθρώπινο δυναμικό, το καθαρά αγροτικό, είναι στη μεγαλύτερή του πλειοψηφία, γερασμένο.
- 4) Ο πολυτεμαχισμός και το μικρό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων δημιουργεί μη βιώσιμες αυτόνομες εκμεταλλεύσεις.
- 5) Το υψηλό κόστος παραγωγής, που επιβαρύνεται από τα υψηλά ημερομίσθια στις χρονιές μεγάλης παραγωγής, σε σχέση με τις χαμηλές τιμές του ελαιολάδου που έχουν διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια.
- 6) Τέλος, ο ανταγωνισμός που υφίσταται το ελαιόλαδο, ένα προϊόν με υψηλή βιολογική αξία, από τα σπορέλαια.

2. ΒΡΩΣΙΜΕΣ ΕΛΙΕΣ

2. 1. Ιστορία - θρεπτική αξία - Υγιεινή

Από αρχαιοτάτων χρόνων ακόμη, οι Έλληνες έτρωγαν τον ελαιόκαρπο μέσα σε άρμη της θάλασσας. Ήταν η τροφή του φτωχού λαού. Και τώρα ακόμη σ' όλη την Ελλάδα τρώγεται με ευχαρίστηση και μάλιστα το περισσότερο μέρος της παραγωγής. Βρώσιμες ελιές, δεν επιδιώκουν οι παραγωγοί να πάρουν μόνο από τις ειδικές ποικιλίες, αλλά και από αυτές που δίνουν λάδι. Πολλές γίνονται και όπως λέγονται κοινά "τσακιστές". Οι πράσινες ελιές ξεπικρίζονται με αλλαγή του νερού και σε χαμάδες με αλάτισμα. Υπάρχουν ακόμη και οι χαρακωτές ή χαραχτές, οι ξυδάτες, ακόμη και εκείνες με το λάδι οι ονομαστές "κολυμπάδες".

Οι βρώσιμες ελιές είναι πολύ θρεπτική τροφή. Για τους Βαλκανικούς και παραμεσογειακούς λαούς, είναι ένα σχεδόν απαραίτητο συμπλήρωμα της διατροφής τους. Για τους Έλληνες αγρότες της Νότιας Ελλάδας και των Νησιών είναι βασικό συστατικό της τροφής τους (ψωμί και ελιές).

Οι πράσινες όμως ελιές, δεν είναι τόσο θρεπτικές όσο οι μαύρες. Χωρίς ζύμωση είναι δυσκολοχώνευτες, γιατί είναι ακατέργαστες και δεν έχουν και το απαιτούμενο λάδι.

Το σαρκώδες μέρος των ελιών, αποτελεί το 68,5-77,5% του καρπού, ο πυρήνας το 16-24% και το φλούδι το 5-9%.

Η μέση σύσταση του σαρκώδους μέρους των ελιών είναι, για τις πράσινες ελιές λαδί 15%, υδατάνθρακες 6,3%. Για τις μαύρες το λάδι φτάνει 23-31% και οι υδατάνθρακες 17,5-25%. Η θρεπτική αξία συνεπώς των πράσινων από τις μαύρες είναι 2-2,5 φορές μικρότερη.

Οι ελιές είναι από τα τελειότερα τρόφιμα. Εκτός από τις λιπαρές ουσίες, περιέχουν και διάφορα άλατα, φωτοστερίνες, ένζυμα, βιταμίνες, αρωματικές ουσίες και άλλα στοιχεία, τα οποία αν και όλα δεν συγκαταλέγονται μεταξύ των κλασσικών για τον ανθρώπινο οργανισμό θρεπτικών ουσιών, εντούτοις ρυθμίζουν πολλές φορές τις λειτουργίες του οργανισμού και είναι ειδικό καταλύτες της κυτταρικής ζωής. Είναι τροφή που παρέχει ενέργεια στον οργανισμό και δίνει δύναμη. Τα στοιχεία που περιέχονται στον καρπό της ελιάς (φωσφόρος, θειάφι, ασβέστιο, κάλι, σίδηρος και μικρή ποσότητα μαγγανίου), παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον από βιολογική άποψη. Το κανονικό σιτηρέσιο, που ανταποκρίνεται στις ανάγκες ενός υγιούς οργανισμού πρέπει να περιέχει κατά το 1/50 φωσφόρο και κατά το 1/100 ασβέστιο. Την αναλογία αυτή περιέχει ακριβώς ο καρπός της ελιάς, αλλά περιέχει και σημαντικό αριθμό από ένζυμα όπως η οξειδάση, υπεροξειδάση, καταλάση, λιπάση, ιμμερτάση, πρωτεάση, τα οποία συγκαταλέγονται μεταξύ των πιο ουσιωδών μέχρι

σήμερα γνωστών ενζύμων. Περιέχει επίσης μερικές αρωματώδεις ουσίες, που εκτός του ότι καθιστούν ευχάριστη τη γεύση, παίζουν και σημαντικό ρόλο για να διεγείρονται οι εκκρίσεις που ευνοούν την πέψη.

Όσον αφορά τις βιταμίνες, έχει διαπιστωθεί μέχρι σήμερα, ότι περιέχουν Βιταμίνη Α, που βρίσκεται στις πράσινες, αλλά και στις μαύρες, και συντελεί πολύ στην ανάπτυξη των μικρών οργανισμών και δεσμεύει το ασβέστιο. Τα 100 γραμμάρια πράσινων ελιών, περιέχουν 760 διεθνείς μονάδες βιταμίνης Α. Η αντισκορβουτική βιταμίνη η οποία, όταν λείπει, προκαλεί αναιμία, αιμορραγία των ούλων καθώς και εξάντληση του οργανισμού, βρέθηκε τόσο στα φύλλα, όσο και στον πράσινο καρπό. Δυστυχώς πολλά συστατικά από αυτά καταστρέφονται από την κακή συντήρηση. Μόνο η βιταμίνη C διατηρείται μέσα στην άρμη. Οι λιπαρές ουσίες που περιέχονται στις βρώσιμες ελιές, επενεργούν ευεργετικά στην καλή λειτουργία του συκωτιού και του στομάχου.

Είναι εξαιρετικό φάρμακο για τους διαβητικούς αρτηριοσκληρωτικούς και αρθρικούς, όταν οι ελιές κατεργαστούν καλά με αλάτι αλυκής, χωρίς να αφαιρεθούν τα άλατα του μαγνησίου και ασβεστίου, τα οποία υπάρχουν. Τέλος υπάρχουν ενδείξεις ότι προλαμβάνει ακόμη και τη διάδοση του καρκίνου.

2. 2. Παραγωγή και εξαγωγή βρώσιμων ελιών.

Οι χώρες που έχουν τη μεγαλύτερη παραγωγή βρώσιμων ελιών είναι κατά σειρά: Ισπανία, Ιταλία, Ελλάδα, Τουρκία, Μαρόκο, ΗΠΑ, Συρία, Αργεντινή, Ισραήλ, Τυνησία, Ιορδανία, Αλγερία, Περού, Χιλή, Αίγυπτος, Μεξικό, Κύπρος κ.α.

Οι σπουδαιότερες καταναλώτριες χώρες βρώσιμης ελιάς είναι: ΗΠΑ, Γερμανία, Αγγλία, Βραζιλία, Καναδάς, Αυστραλία, Κάτω Χώρες, Λιβύη, Βουλγαρία, Ρουμανία, οι χώρες της πρώην ΕΣΣΔ, Ελβετία, Βενεζουέλα κ.α.

Οι καταναλώτριες χώρες της Ελληνικής επιτραπέζιας ελιάς είναι: οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (κυρίως η Ιταλία), Ρουμανία, Λιβύη, Νότιος Αραβία, Αίγυπτος, ΗΠΑ, Κουβέιτ, Γερμανία, Βουλγαρία, Αυστραλία, Καναδάς κ.α.

Η Ελλάδα έρχεται τρίτη σε παραγωγή βρώσιμων ελιών. Υστερεί σημαντικά στις εξαγωγές από την Ισπανία, που είναι ο μεγαλύτερος και σπουδαιότερος ανταγωνιστής μας.

Εκτός από την Ισπανία, η Γαλλία και η Ιταλία, μας συναγωνίζονται με την άριστη συσκευασία μέσα σε μεγάλα ή μικρά δοχεία.

Σήμερα η βρώσιμη ελιά παράγεται όχι μόνον στη Β. Αμερική (Καλιφόρνια), αλλά και στη Νοτιά (Αργεντινή) όπου έχουν κάνει αξιολόγες προόδους. Η Β. Αμερική είναι ο πρώτος καταναλωτής βρώσιμων ελιών και η αγορά της είναι πάντοτε ανοιχτή, αρκεί βέβαια οι ελιές να είναι τυποποιημένες και επεξεργα-

σμένες, όπως τις θέλουν και τις έχουν συνηθίσει οι καταναλωτές. Οι Ισπανοί είναι οι πρώτοι που το κατάλαβαν αυτό και ενήργησαν ανάλογα. Ακολούθησαν και άλλοι μεταξύ των οποίων και εμείς οι Έλληνες μια και έχουμε τους απόδημους συμπατριώτες που υποστηρίζουν τα προϊόντα μας. Αφού μάλιστα οι δικές μας ελιές υπερτερούν σε ποιότητα, μυρωδιά και νοστιμάδα από τις άλλες.

Το αν θα μπορέσουμε να εκτοπίσουμε τις Ισπανικές ελιές από την Αμερική, αυτό θα εξαρτηθεί κυρίως από εμάς τους ίδιους, αν και είναι πολύ δύσκολο.

Μετά το άνοιγμα της αγοράς και των Ανατολικών και Αραβικών χωρών, για να μπορέσουμε να ανταγωνιστούμε τις άλλες χώρες, θα πρέπει:

1. Να πολλαπλασιάσουμε την καλλιέργεια των δένδρων που παράγουν βρώσιμες ελιές.

2. Να περιποιηθούμε καλύτερα τα δένδρα που έχουμε.

3. Να προσέξουμε ιδιαίτερα την επεξεργασία να είναι περισσότερο τεχνική και επιμελημένη και σύμφωνα με τα γούστα των αγοραστών μας.

2.3 Βασικοί όροι για την επεξεργασία των ελιών

Είναι πολύ κακό το ότι ενώ η βρώσιμη ελιά μας είναι εξαιρετικής ποιότητας, δε της δίνουμε την πρέπουσα σημασία. Και προσοχή όπως θα έπρεπε γιατί παράγουμε ελιές πολλών κατηγοριών όπως τις προνομιούχες πράσινες ελιές, τις Καλαματιανές, τις θρούμπες και τις εξαιρετικές μαύρες. Μάλιστα έχουμε ονομάσει γι' αυτές ειδικές ποικιλίες ελαιοδένδρων όπως Καλαμών, Άμφισσας, Αταλάντης, Βόλου, Στυλίδας, Αγρινίου και άλλες. Η παραγωγή μας κάποτε φτάνει τους 120.000 τόνους που δεν μπορούμε να τις καταναλώσουμε όλες μέσα στον τόπο μας. Περισεύουν λοιπόν αρκετές και έχουμε κάθε συμφέρον να τις προωθήσουμε στο εξωτερικό.

Το πλεόνασμα που έχουμε σε βρώσιμες ελιές δεν κατορθώνουμε πάντα να το εξαγάγουμε και δημιουργούνται έτσι αποθέματα μικρά η μεγάλα. Το φαινόμενο αυτό οφείλεται, στο ότι δεν έχουμε συνειδητοποιήσει ότι η βρώσιμη ελιά θέλει καλή συντήρηση και συσκευασία. Οι αγοραστές απαιτούν οι ελιές να είναι άριστα συντηρημένες και σε επιμελημένη συσκευασία.

Οι ανταγωνιστές μας Ισπανοί, Ιταλοί, Αμερικανοί, δεν έπαψαν ποτέ να τις περιποιούνται και ιδιαίτερα τις πράσινες ελιές που συσκευάζουν ολόκληρες ή γεμιστές με γλυκιά πιπεριά ή με αμύγδαλα ή ακόμη με ένα κομμάτι αντσούγια. Έτσι το προϊόν αυτό αξιοποιείται, γιατί είναι εξαιρετικό, ορεκτικό, πικάντικο, πολυτελείας και αγοράζεται από αυτούς που έχουν το χρήμα. Απαιτούνται βέβαια έξοδα, αλλά αξίζει τον κόπο.

Φυσικά δεν μπορούμε να προσφέρουμε μόνο πράσινη ελιά είναι επόμενο ότι θα δώσουμε και μαύρη ελιά, μέσα σε ωραία κουτιά μικρά η μεγάλα ή ακόμα

και βαρελάκια ή σε γυάλινα δοχεία, πάντα όμως προσεκτικά επεξεργασμένη και όμορφα συσκευασμένη.

Το προϊόν πρέπει να έλκει τον αγοραστή, προπαντός τον Αμερικανό, που είναι ο μεγαλύτερος και σπουδαιότερος καταναλωτής σε όλο τον κόσμο. Δεν πρέπει να λησμονούμε ότι έχουμε στην Αμερική και πολλούς Θιασώτες, τους αποδήμους Έλληνες που και οι ίδιοι είναι καταναλωτές αλλά και διαφημιστές της ελληνικής ελιάς.

Τις ελιές μπορούμε να τις επεξεργαστούμε και να τις κάνουμε γεμιστές συσκευάζοντας τις σε γυάλινα δοχεία τις πράσινες και σε κουτιά τις μαύρες. Αν είχαν μάλιστα την πρόνοια όλοι οι παρασκευαστές και έμποροι να χρησιμοποιούν τους προηγμένους τρόπους, τότε ασφαλώς, θα αυξανόταν η εξαγωγή ακόμη περισσότερο. Η Ελληνική βρώσιμη ελιά, είναι νόστιμη και ποιοτικά ανώτερη από την Καλιφορνέζικη που είναι χωρίς άρωμα και γεύση. Οι ίδιοι οι Αμερικανοί προτιμούν την Ελληνική ελιά, είτε είναι μαύρη, είτε πράσινη.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να δώσουμε ορισμένους κανόνες για να έχουμε την καλύτερη ποιότητα στη βρώσιμη ελιά:

1. Να συλλέγουμε τον ελαιόκαρπο με το χέρι από το δένδρο, χωρίς να τον πληγώνουμε.

2. Να κάνουμε διαλογή του καρπού κατά μεγέθη σε μέρος καθαρό. Οι ελιές που θα διαλέξουμε να είναι άθικτες από το δάκο, τον πυρηνοτρήτη ή άλλα έντομα, να είναι ολοκάθαρες από σκόνες και να μην είναι ζαρωμένες.

3. Η επεξεργασία να γίνεται σε πολύ καθαρό μέρος απαλλαγμένο από έντομα, και ποντίκια.

4. Οι εργάτριες να είναι απόλυτα καθαρές και να φορούν άσπρες μπλούζες και σκούφιες. Τα δοχεία, και το νερό πρέπει να είναι πεντακάθαρα.

Πόσο δύσκολο όμως είναι να τηρηθούν αυτοί οι κανόνες; Υπάρχουν τεχνικές που κάνουν εύκολους τους κανόνες στην εφαρμογή τους:

Τα περισσότερα δένδρα είναι πανύψηλα (Άμφισσα) και το μάζεμα του καρπού με το χέρι γίνεται δύσκολο και δαπανηρό. Με το κλάδεμα προσπαθούμε κάθε χρόνο να κοντύνουμε μερικώς τα δένδρα. Για τα ελαιόδενδρα που φυτεύουμε, θα πρέπει να προσέχουμε να προέρχονται (εμβόλια και υποκείμενα) από χαμηλής ανάπτυξης δένδρα και οι αποστάσεις φύτευσης μεταξύ τους να είναι μεγάλες, ώστε τα δένδρα να απολαμβάνουν το άπλετο φως και να μην παίρνουν μεγάλο ύψος. Με κατάλληλο κλάδεμα φροντίζουμε να διατηρούμε τα δένδρα σε χαμηλό ύψος ώστε να μπορούμε εύκολα να μαζεύουμε τον καρπό με το χέρι.

Όταν τα δένδρα είναι υψηλά, καθυστερούμε πολύ στο μάζεμα. Πέφτουμε σε εποχή, που ο δάκος αρχίζει να κάνει θραύση, οι ελιές ζαρώνουν και κάποτε πλήττονται από την παγωνιά. Με το κλάδεμα ρυθμίζουμε ακόμη τη σχέση φυλλώματος - καρποφορίας, ώστε να μπορεί το φυτό να θρέψει τους καρπούς

που αποκτά.

Δένδρα για καρπό διαλεχτό, θέλουν, εκτός από το κλάδεμα, τακτά ποτίσματα. Με τα ποτίσματα χοντραίνει ο καρπός και, η τιμή του είναι, πολύ μεγαλύτερη. Ο μικρός καρπός έχει, και, μικρή τιμή. Με την καταπολέμηση των ασθενειών και των εντόμων έχουμε εκλεκτό προϊόν, οπότε και, η τιμή είναι ανάλογη. Παράλληλα με τη διατήρηση της υγείας του δένδρου, βοηθούμε ώστε και τον επόμενο χρόνο να έχει καλή παραγωγή.

Με την ισορροπημένη λίπανση που θα κάνουμε, θα βοηθήσουμε να δυναμώσουν τα δένδρα, να αποκτήσουν γερά κλαδιά, πλούσιο φύλλωμα και καρποφορία ανάλογη της ευρωστίας τους.

Με το πρώιμο μάζεμα, ο παραγωγός, τις περισσότερες φορές, αποφεύγει τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες, την έντονη προσβολή από το δάκο και το ζάρωμα του καρπού που τον κάνουν άχρηστο ή ακατάλληλο.

Η διάδοση των ποικιλιών ελιάς, που έχουν ζήτηση στην αγορά, η γνώση του τρόπου επεξεργασίας της ελιάς, η εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων και η χρήση των κατάλληλων εργαλείων και οργάνων, οδήγησαν και οδηγούν τον Έλληνα παραγωγό στο να βελτιώσει την ποιότητα της βρώσιμης ελιάς και με την κατάλληλη συσκευασία να διεκδικεί μια καλύτερη θέση στο διεθνές εμπόριο.

2.4 Ποικιλίες που χρησιμοποιούνται για κονσέρβες

Όλες σχεδόν οι ποικιλίες χρησιμοποιούνται για την παρασκευή βρώσιμων ελιών, ακόμη και οι μικρόκαρπες αλλά για οικιακή χρήση. Για εμπορική κατανάλωση, όπως και για εξαγωγή, χρησιμεύουν οι καρποί ορισμένων ποικιλιών. Αυτές οι ποικιλίες είναι οι: Κονσερβοελιά, Κορινθιακή Κολυμπάδα ή Μαστοειδής, Καλαμών, Καρυδολιά, Αμυγδαλολιά, Βασιλική, Στρογγυλοειδής, Μεγάλη Μεγαρίτικη, Θρουμπολιά.

Ειδικά στη Λέσβο, ως βρώσιμες ελιές χρησιμοποιούνται σε ευρεία κλίμακα οι ποικιλίες Θρουμπολιά ή Ρουπάδα, Αδραμυτίνη και Κολοβή λόγω της διάδοσής τους και λιγότερο άλλες ποικιλίες όπως Καλαμών, Άμφισσας, Αμυγδαλολιά, Κορινθιακή και άλλες.

Η Θρουμπολιά ή Ρουπάδα ή Λαδολιά είναι η ποικιλία που δίνει τις γνωστές Θρούμπες ή Ρουπάδες. Αυτές οι ελιές υφίστανται μια φυσική επεξεργασία κατά το φθινόπωρο. Με αυτό τον τρόπο χάνουν την πικρή τους γεύση, που οφείλεται στο γλυκοζίτη Ελευροπαΐνη μετά τις βροχές του φθινοπώρου και μεταβάλλονται σε γλυκείς καρπούς χρώματος ξανθού ή καστανού. Η μεταβολή αυτή οφείλεται στο μύκητα *Phoma oleae*, ο οποίος πολλαπλασιάζεται κατά το μήνα Οκτώβριο, κάτω από ευνοϊκές συνθήκες υγρασίας και θερμοκρασίας στην εποχή της βιομηχανικής ωρίμανσης του καρπού.

Η Αδραμυτινή χρησιμοποιείται κυρίως ως ελαιοποιήσιμη ελιά. Πολλοί καλλιεργητές όμως τη χρησιμοποιούν παράλληλα ως πράσινη βρώσιμη ελιά αλλά και ως μαύρη.

Η Κολοβή, χρησιμοποιείται κυρίως για εξαγωγή λαδιού και στη συνέχεια ως βρώσιμη ελιά. Τόσο η Αδραμυτινή όσο και η Κολοβή έθρεψαν επί αιώνες το Λεσβιακό λαό και ο τελευταίος οφείλει πολλά σ' αυτές.

3. ΣΑΠΟΥΝΙΑ

Το σαπούνι είναι το τρίτο κατά σειρά αξιολόγησης προϊόν που στηρίζεται στην καλλιέργεια της ελιάς, με πρώτο το λάδι και στη συνέχεια τις βρώσιμες ελιές, έχοντας τα τελευταία χρόνια μια σταδιακή υποχώρηση στη ποσοστιαία συμμετοχή του στα προϊόντα της ελιάς.

Στις αρχές του 20ου αιώνα το ποσοστό του σαπουνιού στις εξαγωγές της Λέσβου ήταν περίπου 30%, έναντι 45% του λαδιού και 25% όλων των υπόλοιπων προϊόντων. Τα σαπυνοποιεία ξεπερνούσαν τα 50. Σταδιακά το προϊόν ολοένα και υποχωρούσε, αλλά η μεγαλύτερη μείωση έγινε μετά το 1955, με την παραγωγή τεχνητών σαπυνοιών σε σκόνη και υγρό. Σήμερα λειτουργούν μόνο 2 σαπυνοποιεία εκ των οποίων το ένα είναι της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών και ένα ιδιωτικό με μικρή παραγωγή που φθάνει περίπου τους δέκα τόνους ετησίως.

Τα σαπούνια παρασκευάζονται με παραδοσιακή μέθοδο, κατά την οποία γίνεται ανάμιξη ελαιολάδου με νερό.

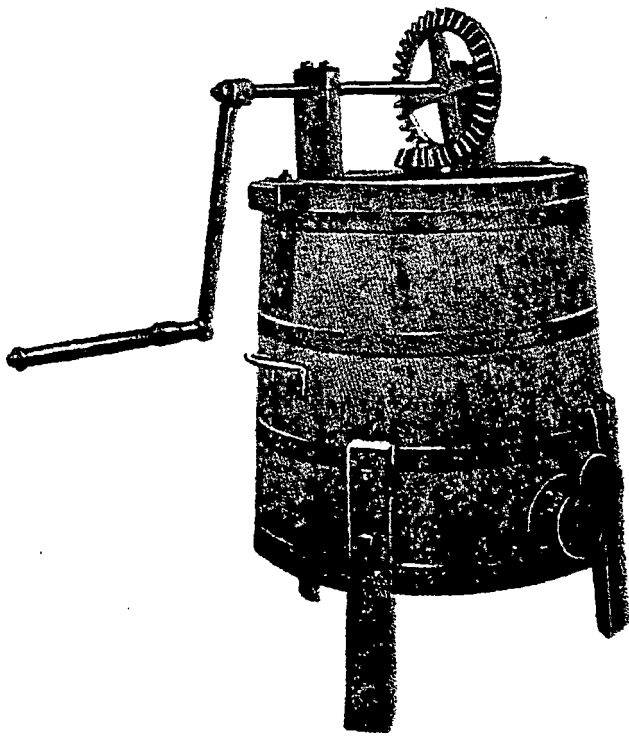
Για να αναμιξουμε νερό με λάδι ή άλλη λιπαρή ουσία, θα πρέπει να βρούμε ένα υλικό που να καταλύει και να αντιδρά σ' αυτή την ιδιότητα που έχει το νερό να χωρίζεται από το λάδι. Αυτό το υλικό-αντιδραστήριο, στη σαπυνοποιία ονομάζουμε ΑΛΙΣΙΒΑ, ενώ στα χωριά μας και κυρίως στη Βόρειο Ελλάδα τη λένε Κατασταλάη και στην Ιταλία PISCIVA. Βλέπουμε λοιπόν ότι η λέξη Αλισίβα έχει λατινική ρίζα, όπως και η λέξη σαπούνι, από το μύθο του "Μουπί Σαρο", γιατί είναι πολύ πιθανό η παραγωγή των σαπυνοιών να αναπτύχθηκε εκεί περισσότερο και να έγινε γνωστή στην Ιταλία, από πολύ παλιά, και το λέω αυτό γιατί τα παλιότερα τα χρόνια για την κατασκευή των σαπυνοιών χρησιμοποιείτο η στάχτη, κυρίως του ηφαιστείου της Ιταλίας (της Αίτνας, του Βεζούβιου και κυρίως από τις στάχτες του ηφαιστείου της νήσου Στρόμπολης). Αντίθετα, αργότερα αντί για την αλισίβα χρησιμοποιούσαν το "ΝΑΤΡΩΝΕ" (διττανθρακική σόδα), που κουβαλούσαν σε βαρέλια, από το λάδι που έφερναν στην Αλεξάνδρεια και τα γέμιζαν στην επιστροφή με νατρώνε, νερό από τις λίμνες τις Κοιλιάδας του Μεγάλου Ηφαιστειακού Ρήγματος (Great Rift Valley) της Κένυας και κυρίως από την πλούσια σε ηφαιστειακό μάγμα λίμνη Μαγκάντι, μεγάλη παγκόσμια φυσική πηγή ανθρακικού νατρίου (Na_2CO_3). Έτσι από τις στάχτες, το νερό και το λάδι έκαναν τα πρώτα σαπούνια.

Όσπου το 1790, έχουμε τη μετατροπή της οικιακής - βιοτεχνικής σαπυνοποιίας σε βιομηχανία, με τη χρήση της ΣΟΔΑΣ (του ανθρακικού νατρίου που παρήχθη με τη μέθοδο του Ν. ΛΕΜΠΑΝ, από το κοινό αλάτι). Παρατηρούμε την πλήρη ανάπτυξη της στα μέσα του περασμένου αιώνα, όπου ο Βέλγος

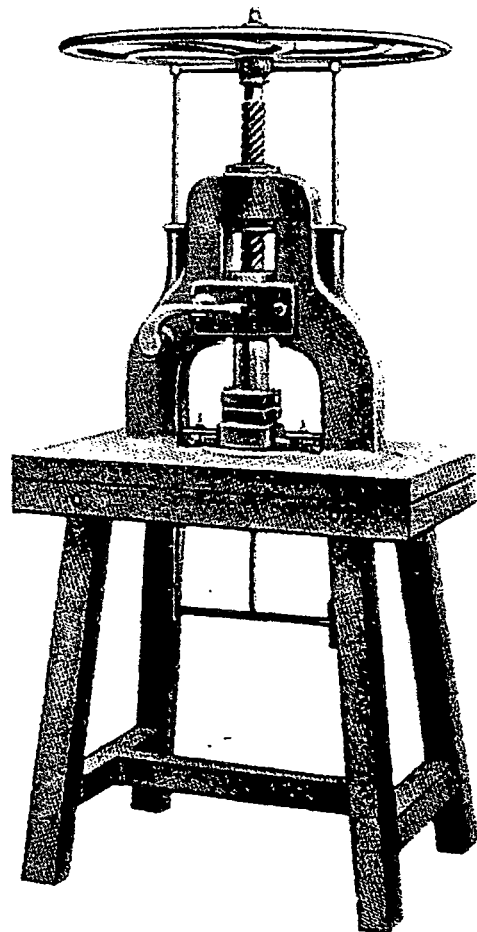
χημικός Ερνέστος Σολβαί (Solvay Er. 1838 -1922) παρασκεύασε με τη μέθοδο Σολβαί την καυστική σόδα (NaOH), που σήμερα χρησιμοποιούμε για την κατασκευή σκληρών σαπουνιών.

Η ποιότητα του σαπουνιού μας είναι ανάλογη, κυρίως, με την ποιότητα της βασικής πρώτης ύλης, που είναι οι λιπαρές μας ουσίες, τα λάδια ή τα λίπη, τις αλυσίδες μας και την περιεκτικότητά τους σε καυστική σόδα (για σκληρά σαπούνια) ή σε καυστική ποτάσα (για μαλακά ή υγρά σαπούνια) και τη σκληρότητα του νερού μας.

Είναι ενδεικτικό ότι, τελευταία υπάρχει κάποια αυξημένη ζήτηση σε φυσικά προϊόντα, επομένως ευελπιστούμε ότι θα υπάρξει μια ανάλογη ζήτηση στο σαπούνι από λάδι και νομίζουμε ότι το μέλλον του δεν είναι ευοίωνο.

"ΜΠΟΥΡΑΤΟ" Χειροκίνητο μηχανήμα για ανάμιξη του σαπουνιού με χρώμα, άρωμα ή ταλκ (αρχείο Α.Χ.)

Χειροκίνητη πρέσσα για το σφράγισμα των σαπουνιών. (αρχείο Α.Χ.)

4. ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ

4.1 ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ - ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Τα ελαιόδενδρα είναι από τα αρχαιότερα καλλιεργούμενα δένδρα στον κόσμο. Μέχρι σήμερα δεν έχει προσδιοριστεί με ακρίβεια το αρχικό είδος από το οποίο προήλθε το δένδρο της ελιάς, όπως είναι σήμερα γνωστό. Χωρίς αμφιβολία, η ιστορία της ελιάς αρχίζει πριν ανακαλυφθεί η γραφή. Υπάρχουν δύο εκδοχές για την προέλευση της ελιάς. Η πρώτη υποστηρίζει ότι ο πιο πιθανός τόπος προέλευσης της είναι περιοχές της Συρίας και της Μικράς Ασίας, ενώ η δεύτερη υποστηρίζει ότι είναι η Αφρική (Αίγυπτος).

Πηγές από Αιγυπτιακή βιβλιογραφία, μαρτυρούν ότι περί το 2000 π.Χ. οι ελαιώνες της Αιγύπτου καταστράφηκαν από άγνωστη αιτία. Με τη μετακίνηση του πληθυσμού που πιστεύεται ότι ακολούθησε, μεταφέρθηκε και η ελιά στα παράλια της Κρήτης.

Άλλοι υποστηρίζουν ότι η ελιά διαδόθηκε στην Ελλάδα από τους Φωκαείς, από την Συρία και μετά το 600 π.Χ. διαδόθηκε στην Ιταλία. Αργότερα έφτασε και στην Ισπανία, δια μέσου δύο δρόμων, Ελληνορωμαϊκού και Αιγυπτιακού.

ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Η μυθολογία αναφέρει ότι η Αθηνά καθιερώθηκε ως θεά της Αττικής, επειδή προσέφερε την ελιά ως πηγή πλούτου σε αντίθεση με τον Ποσειδώνα, που κτυπώντας το βράχο με την τρίαινα έβγαλε το θαλασσινό νερό. Έτσι, γεννήθηκε ο μύθος της ελιάς και του λαδιού ως θεϊκά χαρίσματα της αρχαιότητας.

Η μυθολογία αναφέρει, επίσης, ότι η εισαγωγή της ελιάς στην αρχαία Ελλάδα έγινε από την Αίγυπτο, με πρωτοβουλία του Κέκροπα. Κατά τον Πausανία, η δεύτερη ημέρη ελιά φυτεύτηκε στην Ακαδημία του Πλάτωνα και πολλαπλασιάστηκε σε πυκνές δενδροστοιχίες, όπως μνημονεύεται στις Νεφέλες του Αριστοφάνη. Η ελιά του Πλάτωνα στην Ιερά οδό των Αθηνών σώζεται μέχρι σήμερα.

Οι Αρχαίοι Έλληνες απέδιδαν ιδιαίτερη σημασία στην καλλιέργεια της ελιάς. Αξίζει να σημειωθεί ότι, με ειδικούς νόμους του Σόλωνα, παροτρύνονταν όσοι σπούδαζαν Γεωπονία την εποχή εκείνη, να δίνουν ιδιαίτερη σημασία στην ελαιοκαλλιέργεια, γιατί ήταν «Μέγιστον αγαθόν προς πάσαν του βίου θεραπείαν ο της Ελαίας καρπός».

Για την καλλιέργεια της ελιάς στην αρχαία Ελλάδα έχουν ασχοληθεί πολλοί συγγραφείς. Ο Πλίνιος ομιλεί για το θεό της γεωργίας και κτηνοτροφίας Αρισταίο, στον οποίο και αποδίδει την επινόηση της ελαιοκαλλιέργειας, του

ελαιοτριβείου και του ελαιοπιεστηρίου. Ο Ηρόδοτος αναφέρει ότι η Εύβοια ήταν γεμάτη από ελιές, μια εποχή μάλιστα που η καλλιέργεια της ήταν άγνωστη στη Βαβυλωνία και στην Περσία. Την ίδια εποχή, όπως φαίνεται σε αρχαία γραπτά, στη Δήλο, στη Σάμο (ο Αισχύλος την ονομάζει Ελαιόφυτο) και στη Λέσβο, καλλιεργούνταν ελιές. Η καλλιέργεια της ελιάς στα νησιά του Ιονίου, χρονολογείται από την εποχή του Ομήρου. Την ελιά καλλιεργούσαν σε μεγάλη έκταση κατά την διάρκεια της χρυσής εποχής του Περικλή. Κατά τον Ηρόδοτο η Αθήνα ήταν το κέντρο της καλλιέργειας.

Ο Νίολα αναφέρει ότι το ελαιόδενδρο είχε σπουδαία σημασία για την Ελληνική μυθολογία και περιγράφει μια ενδιαφέρουσα ιστορία για το πώς η Αθηνά έκανε γνωστές τις αρετές της ελιάς.

Η ελιά για τους αρχαίους Έλληνες είχε ιδιαίτερη σημασία. Συνδεόταν με τη διατροφή τους, τη θρησκεία, τη διακόσμηση αγγείων, τοίχων, χρυσών κομφοτεχνημάτων και άλλων ειδών. Αποτελούσε γι' αυτούς σύμβολο ειρήνης, σοφίας και νίκης. Γι' αυτό άλλωστε, οι νικητές των Ολυμπιακών αγώνων στεφανώνονταν με κλαδί αγριελιάς (κότινο).

Οι θεραπευτικές ιδιότητες του ελαιόλαδου, ήταν γνωστές στον Ιπποκράτη και στην Ιατρική επιστήμη της αρχαιότητας. Η κατανάλωση μιας κουταλιάς ελαιόλαδου κάθε πρωί, αποτελούσε παλαιότερα μια συνήθεια πρακτικής υγιεινής. Αυτό συνιστάται ακόμη και σήμερα, παρά την εξέλιξη της φαρμακολογίας, γιατί έχει ευεργετική επίδραση στο πεπτικό σύστημα του ανθρώπινου οργανισμού.

Στην Κρήτη η ελιά καλλιεργείται σίγουρα από τη Μινωική εποχή. Εικόνες ελαιόδενδρων, οι οποίες βρέθηκαν στο παλάτι της Κνωσού, δείχνουν ότι οι άνθρωποι της εποχής εκείνης έτρωγαν τις ελιές και χρησιμοποιούσαν το λάδι για το φαγητό και σαν καύσιμη ύλη στις λάμπες. Οι αρχαιολόγοι υποστηρίζουν ότι η μεγάλη οικονομική ανθηρότητα του Μινωικού Βασιλείου οφείλονταν στο εμπόριο του Κρητικού λαδιού που, στα χρόνια εκείνα, σημείωνε μεγάλη επιτυχία. Χωρίς αμφιβολία πριν αρχίσει η καλλιέργεια της ελιάς στην Κρήτη και στην Ελλάδα γενικότερα οι άνθρωποι ήταν πολύ φτωχοί.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα μεγάλα πήλινα δοχεία, γνωστά σαν πιθάρια στην Κρητική ορολογία, που αποθηκεύονταν το Κρητικό λάδι στην εποχή εκείνη, διατηρούνται ακόμη και σήμερα στην Αρχαία Κνωσό. Πολλά από τα πιθάρια αυτά, βρίσκονται σήμερα, στο μουσείο του Ηρακλείου.

Στα ανάκτορα της αρχαίας Φαιστού σώζονται μέρη από ένα υποτυπώδες ελαιουργείο, το οποίο χρησιμοποιούσαν για την εξαγωγή του ελαιόλαδου τα χρόνια εκείνα.

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, όταν το εμπόριο του Κρητικού λαδιού σημείωσε επιτυχία, παρατηρήθηκε μεγάλη οικονομική ανθηρότητα στους κατοίκους της Κρήτης. Όταν όμως, για κάποιο άγνωστο λόγο σημειώθηκε

κάμψη στο εμπόριο του λαδιού, τότε προκλήθηκε μεγάλη οικονομική εξαθλίωση του κρητικού λαού.

Τότε σύμφωνα με τον Evans, πολλοί Κρητικοί εγκατέλειψαν το νησί και πήραν μαζί κλαδιά και σπόρους ελιάς. Έτσι πιστεύεται ότι διαδόθηκε η ελιά στην Ηπειρωτική Ελλάδα και στα παράλια της Μικράς Ασίας.

Ο Π. Αναγνωστόπουλος, σε ανακοίνωση του στην Ακαδημία Αθηνών το 1951, με βάση τα ευρήματα και τις ανασκαφές, η ελιά θα πρέπει να προέρχεται από την Κρήτη. Την άποψη αυτή ενισχύει το γεγονός, ότι το όνομα της ελιάς είναι ελληνικό. (Η προέλευση του όρου *olea* είναι ελληνική - το έλαιον έγινε *oleum* στα λατινικά).

Στον Νέο Κόσμο, η ελιά δεν υπήρχε αυτοφυής. Μεταφέρθηκε εκεί από Ρωμαίους, Ισπανούς και Πορτογάλους ερευνητές, και ιδιαίτερα στην Καλιφόρνια, όπου το **1875** υπήρχαν περί τα 11,500 ελαιόδεντρα, ενώ το **1910** υπήρχαν περί το 1.000.000. Αργότερα, δόθηκε μεγαλύτερη βαρύτητα στις βρώσιμες ελιές επειδή άφηναν μεγαλύτερο κέρδος και έτσι εμβολιάστηκαν πολλά από τα ελαιόδεντρα.

Στην Αυστραλία, παρά τις προσπάθειες των Ιταλών μεταναστών, δεν κατέστη δυνατόν να καλυφθούν οι ανάγκες της Ηπείρου από την ίδια την παραγωγή της, πιθανόν λόγω της επιρροής που ασκούσαν οι αγγλοσάξονες, οι οποίοι δεν έδειχναν ιδιαίτερη προτίμηση στην ελιά και το λάδι.

4.2 Η ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ ΣΤΗ ΛΕΣΒΟ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ

Η ύπαρξη της αγριλιάς (*olea europaea oleaster*), πιστοποιείται στον Αιγαϊκό χώρο από πολύ παλιά, αφού αποτυπώματα φύλλων της έχουν βρεθεί στα νησιά Σαντορίνη και Σίκινο, που ως γνωστόν ευρίσκονται επάνω στο ηφαιστειακό τόξο! Πιστεύεται ότι αυτός ο καρπός θα ήταν ανάμεσα στα συλλεγόμενα είδη κατά τη Νεολιθική εποχή στο Αιγαίο. Πάντως η καλλιέργεια της τοποθετείται μέσα στην πρώιμη χαλκοκρατία δηλαδή την 3η χιλιετία π.Χ.. Από κει και πέρα, στην Ύστερη Χαλκοκρατία, έχουμε τις σαφείς αναφορές στην ελαιοκαλλιέργεια, στις πήλινες πινακίδες με τη γραμμική Β των Μυκηναϊκών ανακτόρων (κυρίως της Πύλου).

Στη Λέσβο η “καλλιέργεια” της ελιάς αχνοφαίνεται πρώτη φορά, σε ένα εύρημα της αρχαιολόγου W. Lamb το 1936, όταν ανέσκαψε στη Θερμή, πέντε οικισμούς της πρώιμης Χαλκοκρατίας (2800 - 2000 π.Χ.). Εκεί λοιπόν, σε μια πέτρινη ρηχή σκάφη και στο πρασινωπό έδαφος, που ακουμπούσε η αρχαιολόγος, αναγνώρισε το πρώτο πατητήρι ελιών στη Λέσβο και το λάδι που είχε ποτίσει το χώμα. Όπως και να έχει η ιστορία, σίγουρα τότε, ανάμεσα στις άλλες πηγές επιβίωσης του νησιού, η ελιά θα έπαιζε το δικό της ρόλο για τους κατοίκους των πενήντα τόσων οικισμών, που έχουν εντοπισθεί έως τώρα.

Η δεύτερη μαρτυρία είναι το κλαδάκι της ελιάς, που βρίσκεται ανάγλυφο ανάμεσα στις κεφαλές των μόσχων, σε ένα billon νόμισμα της Μυτιλήνης.

Αυτά τα νομίσματα (τα έκοψε η Μυτιλήνη αλλά και η Μήθυμνα) από κράμα αργύρου και χαλκού και θεωρείται ότι κυκλοφόρησαν ανάμεσα στον 6ο π.Χ. αι. και στα 180 π.Χ.

Αργότερα στην εποχή των Αυτοκρατόρων και συγκεκριμένα του Διοκλητιανού (296 - 294 π.Χ.) χαράσσεται επάνω σε πέτρα κτηματολόγιο της περιουσίας των πολιτών της Μυτιλήνης. Βλέπουμε γνωστά μέχρι σήμερα χωριά (π.χ. Σκόπελος, Συκούς, Κέντρον κλπ.) ή τοπωνύμια (Πατρικού κ.α.) να κατέχουν σπόριμη γη, νομή, αμπέλια αλλά και γύρους ελαιών. Δηλαδή, αναβαθμούς, τις σημερινές πεζούλες. Και σύμφωνα με τους υπολογισμούς των ερευνητών τον 3 μ.Χ. αι. η Λέσβος κατείχε 45.000 στρέμματα ελαιώνων. Τα σημερινά στοιχεία είναι πιο γνωστά με τον κλασικό αριθμό των 10 εκατομμυρίων λιόδεντρων, τα οποία βέβαια έχουν λιγοστέψει αρκετά σε αριθμό.

Η κατεργασία τώρα της ελιάς μέχρι να δώσει το λάδι, ήταν και είναι το δεύτερο μεγάλο κεφάλαιο στην ιστορία της, μετά την καλλιέργεια της. Είπαμε για το πρώτο αυτό λιοτρίβι της προϊστορικής Θερμής, μια απλή πέτρινη λεκάνη, όπου θα κοπάνιζαν με άλλη πέτρα τον καρπό. Όμως η συστηματική κατεργασία, οπότεν αυτή άρχισε στη Λέσβο, έχει αφήσει σημαντικά σκόρπια κομμάτια, που συνθέτουν τέσσερις περιόδους ανάλογα με τους μηχανισμούς που χρησιμοποιήθηκαν.

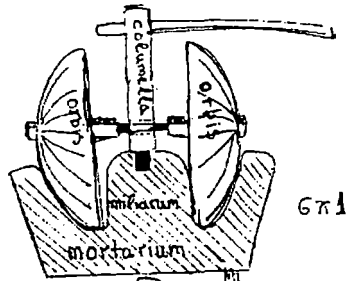
Έτσι, σκόρπια στο νησί βρίσκονται τα πέτρινα κομμάτια του πρώτου ελαιόμυλου, του γνωστού ως Trapetum. Όλα αυτά τα κομμάτια είτε είναι μυλόπετρες, είτε είναι στέρνες, είτε βάσεις πιεστηρίων, είναι φτιαγμένα από ηφαιστειογενή πέτρα, καφετιά ή κοκκινωπή. Λατομεία νεώτερα υπήρχαν στην πλάτη των Μυστεγνών και στο νησάκι των Νέων Κυδωνιών (προς τη θάλασσα).

Αυτός ο Ρωμαϊκός Ελαιόμυλος γνωστός ως trapetum (εκ του ελληνικού τρέπω, που σημαίνει γυρίζω) εμφανίζεται στον ελληνικό χώρο, κατά την Ελληνιστική Εποχή (στη Μακεδονία τον έχουμε από τον 4ο π.Χ. αι.). Αποτελείται από μια μεγάλη κυκλική πέτρινη λεκάνη (Mortarium) με "ομφαλό" στο κέντρο (Milliarum) για τη στερέωση του άξονα του μύλου. Τέτοιες έχουν εντοπιστεί δύο στην περιοχή των Νέων Κυδωνιών και μία στη Γέρα (Αγία Παρασκευή, Χαϊδάρι). Οι μυλόπετρες ήταν δύο (orbis). Είχαν σχήμα φακοειδές (τμήμα σφαίρας) με την έξω επιφάνεια κυρτή και τη μέσα επίπεδη. Η έξω επιφάνεια ήταν λεία ή με ακτινωτές χαράξεις. Άξονας ξύλινος εφάρμοζε στην κεντρική τετράγωνη τρύπα και όλο το σύστημα περιστρεφόταν μέσα στο περιφερικό αυλάκι της λεκάνης, γύρω από ένα κάθετο άξονα (columella). Η περιστροφή γινόταν με ανθρώπους ή και ζώα. Τέτοιες μυλόπετρες έχουν εντοπιστεί περισσότερες από πενήντα στο νησί και βρίσκονται συνεχώς και άλλες. (σχ. 1 και σχ. 2)

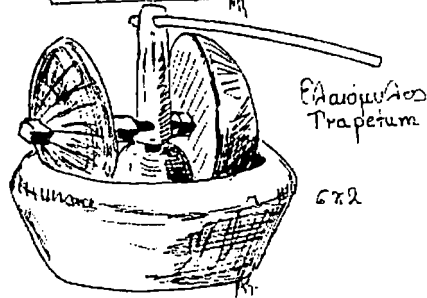
Ο μεταγενέστερος τύπος ελαιόμυλου, πρέπει να επικράτησε στη βυζαντινή εποχή και λειτουργούσε μέχρι τα μέσα του αιώνα μας, όταν είχαν πια εγκατασταθεί για μια εκατονταετία τα ατμοκίνητα ελαιοτριβεία. Είναι πασίγνωστοι οι ελαιόμυλοι των χωριών (είκοσι κάηκαν στην πυρκαγιά της Αγιάσου το 1877). Εδώ η κάτω πέτρα είναι κυκλική, αβαθής, με περιφερικό χείλος, ενώ οι μυλόπετρες (δύο η μία) έχουν σχήμα κολουρου κώνου. Βρίσκονται αμέτρητες μέσα στα σημερινά χωριά ή στους παλιούς οικισμούς. Το μύλο τούτο γύριζαν τα ζώα. (Σχ. 3)

Το 1885, βλέπουμε στο νησί 269 ελαιόμυλους και 10 ατμοκίνητα ελαιοτριβεία ενώ το 1913 έχουμε ακόμα 79 ελαιόμυλους και 113 ελαιοτριβεία. Η απόδοση τους ήταν μικρή (ένα μόδι την ημέρα) και πολλές φορές αλάτιζαν τις ελιές για να μη χαλάσουν περιμένοντας τη σειρά.

Εκείνο όμως που δεν άλλαξε μέσα στο χρόνο, είναι ο μηχανισμός της συμπίεσης του αλεσμένου καρπού, δηλαδή τα πιεστήρια. Φαίνεται πως από την Μυκηναϊκή εποχή, σίγουρα όμως και για τις δυο μορφές ελαιόμυλων που αναφέραμε, τα ελαιοπιεστήρια φτιαχνότανε κατά τον ίδιο τρόπο. Μια μεγάλη κυβοειδής ή ορθογώνια πέτρα, ήταν η βάση. Τέτοιες υπάρχουν αμέτρητες στο νησί. Σε πλάγιες εντομές στερεωνότανε δυο κάθετοι δοκοί ενώ επάνω της πατούσε ο ληνός. Ο ληνός ήταν μια ωσειδή ή κυκλική πέτρινη πλάκα (υπάρχουν και πολυγωνικές) με αυλάκι στην περιφέρεια και "τύμπανο" στο κέντρο.

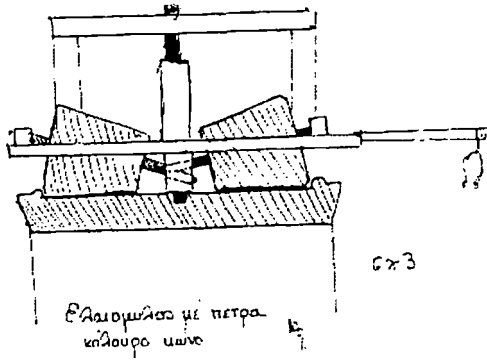

6π1

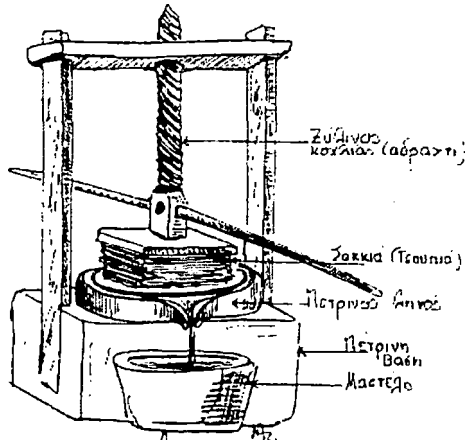
Ελαιόμυλος
Traquetum

6π2

6π3

Ελαιόμυλος με πέτρα
καύρου υαίνε

Ζυγίνας
κοχλίας (αβραχή)

Σοκκιά (τρούνη)

Πετρινοί άνοιξ

Πετρινη
βάση

Μαστέρο

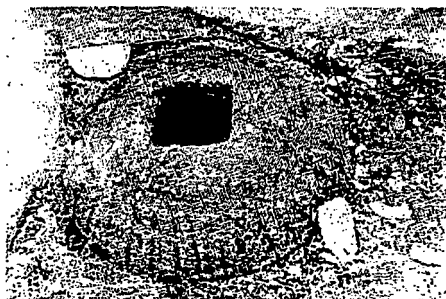
6π4

Ελαιόπιεστήριο

Εκεί επάνω “στοίβαζαν” τα τρίχινα σακιά (τσουπιιά) με τον αλεσμένο ελαιόκαρπο. Στα δύο ξύλινα δοκάρια στηριζότανε άλλο εγκάρσιο από το οποίο “βίδωνε” ο ξύλινος κοχλίας (αδράχτι) και πίεζε με ξύλινη πλάκα τα σακιά. Συγχρόνως ρίχνανε καυτό νερό και το λάδι (με το νερό) έτρεχε στο περιφερικό αυλάκι του ληνού και από το στόμιο σε πέτρινη λεκάνη (Μαστέλο). Εκεί με την καθίζηση ξεχώριζε το λάδι από το νερό. (Σχ. 4)

Στα **1853**, εκεί που βρίσκεται η Τράπεζα Ελλάδος, στην προκουμαία της Μυτιλήνης, χτίζεται από τον Τούρκο Χαλήλ Βέη το πρώτο ατμοκίνητο ελαιοτριβείο του νησιού. Η αρχή του τέλους των ελαιόμυλων έχει αρχίσει. Οι μύλο-πετρες, δύο σε κάθε μύλο είναι τώρα κυλινδρικές. Γυρίζουν σε σιδερένιους άξονες, επάνω σε μια πέτρινη βάση κυκλική, που έμοιαζε με αυτή του ζωοκίνητου ελαιόμυλου. Τα πιεστήρια (Μπασκιά) μεταλλικά και αυτά (Ισηγόνης κ.α.) εξασκούν τρομερή πίεση με τη δύναμη του ατμού. Οι διαχωριστήρες με τη φυγοκέντριση χωρίζουν το λάδι από το νερό. Τα υψηλά τους φουγάρα στέκο-νται μάρτυρες αυτής της εποχής.

Το δεύτερο χτίζεται στα 1863 στο Σκόπελο, πάλι από Τούρκο, μετά περνά στο Fidele και τέλος στους Κουλαγύνη - Χατζηγιαννάκη.

Μύλοπετρα trapetum

*“Κάτω πέτρα” (Mortarium) trapetum (Νέες Κυθονίες)
Φωτ. Σαβ. Κωφόπουλος*

“Ληγός” πιεστηρίον

Βάση πιεστηρίον

Τώρα έχουμε την τέταρτη περίοδο στην κατεργασία της ελιάς. Τα φυγοκεντρικά ελαιοτριβεία έχουν αντικαταστήσει σχεδόν όλα τα “παραδοσιακά” στο νησί. Ίσως μόνο δύο, ένα στην Αγία Μαρίνα και ένα στο Μεγαλοχώρι, να λειτουργούν με το σύστημα των μπασκιών και του ελαιόμυλου. Πάντως μέσα σ’ αυτή την ιστορία θα πρέπει να αναφέρουμε ότι στο νησί υπήρξαν και τέσσερα υδροκίνητα ελαιοτριβεία. Ένα στον Σεδούντα ποταμό, ένα στους Μύλους της Λάμπης, ένα στη Νυχτάντα και ένα στο Υψηλομέτωπο.

4.3 ΕΞΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΑΙΟΚΑΡΠΟ

Οποιαδήποτε κι αν είναι η μέθοδος εξαγωγής του ελαιολάδου, από τον καρπό, τα βασικά στάδια επεξεργασίας του είναι σχεδόν ίδια. Δηλαδή το σπάσιμο του καρπού και η μάλαξη της ελαιοζύμης παρα μέσα στην ελαιοζύμη υπάρχουν: Τα τεμαχίδια του πυρήνα, ο ελαιώδης χυμός που προέρχεται από τη συνένωση των μικρών σταγονιδίων του ελαιολάδου, που βρίσκονται διάσπαρτα στο μεσοκάρπιο, φυτικά υγρά και άλλα συστατικά του καρπού.

Η μάλαξη της ελαιοζύμης με την οποία επιταχύνεται η συνένωση μικρών ελαιοσταγονιδίων του μεσοκαρπίου, σε μεγαλύτερες σταγόνες, αποτελεί βασική διεργασία σ' όλα τα χρησιμοποιούμενα σήμερα, συστήματα εξαγωγής του λαδιού.

Η μάλαξη της ελαιοζύμης διαδραματίζει πολύ σπουδαίο ρόλο στην εξαγωγή του ελαιόλαδου. Ο τρόπος που γίνεται και ο τύπος των μηχανημάτων τα οποία χρησιμοποιούνται επιδρούν σημαντικά στην απόδοση αλλά και στη ποιότητα του ελαιολάδου το οποίο παραλαμβάνεται.

Κατά την άλεση και μάλαξη της ελαιοζύμης είναι δυνατό οι σταγόνες του λαδιού να περιβληθούν με μεμβράνες λιποπρωτεϊνικής σύστασης, εξαιτίας της επαφής των διαλυτών πρωτεϊνών με το νερό. Το πάχος των μεμβρανών αυτών, είναι τέτοιο ώστε να δυσκολεύεται η απελευθέρωση του ελαιολάδου και να δημιουργείται γαλάκτωμα.

Αν η ταχύτητα της μάλαξης είναι μικρή διευκολύνεται η συνένωση των ελαιοσταγονιδίων σε μεγαλύτερες σταγόνες και περιορίζεται έτσι η δημιουργία γαλακτωμάτων.

Ακόμη, με τη βραδεία μάλαξη δεν διακόπτεται η λειτουργία του τριχοειδούς του ελαιοπολτού και το λάδι ελευθερώνεται ευκολότερα. Όταν σχηματιστεί γαλάκτωμα και το ειδικό βάρος σταγόνας και μεμβράνης στο σύνολο είναι ίσο ή μεγαλύτερο απ' αυτό του φυτικού νερού, η εξαγωγή του ελαιόλαδου από τις σταγόνες αυτές γίνεται δύσκολα.

Ιδιαίτερη σημασία στην εξαγωγή του ελαιολάδου, εκτός από τη ταχύτητα μάλαξης, έχει και η θερμοκρασία της ελαιοζύμης γιατί απ' αυτή εξαρτάται τόσο η ποσότητα, όσο και η ποιότητα του ελαιολάδου το οποίο παραλαμβάνεται τελικά. Επειδή το ιξώδες του λαδιού επηρεάζεται σημαντικά από τη θερμοκρασία είναι λογικό σε υψηλές θερμοκρασίες να επιτυγχάνεται μεγαλύτερη απόδοση. Όμως οι υψηλές θερμοκρασίες στις διάφορες φάσεις επεξεργασίας (άλεση, μάλαξη κ.α.) θα πρέπει να αποφεύγονται γιατί προκαλούν βιοχημικές αλλαγές στην ελαιοζύμη και καταστροφή των αρωματικών συστατικών του λαδιού.

Η αύξηση της θερμοκρασίας της ελαιοζύμης μπορεί να προκληθεί:

α) από τη κυκλοφορία μεταξύ των διπλών τοιχωμάτων του θερμομαλα-

κτήρα νερού μεγάλης θερμοκρασίας.

β) από τη μεγάλη ταχύτητα περιστροφή των μηχανημάτων άλεσης του καρπού.

γ) από τη παράταση του χρόνου άλεσης και μάλαξης και

δ) από την προσθήκη νερού υψηλής θερμοκρασίας στην ελαιοζύμη.

Στις περιπτώσεις “δύσκολης” ελαιοζύμης, που συγκρατεί δυνατά την υγρή φάση και παρεμποδίζει την ελευθέρωση λαδιού, η χρησιμοποίηση ορισμένων δραστικών ουσιών βοήθησε, στην αύξηση της απόδοσης της ελαιοζύμης, σε λάδι από 18% σε 24%.

Ακόμη δεν έχει ερευνηθεί πλήρως, η επίδραση των ουσιών αυτών στη ποιότητα του λαδιού.

ΣΤΑΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΛΑΙΟΚΑΡΠΟΥ ΣΤΟ ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟ

1. Παραλαβή ελαιοκάρπου: Ο ελαιοκάρπος μεταφέρεται στο ελαιουργείο, ζυγίζεται και παίρνει σειρά για επεξεργασία.

2. Τροφοδοσία- αποφύλλωση: Στη πρώτη φάση της επεξεργασίας ο καρπός τοποθετείται στη λεκάνη τροφοδοσίας του ελαιουργείου απ’ όπου οδηγείται στο αποφυλλωτήριο με τη βοήθεια μεταφορικής ταινίας ή αναβατώριου με ατέρμονα κοχλία, (μειονεκτεί ο ατέρμονας κοχλίας, γιατί συνθλίβει το καρπό και δημιουργεί προϋποθέσεις απώλειας λαδιού στο πλυντήριο).

Η απομάκρυνση των φύλλων της ελιάς επιβάλλεται, γιατί η παραμονή και σύνθλιψη μαζί με τον καρπό έχει σαν αποτέλεσμα να αποκτά το λάδι πικρή γεύση και να εμπλουτίζεται με μεγάλη ποσότητα χλωροφύλλης η οποία κατά τη διάρκεια διατήρησης του, παρουσία φωτός, επιδρά αρνητικά στη προστασία της ποιότητας.

3. Πλύσιμο: Έχει ιδιαίτερη σημασία για τη ποιότητα του λαδιού που παραλαμβάνεται, γιατί απομακρύνει ξένες ύλες που μεταφέρει ο ελαιοκάρπος (σκόνη, χώμα κ.α.) και εμποδίζει έτσι το σχηματισμό αλκαλογαιωδών μειγμάτων κατά το διαχωρισμό. Το πλύσιμο του καρπού γίνεται στο πλυντήριο (επιμέρους μηχάνημα του ελαιουργείου).

Εδώ σημειώνουμε ότι έχουν χρησιμοποιηθεί σε πειραματικό στάδιο, ακόμη και απορρυπαντικά, σε νερό θερμοκρασίας 30°- 40° C για το πλύσιμο του καρπού.

4. Σπάσιμο- άλεση ελαιοκάρπου: Το σπάσιμο ή η άλεση του καρπού αποτελεί το πρώτο κύριο στάδιο της εξαγωγής του λαδιού. Το σπάσιμο στα κλασσικού τύπου ελαιουργεία (πιεστήρια) γίνεται στους ελαιομύλους, που αποτελούνται από μία, δύο ή τρεις μεγάλες πέτρες κυλινδρικού ή κωνικού σχήματος, οι οποίες είναι από γρανίτη και περιστρέφονται γύρω από ένα ξύλινο ή μεταλλικό άξονα πάνω σε βάση σταθερή, όμοιας σύστασης.

Το όλο σύστημα διαθέτει συνήθως, ένα περίβλημα μεταλλικό για τη συγκράτηση του ελαιοκάρπου και της ελαιοζύμης, ενώ με ειδικό μεταλλικό ή ξύλινο εξάρτημα κατευθύνεται ο ελαιοκάρπος κάτω από τις περιστρεφόμενες πέτρες.

Η περιστροφή των ελαιόλιθων γίνεται με πολύ αργό ρυθμό και επιτυγχάνεται ταυτόχρονα σπάσιμο του ελαιοκάρπου και μερική μάλαξη της ελαιοζύμης.

Στα νέα τύπου ελαιουργικά συγκροτήματα (φυγοκεντρικά, μεικτά), χρησιμοποιούνται οι μεταλλικοί σπαστήρες, που είναι κυρίως σφυρόμυλοι ή σπαστήρες, με αντίθετα περιστρεφόμενους δίσκους. Οι σπαστήρες αυτοί είναι μικρών διαστάσεων και λειτουργούν με μεγάλο αριθμό στροφών, προκαλούν σπάσιμο του ελαιοκάρπου) κατά τη πτώση του από τη χοάνη τροφοδοσίας. Οι μεταλλικοί σπαστήρες σταδιακά εκτοπίζουν τους ελαιόμυλους εξαιτίας του μεγάλου όγκου των ελαιόμυλων, της μικρής τους απόδοσης και του μεγάλου κόστους αγοράς.

Σημαντικό μειονέκτημα των μεταλλικών σπαστήρων είναι ότι εμπλουτίζουν το λάδι με ίχνη μετάλλου που προέρχονται από την απόσπαση μικρών κομματιών σιδήρου από την επιφάνεια τους.

5. Μάλαξη. Η μάλαξη της ελαιοζύμης, η οποία προκύπτει από το σπάσιμο-άλεση του ελαιοκάρπου, αποτελεί το πιο βασικό στάδιο της επεξεργασίας του καρπού, σ' όλα τα συστήματα παραλαβής του ελαιολάδου γιατί συντελεί στη συνένωση των μικρών σταγονιδίων λαδιού σε μεγαλύτερες. Η συνένωση αυτή είναι απαραίτητη προϋπόθεση για το διαχωρισμό του λαδιού από τα φυτικά υγρά.

Η διεργασία της μάλαξης γίνεται σε ειδικούς μαλακτήρες, οι οποίοι αποτελούνται από μια λεκάνη της οποίας τα χώματα είναι διπλά και μεταξύ αυτών κυκλοφορεί ζεστό νερό για τη θέρμανση της ελαιοζύμης. Η ανάμειξη της ελαιοζύμης επιτυγχάνεται με περιστρεφόμενο έλικα, ο οποίος φέρει μικρό αριθμό πτερυγίων, κινείται δε με πολύ αργό ρυθμό.

Σε μια κανονική ελαιοζύμη, η ταχύτητα κίνησης των πτερυγίων του μαλακτήρα θα πρέπει να είναι 18-20 στροφές / λεπτό και ο χρόνος μάλαξης 20'-30'. Παράταση του χρόνου μάλαξης συντελεί στη δημιουργία γαλακτωμάτων, που δυσκολεύουν το διαχωρισμό του λαδιού.

Κατά τη διάρκεια της μάλαξης, αλλά και των άλλων φάσεων επεξεργασίας του καρπού, θα πρέπει να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η επαφή της ελαιοζύμης με τον ατμοσφαιρικό αέρα γιατί έχουμε απώλειες στα αρωματικά συστατικά του ελαιολάδου και έναρξη της οξειδωτικής τάγγισης.

Η θέρμανση της ελαιοζύμης είναι απαραίτητη κατά τη μάλαξη και διευκολύνει την έξοδο του ελαιολάδου από τα φυτικά κύτταρα γιατί, όπως αναφέρθηκε, η υψηλή θερμοκρασία μειώνει το ιξώδες και τα ελαιοσταγονίδια κινούνται και ενώνονται γρηγορότερα.

Όμως αν ξεπεραστεί η οριακή θερμοκρασία (περίπου 25°C) με σκοπό να εξαχθεί μεγαλύτερη ποσότητα λαδιού, έχουμε δυσμενή επίδραση στην ποιότητα λαδιού.

Σε θερμοκρασίες υψηλότερες των 25°C καταστρέφονται τα πτητικά συστατικά του ελαιολάδου στα οποία οφείλεται το χαρακτηριστικό του άρωμα. Ακόμα με την υψηλή θερμοκρασία, μεταβάλλεται το χρώμα του λαδιού (κοκκινίζει) και παρατηρείται αύξηση στην οξύτητα του.

Απαραίτητο επομένως είναι ο μαλακτήρας να είναι εφοδιασμένος με θερμοστάτη αυτόματης λειτουργίας για τη ρύθμιση της θερμοκρασίας της ελαιοζύμης στα επιτρεπτά επίπεδα. Θα πρέπει να αποκλειστεί η χρησιμοποίηση του ατμού σαν μέσο θέρμανσης, στο μαλακτήρα λόγω της μεγάλης θερμοκρασίας του, αλλά και των προβλημάτων που μπορεί να δημιουργηθούν από τις διαρροές. Το υλικό κατασκευής των επιφανειών του μαλακτήρα, που έρχονται σε επαφή με την ελαιοζύμη, πρέπει να είναι ανοξειδωτο μέταλλο, για να αποφεύγεται ο εμπλουτισμός του λαδιού με ίχνη μετάλλου. Τα μέταλλα καταλύουν τις οξειδωτικές αντιδράσεις και επιταχύνουν την αλλοίωση του λαδιού κατά την αποθήκευση.

6. Παραλαβή του ελαιολάδου από την ελαιοζύμη: Ο διαχωρισμός του ελαιολάδου από την ελαιοζυμη γίνεται με πίεση - φυγοκέντρηση - εκλεκτική διήθηση (συνάφεια).

α. Πίεση: Η εφαρμογή της πίεσης για την εξαγωγή του ελαιολάδου χρονολογείται από τότε που άρχισε η καλλιέργεια της ελιάς. Στα πολύ παλιά ελαιουργεία, τόσο το σπάσιμο του καρπού, όσο και η πίεση που χρειάζονται για την εξαγωγή του λαδιού, εφαρμόζονταν από τον ίδιο τον άνθρωπο ή τα ζώα με κατάλληλα κατασκευασμένους μηχανισμούς.

Η εφεύρεση της υδραυλικής πίεσης αποτέλεσε επανάσταση λειτουργίας των παλιών ελαιουργείων και χρησιμοποιείται μέχρι και σήμερα στα βελτιωμένου τύπου κλασσικά ελαιουργεία.

Στην εξαγωγή του ελαιολάδου με πίεση, η ελαιοζυμη μετά από τη μάλαξη, που δέχεται τοποθετείται σε λεπτά στρώματα στα ελαιοδιαφράγματα. Η τοποθέτηση της ελαιοζύμης στα ελαιοδιαφράγματα γίνεται ομοιόμορφα με ειδικό δοσοδότη, ο οποίος αποτελεί βασικό μηχανισμό ενός βελτιωμένου κλασσικού τύπου ελαιουργείου. Τα ελαιοδιαφράγματα τοποθετούνται στη συνέχεια, σε ειδική κινητή λεκάνη φόρτωσης, η οποία φέρει στο μέσο της διάτρητο κύλινδρο, πάχους ίσου με το άνοιγμα των διαφραγμάτων. Ο κύλινδρος αυτός αποτελεί οδηγό για την ομοιόμορφη τοποθέτηση των ελαιοδιαφραγμάτων και τη στήριξη τους, ώστε να μην εκτρέπεται η στήλη κατά την εφαρμογή πίεσης.

Μετά από 3-4 γεμάτα με ελαιοζυμη διαφράγματα, τοποθετείται συνήθως ένα κενό και ένας μεταλλικός δίσκος των ίδιων διαστάσεων μ' αυτά. Αυτό εξα-

σφαλίζει ομοιομορφία στην κατανομή της ασκούμενης υδραυλικής πίεσης στα λεπτά στρώματα της ελαιοζύμης και αποφυγή της εκτροπής του φορτίου οπότε επιτυγχάνεται η καλύτερη εξαγωγή του ελαιολάδου από το ύψος της στήλης.

Η κινητή λεκάνη, με το φορτίο που δημιουργείται από την τοποθέτηση των ελαιοδιαφραγμάτων της ελαιοζύμης και των μεταλλικών δίσκων, μεταφέρεται και τοποθετείται στην κατάλληλη υποδοχή του υδραυλικού πιεστήριου.

Μεγάλη σημασία για την εξαγωγή του ελαιολάδου, έχει η κατανομή της ελαιοζύμης πάνω στα διαφράγματα, η οποία πρέπει να είναι όσο το δυνατό πιο ομοιόμορφη, ώστε να εξασφαλιστεί, μεγαλύτερη άντληση, αποφυγή σχισίματος διαφραγμάτων, εύκολη απομάκρυνση της ελαιοπυρήνας από τα διαφράγματα και αποφυγή παραμορφώσεων στους μεταλλικούς δίσκους.

Αν η κατανομή της ελαιοζύμης είναι ανομοιόμορφη, ασκείται άνιση πίεση στα διάφορα σημεία του ελαιοδιαφράγματος. με συνέπεια να περιορίζεται αισθητά η ωφέλιμη ζωή τους. Τα ελαιοδιαφράγματα, που χρησιμοποιούνται σήμερα, κατασκευάζονται από ίνες κοκκοφοίνικα, ή από πλαστικές ίνες. Τα ελαιοδιαφράγματα από ίνες κοκκοφοίνικα, παρουσιάζουν μεγάλη διηθητικότητα στο ελαιόλαδο και στα φυτικά νερά. Επειδή όμως κάποια ποσότητα ελαιοχυμού συγκρατείται από τις ίνες τους, θα πρέπει να πλένονται συχνά γιατί διαφορετικά το ελαιόλαδο που παραμένει σ' αυτά οξειδώνεται με την επίδραση του αέρα και "ρυπαίνει" το ελαιόλαδο των επομένων παρτίδων ελαιοζύμης.

Ακόμα, τα φυτικά υγρά που συγκρατούνται, ζυμώνονται με αποτέλεσμα το σχηματισμό προϊόντων με δυσάρεστες οσμές, που προσροφούνται στο ελαιόλαδο. Τέλος τα διαφράγματα αυτά έχουν μειωμένη αντοχή στις πιέσεις και φθείρονται εύκολα.

Τα ελαιοδιαφράγματα με πλαστικές ίνες, παρουσιάζουν μειονεκτήματα στη διήθηση του ελαιοχυμού. Πολλές φορές ο ελαιοχυμός, που περνά απ' αυτά, περιέχει αρκετή ποσότητα από τη σάρκα του καρπού και μικρούς κόκκους από το ξυλώδες μέρος του. Αυτό συντελεί στο φράξιμο των ελαιοδιαχωριστήρων και στο δύσκολο διαχωρισμό ελαιολάδου - φυτικών υγρών με αποτέλεσμα να παραλαμβάνεται ελαιόλαδο με μεγάλο ποσοστό ξένων υλών. Όμως τα διαφράγματα αυτά έχουν αυξημένη αντοχή στις πιέσεις (μεγαλύτερη διάρκεια ζωής) και είναι εύκολη η απομάκρυνση της ελαιοπυρήνας από αυτά.

6β. Φυγοκέντρηση: Αποτελεί μια νέα τεχνική διαχωρισμού του ελαιολάδου από την ελαιοζύμη και βασίζεται στη διαφορά του ειδικού βάρους, που παρουσιάζουν τα συστατικά της ελαιοζύμης (ελαιόλαδο, νερό και στερεά συστατικά).

Στα ελαιουργεία φυγοκεντρικού τύπου, η ελαιοζύμη μετά τη μάλαξη, αραιώνεται με νερό και στη συνέχεια φυγοκεντρείται δια μέσου του φυγοκε-

ντρητή (Decanter), όπου γίνεται ο διαχωρισμός της σε τρεις φάσεις. Κατά το σπάσιμο - άλεση του καρπού, τεμαχίζονται τα φυτικά κύτταρα και ελευθερώνονται οι σταγόνες λαδιού, που με τη μάλαξη συνενώνονται σε μεγαλύτερες. Στη φάση αυτή το ελαιόλαδο βρίσκεται είτε εντελώς ελεύθερο, είτε κλεισμένο σε μορφή σταγονιδίων στο εσωτερικό μικροπηγμάτων, είτε τέλος σαν γαλάκτωμα ανάμεσα στα φυτικά υγρά.

Όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό του ελεύθερου λαδιού και όσα λιγότερα μικροπήγματα περιέχει η ελαιοζύμη, τόσο ευκολότερη γίνεται η εξαγωγή του λαδιού (φυγοκέντρωση).

Για το διαχωρισμό του λαδιού, που βρίσκεται σε ελεύθερη μορφή, στην ελαιοζύμη αρκεί μόνο η φυγοκεντρική δύναμη.

Αντίθετα ο διαχωρισμός του ελαιολάδου, που βρίσκεται κλεισμένο στα μικροπήγματα, επιτυγχάνεται μόνο με την προσθήκη μεγάλης ποσότητας νερού το οποίο τροποποιεί τα κολλοειδή συστατικά και διευκολύνει το διαχωρισμό του. Γι' αυτό άλλωστε γίνεται αραιώση της ελαιοζύμης, με μεγάλη ποσότητα νερού, πριν αυτή περάσει από το φυγοκεντρητή.

δγ. Συνάφεια: Το μηχάνημα του ελαιουργείου στο οποίο εφαρμόζεται η συνάφεια για την παραλαβή του ελαιολάδου, είναι γνωστό με το όνομα "Sinolea". Βασικά εξαρτήματα της "Sinolea". αποτελούν 6.000 περίπου μεταλλικά ελάσματα από ειδικό κράμα μετάλλου, που παρουσίαζε μεγάλη εκλεκτική συνάφεια με το ελαιόλαδο. Εξαιτίας της μεγάλης συνάφειας ελαιολάδου - μετάλλου, κατά την επαφή της ελαιοζύμης με τα ελάσματα, συγκρατείται ποσότητα ελαιολάδου το οποίο συγκεντρώνεται σε ειδική λεκάνη. Τα φυτικά υγρά και μέρος του λαδιού, που δεν συγκρατήθηκε από τα ελάσματα παραμένουν στην ελαιοζύμη. Με τον τρόπο αυτό παραλαμβάνεται η μεγαλύτερη ποσότητα του ελαιολάδου της ελαιοζύμης και το υπόλοιπο που παραμένει, εξάγεται με φυγοκεντρητή (Decanter).

7. Τελικός διαχωρισμός

Καθαρισμός ελαιολάδου:

Οποιαδήποτε μέθοδος (πίεση, φυγοκέντρωση, συνάφεια) και αν εφαρμοστεί για την εξαγωγή του ελαιολάδου από την ελαιοζύμη, είναι αναγκαίο για τον τελικό καθαρισμό του. να περάσει αυτό από τον ελαιοδιαχωριστήρα του ελαιουργικού συγκροτήματος.

Ο ελαιοδιαχωριστήρας αποτελείται από το σταθερό κορμό και το κινητό τύμπανο, το οποίο περιστρέφεται με μεγάλο αριθμό στροφών.

Σ' αυτό είναι κατάλληλα προσαρμοσμένος μεγάλος αριθμός κωνικών δίσκων (πιάτα).

Η υγρή φάση κατανέμεται σε λεπτά στρώματα πάνω στην περιμετρική επιφάνεια και έτσι γίνεται πιο αποτελεσματική η επίδραση της φυγοκεντρικής δύναμης με την οποία διαχωρίζεται τελικά το ελαιόλαδο από τα απόνερα και

τις ξένες ύλες.

Οι παράγοντες, που επηρεάζουν τον τελικό διαχωρισμό - καθαρισμό του ελαιολάδου είναι:

α) Το ειδικό βάρος: όσο μεγαλύτερη είναι η διαφορά του ειδικού βάρους των συστατικών της υγρής φάσης τόσο ευκολότερος είναι ο διαχωρισμός τους.

β) Το σχήμα και οι διαστάσεις των σταγονιδίων: Όσο πιο μεγάλα είναι τα σταγονίδια του μίγματος, τόσο γρηγορότερα γίνεται ο διαχωρισμός. Τα μικρά ελαιοσταγονίδια οδηγούν στο σχηματισμό γαλακτωμάτων. Τα λεία και στρογγυλά σταγονίδια διαχωρίζονται ευκολότερα απ' τα ανώμαλα και επιμήκη.

γ) Το ιξώδες: Όσο περισσότερο ρευστή είναι η υγρή φάση τόσο γρηγορότερα διαχωρίζεται.

δ) Η θερμοκρασία: Η υψηλή θερμοκρασία διευκολύνει το διαχωρισμό.

ΟΞΥΜΕΤΡΗΣΗ ΤΟΥ ΛΑΔΙΟΥ:

Αποσκοπεί στη μέτρηση του ελαϊκού οξέος που υπάρχει μέσα στο λάδι. Γίνεται με τον εξής τρόπο:

Μέσα σε ογκομετρικό σωλήνα (μεζούρα) παίρνουμε 11 cm³ λάδι και το ρίχνουμε μέσα σε μια κωνική φυάλη. Ξεπλένουμε τη μεζούρα με άλλο τόσο οινόπνευμα και το ρίχνουμε και τούτο στην ίδια κωνική φυάλη. Ρίχνουμε 6-8 σταγόνες φαινολοφθαλείνης (δείκτης). Αναταράσσουμε την κωνική φυάλη. Απο την προχοΐδα που περιέχει διάλυμα N/10 NaOH ρίχνουμε (ανοίγοντας την στρόφιγγα) το υγρό σταγόνα- σταγόνα, ανακινώντας ταυτόχρονα την κωνική φυάλη. Κλείνουμε την στρόφιγγα μόλις αλλάξει χρώμα το περιεχόμενο της κωνικής φυάλης (μόλις πάρει ρόζ χρώμα).

Ανακινούμε καλά την φυάλη και εφ' όσον χάσει το ρόζ χρώμα συνεχίζουμε να ρίχνουμε σταγόνες N/10 NaOH απο την προχοΐδα. Μόλις σταθεροποιηθεί (δεν χάνει πια το ρόζ χρώμα) βλέπουμε πόσα cm³ N/10 NaOH καταναλώθηκαν. Αυτός (ο αριθμός των cm³ N/10 NaOH που καταναλώθηκαν) είναι και ο βαθμός οξύτητας του λαδιού που οξύμετρήσαμε.

4.4 Η οικονομική επίδραση της παραγωγής ελαιολάδου στη Λέσβο

Ιστορική αναδρομή

Ρίχνοντας μια ματιά πάντως στη σήραγγα του χρόνου, βλέπουμε πως η οικονομική βάση, της λεσβιακής κοινωνίας ήταν ανέκαθεν η γη, με κυριότερη πλουτοπαραγωγική πηγή του νησιού τους απέραντους ελαιώνες.

Τα έντεκα εκατομμύρια των λιόδεντρων άρχισαν να αποφέρουν αρκετό εισόδημα. Είχαν πέσει πολλά χέρια στη δούλεψή τους.

Η Μυτιλήνη γίνεται ένα από τα πιο ξακουστά λιμάνια στο Αιγαίο.

Η αδιάκοπη κίνηση των ελιών απ' τα χωράφια στ' αμπάρια, από τα αμπάρια στη μηχανή, λάδι πια, στα λαδοβάρελα των μουράγιων του νησιού και από κει για το ταξίδι με τα πλοία στις ξένες αγορές, είναι που χαρακτηρίζει την οικονομική ζωή του νησιού τα χρόνια εκείνα, έναν αιώνα περίπου πριν από σήμερα.

Τριακόσια πενήντα μπασκιά, χωμένα στις πέτρινες φωλιές τους, ανεβοκατέβαζαν όλη μέρα τις πλάκες τους και έδιναν λάδι - θησαυρό στον παραγωγό. Αυτός θα το πουλήσει, περνώντας το από τον ελαιομεσίτη στον έμπορο, και θα κρατήσει έτσι γερά στα χέρια του τη μοίρα του τόπου του, κι ας τον έχει ο Τούρκος υποταγμένο.

Το χρήμα έρχεται στο νησί και το κρατά ζωντανό. Τα νομίσματα που κυκλοφορούν είναι: χρυσές λίρες της Αγγλίας και της Τουρκίας, χρυσά εικοσόφραγκα Γαλλίας, αργυρά μετζίτια Τουρκίας και αργυρά γρόσια, που καθένα τους διαιρείται σε 40 παράδες. Ένα μετζίτι έχει 20 γρόσια.

Η συνηθισμένη τιμή πώλησης για ένα λαγήνι λάδι κυμαίνεται ανάμεσα σε 20 και 30 γρόσια, στις χρονιές με "μαξούλι". Στα "κισίρια", που οι ανομβρίες αφήνουν γυμνά τα λιόδεντρα από καρπό, χρόνο παρά χρόνο αναγκάζονταν να "προπουλήσουν" λάδια του ερχόμενου μαξουλιού σε τιμές εξευτελιστικές.

Οξύτητες κα οξύμετρα δεν υπάρχουν. Στα δείγματα του λαδιού γράφουν "κιτρίνου (ή σκοτεινού) χρώματος και εκτός νερού", αργότερα και "εκτός καρά πουσά". Τα κακής ποιότητας λάδια και ο καρά -πουσάς γίνονται σαπούνι στα σαπουντζίδικα του νησιού.

Τα πιο πολλά λάδια στέλνονται στην Κωνσταντινούπολη και στα παράλια του Εύξεινου Πόντου. Είναι ακόμα ανοιχτές αυτές οι αγορές, και το πήγαινε - έλα των βαποριών στις θάλασσες αποτελεί καθημερινό σύνδεσμο με την Ανατολή. Άλλα λάδια στέλνονται για τις καντήλες των Ρωσικών Εκκλησιών. Αυτά δοκιμάζονται αν ανάβουν χωρίς ν' αφήσουν άκαφτο υπόλειμμα. Από τον Ιούνιο μέχρι τα μέσα του Σεπτεμβρη το εμπόριο λαδιού σταματά, γιατί κι από τα τουλούμια κι απ' τα ξύλινα βαρέλια, εξαιτίας της ζέστης, στάζει σιγά - σιγά και χάνεται αρκετό λάδι.

Έτσι λοιπόν έβγαινε το λάδι στις “μηχανές” κι έτσι έφευγε εκείνον τον καιρό και το μυαλό του ανθρώπου και τα χέρια του ήταν ταγμένα στην ελιά.

Σήμερα,

Η κοινή οργάνωση της αγοράς του ελαιολάδου και των άλλων λιπαρών υλών (σπορέλαια, ζωϊκά λίπη, ψαρέλαια, μαργαρίνη κ.λ.π.) στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ρυθμίζεται απο το βασικό κανονισμό 136/66. Ο κανονισμός αυτός άρχισε να ισχύει απο το Νοέμβριο του **1967** για το ελαιόλαδο και απο τον Ιούλιο του ίδιου έτους για τα άλλα λιπαρά.

Με τον κανονισμό αυτό καθιερώθηκε ένα σύστημα αυξημένης προστασίας της κοινοτικής παραγωγής ελαιολάδου το οποίο αποτελεί ένα προϊόν βασικής οικονομικής και κοινωνικής σημασίας για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Αντίθετα, για τα σπορέλαια και τα άλλα λιπαρά, υιοθετήθηκε ένα σύστημα ελεύθερης εισαγωγής τους με δασμούς οι οποίοι κυμαίνονται από 5-8% και από 10-15% της αξίας τους, για τα βιομηχανικά και για τα βρώσιμα αντίστοιχα.

Όλες οι κοινοτικές ρυθμίσεις υπάγονται σ’ ένα κατάλογο τιμών, ενισχύσεων και μηνιαίων προσαυξήσεων και αναφέρονται σε σύνηθες ελαιόλαδο οξύτητας 3% σε ελαϊκό οξύ. Οι τιμές αυτές είναι:

Ενδεικτική τιμή παραγωγού: Πρόκειται για μια τιμή - στόχο που πρέπει να πάρει ο ελαοπαραγωγός της Κοινότητας και η οποία κρίνεται ικανοποιητική για να τον ενθαρρύνει να συνεχίσει την παραγωγική του προσπάθεια.

Ενδεικτική τιμή αγοράς: Είναι η τιμή χονδρικής διάθεσης του ελαιόλαδου, στην αγορά της Κοινότητας, με την οποία πιστεύεται ότι θα εξασφαλιστεί η ομαλή απορρόφησή του. Καθορίζεται μάλιστα, κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην είναι πολύ μεγαλύτερη από τις τιμές των υποκατάστατων του ελαιολάδου (σπορέλαια κ.ά.).

Τιμή παρέμβασης: Στην τιμή αυτή οι Οργανισμοί παρέμβασης αγοράζουν τις ποσότητες του ελαιολάδου οι οποίες δεν μπορούν να διατεθούν στο ελεύθερο εμπόριο.

Τιμή κατωφλίου: Η τιμή αυτή ορίζεται με σκοπό την προστασία του Κοινοτικού ελαιόλαδου από τον ανταγωνισμό εισαγωγών, από μη Κοινοτικές χώρες και καθορίζεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η τιμή του ελαιολάδου το οποίο εισάγεται, να φθάνει στα σύνορα της Κοινότητας, στο επίπεδο της ενδεικτικής τιμής. Η τιμή αυτή αναπροσαρμόζεται ανά εβδομάδα ή και συχνότερα.

Οποιοσδήποτε θελήσει να εισάγει στην Κοινότητα ελαιόλαδο, σε τιμή μικρότερη από την καθορισμένη τιμή κατωφλίου, θα καταβάλλει αντισταθμιστική εισφορά ίση περίπου με τη διαφορά των δύο τιμών (ενδεικτική τιμή αγοράς - τιμή κατωφλίου).

Ενίσχυση στην παραγωγή. Είναι ένα ποσό που δίνεται σαν επιδότηση στους ελαιπαραγωγούς της Κοινότητας και καλύπτει περίπου τη διαφορά μεταξύ της ενδεικτικής τιμής παραγωγού και της ενδεικτικής τιμής της αγο-

ράς. Την επιδότηση αυτή δικαιούνται όλοι οι ελαιοπαραγωγοί της Κοινότητας.

Ενίσχυση στην κατανάλωση: Δίνεται στις βιομηχανικές τυποποίησης του ελαιολάδου με σκοπό τη βελτίωση των όρων διακίνησης και εμπορείας του και ενίσχυση της προτίμησης των καταναλωτών προς το ελαιόλαδο.

Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΗΜΕΡΑ

Σήμερα στη Λέσβο παράγονται περίπου 15.000 τόνοι ανά έτος, κατά μέσο όρο βέβαια, καθώς το φαινόμενο της παρενιαυτοφορίας είναι έντονο. Από την παραπάνω ποσότητα, το 10%, δηλ. 1.500 τόνοι περίπου αυτοκαταναλώνονται και περίπου 2.500 τόνοι τυποποιούνται. Η υπόλοιπη ποσότητα που φθάνει τους 11.000 τόνους, πωλείται χύμα, στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό.

Στόχος είναι η αύξηση του ποσοστού εμφιαλωμένου ελαιολάδου.

4.5 Κατηγορία ελαιόλαδου - Σύσταση - Ποιότητα

Κατηγορίες ελαιολάδου

Ως ελαιόλαδο νοείται - σύμφωνα με τους κανονισμούς - το έλαιο που προέρχεται αποκλειστικά και μόνο από τον καρπό της ελάς σε αντιδιαστολή με άλλα έλαια που προέρχονται είτε από εκχύλιση με διαλύτες είτε με επεξεργασία εστεροποίησης, και φυσικά ο όρος "Ελαιόλαδο" σε καμιά περίπτωση δεν θα πρέπει να έχει εφαρμογή για τα πυρηνέλαια.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τον Κανονισμό Νο 1915/87 της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν ως ακολούθως:

Α. ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ, είναι το λάδι εκείνο που προέρχεται από τους καρπούς (ελιές) του ελαιόδεντρου και η απόληψή του έχει πραγματοποιηθεί αποκλειστικά και μόνο μέσα από μηχανικές ή άλλες φυσικές διεργασίες και κάτω από συνθήκες που δεν επιφέρουν ουδεμία αλλοίωση του προϊόντος στις διάφορες φάσεις της περαιτέρω επεξεργασίας του όπως:

- η έκπλυση
- η καθίζηση και μετάγγιση
- η φυγοκέντριση και
- η διήθηση (το φιλτράρισμα) του προϊόντος.

Το ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ που προορίζεται για κατανάλωση, έτσι όπως είναι αυτό καθ' εαυτό, υποδιαιρείται στις ακόλουθες κατηγορίες:

A1. ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ή EXTRA VERGINE

Το ελαιόλαδο της κατηγορίας αυτής έχει γεύση και οσμή άριστες και εντελώς άψογες και μέγιστη οξύτητα εκφρασμένη με ελαϊκό οξύ της τάξης του 1 γρ. στα 100 γρ. δηλαδή μέχρι 1^ο βαθμό.

A2. ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΠΑΡΘΕΝΟ ή VERGINE FINO

Η γεύση και η οσμή της κατηγορίας αυτής του ελαιολάδου πρέπει να είναι άψογες, η μέγιστη δε οξύτητα του εκφρασμένη σε ελαϊκό οξύ πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 1^ο και 2^ο βαθμών. (Δηλαδή από 1 έως 2 γραμ. στα 100 γραμμάρια).

A3. ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ή CORRENTE “Κουράντε”

Το ελαιόλαδο αυτό έχει γεύση και οσμή ελαττωματική ή έχει οξύτητα εκφρασμένη σε ελαϊκό οξύ που κυμαίνεται από 2^ο έως 3,3^ο βαθμούς. Απαγορεύεται η κυκλοφορία του στο λιανικό εμπόριο ως αυτούσιου. Συνεχίζει όμως να θεωρείται βρώσιμο και η χρήση του περιορίζεται είτε ως έχει σε ανάμειξη με άλλες ποιότητες (π.χ. με EXTRA), είτε για εξευγενισμένο (ραφινάρισμα).

A4. ΦΩΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ή LAMPANTE “Λαμπάντε”

Με πολύ μειονεκτική γεύση, οσμή και οξύτητα σε ελαϊκό οξύ πέραν των 3,3 βαθμών. Φυσικά απαγορεύεται και η διάθεση του ως αυτούσιου στο λιανικό εμπόριο (δεν είναι βρώσιμο), αλλά και η ανάμειξή του με άλλης κατηγορίας ΠΑΡΘΕΝΑ Ελαιόλαδα. Η χρήση του περιορίζεται κυρίως για παραγωγή ραφινέ.

B. ΕΞΕΥΓΕΝΙΣΜΕΝΟ ή ΡΑΦΙΝΕ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ

Είναι το ελαιόλαδο εκείνο που προέρχεται από την κατεργασία και τον εξευγενισμό παρθένων ελαιόλαδων, μέσω των διαφόρων τεχνικών μεθόδων του ραφινάρισματος (αποκομίωση, εξουδετέρωση, αποχρωματισμός, απόσμηση) και οι οποίες μέθοδοι δεν προκαλούν αλλαγές ή διαφοροποιήσεις στην αρχική γλυκεριδική δομή του κυττάρου του ελαιολάδου.

Η οξύτητα του δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 0,5 βαθμούς.

Γ. COUPE ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ

Καταργείται η ονομασία “Γνήσιο Ελαιόλαδο” κα ορίζεται ότι στο εξής θα ονομάζονται μόνο με τη λέξη “ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ”. Η οξύτητα των ελαιολάδων αυτής της κατηγορίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 1,5 βαθμούς.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

ΛΙΠΑΡΑ ΟΞΕΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

• Παλμιτικό οξύ κορεσμένο	7,5 - 20 %
• Παλμιτελαϊκό οξύ κορεσμένο	0,3 - 3,5 %
• Στεατικό οξύ κορεσμένο	0,5 - 5 %
• Ελαϊκό οξύ μονοακόρεστο	55 - 83 %
• Λινελαϊκό οξύ πολυακόρεστο	3,5 - 21 %
• Λινολενικό οξύ πολυακόρεστο	0,01 - 1,5 %

Όπως φαίνεται στο ελαιόλαδο κυριαρχεί το μονοακόρεστο ΕΛΑΪΚΟ ΟΞΥ, ενώ περιέχει και ικανό ποσοστό λινελαϊκού και λινολενικού οξέος που θεωρούνται απαραίτητα γιατί ο οργανισμός δεν μπορεί να συνθέσει και πρέπει να τα λάβει από την τροφή.

Το 1% του ελαιολάδου αποτελούν ακόμη:

- Οι τοκοφερόλες (Μεγάλη φυσική πηγή της βιταμίνης Ε. Προστατεύουν το ελαιόλαδο από την υπεροξειδωση).
- Φαινόλες, φαινολικά οξέα και πολυφαινόλες (Ασκούν επίσης αντιοξειδωτική δράση και προστατεύουν το λάδι από τη ζέση και τη θέρμανση στο τηγάνισμα).
- Στερόλες. Μια από αυτές η Β-σιστερόλη υπάρχει μόνο στο ελαιόλαδο και εμποδίζει την απορρόφηση της χοληστερίνης από τις τροφές στο έντερο.
- Υδρογονάνθρακες, όπως το σκουαλένιο και το Β-καροτένιο που περιέχει βιταμίνη Α και έχει και αυτό αντιοξειδωτικές ιδιότητες.
- Τερπινικές αλκοόλες, οι οποίες μέσω της αύξησης της έκκρισης της χολής βοηθάνε στην απομάκρυνση της χοληστερίνης με τα κόπρανα.
- Φωσφολιπίδια.
- Χρωστικές ουσίες, όπως καροτενοειδή και κυρίως χλωροφύλλη. Οι ουσίες αυτές βοηθάνε στην κυτταρική ανάπτυξη, το μεταβολισμό και την επούλωση.

	<i>Μονοακόρεστα %</i>	<i>Πολυακόρεστα %</i>	<i>Κορεσμένα %</i>
Πελοπόννησος	72-73	7-9	15-17
Στερεά Ελλάδα	75-76	10,1-12,4	14,4-17
Θεσσαλία	75-77	8,5-10	13,5-14,5
Μακεδονία	75-78	8,5- 9	13-13,5
Νησιά Αιγαίου	71-73	10,4-12	14-15,7
Νησιά Ιονίου	72-78	8,2-9,8	15,2-17
Κρήτη	74,5-78	5,8-7,2	14-15,5
Δωδεκάνησα	62-70	8,5-14	14-21

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Οργανοληπτικοί χαρακτήρες του ελαιολάδου.

Το παρθένο ελαιόλαδο είναι από τα λίγα, αν όχι το μοναδικό φυτικό λάδι που τρώγεται μόλις διαχωριστεί από τα φυτικά υγρά, δηλαδή χωρίς προηγουμένως να ραφινारιστεί. Για το λόγο αυτό, περιέχει ουσίες αρωματικές και αντιοξειδωτικές που προέρχονται κατ' ευθείαν από τον ελαιόκαρπο. Στις ουσίες αυτές οφείλει το άρωμά του και τη γεύση του και όχι στα τριγλυκερίδια ή στα ελεύθερα λιπαρά οξέα μεγάλου μοριακού βάρους, που είναι κύρια συστατικά όλων των λιπαρών ουσιών, φυτικής και ζωϊκής προελεύσεως και είναι άοσμα και άγευστα.

Το άρωμα του παρθένου ελαιόλαδου είναι πολύτιμο χαρακτηριστικό και εκτιμάται ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που τούτο χρησιμοποιείται νωπό (σαλάτες, καρικεύματα, κ.τ.λ.). Αυτό είναι προσδιοριστικός παράγοντας ποιότητας και οφείλεται σε μικροσυστατικά που προέρχονται από το μεσοκάρπιο. Εκτιμάται μόνο υποκειμενικά από τους δοκιμαστές που έχουν οξυμένη την όσφρηση και τη γεύση.

Γενικά, πλουσιότερα σε άρωμα είναι τα λάδια ορισμένων ποικιλιών ελιάς και από ορισμένες ελαιοκομικές περιοχές. Επίσης, τα αγουρέλαια είναι περισσότερο αρωματικά, ενώ όλα τα λάδια χάνουν τις αρωματικές τους ουσίες με την εναποθήκευση.

Η γεύση του ελαιόλαδου είναι ομοίως προσδιοριστικός παράγοντας ποιότητας για το παρθένο ελαιόλαδο. Κατά κανόνα, το καλό ελαιόλαδο έχει γεύση απαλή, ελαφρώς γλυκιά και φρουτώδη. Αντίθετα, το ελαιόλαδο που προέρχεται από δακόπληκτο καρπό, πεσμένο στο έδαφος ή καρπό που έχει αποθηκευτεί για πολύ καιρό κάτω από κακές συνθήκες, καθώς και τα λάδια που δε διαχωρίστηκαν έγκαιρα από τα φυτικά υγρά-έχουν μεγάλη οξύτητα ή είναι ταγγισμένα. Αυτά χαρακτηρίζονται από δυσάρεστη γεύση και τα ίδια προκαλούν κάψιμο στη γλώσσα και στη βάση του ουρανίσκου.

Οι δοκιμαστές ελαιολάδου μπορούν ακόμα να διακρίνουν λάδια με λεπτή γεύση και λάδια με λιπώδη γεύση. Η διαφορά έχει τη βάση της στο ποσοστό των κεκορεσμένων λιπαρών οξέων που συμμετέχουν στη δόμηση του μορίου του γλυκεριδίου στους διάφορους τύπους ελαιολάδου. Οι δοκιμαστές των ελαιολάδων για να διακρίνουν τις μεταξύ τους γευστικές διαφορές τρώγουν ανάμεσα σε δύο διαδοχικές δοκιμές μήλο ή μπανάνα. (Βλέπε Panel test).

**Οι οργανωτικές ιδιότητες είναι:
Το χρώμα η γεύση και το άρωμα.**

I. Το χρώμα: Ο χρωματισμός του λαδιού οφείλεται στις περιεχόμενες σ' αυτό χρωστικές ουσίες.

Όταν επικρατούν οι καρωτίνες, ο χρωματισμός του ελαίου είναι κιτρινωπός ενώ αντιθέτως σε περίσσια χλωροφύλλης, ο χρωματισμός τείνει προς το πράσινο.

Έχει αποδειχθεί ότι οι ελαιώνες των θερμών και παραλιακών περιοχών με νότια έκθεση και αραιή φύτευση παράγουν λάδια πλουσιότερα σε χρωστικές ουσίες και, ως εκ τούτου, εντονότερου χρωματισμού.

Αντίθετα, ελαιώνες των ορεινών ή βόρειων περιοχών με βόρεια έκθεση και πυκνή φύτευση, παράγουν λάδια φτωχά σε χρωστικές ουσίες.

Επίδραση στον χρωματισμό του λαδιού έχει και ο βαθμός θραύσης του καρπού και της μάλαξης της ελαιοζύμης με αποτέλεσμα την απελευθέρωση των χρωστικών ουσιών.

Τέλος, η ηλικία του λαδιού επιδρά δυσμενώς στο χρωματισμό του, διότι με την πάροδο του χρόνου και την επίδραση διαφόρων παραγόντων, κυριότερος των οποίων είναι το οξυγόνο του αέρα, λαμβάνουν βαθιές χημικές τροποποιήσεις όλων των συστατικών του λαδιού, συμπεριλαμβανομένων και των χρωστικών.

Ο χρωματισμός του ελαίου αποτελεί ένα από τα κυριότερα εμπορικά χαρακτηριστικά αυτού.

Πρέπει όμως να σημειώσουμε ότι επ' αυτού υπάρχει διαφορά προτιμήσεων από μέρους των καταναλωτών π.χ. άλλοι καταναλωτές προτιμούν τα λάδια με αχρωμάδη χρωματισμό, ενώ άλλοι προτιμούν λάδια με έντονο χρωματισμό.

II. Άρωμα: Το χαρακτηριστικό άρωμα του ελαιολάδου πρέπει να θυμίζει το φυτικό καρπό και οφείλεται σε ένα αιθέριο έλαιο το οποίο είναι διαλυτό στα γλυκερίδια και ευρίσκεται στο επικάρπιο (εξωτερική μεμβράνη) του καρπού.

Στον άγουρο πράσινο καρπό το αιθέριο έλαιο αφθονεί και ελαττώνεται

συνεχώς με την ωρίμανση στο τέλος της οποίας εξαφανίζεται τελείως.

Και εδώ η ποικιλία και η φύση του εδάφους επιδρούν πάνω στο άρωμα του ελαιολάδου.

Σε εδάφη ασβεστώδη οι καρποί της ελιάς είναι πλούσιοι σε αρωματικές ουσίες. Το αντίθετο συμβαίνει σε εδάφη υγρά ή αργιλώδη.

Δεδομένου ότι το άρωμα του ελαίου οφείλεται σε ορισμένες πτητικές αρωματικές ουσίες είναι φυσικό με την πάροδο του χρόνου το άρωμα τούτο να υφίσταται μείωση και ως εκ τούτου σε παλαιά λάδια να είναι αδύνατο ή και ανύπαρκτο ακόμη.

Επίσης, η εν ψυχρώ επεξεργασία του ελαιόκαρπου και όταν η συλλογή του έχει γίνει σε κατάλληλο χρόνο (βιομηχανική ωρίμανση) συντελούν ώστε να έχουμε λάδια πλούσια αρωματισμένα, ενώ το αντίθετο συμβαίνει στην εν θερμώ επεξεργασία και με υπερώριμες ελιές.

Το άρωμα του ελαιολάδου αποτελεί ένα από τα κύρια και περισσότερο εκτιμώμενα εμπορικά χαρακτηριστικά του.

III. Γεύση: Αυτή πρέπει να είναι λεπτή και ευχάριστη, ποτέ χονδροειδής και δυσάρεστη.

Εξαρτάται βασικά από την ποικιλία, τις οικολογικές συνθήκες, το σύστημα εξαγωγής και τις υγιεινές συνθήκες επεξεργασίας.

Σε περιοχές ορεινές με ηπειρωτικό κλίμα, τα λάδια που παίρνουμε είναι λεπτής και ευχάριστης γεύσης, γιατί είναι πλουσιότερα σε ελαϊκό και λινελαϊκό οξύ. Αντίθετα, σε θερμές περιοχές τα έλαια είναι παχιάς και όχι ευχάριστης γεύσης λόγω της μικρότερης περιεκτικότητας σε τριελαιίνη και τριλινελαίνη.

Ο έντονος κατατεμαχισμός του ελαιοκάρπου αποδίδει έλαια “λιπαρής” γεύσης, καθώς επίσης και όταν είναι υπερώριμος ο καρπός.

Από τις οργανοληπτικές ιδιότητες, η καλή γεύση και το ευχάριστο άρωμα επιδιώκονται γενικά απ’ όλους, ενώ ο έντονος ή μη χρωματισμός είναι ζήτημα προτίμησης του καταναλωτικού κοινού.

Παράγοντες που προσδιορίζουν την ποιότητα του παρθένου ελαιολάδου.

Το παρθένο ελαιόλαδο, περισσότερο από το αντίστοιχο ραφινρισμένο, το πυρηνέλαιο ή τα κάθε κατηγορίας σπορέλαια, είναι μια λιπαρή ουσία με λεπτό άρωμα και γεύση, που χάνει όμως εύκολα τους καλούς οργανοληπτικούς του χαρακτήρες. Είναι ένα προϊόν ζωντανό που θα πρέπει να προσεχτεί σ’ όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας από τον τρόπο και το χρόνο συγκομιδής του καρπού στον ελαιώνα ως την ώρα της κατανάλωσης.

Οι σπουδαιότεροι από τους παράγοντες που επηρεάζουν την ποιότητα είναι οι ακόλουθοι:

1) Η υγιεινή κατάσταση του ελαιοκάρπου την ώρα της συγκομιδής.

2) Η ποικιλία της ελιάς, αφού ο ελαιοκάρπος καθεμιάς δίνει λάδι με ξεχωριστούς οργανοληπτικούς χαρακτήρες. Ακόμη όμως και στο λάδι που διαχωρίζεται από τον υγιή ελαιοκάρπο της ίδιας ποικιλίας ανευρίσκονται από τους δοκιμαστές μικροδιαφορές, ανάλογα με την περιοχή καλλιέργειας των δέντρων, τη λίπανση, τις καλλιεργητικές φροντίδες γενικά, την πορεία των μετεωρολογικών συνθηκών και προπαντός το στάδιο ωρίμανσης.

3) Η ανάμειξη του συγκομισμένου από το δέντρο ελαιοκάρπου με τη “χαμάδα”, δηλαδή το τμήμα του φορτίου που πέφτει αυτόματα στο έδαφος. Το τμήμα αυτού του καρπού ή είναι ποιοτικά υποβαθμισμένο την ώρα της πτώσης του ή υποβαθμίζεται με την παραμονή του κάτω από το δέντρο, απλωμένο στο έδαφος, όπου είναι εκτεθειμένο στις αντιξοότητες του περιβάλλοντος. Η χαμάδα προσδίδει στο ελαιόλαδο οσμή “χωματίλας”.

4) Η υποβάθμιση της ποιότητας του καρπού στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της συγκομιδής και επεξεργασίας και που οφείλεται είτε στην άνοδο της θερμοκρασίας λόγω της αναπνοής είτε στην ανάπτυξη πάνω στους σωρούς μικροοργανισμών. Το λάδι από τέτοιο καρπό έχει ομοίως οσμή “χωματίλας”.

5) Παρατεταμένη ξηρασία που σταφιδιάζει τον καρπό πάνω στο δέντρο ασκεί δυσμενή επίδραση στην ποιότητα, όπως επίσης και τα ξερά φύλλα που αλέθονται μαζί με τον καρπό.

6) Η άνοδος της θερμοκρασίας στην ελαιοζύμη που οφείλεται στην έκλυση θερμότητας κατά την ώρα της άλεσης στη μάλαξη, λόγω κυκλοφορίας νερού υψηλής θερμοκρασίας, στα διπλά τοιχώματα του μαλακτήρα, στο θέρμισμα ή και στην έκπλυση της πλευρικής επιφάνειας του στάματος με ζεστό νερό, στην αραίωση της ελαιοζύμης πριν από την φυγοκέντρηση, που γίνεται επίσης με ζεστό νερό κ.τ.λ.

7) Η δράση ενζύμων που είναι είτε ενδογενή είτε εκκρίνονται από μικροοργανισμούς.

Η δράση τους είναι στιγμιαία, ιδιαίτερα όταν ο καρπός αλεστεί.

Γεγονός είναι ότι θα πρέπει να γίνεται συνεχής έλεγχος και αξιολόγηση της ποιότητας του λαδιού, όπως τούτο διαχωρίζεται από κάθε παρτίδα ελαιοκάρπου.

Σχεδόν πάντα ο έλεγχος είναι οργανοληπτικός και γίνεται από ειδικευμένους δοκιμαστές, μέλη του προσωπικού του ελαιουργείου. Τελικά θα πρέπει να οδηγούνται στον ίδιο αποθηκευτικό χώρο παρτίδες λαδιών με τους ίδιους σχεδόν οργανοληπτικούς χαρακτήρες και γενικά τα ίδια ποιοτικά χαρακτηριστικά. Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται η ανάμειξη του λαδιού της “χαμαδάς” με το λάδι του υπόλοιπου φορτίου.

Πολύ σοβαρότερη όμως είναι η υποβάθμιση της ποιότητας, αν τα μηχανή-

ματα του ελαιουργείου είναι παλαιά και σκουριασμένα, γιατί τότε μεταφέρουν στο ελαιόλαδο βαριά μέταλλα και κυρίως σίδηρο, χαλκό και ορείχαλκο, στοιχεία που επιταχύνουν το τάγγισμα.

Ειδικότερα, με βάση το νέο καθεστώς της Ε.Ο.Κ., η αξιολόγηση της ποιότητας του ελαιολάδου δεν εξαρτάται αποκλειστικά και μόνο από την οξύτητα (συμμετοχή οξύτητας σε ποσοστό 25%) αλλά κυρίως από τη γεύση (50%). Οπότε θα πρέπει να προσανατολιστούμε σε παραγωγή ελαιολάδου καλύτερης ποιότητας, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή από την συλλογή του καρπού έως και την τελική φάση της διάθεσης του προϊόντος.

Ειδικότερα πρέπει να προσεχθούν:

α. Χρόνος και τρόπος συλλογής: Η καθυστέρηση του χρόνου συγκομιδής προκαλεί υποβάθμιση των οργανοληπτικών ιδιοτήτων του ελαιολάδου. Όσον αφορά το νησί της Λέσβου, η ποικιλία αδραμυτινή είναι ώριμη για συλλογή στα μέσα Δεκεμβρίου και η κολοβή τέλος Ιανουαρίου ως τις 15 Φεβρουαρίου. Καλό θα είναι να συλλέγεται με οποιονδήποτε τρόπο (δίχτυα, σκαντζόχοιροι, κ.λ.π.) το μέρος του καρπού που προέρχεται από φυσική καρπόπτωση και το υπόλοιπο από το δένδρο με τη μέθοδο του ραβδίσματος. Όμως για κανένα λόγο δε θα πρέπει να γίνει ανάμειξη του λαδιού που προέρχεται από τους δύο παραπάνω τρόπους.

Ο τρόπος συλλογής επηρεάζει την ποιότητα του ελαιολάδου ανάλογα με το βαθμό τραυματισμού που προκαλεί στον καρπό. Ένας από τους καλύτερους τρόπους συλλογής θεωρείται η κάλυψη του ελαιώνα με δίχτυα.

Η χρήση του κυλίνδρου (σκαντζόχοιρος), ως μέσο συλλογής ελαιοκάρπου, έχει ως αποτέλεσμα τον τραυματισμό του καρπού. Λόγω της συσσώρευσης μορίων στον καρπό απαιτείται άμεση μεταφορά του στο ελαιοτριβείο και έκθλιψή του ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος υπεροξειδωσης του ελαιολάδου (τάγγισμα).

β. Αποθήκευση ελαιοκάρπου: Λόγω του ότι ο ελαιοκάρπος είναι ζωντανός οργανισμός και αναπνέει όταν στοιβάζεται, αναπτύσσονται μικροοργανισμοί στο εσωτερικό και στην επιφάνεια του καρπού. Γι' αυτό η αποθήκευσή του πρέπει να γίνεται μέσα σε κανάβινα σακιά που επιτρέπουν τον αερισμό του προϊόντος εφόσον δεν στοιβάζονται και δεν δένονται ή ακόμα καλύτερα να αποθηκεύονται σε αεριζόμενα κιβώτια. Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται η χρήση πλαστικών σάκων για την αποθήκευση του καρπού.

Ένας άριστος τρόπος αποθήκευσης είναι ο εξής:

Το άπλωμα του καρπού σ' ένα πλαστικό στον ελαιώνα με σκοπό να παραμείνει εκεί μέχρι την προηγούμενη της σύνθλιψης του καρπού.

γ. Επεξεργασία. Πρέπει να δίνεται προσοχή σε όλα τα στάδια επεξεργασίας: **Αποφύλλωση, πλύσιμο, σπάσιμο-άλεση, μάλαξη, παραλαβή από την ελαιοζύμη, καθαρισμός.** Στα παραδοσιακά ελαιοτριβεία με τα ελαιόπανα είχαμε έντονη υπεροξειδωση (τάγγισμα) λόγω υπολειμμάτων παλιού λαδιού σ' αυτά. Σήμερα δεν υπάρχει τέτοιο πρόβλημα λόγω της χρήσης φυγοκεντρικών μηχανημάτων.

Τα σημεία τα οποία πρέπει να προσέχουμε στα σύγχρονα ελαιοτριβεία είναι τα εξής:

- ✓ Η θερμοκρασία της ελαιοζύμης κατά τη μάλαξη δεν πρέπει να ξεπερνάει τους 30°C, η δε μάλαξη της πρέπει να διαρκεί τουλάχιστον 30 λεπτά.
- ✓ Γενικά πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι αυξημένες θερμοκρασίες σε όλη τη διαδικασία παραγωγής του ελαιολάδου (άνω των 30°C) έχουν ως συνέπεια την αύξηση των υπεροξειδώσεων του (τάγγισμα).

δ. Αποθήκευση ελαιολάδου: Για την καλύτερη διατήρηση του ελαιολάδου θα πρέπει να δίνεται προσοχή σε ορισμένες λεπτομέρειες πολύ σημαντικές για την ποιότητά του.

Αυτές είναι οι εξής:

α) Το λάδι να αποθηκεύεται σε δεξαμενές από ανοξειδωτο χάλυβα, διότι σ' αυτές δεν έχουμε απελευθέρωση μορίων σιδήρου.

β) Αυτές οι δεξαμενές θα πρέπει να βρίσκονται σε αποθήκες σκοτεινές, ψυχρές και με καλό αερισμό. Καλό θα ήταν για θερμική μόνωση να υπάρχει διπλοροφή (Πλάκα τσιμέντου-κεραμίδια).

γ) Αποκλείονται οι κοινές κυλινδρικές δεξαμενές από λαμαρίνα, διότι υποβοηθούν την υπεροξειδωση του ελαιολάδου.

Κριτήρια αξιολόγησης του ελαιολάδου.

Η ποιότητα του ελαιολάδου μπορεί να αξιολογηθεί είτε με υποκειμενικά κριτήρια, όπως είναι η οργανοληπτική εξέταση (άρωμα, γεύση, υφή, χρώμα κ.λ.π.), είτε με αντικειμενικά κριτήρια όπως είναι οι αναλύσεις της χημικής ή φυσικής σύστασής του:

- α. Ογκομετρούμενη οξύτητα, που αποτελεί το κύριο κριτήριο.
- β. Δείκτης υπεροξειδίου.
- γ. Φασματομετρήσεις.
- δ. Αντιδράσεις ελέγχου του βαθμού της τάγγισης.
- ε. Μετρήσεις του χρώματος και άλλες ειδικές αναλύσεις.

Οργανοληπτική εξέταση “Πάνελ Τέστ” (Panel Test)

Ο κανονισμός της ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 2568/91 αναφέρεται στα ποιοτικά χαρακτηριστικά των ελαιολάδων και των πυρηνελαίων και τις μεθόδους προσδιορισμού τους.

Το «panel test» είναι οργανοληπτική εξέταση από ομάδα δοκιμαστών προκειμένου να υπάρχει περισσότερο αντιπροσωπευτική και πληρέστερη γνώμη γύρω από τη γεύση-όσφρηση και υφή του ελαιολάδου.

Οι δοκιμαστές διαθέτουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο αισθητικής αντίληψης, την τεχνική να εργάζονται ατομικά ή ομαδικά κάτω από τις ίδιες συνθήκες με ενιαία κριτήρια και τον ίδιο τρόπο βαθμολογίας. Τέλος, γίνεται στατιστική επεξεργασία των δεδομένων προκειμένου τα αποτελέσματα να είναι αντικειμενικά, αξιόπιστα και συγκρίσιμα και ευρίσκεται ο τελικός βαθμός- μέσος όρος της βαθμολογίας των δοκιμαστών.

Το αναλυτικό όργανο είναι ο δοκιμαστής, που προσδιορίζει τις επικρατέστερες γευστικό-οσφραντικές αισθήσεις που προκαλούνται κατά τη διάρκεια της δοκιμής (πρόγευση). Έτσι, τα ειδικά χαρακτηριστικά φυσικά ή μη που ενυπάρχουν στο ελαιόλαδο, η ποιοτική ή ποσοτική διαφορά τους καθώς και ο βαθμός ευχάριστου ή δυσάρεστου της πρόγευσης και η έντασή τους κατατάσσουν το δείγμα σε αριθμητική κλίμακα.

Στη μεθοδολογία περιλαμβάνεται η γενική ορολογία, που την αποτελούν ένα σύνολο κανόνων που χρησιμοποιούνται στην αισθητική ανάλυση, τη φυσιολογία, το ειδικό λεξιλόγιο που περιγράφει τα επικρατέστερα και συνηθέστερα αντιληπτά οργανοληπτικά χαρακτηριστικά του παρθένου ελαιολάδου.

Αφού πληρωθούν οι όροι, ο δοκιμαστής προχωράει στην πρόγευση, αναλύει τις αντιλήψεις όσφρησης, γεύσης, υφής, με τη βοήθεια του δελτίου στο οποίο τις σημειώνει, καθώς και την τιμή έντασης που τις αποδίδει. Βαθμολογεί τέλος το δείγμα στην κλίμακα με ένα συνολικό βαθμό για όλα τα χαρακτηριστικά.

Η κατάταξη βασίζεται κυρίως στην απουσία ή την παρουσία ελαττωμάτων καθώς και στη βαρύτητα ή την έντασή τους.

Αποθήκευση και διατήρηση ελαιολάδου

Η ποιότητα του ελαιολάδου προοδευτικά με την πάροδο του χρόνου αποθήκευσης αλλιώνεται. Δύο είναι οι κυριότερες αλλοιώσεις που υφίσταται το ελαιόλαδο:

α) Το υδρολυτικό τάγγισμα που συμβαίνει πριν από την εξαγωγή του ελαιολάδου από τον ελαιόκαρπο και β) το οξειδωτικό τάγγισμα ή οξείδωση που

παρατηρείται μετά την παραλαβή του και μάλιστα κατά τη διάρκεια της αποθήκευσης όταν επικρατούν ακατάλληλες συνθήκες.

Η υδρόλυση οφείλεται στη διάσπαση και απελευθέρωση των λιπαρών οξέων από τα γλυκερίδια, με αποτέλεσμα αύξηση οξύτητας και αλλοίωση της γεύσης. Η υδρόλυση επηρεάζεται από την υγρασία, τη θερμοκρασία, τα ένζυμα και τους διάφορους μικροοργανισμούς.

Κατά την αποθήκευση και συντήρηση του ελαιολάδου σε ακατάλληλες συνθήκες αλλοιώνεται η ποιότητά του.

Η σημαντικότερη αλλοίωση είναι η οξειδωση, γνωστή ως τάγγισμα, κατά την οποία καταστρέφονται τα ακόρεστα οξέα του λαδιού ενώ παράλληλα αποκτά το λάδι δυσάρεστη οσμή και γεύση.

Οι κυριότεροι παράγοντες που υποβοηθούν την οξειδωση του ελαιόλαδου είναι:

α) Το οξυγόνο: Κατά την επαφή του με το οξυγόνο του αέρα το ελαιόλαδο αλλοιώνεται. Οξειδωτική αλλοίωση είναι δυνατό να προκαλέσει τόσο το οξυγόνο που βρίσκεται στον ελεύθερο χώρο των δοχείων συσκευασίας και των μέσων αποθήκευσης (όταν αυτά δεν είναι γεμάτα), όσο και αυτό που έχει διαλυθεί μέσα στο λάδι κατά τις διάφορες φάσεις της επεξεργασίας του.

β) Θερμοκρασία: Η υψηλή θερμοκρασία στο χώρο αποθήκευσης του λαδιού επιταχύνει την οξειδωση. Η αποθήκευση σε θερμοκρασία 10°-15°C θεωρείται ιδεώδης, γιατί παρεμποδίζει την οξειδωση και δεν οδηγεί σε θόλωμα του ελαιολάδου, που γίνεται σε χαμηλές θερμοκρασίες.

γ) Φως: Το ηλιακό φως, τόσο το άμεσο, όσο και το διάχυτο, επιταχύνει την οξειδωση, εξαιτίας της ενεργοποίησης της χλωροφύλλης που περιέχεται στο ελαιόλαδο. Ιδιαίτερα οι υπεριώδεις ακτινοβολίες του είναι οι πιο επιβλαβείς.

δ) Μέταλλα: Τα μέταλλα, κυρίως ο σίδηρος και ο χαλκός, ενεργούν ως καταλύτες στην οξειδωτική αλλοίωση του ελαιολάδου. Ο σίδηρος που συναντιέται στο λάδι, προέρχεται είτε από τις μεταλλικές επιφάνειες των επιμέρους μηχανημάτων των ελαιουργείων, είτε από τις μεταλλικές επιφάνειες των μέσων διατήρησης του ελαιολάδου (σιδερένιες δεξαμενές, σιδερένια βαρέλια κ.λ.π.).

ε) Ελεύθερα λιπαρά οξέα: Η οξειδωτική τάγγιση του ελαιολάδου επιταχύνεται από την προστασία ελεύθερων λιπαρών οξέων.

Ετσι η μεγάλη οξύτητα στο λάδι είναι ανεπιθύμητη (αλλοίωση γεύσης) διότι ευνοεί την οξειδωτική τάγγιση.

Συσκευασία - Διάθεση

Ιδιαίτερη σημασία για την διατήρηση και διάθεση του ελαιολάδου, όπως και κάθε προϊόντος που προορίζεται για κατανάλωση, έχει η τυποποίηση και συσκευασία του σε κατάλληλα δοχεία και μέσα συσκευασίας. Η συσκευασία και η τυποποίηση βοηθάει την εμπορία, τον έλεγχο της ποιότητας και την αποφυγή της νοθείας.

Σήμερα μία μεγάλη ποσότητα από την παραγωγή του ελαιόλαδου διακινείται στην διεθνή αγορά, συσκευασμένη σε δοχεία διαφορετικής χωρητικότητας και υλικών κατασκευής. Από τα δοχεία που χρησιμοποιούνται για τον σκοπό αυτό πλεονεκτούν τα σκοτεινά σε σχέση με τα διαφανή, γιατί παρεμποδίζουν την έκθεση του ελαιολάδου στο φως και κατά συνέπεια το προστατεύουν από την οξειδωτική αλλοίωση, η οποία καταλύεται από την χλωροφύλλη που περιέχει το λάδι.

Γενικά όμως τα δοχεία που χρησιμοποιούνται για την συσκευασία θα πρέπει να έχουν τα παρακάτω χαρακτηριστικά, για την καλύτερη δυνατή διατήρηση του ελαιολάδου και την ευκολότερη διάθεση του στην αγορά:

- 1) Να είναι αδιαπέραστα από το ελαιόλαδο.
- 2) Να μην είναι τοξικά και να μην προσθέτουν ξένες ουσίες σ' αυτό.
- 3) Να προστατεύουν το ελαιόλαδο από την οξείδωση με την αποφυγή της δράσης του οξυγόνου, του φωτός, της θερμοκρασίας και των μετάλλων, ιδιαίτερα αυτών που αναπτύσσουν μεγάλη καταλυτική δράση.
- 4) Να είναι ανθεκτικά στις πιέσεις που δέχονται κατά την μεταφορά, να είναι εύκολου χειρισμού, και
- 5) Να είναι ελκυστικά στον αγοραστή και οικονομικά.

Ειδικότερα, στο σημείο αυτό της ελκυστικής συσκευασίας είναι αυτό που διακηρύσσει η πρακτική του Marketing.

4.6 Το Ελαιόλαδο στη διατροφή

ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ, όπως προκύπτει από τα αρχαιολογικά και ιστορικά δεδομένα, ήταν γνωστό στον άνθρωπο από την προϊστορική εποχή. Η ανίχνευση της γύρης των ανθέων της ελιάς, έγινε σε ευρείες περιοχές της Μεσογείου και απέδειξε ότι υπήρχε ως αυτοφυές δέντρο πριν από εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια. Ο καρπός της ελιάς, από πολύ νωρίς αποτέλεσε στοιχείο της διατροφής του ανθρώπου, αντίθετα με το προϊόν έκθλιψης των καρπών - δηλαδή το λάδι - το οποίο καθυστέρησε αρκετά να εισαχθεί στην τροφική αλυσίδα.

Η χρήση του ελαιολάδου, ήταν γνωστή στους Αιγύπτιους και στους Κρήτες,

κυρίως ως θεραπευτικό και καλλωπιστικό μέσον. Η επάλειψη με ελαιόλαδο αποτελούσε συχνή Ιατρική συνταγή, αλλά και βασικό μέσο για την διατήρηση της αισθητικής. Στην αρχαία Ελλάδα, εξειδικευμένα άτομα, οι λεγόμενοι “Αλείπτες”, με γνώσεις ανατομίας και υγιεινής κάτι σαν τους σημερινούς μασέρ και φυσιοθεραπευτές, προσέφεραν τις υπηρεσίες τους σε ασθενείς, προκειμένου να τους ανακουφίσουν από τους πόνους, χρησιμοποιώντας χλιαρό ελαιόλαδο. Αλλά και ο Ιπποκράτης και ο Γαληνός, συχνά αναφέρονται στις θεραπευτικές ιδιότητες του ελαιολάδου, και συνιστούσαν τη χρήση του για τη θεραπεία πολλών παθήσεων.

Το λάδι ως καλλυντικό, χρησιμοποιήθηκε στην παρασκευή γαλακτωμάτων για το σώμα και για την φροντίδα των μαλλιών.

Στο Μεσαίωνα, η χρήση του ελαιολάδου είχε γενικευθεί και χρησιμοποιείτο σχεδόν ως πανάκεια.

Το ελαιόλαδο στη διατροφή του ανθρώπου, αποτέλεσε βασικό στοιχείο, από την εποχή που εξελίχθηκε η επεξεργασία του, με αποτέλεσμα να γίνει εύγευστο και να βελτιωθεί η ποιότητα του. Η μεγάλη θερμική του αξία και η γευστική του συνεισφορά, το κατέστησαν αναπόσπαστο συστατικό της διατροφής, με αποτέλεσμα να επεκταθεί η καλλιέργεια της ελιάς σε όλες τις περιοχές όπου μπορούσε να ευδοκιμήσει.

Οι πρώτες ερευνητικές εργασίες για τη συνεισφορά του ελαιολάδου στην υγιεινή του ανθρώπου, έγιναν στα τέλη του περασμένου αιώνα, από τις οποίες διαπιστώθηκε ότι το ελαιόλαδο αποτελεί όχι μόνο υγιεινή τροφή, αλλά προστατεύει τον οργανισμό από πληθώρα ασθενειών.

Ο βαθμός αφομοίωσης του ελαιολάδου από τον ανθρώπινο οργανισμό, πλησιάζει το 98%, με αποτέλεσμα να είναι δυνατή η απορρόφηση όλων των θρεπτικών στοιχείων που περιέχει.

Κύριο συστατικό του ελαιολάδου, είναι το ελαϊκό οξύ. Επίσης, περιέχει επαρκείς ποσότητες των απαραίτητων για τον άνθρωπο πολυακόρεστων λιπαρών οξέων.

Περιέχει ακόμα, στερόλες, αλκοόλες, υδρογονάνθρακες και Β καροτίνη. Τέλος, αποτελεί σημαντική πηγή βιταμίνης Ε.

Τις τελευταίες δεκαετίες, πολύς λόγος έχει γίνει για τη συμβολή του ελαιολάδου στην πρόληψη και θεραπεία καρδιαγγειακών παθήσεων και κυρίως της αρτηριοσκλήρυνσης. Πολλές κλινικές πειραματικές και επιδημιολογικές μελέτες, τεκμηρίωσαν την αρνητική συσχέτιση μεταξύ κατανάλωσης ελαιολάδου και της συχνότητας εμφάνισης καρδιαγγειακών νόσων. Η χαμηλή συχνότητα καρδιαγγειακών παθήσεων στις χώρες της Μεσογείου, αποδόθηκε κυρίως στην υψηλή κατανάλωση ελαιολάδου, σε σύγκριση με άλλες χώρες όπως οι ΗΠΑ, η Φινλανδία κ.λ.π. Αυτό αποδίδεται κυρίως στη μείωση των επιπέδων της χοληστερίνης και κυρίως στην μείωση των λιποπρωτεϊνών χαμηλής

πυκνότητας, οι οποίες σε μεγάλο ποσοστό θεωρούνται υπεύθυνες για την αρτηριοσκλήρυνση. Επίσης, το ελαιϊκό οξύ που περιέχει, μειώνει τη συνάθροιση των αιμοπεταλίων, με αποτέλεσμα να αποφεύγεται η δημιουργία θρομβώσεων.

Η προστατευτική επίδραση του ελαιολάδου στο γαστρεντερικό σύστημα, μελετήθηκε από πολλούς ερευνητές και απεδείχθη η θετική δράση του στη θεραπεία ασθενών με γαστρικό έλκος. Επίσης, θεωρείται ότι το ελαιόλαδο προστατεύει από τη δημιουργία χολολίθων.

Η επίδραση του ελαιολάδου στο σακχαρώδη διαβήτη, έχει αποδοθεί στο ότι επεισέρχεται στο μεταβολισμό των γλυκεριδίων, και με τον τρόπο αυτό ασκεί υπογλυκαιμική δράση.

Τελευταίες έρευνες έχουν δείξει ότι, το ελαιόλαδο συμβάλλει στη μείωση της αρτηριακής πίεσης, στη βελτίωση της κινητικότητας του εντέρου - αποτρέπει την δυσκοιλιότητα και συμβάλλει ουσιαστικά στην υγιεινή της επιδερμίδας.

Πολύς λόγος γίνεται επίσης για την πιθανή επίδραση του ελαιολάδου στην πρόληψη κακοήθων νεοπλασματικών νόσων.

Για όλα αυτά λοιπόν, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, περιλαμβάνει το ελαιόλαδο στις προτεινόμενες υγιεινές τροφές. Αλλά το Συμβούλιο Υπουργών Υγείας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, επανειλημμένως έχει συστήσει την κατανάλωση ελαιολάδου. Η χρήση του στην παραδοσιακή Ελληνική κουζίνα, το έχει καταστήσει βασικό στοιχείο της καθημερινής μας διατροφής.

Τα τελευταία χρόνια, με την εφαρμογή βιολογικών προτύπων καλλιέργειας και παραδοσιακών μεθόδων έκθλιψης του ελαιοκάρπου, παράγεται ελαιόλαδο εξαιρετικής ποιότητας. Έτσι, αποτελεί ένα από τα ευγενέστερα, θρεπτικότερα και υγιεινότερα προϊόντα της αγροτικής μας παραγωγής.

Όσο και αν επιδιώκεται μέσω των διαφημίσεων και της μίμησης ξένων διατροφικών προτύπων, η ελλάτωση της κατανάλωσης του ελαιολάδου υπέρ των ζωικών λιπών, πρέπει να γίνει συνειδητό ότι και για λόγους καθαρά υγιεινής, πρέπει να παραμείνει το λάδι στην κορυφή της διατροφικής μας πυραμίδας.

III. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

1. Η Γέννηση του Συνεργατισμού και οι βασικές μορφές των Συνεταιρισμών.

Ο Συνεργατισμός είναι ένα παγκόσμιο κοινωνικοοικονομικό φαινόμενο, έχει βαθιές ρίζες στην πορεία του χρόνου από την εμφάνιση του ανθρώπου, παίρνει τη σύγχρονη μορφή του με τον Συνεταιρισμό των σκαπανέων της Ρόστοντσεϊλ της Αγγλίας το 1844 και αποτελεί σήμερα μια πολύ σοβαρή και υπολογίσιμη κοινωνικοοικονομική πραγματικότητα σε όλο τον κόσμο, δεσπόζοντας σε πολλούς τομείς της Οικονομίας και Κοινωνίας στην υπηρεσία του ανθρώπου, για μια κοινωνία πιο ανθρώπινη, ειρηνική και δίκαιη.

Γεννήθηκε στις βασικές μορφές του τον περασμένο αιώνα. Η δεκαετία του **1840-50** μπορεί να χαρακτηριστεί σαν δεκαετία του σύγχρονου Συνεργατισμού. Ήταν ακριβώς η εποχή, που η καταπίεση, εκμετάλλευση και κοινωνική εξαθλίωση έφταναν στο κατακόρυφο. Οι Άγγλοι ονόμασαν τη δεκαετία αυτή **“χρονιά της πείνας”**.

Στην κοινωνική αυτή κατάσταση οδήγησαν οι νέες οικονομικές και πολιτικές συνθήκες που δημιουργήθηκαν με τη βιομηχανική επανάσταση και τον φιλελευθερισμό, οικονομικό και πολιτικό, μετά την Γαλλική Επανάσταση 1789.

Η εξέλιξη του φαινομένου του Συνεργατισμού οδήγησε στη σημερινή μορφή του Συνεταιρισμού.

Έτσι, ο Συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη ένωση προσώπων που συγκροτείται εκούσια για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών τους αναγκών και επιδιώξεων μέσα από μια κοινή και δημοκρατικά διοικούμενη επιχείρηση.

Οι Συνεταιρισμοί στηρίζονται στις αξίες της αυτοβοήθειας, της αυτοευθύνης, της δημοκρατίας, της ισότητας και της αλληλεγγύης ακολουθώντας την παράδοση των πρωτεργατών ενώ τα μέλη των συνεταιρισμών στηρίζονται στις ηθικές αξίες της εντιμότητας, της διαφάνειας, της κοινωνικής ευθύνης και της φροντίδας για τους άλλους.

Οι Συνεταιριστικές αρχές αποτελούν τους κανόνες μέσω των οποίων οι Συνεταιρισμοί εφαρμόζουν στην πράξη τις αξίες τους. Αυτές οι αρχές είναι:

✓ **1η Αρχή: Εκούσια και ελεύθερη συμμετοχή.**

Οι Συνεταιρισμοί είναι εκούσιες οργανώσεις, ανοικτές σε όλα τα άτομα που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες τους και που αποδέχονται τις ευθύνες της συμμετοχής χωρίς διακρίσεις φύλου, κοινωνικού επιπέδου, φυλής, πολιτικών πεποιθήσεων ή θρησκείας.

✓ 2η Αρχή: Δημοκρατική διοίκηση εκ μέρους των μελών.

Οι Συνεταιρισμοί είναι δημοκρατικές οργανώσεις που διοικούνται από τα μέλη τους, τα οποία συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση της πολιτικής και στη λήψη των αποφάσεων. Οι άνδρες και οι γυναίκες που υπηρετούν ως αιρετοί εκπρόσωποι είναι υπόλογοι προς τα μέλη. Στους πρωτοβάθμιους Συνεταιρισμούς τα μέλη έχουν ίσα δικαιώματα ψήφου (ένα μέλος, μια ψήφος) και οι Συνεταιρισμοί ανωτέρου βαθμού είναι οργανωμένοι επίσης κατά ένα δημοκρατικό τρόπο.

✓ 3η Αρχή : Οικονομική συμμετοχή των μελών.

Τα μέλη συμβάλλουν ισότιμα και διαχειρίζονται δημοκρατικά το κεφάλαιο του συνεταιρισμού τους. Ένα μέρος τουλάχιστον από το κεφάλαιο αυτό αποτελεί συνήθως κοινή περιουσία του συνεταιρισμού. Απολαμβάνουν συνήθως περιορισμένη ή καθόλου αποζημίωση στο κεφάλαιο που καταβάλλουν για να γίνουν μέλη. Τα μέλη κατανέμουν τα πλεονάσματα για ορισμένους ή για όλους τους ακόλουθους σκοπούς:

α) Ανάπτυξη του συνεταιρισμού τους, ενδεχομένως με τη δημιουργία αποθεματικών, ορισμένα από τα οποία είναι αδιαίρετα.

β) Προς όφελος των μελών κατά αναλογία με τις συναλλαγές τους με το συνεταιρισμό, και

γ) για τη στήριξη άλλων δραστηριοτήτων που εγκρίνουν τα μέλη.

✓ 4η Αρχή : Αυτονομία και Ανεξαρτησία.

Οι συνεταιρισμοί είναι αυτόνομες οργανώσεις αυτοβοήθειας που διοικούνται από τα μέλη τους. Αν συνάψουν συμφωνίες με άλλους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνήσεων, ή αντλήσουν κεφάλαια από εξωτερικές πηγές, θα πρέπει να το πράττουν με όρους που διασφαλίζουν τη δημοκρατική διοίκηση από τα μέλη τους και διατηρούν τη συνεταιριστική τους αυτονομία.

✓ 5η Αρχή : Εκπαίδευση, κατάρτιση και ενημέρωση.

Οι Συνεταιρισμοί παρέχουν εκπαίδευση και κατάρτιση στα μέλη τους, στα αιρετά μέλη της διοίκησης, στους διευθυντές και στους υπαλλήλους τους έτσι ώστε να μπορούν να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη των Συνεταιρισμών τους. Ενημερώνουν το κοινό - ιδιαίτερα στους νέους και στους κοινωνικούς ηγέτες - για τη φύση και τα οφέλη της συνεργασίας.

✓ 6η Αρχή : Συνεργασία μεταξύ Συνεταιρισμών.

Οι Συνεταιρισμοί υπηρετούν τα μέλη τους πιο αποτελεσματικά και ισχυροποιούν το Συνεταιριστικό κίνημα συνεργαζόμενοι μεταξύ τους μέσω οργανώσεων τοπικού, εθνικού, περιφερειακού και διεθνούς επιπέδου.

✓ 7η Αρχή : Ενδιαφέρον για την κοινωνία.

Οι Συνεταιρισμοί εργάζονται για την αυτοδύναμη ανάπτυξη των κοινωνιών τους με πολιτικές που εγκρίνονται από τα μέλη τους.

2. Το Συνεταιριστικό φαινόμενο στην Ελλάδα - Ιστορική Αναδρομή.

Το 1778, ιδρύεται στα Αμπελάκια της Θεσσαλίας ο Συνεργατικός Οργανισμός - Συντροφία Αμπελακίων. Χαρακτηρίζεται ως "κορωνίδα της παγκόσμιας Συνεταιριστικής οργάνωσης". Αυτή η συντροφία, αυτός ο Συνεργατισμός, εκτός από τους οικονομικούς, οργανωτικούς και επιχειρησιακούς προσανατολισμούς του, παρέχει ακόμη και αποδείξεις για το ανθρωπιστικό περιεχόμενό του.

Το κύριο έργο αυτής της Οργάνωσης είναι η παραγωγή και εκμετάλλευση κόκκινων νημάτων και ο καθένας από τους συνεργαζόμενους απολαμβάνει ανάλογα με τη συμμετοχή του στην παραγωγική και λειτουργική διαδικασία της. Αυτή η επιχείρηση γνωρίζει μέρες εντυπωσιακής ακμής, συσσώρευσης κεφαλαίων και προσφοράς μεγάλης ποικιλίας υπηρεσιών.

Επίσης, στα υπόδουλα χρόνια, οι Ναυτικοί Συνεταιρισμοί των μικρών νησιών του Αιγαίου (Υδρας, Σπετσών και Ψαρών), όπως και άλλων νησιών και παραλίων πόλεων, δεν συνετέλεσαν μόνο στην απόκτηση ιδιόκτητων πλοίων από τους φτωχούς ναυτικούς, αλλά και στον εφοδιασμό της υπόδουλης χώρας μας με ισχυρότατο εμπορικό στόλο, ο οποίος, αφού εξοπλίζεται κατά την Επανάσταση του 1821, προσφέρει ύψιστες υπηρεσίες στον αγώνα υπέρ της εθνικής ανεξαρτησίας.

Σ' αυτή τη χρονική περίοδο επίσης λειτουργούν οι υφαντοβαφικές συντροφίες της Τσαριτσάνης Θεσσαλίας, ύστερα από τη Συντροφία των Αμπελακίων.

Το 1870, συνιστώνται κοινοτικές συνιδιοκτησίες στα επτά χωριά των Μεσογείων Αττικής (Λιόπεσι, Κορωπί, Σπάτα, Μαρκόπουλο, Καλύβια, Κουβαρά και Κερατέα). Από αυτές τις συνιδιοκτησίες αναδεικνύεται ως η σπουδαιότερη η του Μαρκόπουλου.

Το 1879, συνιστάται στην Κύμη Ευβοίας Ταμείον Αλληλοβοήθειας και Αποταμίευσης, με την επωνυμία "Σωματείον ο Εργάτης". Αρχικά μέλη του είναι μόνον αγρότες, αργότερα δε και μικρέμποροι.

Το 1893, ιδρύεται ο Γεωργικός Προμηθευτικός Σύλλογος Βυτίνης.

Το **1899**, συνιστάται στον ασπρόπυργο η “ Εταιρεία Συνδέσμου Γεωργοκτηματοκτηπουρών Φυλής”.

Το **1900**, ιδρύεται το Μετοχικόν Γεωργικόν Ταμείον Αλμυρού, με πρωτεργάτες τον Ν. Μιχόπουλο, δημοδιδάσκαλο, και το γεωπόνο Δ. Γρηγοριάδη. Με βάση το καταστατικό του Μετοχικού Γεωργικού Ταμείου Αλμυρού, προ της ψήφισης του Νόμου 602 “Περί Συνεταιρισμών”, ιδρύονται αρκετοί Συνεταιρισμοί σ’ όλη την Ελλάδα.

Το **1900**, επίσης ιδρύεται Πιστωτικός Συνεταιρισμός Τεχνοεργατών Λαμίας, ο οποίος σήμερα έχει αποτελέσει την πρώτη Συνεταιριστική Τράπεζα.

Το **1901**, ιδρύεται η Ελληνική Γεωργική Εταιρία.

Το **1909**, συνιστάται η “Μεγαρική Εταιρία Οίνων και Οινοπνευμάτων”, με σκοπό την προστασία των συμφερόντων των αμπελουργών μελών της κατά τα χρόνια των μεγάλων εσοδειών. Και τούτο διότι το **1908**, επήλθε η γνωστή κρίση του οίνου, με την οποία απασχολήθηκε και η Βουλή. Επίσης συνιστάται το Σωματείον Υποδηματοποιών στην Τρίπολη. Ωσαύτως ιδρύεται ο Συνεταιρισμός Πωλήσεων Οπωρών Λεχωνίων Βόλου, όπως και ένας μικρός αριθμός Πιστωτικών Συνεταιρισμών στη Θεσσαλία.

Το **1910**, συνιστάται το Υπουργείο Γεωργίας Εμπορίου και Βιομηχανίας με το Ν.3724. Τούτο μετατρέπεται σε Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, το οποίο λαμβάνει διάφορα μέτρα σχετικά με τη γεωργική εκπαίδευση και παρακολούθηση του γεωργικού τομέα.

Το **1911**, συνιστάται το Μετοχικόν Ταμείον Αλληλοβοήθειας Παραχελωΐτιδος στο Νεοχώριο, παρά τις έντονες αντιδράσεις των τοκογλύφων.

Το **1913**, συνιστάται στην Κραναία Κεφαλληνίας Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός, με συμμετοχή σ’ αυτόν της εκεί Βαλλιανείου Γεωργικής Σχολής.

Οι περισσότερες από τις παραπάνω οργανώσεις, όπως και μερικές δεκάδες ακόμη, ιδρύονται με την προτροπή και παρακίνηση ορισμένων θαυμαστών και ζηλωτών της Συνεργατικής ιδέας, όπως είναι: οι Σ. Ιασεμίδης, Ν. Μιχόπουλος, Δ. Γρηγοριάδης, Γ. Μολφέτας και Α. Οικονόμου, ο οποίος με την “Οικονομική Επιθεώρηση” που εκδίδει, καλλιεργεί και διαδίδει τη Συνεργατική ιδέα, και άλλοι.

Ο Σ. Ιασεμίδης έλαβε μέρος το **1913**, στο Διεθνές Συνεταιριστικό Συνέδριο που συνέρχεται στη Γάνδη του Βελγίου. Σ’ αυτό το Συνέδριο ανακοινώνει ο ίδιος ότι το **1913** οι Συνεταιριστικές Οργανώσεις στην Ελλάδα ανέρχονται σε 87.

Το **1914**, ψηφίζεται ο Νόμος 281 “Περί Σωματείων” για τη σωματειακή οργάνωση των εργαζόμενων. Ο θεσμός του Συνεταιρισμού εισάγεται επίσημα πλέον στην Ελλάδα με το Νόμο 602 της 31-12-1914.

Το **1917**, με το Νόμο 853, ιδρύεται το Υπουργείο Γεωργίας από την επαναστατική κυβέρνηση του Ελευθερίου Βενιζέλου και αρχίζει από τη Θεσσαλο-

νίκη, τον ίδιο χρόνο, η σημαντική αγροτική μεταρρύθμιση.

Το Υπουργείο Γεωργίας γίνεται ο κεντρικός κρατικός φορέας, το επιτελικό κέντρο κατεύθυνσης της ελληνικής γεωργίας και καθοδήγησης της αγροτικής δραστηριότητας σε πανεθνική κλίμακα και λαμβάνονται μέτρα για τη βελτίωση της γεωργικής παραγωγής.

Με τη Μικρασιατική Καταστροφή και τις συναφείς τεράστιες προσφυγικές δαπάνες, διαταράσσεται από τα βάθρα της η οικονομική ισορροπία της Ελλάδας. Ύστερα απ' αυτή την καταστροφή, παραχωρείται από το Κράτος προς τη συσταθείσα Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων έκταση 5,5 εκατομμυρίων στρεμμάτων για την αποκατάσταση των ακτημόνων. Η έκταση αυτή ανήκε στους 354.000 Μουσουλμάνους που, σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λωζάνης (31-1-1923) είχαν υπαχθεί στην ανταλλαγή πληθυσμών. Οι εκτάσεις αυτές μαζί με άλλες εκτάσεις τσιφλικιών αποτέλεσαν τη βάση για την Αγροτική Μεταρρύθμιση (1923 - 32), που ήταν ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα των νεότερων χρόνων.

Κατά την περίοδο αυτή η τοκογλυφία οργιάζει και ταυτίζεται με τροχοπέδη της ανάπτυξης της καθόλου αγροτικής οικονομίας και της βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου των αγροτικών οικογενειών. Η νομική άποψη της εποχής εκείνης, που στηρίζεται στη νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων σύμφωνα με την οποία το όριο του συμβατικού επιτοκίου είναι απεριόριστο, ενισχύει απροκάλυπτα την αδηφάγο τοκογλυφία.

Μετά τους Βαλκανικούς πολέμους του 1912 - 1913, προσαρτώνται στην Ελλάδα η Μακεδονία και η Ήπειρος.

Το **1918**, συνιστάται το Ταμείο Προστασίας Ελαίας.

Το **1919**, εισάγεται ο θεσμός του πλασματικού ενεχύρου καπνών.

Το **1920**, εισάγεται ο θεσμός του γεωργικού ενεχυρογράφου.

Το **1925**, ιδρύονται Γραφεία προστασίας καπνού. Επίσης τον ίδιο χρόνο, ιδρύεται ο Αυτόνομος Σταφιδικός Οργανισμός (Α.Σ.Ο).

Με το νόμο 4432/1929 ιδρύεται η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος (Α.Τ.Ε).

Το **1929**, επίσης συνιστάται το Γραφείο προστασίας σύκων.

Το **1931**, συνιστάται το Ινστιτούτο Βάμβακος στη Μακεδονία και ο Οργανισμός Βάμβακος.

Το **1934**, εισάγεται ο θεσμός των Κοινωνικών Ασφαλίσεων και λαμβάνεται ένα αποφασιστικό μέτρο που άπτεται στην άσκηση της κοινωνικής πολιτικής του Κράτους.

Στον τομέα της Γεωργικής Εκπαίδευσης, το **1920**, ιδρύεται η Ανωτέρα Γεωπονική Σχολή Αθηνών και το **1927**, συνιστάται Γεωπονικό Τμήμα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Το **1929**, ιδρύεται Σχολή Συνεταιρισμών στην Ανώτατη Γεωπονική Σχολή

Αθηνών, η οποία όμως καταργείται ως Ανωτέρα Γεωπονική Σχολή το **1937**.

Το **1938**, ιδρύεται η Γεωργική Συνεταιριστική Σχολή με το Νόμο 1154.

Παράλληλα, το **1920-1928**, σημειώνεται θεαματική αύξηση του πληθυσμού των αστικών κέντρων και δημιουργούνται, εξ αυτού του λόγου, εσωτερικές αγορές απορρόφησης γεωργικών προϊόντων.

Σημειώνεται ότι από το **1914** μέχρι το **1940** έγινε απαλλοτρίωση 1.724 μεγάλων αγροκτημάτων συνολικής έκτασης 8.291.710 στρεμμάτων.

Από την απαλλοτρίωση προήλθε μεγάλος αριθμός μικρών και πολυτεμαχισμένων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, κατάσταση που επιδεινώθηκε με τις επιπτώσεις και του κληρονομικού δικαίου.

3. Νόμος 602/31.12.1914 “Περί Συνεταιρισμών” - Εποπτεία και έλεγχος επί των Γεωργικών Συν/κών Οργανώσεων της χώρας.

Με βάση τα σημειούμενα προηγουμένως συνοπτικά στοιχεία, γίνεται αντιληπτή η άθλια εικόνα της αγροτικής Ελλάδας.

Κάτω από την πίεση των πραγμάτων και τη διαμορφούμενη νέα νοοτροπία από τους διανοούμενους της εποχής, σε σχέση με την αντιμετώπιση προβλημάτων στην ανάπτυξη των παραγωγικών τομέων της χώρας, ιδιαίτερα μετά την επανάσταση του 1909, η Πολιτεία οδηγείται μεταξύ των άλλων και στην ψήφιση του Νόμου 602 “Περί Συνεταιρισμών”. Μ’ αυτό το Νόμο εμφανίζεται η πολιτεία ότι ενδιαφέρεται και μεριμνά για την ίδρυση, την κανονική λειτουργία και την πρόοδο των Συν/κών Οργανώσεων.

Επίσης, με τον ίδιο Νόμο και με επακολουθήσαντα Ν. Διατ/τα μετά την ίδρυση του Υπουργείου Γεωργίας (1917), ορίζεται ότι το αρμόδιο Υπουργείο ενασκει εποπτεία για την τήρηση των Νόμων και του Καταστατικού των Γεωργικών Συν/κών Οργανώσεων και ενεργεί έλεγχο επί της διαχείρισης αυτών (κ.λ.π.).

Κατά κανόνα ο Συνεταιρισμός, ο ελεύθερος και αυτόνομος, είναι ως γνωστόν γέννημα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

Από το 1915, λοιπόν, και μετά την ψήφιση του Ν. 602, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος εμφανίζεται να ασκεί οργανωμένη κάπως αγροτική πίστη, επεκτείνοντας τις όποιες πιστώσεις της σ’ ένα ποσοστό και προς τις, κατά κανόνα αναιμικές γεωργικές μικροεκμεταλλεύσεις. Στο έργο της αυτό διευκολύνεται σοβαρότατα από τους Γεωργικούς Πιστωτικούς Συνεταιρισμούς, που στη συνέχεια κάθε χρόνο ιδρύονται.

Από την ελληνική γεωργία λείπουν, ατυχώς, κεφάλαια και στοιχειώδεις τεχνικός εξοπλισμός.

Μετά την ψήφιση του Ν.602 και μέχρι την ίδρυση της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος το 1929, η σύσταση Γεωργικών Συνεταιρισμών συνεχίζεται κάθε χρόνο. Το σύνολο των ιδρυθέντων Συνεταιρισμών από το 1915 μέχρι και το 1929 ανέρχονται σε 5.186. Ο συνολικός αυτός αριθμός των Συνεταιρισμών αριθμεί συνολικά 238.200 μέλη. Ο μέσος αριθμός συνεπώς, για τον κάθε Συνεταιρισμό ανέρχεται σε 46 μέλη.

Όμως από τους κατά Νόμον ιδρυθέντας τη 15ετία (1915 μέχρι το 1929) και υφισταμένους 5.186 Συνεταιρισμούς, βρίσκονται το 1928 σε αδράνεια 2.386 Γεωργικοί Συνεταιρισμοί.

Παράλληλα με τη σύσταση Γεωργ. Συνεταιρισμών στη 15ετία από την ψήφιση του Ν. 602 μέχρι την ίδρυση της ΑΤΕ, συνιστώνται και Ενώσεις Γεωργικών Συνεταιρισμών, οι οποίες ανέρχονται στο τέλος του 1929 σε 71. Από αυτές οι 7 βρίσκονται το 1929 σε αδράνεια.

Απ' αυτό το γεγονός της περιέλευσης σε αδράνεια μεγάλου αριθμού νεοσύστατων Γεωργικών Συνεταιρισμών και 7 Ενώσεων Γεωργ. Συνεταιρισμών στα πρώτα 15 χρόνια εφαρμογής του Ν. 602, μπορεί να πιθανολογηθούν, κατά την άποψή μου, τα ακόλουθα συμπεράσματα:

α) Η ενθουσιώδης Εποπτική Υπηρεσία επί των Γεωργικών Συν/κών Οργανώσεων του Υπουργείου Γεωργίας, συνεπικουρούμενη και από τον κλήρο σε πολλές περιπτώσεις στα χωριά, αποβαίνει ο ακαταπόνητος προπαγανδιστής στην ανάπτυξη της Συνεταιρικής ιδέας ανάμεσα στους αγρότες. Έτσι, ο νεοφανής Νόμος του Κράτους για τους Συνεταιρισμούς ταυτίζεται με ελπιδοφόρο θεσμό, που δικαίως συνεγείρει και ξεσηκώνει τους ταλαίπωρους αγρότες, οι οποίοι σπεύδουν και συνιστούν Αγροτικούς Συνεταιρισμούς, προσβλέποντες σε αυτούς ως σανίδα σωτηρίας τους.

β) Η διοχέτευση κεφαλαίων από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος προς τους αγρότες κατατείνει στην, όσο γίνεται, απαγκίστρωσή τους από τους τοκογλύφους και στην εντατικοποίηση της γεωργικής παραγωγής. Όμως, οι παρεχόμενες πιστώσεις δια των Γεωργικών Συνεταιρισμών είναι περιορισμένες, με συνέπεια την ενδυνάμωση της τοκογλυφίας και παράλληλα τον περιορισμό του αριθμού των λειτουργούντων Συνεταιρισμών.

Ατυχώς, όπως είναι προφανές, οι προσδοκίες των γεωργών διαψεύδονται, με αποτέλεσμα όχι μόνο οι Συνεταιρισμοί τους να αδρανοποιούνται, αλλά και να εδραιώνεται ο αποπροσανατολισμός και η παράλληλη απογοήτευσή τους γενικότερα, που είναι και το χειρότερο.

γ) Δεν κατανοήθηκε επαρκώς ότι ο Συνεταιρισμός δεν είναι θαυματοποιός. Ο Συνεταιρισμός είναι ένα μέσον, ίσως το πιο ενδεδειγμένο, το πιο πρόσφορο εργαλείο, στην ελεύθερη διάθεση των μελών του και ιδιαίτερα των αγροτών μελών του, που με την πίστη και αδιάσπαστη συνεργασία και δραστηριοποίησή τους για το κοινό καλό πετυχαίνουν τη μεταστροφή της ζωής τους προς το καλύτερο.

4. Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος και διάφορες επισημάνσεις στη λειτουργία των Γεωργικών Συν/κών Οργανώσεων.

Η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, με το συστατικό της Νόμο, υπ' αριθ, 4332/27-6-1929, χαρακτηρίζεται ως αυτόνομος Οργανισμός κοινωφελούς χαρακτήρα. Κατά συνέπεια η τράπεζα αυτή δεν έχει καμία σχέση με μετόχους και δεν έχει ως κύριο στόχο της την πραγματοποίηση κερδών. Το γεγονός τούτο την διαστέλλει από τις άλλες τράπεζες και την καθιστά ιδιαίτερα προσιτή στους αγρότες της χώρας.

Η Αγροτική Τράπεζα συνεργάζεται με τις Γεωργικές Υπηρεσίες του Κρά-

τους και ασκεί μεθοδικά, πλην των άλλων, την αγροτική πίστη σ' όλες τις μορφές της. Έτσι, καθιερώνεται θεσμικά ως άμεσος βοηθός της Πολιτείας και εφαρμόζει τη γεωργική πολιτική που χαράσσεται από το Υπουργείο Γεωργίας.

Τα αρχικά κεφάλαια της Αγροτικής Τράπεζας συνιστώνται, όπως είναι γνωστό, με προικοδότησή της από το Κράτος, από δάνεια, από πιστώσεις και από τις εν γένει καταθέσεις σ' αυτήν. Κατά τη λήξη κάθε χρόνου, τα ενδεχόμενα ετήσια χρηματικά πλεονάσματα της άγονται στο Αποθεματικό της Κεφάλαιο.

Η εξουσία του Υπουργού Γεωργίας επί των Γεωργικών Συνεταιρικών Οργανώσεων παντός βαθμού, όπως σημειώνεται στο προηγούμενο κεφάλαιο, που συνίσταται στην εποπτεία και στον έλεγχο ως και στην υποβοήθηση της λειτουργίας των πάσης φύσεως Γεωργικών Συνεταιρικών Οργανώσεων ως και στη Συνεταιριστική διαπαιδαγώγηση των αγροτών εν γένει, ασκείται μεθοδικά μετά την ίδρυση και λειτουργία της (1929) από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, κατά την παραχώρηση από το Υπουργείο Γεωργίας. Έτσι, μετά την περιέλευση της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ελέγχου επί των Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων από το Υπουργείο Γεωργίας στην ΑΤΕ, η τελευταία αυτή στη βασική διάρθρωση της Κεντρικής Υπηρεσίας της περιλαμβάνει και τη Διεύθυνση Συνεταιρισμών και συμβάλλει στη συστηματική οργάνωση της Εποπτικής Υπηρεσίας, που είναι στελεχωμένη με άξια στελέχη και με άξιους παλαίμαχους υπηρεσιακούς Συνεταιριστές.

Η Α.Τ.Ε. συμβάλλει ακόμα στον εμπλουτισμό αυτής της Υπηρεσίας από το 1939 μέχρι το 1940 με 120 περίπου νέα στελέχη πτυχιούχους Ανωτάτων Πανεπιστημιακών Σχολών, που επιλέγονται με δημόσιους διαγωνισμούς και τα οποία στελέχη συνθέτουν, ουσιαστικά στην εξέλιξη, τη σπονδυλική στήλη, τη ραχοκοκαλιά της Εποπτικής Υπηρεσίας της Τραπεζής. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι μετά τον πόλεμο και ύστερα από τις γνωστές καθολικές αναταραχές, αναστατώσεις και καταστροφές στην αγροτική κυρίως Ελλάδα, το προσωπικό της Εποπτικής Υπηρεσίας της Τραπεζής τελεί ατυχώς σε πάγια αριθμητική ανεπάρκεια, για την πρέπουσα και αναγκαία παρακολούθηση των Γεωργικών Συν/κών Οργανώσεων της χώρας. Και τούτο παρά τις εκάστοτε, σε περιορισμένο όμως αριθμό, προσλήψεις άξιων εποπτικών υπαλλήλων.

Η πάγια αριθμητική ανεπάρκεια του εποπτικού προσωπικού της Τραπεζής συναρτάται με τη μη πρόσληψη των υπαλλήλων που αναγνωρίζεται ότι αναγκαιούν για την πρέπουσα παρακολούθηση των Γεωργικών Συν/κών Οργανώσεων της χώρας και τούτο από έλλειψη σχετικών πιστώσεων.

Η Εποπτική Υπηρεσία της Τραπεζής, από το **1930** επιδίδεται μεθοδικά στην ίδρυση σε κάθε χωριό ή ομάδα οικισμών που γειτνιάζουν, πιθανολογούμενου βιώσιμου Αγροτικού Συνεταιρισμού. Επίσης επιδίδεται στην εκκαθάριση των Συνεταιρικών Οργανώσεων που αδρανούν. Η εκκαθάριση, κάθε χρόνο, των Γεωργικών Συν/κών Οργανώσεων, που σύμφωνα με το Νόμο υφίστανται αλλά

αδρανούν, επιτυγχάνεται με την αναδιοργάνωσή τους, εφόσον κρίνεται η αναβίωση και δραστηριοποίησή τους εφικτή, ή με τη συγχώνευσή τους με άλλους ομοειδείς και πάλι συνεταιρισμούς, αν τούτο κρίνεται ωφέλιμο, και τέλος με τη διάλυση εκείνων που τελεσίδικα αδρανούν χωρίς ελπίδα της όποιας αναβίωσής τους.

Στόχος της Α.Τ.Ε. και των Υπηρεσιών της είναι πάντοτε η παντοειδής ενίσχυση της αγροτικής οικονομίας και των Συνεταιρικών οργανώσεων των αγροτών με δάνεια πάσης φύσεως και παντοειδή εφόδια.

Στον τομέα της συνεταιριστικής διαπαιδαγώγησης και για την τόνωση του συνεταιρικού πνεύματος των αγροτών, η Εποπτική Υπηρεσία της Α.Τ.Ε. με το προσωπικό της, στη πενήνταπεντάχρονη ενεργό ζωή της, ουσιαστικά εξαντλεί όλες τις δυνατότητές της, αντιπαλεύουσα τις όποιες αδυναμίες και επιφυλάξεις των αγροτών.

Ωσαύτως στην ανηφορική πορεία της η Αγροτική Τράπεζα, που συνεργάζεται με το Υπουργείο Γεωργίας για την ανόρθωση της αγροτικής οικονομίας της χώρας, αντιμετωπίζει ανυπέρβλητα πολλές φορές εμπόδια, ανακοπές και αναστολές, που είναι απότοκες, σε ένα σημαντικό βαθμό, των συγκλονιστικών γεγονότων που κάλυψαν δεκαετίες.

Από το 1936, που επιβάλλεται στον τόπο η δικτατορία της 4^{ης} Αυγούστου, είναι γεγονός ότι επέρχεται η αναστολή κάθε έννοιας πολιτικής ελευθερίας και αυτοτέλειας στους πολίτες της χώρας, μέχρι το θάνατο του Ιωάννη Μεταξά (29 Ιανουαρίου 1941). Με τον αυταρχισμό της εξουσίας οδηγούνται οι λαϊκές μάζες, και ιδιαίτερα οι αγροτικές, σε κατάσταση σκοταδισμού και έντονης καχυποψίας. Στη συνέχεια, η κατάθλιψη του λαού της Ελλάδας συνεχίζεται με την κατάκτηση και κατοχή των εδαφών της πατρίδας μας από τους κατακτητές και ολοκληρώνεται με τον αδελφοκτόνο πόλεμο και την αλληλοσφαγή των Ελλήνων. Όλα αυτά επί 13 σχεδόν χρόνια συσσωρεύουν στον τόπο ανείπωτα δεινά και προκαλούν επίκτητα ελαττώματα, αδυναμίες, στείρα βιώματα στις λαϊκές μάζες, που επιφέρουν αλλοιώσεις στην πνευματική και ηθική υπόστασή τους.

Οι επιπτώσεις στο αγροτικό Συνεταιριστικό κίνημα και η ηθική διάβρωση, η υπονόμευση, η αναταραχή, ο αποπροσανατολισμός σ' ένα βαθμό του πληθυσμού της υπαίθρου είναι αυτονόητα.

5. Η εξέλιξη του Συνεταιριστικού φαινομένου από το 1944 ως σήμερα.

Μετά την απελευθέρωση άρχισε η περίοδος της Συνεταιριστικής κίνησης στην Ελλάδα. Το κλίμα που επικρατούσε τότε στην Ελλάδα, δεν επέτρεπε την ανάπτυξη του συνεταιριστικού φαινομένου. Η καταπίεση, ο εμφύλιος πόλεμος

περιορίζαν τα περιθώρια μιας ομαλής, δημοκρατικής και προοδευτικής συνεταιριστικής οργάνωσης. Η δράση των Συνεταιρισμών ήταν περιορισμένη. Το κλίμα της φοβίας, όξυνε η αστυνόμευση από την αστυνομία και η νεοσύστατη Αγροτική Τράπεζα.

Οι Συνεταιριστές ήταν λίγοι σε αριθμό και με μικρά περιθώρια ανάπτυξης. Παρόλο που το κλίμα ήταν αντίθετο σε κάθε μορφή ανάπτυξης, οι Συνεταιριστές κατέβαλαν κάθε δυνατή προσπάθεια για την ανάπτυξη του Συνεταιριστικού φαινομένου. Έτσι άρχισαν να ιδρύονται οι Κεντρικές Ενώσεις, οι Κοινοπραξίες, οι Κεντρικές Οργανώσεις και οι Συνεταιριστικές Εταιρίες, καθώς και πολλοί Αστικοί Συνεταιρισμοί, όπως ο Καταναλωτικός Συνεταιρισμός "Καταναλωτής Konsum" το 1962.

Η άνθιση των Συνεταιρισμών επιτυγχάνεται μετά την πτώση της δικτατορίας. Η εμπέδωση της δημοκρατικής ομαλότητας έχει ως άμεση συνέπεια να αναγνωριστούν οι Συνεταιρισμοί όχι μόνο νομικά αλλά και πολιτικά ως φορείς της Οικονομίας.

Η απελευθέρωσή τους από διάφορους περιορισμούς και δεσμά, γίνεται σταδιακά, καταργώντας τους διάφορους νόμους που αποτελούσαν τροχοπέδη στην μέχρι τότε χρονική περίοδο.

Ιδιαίτερα ωφέλιμος ήταν ο νόμος Ν.921/79 για τους Γεωργικούς Συνεταιρισμούς. Ο νόμος αυτός απελευθέρωσε τους Συνεταιρισμούς από διάφορους περιορισμούς, έδωσε νέες διαστάσεις στη δραστηριότητά τους, δεν μπόρεσε όμως να προωθήσει τις δημοκρατικές και συμμετοχικές διαδικασίες και να εμπνεύσει ενθουσιασμό στον αγροτικό κόσμο. Μεγάλη συμβολή για το γενικότερο κλίμα ευφορίας για τους Συνεταιρισμούς έδωσε η ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, όπου σε πολλές χώρες ο Συνεταιρισμός παίζει αποφασιστικό ρόλο στην ανάπτυξη της γεωργίας.

Πρωθούνται διαφανείς δημοκρατικές συμμετοχές και παράλληλα αποτελεσματικές διαδικασίες στην οργάνωση και λειτουργία των Συνεταιρισμών καλλιεργείται και συνάμα κατοχυρώνεται η αποφασιστική συμμετοχή των γεωργών στις εργασίες των Συνεταιρισμών, καθιερώνεται μια συστηματική, ενιαία, αναπτυξιακή δομή στις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις σε τρεις βαθμίδες. Σε κάθε κοινότητα ή δήμο μπορεί να λειτουργεί ένας Αγροτικός Συνεταιρισμός γενικού τύπου. Σε κάθε νομό, μπορεί να λειτουργεί μια μόνο Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών, η οποία αποτελείται από τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς του νομού. Σε κάθε επίπεδο επικράτειας λειτουργεί Κεντρική Κλαδική Συνεταιριστική Ένωση κατά κλάδο παραγωγής ή βασικό προϊόν και Συνεταιριστικός Οργανισμός για την παραγωγή και προμήθεια γεωργικών εφοδίων ή μέσων παραγωγής, που αποτελούνται από Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών. Επιπλέον παρέχονται ειδικά κίνητρα, ενισχύσεις οικονομικές και φορολογικές απαλλαγές για την ανάπτυξη των αγροτικών

Συνεταιριστικών οργανώσεων.

Τελικά ο Ν.602/1914 καταργείται με το Ν.1541/1985, βάσει του οποίου προσαρμόζουν τα καταστατικά τους όλες οι Συνεταιριστικές Οργανώσεις της χώρας. Η τελευταία μεταβολή στη Συνεταιριστική Νομοθεσία, επέρχεται με τη ψήφιση του Ν.2810/9-3-2000, με τον οποίο επιχειρείται εκσυγχρονισμός στη λειτουργία των Συν/σμών προκειμένου να αποφευχθούν όλες οι αγκυλώσεις που εμποδίζουν την ομαλή λειτουργία τους. Οι Συν/σμοί πλέον θα λειτουργούν ως ανώνυμες εταιρίες. Για τη σύστασή τους απαιτούνται πλέον 7 μόνο μέλη και είναι πολύ πιο ευέλικτοι. Η εναρμόνιση με το Νόμο αυτό δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί ή μάλλον ακόμη αρχίζει.

6. Αγροτική Συνεταιριστική Οργάνωση και ο ρόλος της ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Η Αγροτική Συνεταιριστική Οργάνωση είναι αυτόνομη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά και επιδιώκει, με την αμοιβαία βοήθεια των μελών της, την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μέσω μιας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης. Ως Α.Σ.Ο. θεωρούνται και οι αλιευτικοί, κτηνοτροφικοί, δασικοί, πτηνοτροφικοί, μελισσοκομικοί, σηροτροφικοί, δασικοί, αγροτουριστικοί, αγροβιοτεχνικοί, οικοτεχνικοί και άλλοι Συνεταιρισμοί, οποιουδήποτε κλάδου της αγροτικής οικονομίας.

Οι Α.Σ.Ο διακρίνονται σε πρωτοβάθμιες, δευτεροβάθμιες, και τριτοβάθμιες.

Έτσι, τα κύρια στοιχεία αυτής της Συνεταιριστικής πυραμίδας είναι:

- α)** Οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί των χωριών (Πρωτοβάθμιος).
- β)** Οι Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (Δευτεροβάθμιος).
- γ)** Οι Κεντρικές Συνεταιριστικές Ενώσεις (Τριτοβάθμιος).

Στην κορυφή της πυραμίδας βρίσκεται η Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών που είναι συνήθως γνωστή με τα αρχικά ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Οι Α.Σ.Ο όλων των βαθμίδων και οι κοινοπραξίες τους (Κ.Α.Σ.Ο) είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και έχουν εμπορική ιδιότητα. Διέπονται από τις διατάξεις του νόμου, και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και του Εμπορικού Νόμου.

Οι Α.Σ.Ο αναπτύσσουν κάθε είδους δραστηριότητα για την επίτευξη των σκοπών τους στο πλαίσιο του νόμου και του καταστατικού τους.

Για την εκπλήρωση των σκοπών τους, οι Α.Σ.Ο μπορεί να ιδρύουν υποκαταστήματα, παραρτήματα ή γραφεία στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, να συστήνουν νομικά πρόσωπα, να συμπράττουν σε κοινές επιχειρήσεις, με καταναλωτικούς ή άλλους Συνεταιρισμούς, νομικά πρόσωπα του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, με κοινωφελείς οργανισμούς, με επιχειρήσεις Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με Συνεταιριστικές οργανώσεις άλλων χωρών και με

φυσικά ή νομικά πρόσωπα, στα πλαίσια της διακρατικής ή και διεπαγγελματικής συνεργασίας.

Η ΠΑ.ΣΕ.ΓΕ.Σ (Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών) αποτελεί το κορυφαίο όργανο εκπροσωπήσεως ολόκληρης της Συνεταιριστικής κινήσεως. Είναι ο ιδεολογικός εκφραστής και ο συντροφικός φορέας των προσπαθειών της κινήσεως. Σε αντιδιαστολή με όλες τις Συνεταιριστικές οργανώσεις η ΠΑ.ΣΕ.ΓΕ.Σ δεν ασκεί οικονομικές δραστηριότητες. Υποβοηθά και κατευθύνει τις κοινές επιδιώξεις Συνεταιριστικών οργανώσεων, προετοιμάζει το έδαφος για τις νέες πρωτοβουλίες, προγραμματίζει με τη συνεργασία των μελών της τη Συνεταιριστική δράση και παρακολουθεί τις Συνεταιριστικές επιδόσεις. Έχει αναλάβει τη Συνεταιριστική εκπαίδευση αιρετών και υπηρεσιακών στελεχών, μεριμνά για τη διάδοση και σωστή εφαρμογή αρχών, προβάλλει και υποστηρίζει προς επίλυση τα προβλήματα της Συνεταιριστικής κινήσεως.

Εκτός όμως από τη δραστηριότητά της στο εσωτερικό της χώρας, η ΠΑ.ΣΕ.ΓΕ.Σ εκπροσωπεί και διεθνώς την ελληνική Συνεταιριστική κίνηση. Με τη συμμετοχή της σε διεθνή και ευρωπαϊκά όργανα των Συνεταιρισμών και των γεωργών οι Έλληνες παραγωγοί μετέχουν ενεργά στη διεθνή Συνεταιριστική προσπάθεια και στην επιδίωξη παγκόσμιας συνεργασίας και κατανοήσεως. Με τον τρόπο αυτό η συνεργασία αντικαθιστά τον ανταγωνισμό και στο διεθνή ακόμη χώρο, γεγονός που δείχνει την ευρεία κοινωνική διάσταση του Συνεταιριστικού θεσμού. Οι οικονομικοί πόροι της ΠΑ.ΣΕ.ΓΕ.Σ προέρχονται από τις συνδρομές των μελών της που είναι σχεδόν οι Ενώσεις Γεωργικών Συνεταιρισμών, οι Κεντρικές Ενώσεις, οι λοιπές Συνεταιριστικές Οργανώσεις δευτέρου ή ανωτέρου βαθμού και οι Συνεταιριστικές Εταιρίες.

IV. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΛΕΣΒΟ.

1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ο Πρώτος Συνεταιρισμός που ιδρύθηκε στο νησί, είναι ο Ελαιουργικός Συν/σμός Σκοπέλου Γέρας, το έτος 1921 που υπάρχει και λειτουργεί και σήμερα,

Αμέσως μετά, στην ίδια 10ετία, δημιουργήθηκαν οι Συνεταιρισμοί Μεσαγρού Γέρας, Αγιάσου, Κάπης, Κλειώς, Σκαλοχωρίου, Παρακοίλων, Φίλιας (κ.λ.π).

Οι Συν/κές μερίδες ήταν έντυπες αρχικά, όπως αυτή που παραθέτουμε.

Σήμερα οι Συν/σμοί του νησιού ανέρχονται σε 62, με 13.000 περίπου φυσικά μέλη. Όλοι οι Συνεταιρισμοί είναι μέλη της ΈΝΩΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝ/ΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ.

2. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Από τους 62 Συν/σμούς, οι 61 είναι αγροτικοί (Ελαιουργικοί ή Ελαιουργική - Γαλακτοκομικοί) και 1 Αγροτουριστικός (Πέτρας).

Πέντε από αυτούς ασκούν και Πίστη (δάνεια 2 καταθέσεις για λογαριασμό της Α.Τ.Ε) , ενώ μέχρι τη περασμένη 10ετία, οι περισσότεροι ήταν πιστωτικοί.

Η Συν/κή μερίδα, παρ' όλο που από χρόνια έπρεπε να αναπροσαρμοσθεί στις 20.000 δραχ., εντούτοις ουσιαστικά παράμενε στις 5.000 δραχ. , λόγω απροθυμίας και αδυναμίας των συνεταίρων να καταβάλλουν το τίμημα.

Ο παρακάτω πίνακας, αναφέρεται στο σύνολο των Συν/σμών του νησιού, με τον αριθμό των μελών τους.

Οι περισσότεροι έχουν αξιόλογα περιουσιακά στοιχεία, κυρίως μονάδες επεξεργασίας λαδιού (ελαιουργία σύγχρονα) και ορισμένα τυροκομεία.

ΠΙΝΑΚΑΣ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΩΝ

ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ

ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2000

A/A		Αριθμός μελών
1. Αγροτικός Συν/ σμός Αγ. Παρασκευής	Λέσβου	465
2. Αγροτικός Συν/ σμός Αγιάσου	»	552
3. Αγροτικός Συν/ σμός Άγρας	»	98
4. Αγροτικός Συν/ σμός Ακρασίου	»	131
5. Αγροτικός Συν/ σμός Αμπελικού	»	33

6. Αγροτικός Συν/ σμός Ανεμώτιας	»	250
7. Αγροτικός Συν/ σμός Άντισσας	»	383
8. Αγροτικός Συν/ σμός Αργένου	»	25
9. Αγροτικός Συν/ σμός Ασωμάτου	»	176
10. Αγροτικός Συν/ σμός Αφάλωνα	»	127
11. Αγροτικός Συν/ σμός Βασιλικών	»	111
12. Γαλ/ κός Συν/ σμός Βατούσας	»	76
13. Αγροτικός Συν/ σμός Βατούσας	»	45
14. Αγροτικός Συν/ σμός Βρίσας	»	480
15. Αγροτικός Συν/ σμός Ερεσού	»	129
16. Αγροτικός Συν/ σμός Θερμής	»	147
17. Αγροτικός Συν/ σμός Ιππείου	»	128
18. Γαλ/ κός Συν/ σμός Καλλονής	»	61
19. Αγροτικός Συν/ σμός Καλλονής	»	206
20. Αγροτικός Συν/ σμός Κάπης	»	241
21. Αγροτικός Συν/ σμός Κάτω- Τρίτους	»	111
22. Αγροτικός Συν/ σμός Κεραμειών	»	76
23. Αγροτικός Συν/ σμός Κλειούς	»	203
24. Αγροτικός Συν/ σμός Κώμης- Πηγής	»	91
25. Αγροτικός Συν/ σμός Λάμπου Μύλων	»	35
26. Αγροτικός Συν/ σμός Λισβορίου	»	181
27. Αγροτικός Συν/ σμός Λουτρών	»	203
28. Αγροτικός Συν/ σμός Μανταμάδου	»	263
29. Αγροτικός Συν/ σμός Μεσαγρού	»	264
30. Αγροτικός Συν/ σμός Μεσοτόπου	»	108
31. Αγροτικός Συν/ σμός Μήθυμνας	»	210
32. Αγροτικός Συν/ σμός Μόριας	»	176
33. Αγροτικός Συν/ σμός Μυστεγγών	»	135
34. Αγροτικός Συν/ σμός Μυτιλήνης	»	153
35. Αγροτικός Συν/ σμός Νάπης	»	114
36. Αγροτικός Συν/ σμός Νεοχωρίου	»	118
37. Αγροτικός Συν/ σμός Ν. Κυδωνιών	»	84
38. Αγροτικός Συν/ σμός Α' Παλαιοκήπου	»	387
39. Αγροτικός Συν/ σμός Β' Παλαιοκήπου	»	344
40. Αγροτικός Συν/ σμός Παλαιοχωρίου	»	141
41. Αγροτικός Συν/ σμός Παμφίλων	»	214
42. Αγροτικός Συν/ σμός Παπάδου	»	380
43. Αγροτικός Συν/ σμός Παρακοίλων	»	329
44. Αγροτικός Συν/ σμός Πελόπτης	»	105
45. Αγροτικός Συν/ σμός Πέτρας	»	118

46. Αγροτικός Συν/ σμός Πλαγιάς	»	254
47. Αγροτικός Συν/ σμός Πλακάδου	»	85
48. Αγροτικός Συν/ σμός Α' Πλωμαρίου	»	601
49. Αγροτικός Συν/ σμός Β' Πλωμαρίου	»	331
50. Αγροτικός Συν/ σμός Πολιχνίτου	»	468
51. Αγροτικός Συν/ σμός Σκαλοχωρίου	»	246
52. Αγροτικός Συν/ σμός Σκοπέλου	»	332
53. Αγροτικός Συν/ σμός Σκουτάρου	»	92
54. Αγροτικός Συν/ σμός Σταυρού	»	64
55. Αγροτικός Συν/ σμός Στύψης	»	447
56. Αγροτικός Συν/ σμός Συκαμιάς	»	298
57. Αγροτικός Συν/ σμός Τρίγωνα	»	135
58. Αγροτικός Συν/ σμός Φίλιας	»	198
59. Αγροτικός Συν/ σμός Χιδήρων	»	129
60. Αγροτικός Συν/ σμός Πτερούντας	»	40
61. Αγροτουριστικός Συν/ σμός Πέτρας	»	35
62. Αγροτικός Συν/ σμός Συκούντας	»	80
	Σύνολο Μελών	12.242

Ιδιοκτήτες ελαιοτριβείων της Λέσβου το 1920

1. Α. Κατσακούλης (ιδιοκ. υιών Π. Βασιλείου)	Μυτιλήνη
2. Ευστράτιος Πασπάτης	Γέρα
3. Παράσχος Γιαννίκου και Σία	Γέρα
4. Κουλογένης, Χ#Γιάννης	Γέρα
5. Αδελφοί Χ#Βασιλείου	Γέρα
6. Αντ. Ευστρ. Χ#Βασιλείου	Γέρα
7. Κουλαγίνης, Χ#Γιάννης (ιδιοκτ. Αλκ. Φιδ. Νέζη)	Γέρα
8. Γεώργιος Γρηγ. Χ#Γιάννης	Γέρα
9. Ευστράτιος Κ. Ρεπάνης	Παλαιόκηπος
10. Ευστράτιος Βρανάς	Παπάδος
11. Υιοί Ευστρ. Καραμβάλη	Παπάδος
12. Δημήτριος Ψύρρας	Παπάδος
13. Γιαννάκης Χ#Γιάννης και Σία	Παπάδος

14. Ιωακείμ Ευαγγελινέλης (ιδιοκ. Κοινότητας)	Αγιάσος
15. Προκόπιος Λιόλιος (ιδιοκ. Σαπουναδέλης)	Αγιάσος
16. Γρήγορος Σκουτέλης	Αγιάσος
17. Προκόπιος Χ#Εμμανουήλ (ιδιοκ. Κοινότητας)	Αγιάσος
18. Πολύχρονος Τραχανέλλης (ιδιοκ. Κοινότητος)	Ασώματος
19. Προκόπιος Παρασκευούλης	Ίππειος
20. Α. Π. Κατσακούλης και Σία (ιδιοκ. Θ. Ζουρέλλη)	Λαμ. Μύλοι
21. Μουσταφά Ασήμ Βέης	Κάτω Τρίτος
22. Μπεκίηρ Βέης	Ίππειος
23. Π. Δ. Κομίλης και Σία	Μανταμάδος
24. Ν. Πασπάτης (της Κοινότητας Μανταμάδου)	Μανταμάδος
25. Ιωάννης Στεφανίδης	Κάπη
26. Ιωάννης Παρασκευάς	Κλειού
27. Φρειδερίκος Άτκινσον	Πάμφιλα
28. Ιωάννης Μ. Γιαννέλης	Μόρια
29. Εύανδρος Θεοδοσιάδης	Θερμή
30. Αθανάσιος Γιακαλής	Πηγή
31. Αλφόνσος Ρεστέν	Πηγή
32. Ιωάννης Κουτρής (ιδιοκτησία Β. Εμμανουήλ)	Βαρειά
33. Ιωάννης Σωτηρίου	Πληγώνι
34. Παναγιώτης Κάβουρας	Καγιάνι
35. Βασίλειος Βόμβας	Αγ. Μαρίνα
36. Γεώργιος Χ#Νικολάου	Μπαλτζίκι
37. Πολύδ. Θεοδώρου (ιδιοκ. Αρχοντόπουλου Ιωάννου)	Μυστεγνά
38. Πολύδ. Θεοδώρου και Σία (ιδιοκ. υιών Π. Βασιλείου)	Μυστεγνά
39. Βασίλειος Α. Μουζάλας	Λουτρά
40. Βασίλειος Α. Μουζάλας	Καρά Τεπέ
41. Τιμολέων Αγιακάτσικας	Πλωμάρι
42. Υιοί Ι. Αθανασιάδου	Πλωμάρι
43. Χαρίλαος Δ. Βουλαλάς	Πλωμάρι
44. Αδελφοί Δ. Γεωργαντέλλη	Πλωμάρι

45. Αδελφοί Ι. Λαμάχου	Πλωμάρι
46. Ιωάννης Ξυπτεράς	Πλωμάρι
47. Γεώργιος Παπαγεωργίου	Πλωμάρι
48. Ιωάννης Παπουτσάνης	Πλωμάρι
49. Τζάννος Ε. Τυροπώλης	Πλωμάρι
50. Δημ. Χ#Βασιλείου	Πλωμάρι
51. Εμμανουήλ Μ. Τραγάκης	Πλωμάρι
52. Δημ. Μ. Γιαννούλος	Πλωμάρι
53. Ευστράτιος Αθανασέλλης	Πλωμάρι
54. Κωνστ. Ε. Μαραγγέλης	Νεοχώρι
55. Θρασύβουλος Μελανδινός	Ελίντα
56. Παναγιώτης Αντωνέλλης	Δρώτα
57. Μίλτος Π. Μαραγγέλλης	Κουνέλα
58. Ιωάννης Π. Σίμος	Μ. Χωριό
59. Αριστείδης Μελανδινός	Πολαιοχώρι
60. Σμυρναίος Κανέλλας	Παλαιοχώρι
61. Δούκας Γεωργαντέλλης	Πλαγιά
62. Ιωάννης Π. Μαμάκος	Πλαγιά
63. Παναγ. Γ. Τραγάκης	Πλαγιά
64. Κοινότης Χωρίου Αμπελικού	Αμπελικό
65. Εκκλησία Πολιχνίτου	Πολυχνίτος
66. Όμηρος Κλούρας	Πολυχνίτος
67. Σαραντίδης Κλαδογένης	Πολυχνίτος
68. Αδελφοί Σάκκη	Πολυχνίτος
69. Ιωάννης Αποστολίδης	Βρυσσά
70. Αθανάσιος Κωλέττης	Βρυσσά
71. Παναγ. Σαπουναδέλλης	Βασιλικά
72. Απόστολος Κουδουνάκης	Βασιλικά
73. Δημ. Ε. Αθανασέλλης	Βούρκος
74. Παναγ. Δ. Γεωργαντέλλης	Βούρκος
75. Ιωάννης Π. Ζουπανίδης	Λισβόρι
76. Γιαννακός Τζωρτζίδης	Λισβόρι
77. Παναγιώτης Πεττός	Πολυχνίτος
78. Δημ. Σάββας και Κ. Κέπετζης	Μόλυβος
79. Εμμαν. Σέρεσλης	Μόλυβος
80. Θεμιστ. Ευστρατίου	Σκαλοχώρι
81. Εκκλησία Σκαλοχωρίου	Σκαλοχώρι
82. Γεώργιος Ντόμπρος	Στύψη
83. Αδελφοί Καλλιπολίτου	Στύψη
84. Θεμιστ. Παλιόγλου	Στύψη

85. Κωνστ. Καραντάνης	Στύψη
86. Παν. Δημητρίου η Τελωνιάτης	Φίλια
87. Κοινότητας Φίλιας	Φίλια
88. Γ. Γρημάνης και Αριστάρχης	Αγ. Παρασκευή
89. Κοινότη. Αγίας Παρασκευής	Αγ. Παρασκευή
90. Κ. Ράλλης	Καλλονή
91. Ροδ. Βέρρος και Ξεν. Δούκας	Καλλονή
92. Ιερά Μονή Λειμώνος	Καλλονή
93. Μαρία Πάππς	Καλλονή
94. Ιωάννης Τζαννέτος	Ερεσός
95. Αντώνιος Πασσαδέλης	Τελώνια
96. Κλέαρχος Πισμάνης	Τελώνια
97. Εκκλησία Βατούσας	Βατούσα
98. Εκκλησία Βατούσας	Βατούσα
99. Χρήστος Μέστρου	Άγρα
100. Χαλήλ Εφένδης	Άγρα
101. Αχιλλευσ Καλλιγέρης	Συκαμιά
102. Θ. Αναγνώστου	Συκαμιά
103. Κοινότητα Ανεμώτιας	Ανεμώτια
104. Τριανταφ. Παπαδόπουλος	Ανεμώτια
105. Ευστρ. Χαβιαρίδης	Υψηλομέτωπο
106. Γεώργ. Νικολαΐδης	Σκουτάρος
107. Χαράλαμπος Πετρίδης	Σκουτάρος
108. Γεώργ. Ράλλης	Σκουτάρος
109. Θεμιστοκλής Φραγκάτος	Πέτρα
110. Παντελής Ελευθεριάδης	Πέτρα
111. Αδελφοί Νικολαΐδη	Πέτρα
112. Χατζής Νικόλαος	Λαφιώνα
113. Θεοφάνης Βαγής	Λαφιώνα
114. Χαλήλ Εφένδης	Χάλικας
115. Αβδούλ Χαμήτ	Χάλικας
116. Μαρία Καμουζά	Παράκοιλα
117. Γεώργ. Βαζιριαντζίκης	Πτερούντα
118. Κοινότητα Χυδέρων	Χύδηρα
119. Λεωνίδας Μαρίνου	Κλωμηδάδος
120. Μ. και Π. Φραντζόγλου	Πλωμάρι
121. Μιχαήλ Πέτρου	Παράκοιλα
122. Γ. Στεφάνου και Σία	Κάπη
123. Δ. Ν. Παππαδέλλη	Κάπη
124. Υιοί Π. Βασιλείου	Λουτρά

125. Υιοί Π. Βασιλείου	Λουτρά
126. Γρηγόριος Τζαννετής	Αγιάσος
127. Αδελφοί Δούκαρου	Καρίνη
128. Π. Σαπουναδέλλης	Παναγιούδα
129. Χαλήμ Βέη Κουλακός Ζαδδέ	Νιχτάντα
130. Ι. Ν. Καλαμάρη	Μυτιλήνη
131. Π. Μ. Κουρτζή	Μυτιλήνη
132. Χ.Αθανασιάδου	Μυτιλήνη
133. Δ. Κανέλλου	Αληφαντά
134. Αδελφοί Τζωρτζίδου	Πυργί
135. Π.Μ. Κουρτζή	Κέντρο
136. Π. Μ. Κουρτζή	Ντίπι
137. Αδελφοί Ιωάννου	Ακρωτήρι
138. Ν. Μητρέλιας	Μόρια
139. Κληρονόμοι Π. Τζεμπίνη	Μόρια
140. Υιοί Γεώργιου Καψιμάλλη	Παναγιούδα
141. Υιοί Α. Βοστάνη	Πάμφιλα
142. Δημητρ. Α. Σάλτας	Πάμφιλα
143. Αρήφ Τσελεπής	Θερμή
144. Μπουρνάζος και Τζαννίδης	Θερμή
145. Μιχαήλ Μπίνος και Σία	Θερμή
146. Θεόδωρος Σιδεράς	Ασώματος
147. Ευστράτιος Χ#Κωνσταντίνου	Ασώματος
148. Ευστράτιος Χ#Κωνσταντίνου	Ασώματος
149. Παναγιώτης Κυριάκου	Ασώματος
150. Λεωνίδας Σαμοθρακέους	Ασώματος
151. Σταύρος Σταυρακέλλης	Ασώματος
152. Ζαφείριος Προκοπίου	Ασώματος
153. Κωσταντής Χ#Γιάννης	Ασώματος

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΛΛΙΟΤΡΙΒΕΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΛΕΣΒΟΥ

Α/Α	Κ.Α.	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΚΟΙΝΟΤ.	ΕΑΡΑ	Α.Φ.Μ.	ΑΝΑΓ	ΣΥΝΜΕΙΩΤ.	ΚΛΑΣΙΚΟ	ΠΙΕΣ	ΦΥΤΟΚ.	ΣΕΙΡ	ΙΣΧΥ	ΔΥΝΑΜ
1	8320616	Α.Σ.ΣΥΚΑΜΙΝΕΑΣ	83212301	ΣΥΚΑΜΙΝΕΑ	91191457	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.	2	83	13600
2	8320624	ΕΛ.ΣΥΝ.ΣΤΥΨΗΣ	83212201	ΣΤΥΨΗ	96052981	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.	2	241	48000
3	8320632	ΕΛ.ΚΤ.ΣΥΝ.ΜΗΘΥΜΝΑΣ	83200201	ΜΗΘΥΜΝΑ	96002086	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.	1	89	14400
4	8320640	ΕΛΕΥΘ. Μ. ΝΑΚΕΛΛΗΣ	83212101	ΣΚΟΥΤΑΡΟΣ	4261565	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ.		95	17100
5	8320659	ΜΑΡΙΑ ΠΕΤΡΟΥ	83212101	ΣΚΟΥΤΑΡΟΣ	42457630	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ.	1	75	15200
6	8320667	Α.Σ.ΣΚΟΥΤΑΡΟΥ	83212101	ΣΚΟΥΤΑΡΟΣ	96008773	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.	1	82	13200
7	8320683	Α.Σ.ΠΑΡΑΚΟΙΛΩΝ	83211501	ΠΑΡΑΚΟΙΛΑ	96056771	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.	1	117	13600
8	8320691	ΜΠΟΥΡΑΤΖΗΣ-ΛΟΥΚΙΔΗΣ	83200101	ΕΡΕΣΟΣ		ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ	ΣΥΝΘ.ΛΑΒ	1			98	6400
9	8320772	ΕΛ.ΣΥΝ.ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	83210101	ΑΓ.ΠΑΡΑΣΚΕΥ	96056330	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.	4	300	38400
10	8320758	ΕΛ.ΣΥΝ.ΝΑΠΗΣ	83211401	ΝΑΠΗ	96056341	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.	1	75	14400
11	8320772	ΕΛ. Π. Σ. ΚΑΛΛΟΝΗΣ	83210901	ΚΑΛΛΟΝΗ	96069373	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.	3	76	20000
12	8320780	Α.Σ.ΑΝΕΜΩΤΙΑΣ	83210301	ΑΝΕΜΩΤΙΑ		ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.	1	73	14400
13	8320799	Α.Σ.ΣΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	83212001	ΣΚΑΛΟΧΩΡΙ	96016459	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.		100	7000
14	8320802	ΑΦΟΙ ΑΠΟΣΤΡΑΓΓΗ-ΤΣΑΟΥΣΗ Ο.Ε	83211301	ΠΤΕΡΟΥΝΤΑ	91886488	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ.	1	34	16000
15	8320810	Α.Σ.ΑΝΤΙΣΣΑΣ	83210401	ΑΝΤΙΣΣΑ	96055960	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.	2	107	11200
16	8320820	ΔΗΜ. ΠΑΣΑΔΕΛΛΗΣ	83210401	ΑΝΤΙΣΣΑ	40420129	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ.	1	70	9600
17	8320870	Α.Σ.ΒΑΤΟΥΣΑΣ	83210701	ΒΑΤΟΥΣΑ	96056353	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.	1	80	14400
18	8320896	ΔΗΜ. ΦΙΛΙΑΣ	83212501	ΦΙΛΙΑ	90029597	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ.	1		12500
19	8320926	Α.Σ.ΠΕΤΡΑΣ	83211701	ΠΕΤΡΑ	96052970	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.	1	100	20000
20	8320934	ΚΟΙΝΟΤ.ΑΝΕΜΩΤΙΑΣ	83210301	ΑΝΕΜΩΤΙΑ		ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ.	1	105	14400
21	8330026	ΑΜΑΛΙΑ ΒΟΜΒΑ	83310101	ΑΓ.ΜΑΡΙΝΑ		ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ	ΣΥΝΘ.ΛΑΒ	2			57	9600
22	8330050	ΚΑΝΕΛΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.	83300301	ΜΥΤΙΑΗΝΗ	82882209	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ.	1	132	20000
23	8330069	ΒΑΣ.ΠΡ.ΚΟΚΚΙΝΟΦΟΡΟΣ Ε.Γ.Ε.ΕΛ.ΕΠΕ	83311901	ΜΟΡΙΑ	95200333	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ.	1	100	15200
24	8330077	Α.Σ.ΜΟΡΙΑΣ	83311901	ΜΟΡΙΑ	96056758	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.		109	12000
25	8330085	Α.Σ.ΑΦΑΛΩΝΑ	83310401	ΑΦΑΛΩΝΑΣ	96007137	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.	2	135	16000
26	8330093	Α.Σ.ΠΑΜΦΙΛΩΝ	83312301	ΠΑΜΦΙΛΑ	96007070	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ.	2	139	24000
27	8330107	ΣΑΛΤΑΣ-ΒΑΖΙΔΕΛΛΗΣ	83312301	ΠΑΜΦΙΛΑ	91885905	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ.	1	120	12600

28	8330115	Ε.ΜΑΥΡΙΚΟΣ κ ΥΙΟΙ Ο.Ε.	83312301	ΠΑΜΦΙΛΑ	91727477	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ	1	130	16000
29	8330123	Π.Σ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ Ο.Ε.	83300201	ΛΟΥΤΡ.ΒΕΡΜ	92923368	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ	1	85	14400
30	8330131	Α.Σ. ΒΕΡΜΗΣ	83300201	ΛΟΥΤΡ.ΒΕΡΜ	96058709	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ	1	98	16000
31	8330140	ΦΩΤΑΚΟΣ-ΠΑΘΜΑΡΙΤΗΣ Ο.Ε.	83300201	ΛΟΥΤΡ.ΒΕΡΜ	91729213	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ	1	75	13600
32	8330158	Α.Σ. ΜΙΣΤΕΓΝΩΝ	83311801	ΜΙΣΤΕΓΝΑ	96056746	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ	2	100	12000
33	8330166	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ	83311801	ΜΙΣΤΕΓΝΑ	7953631	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ	1	97	19200
34	8330174	Α.Σ. ΛΟΥΤΡΩΝ	83311501	ΛΟΥΤΡΑ		ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ	2	75	16000
35	8330182	ΑΦΟΙ ΚΙΝΙΚΑΗ Ο.Ε.	83311501	ΛΟΥΤΡΑ	92864826	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ		120	16000
36	8330190	ΕΛΛΑΝΙΚΟΣ Ο ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ ΑΒΕΕ	83311001	ΚΕΡΑΜΕΙΑ	94366341	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ	2	240	32000
37	8330212	ΜΑΡΙΑ ΒΑΣΙΛΕΛΛΗ κ ΞΑ Ε.Ε.	83310701	ΙΠΠΕΙΟΣ	81038584	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ	1	114	16000
38	8330220	ΑΔ. ΔΑΔΑΜΑΝΕΛΛΗΣ	83310701	ΙΠΠΕΙΟΣ	2412002	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ	2	79	15200
39	8330247	ΑΝΝΑ ΜΑΝΔΑΜΑΔΙΩΤΗ	83312001	ΜΥΧΟΥ	43624642	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ	1	104	14400
	8330255	ΓΕΩΡΓ. ΚΑΤΖΑΝΟΣ	83310901	Κ.ΤΡΙΤΟΣ	29212692	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ	1	58	17600
41	8330263	ΕΔ. ΣΥΝ. ΠΑΛΑΙΟΚΗΠΟΥ Α'	83312201	ΠΑΛΑΙΟΚΗΠΟΣ	96008042	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ	2	200	25000
42	8330271	ΕΔ. ΣΥΝ. ΠΑΛΑΙΟΚΗΠΟΥ Β'	83312201	ΠΑΛΑΙΟΚΗΠΟΣ	96007094	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ	2	130	16000
43	8330280	Α.Σ. ΠΑΠΑΔΟΥ	83312501	ΠΑΠΠΑΔΟΣ	96007125	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ	3	295	28800
44	8330298	ΕΔ. ΣΥΝ. ΜΕΣΑΓΡΟΥ	83311701	ΜΕΣΑΓΡΟΣ	96007113	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ	2	160	28800
45	8330301	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΟΥΛΑΚΗΣ κ ΥΙΟΙ Ο.Ε.	83311701	ΜΕΣΑΓΡΟΣ	91357610	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ	1	98	16000
46	8330310	Α.Σ. ΣΚΟΠΕΛΟΥ	83313001	ΣΚΟΠΕΛΟΣ	96005236	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ		200	22400
47	8330433	Α.Σ. ΒΡΙΣΑΣ	83310801	ΒΡΙΣΑ	96058691	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ	2	175	19200
48	8330450	ΚΟΝΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	83300401	ΠΟΔΙΧΝΙΤΟΣ		ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ		56	10200
49	8330468	Α.Σ. ΠΟΔΥΧΝΙΤΟΥ	83300401	ΠΟΔΙΧΝΙΤΟΣ	96056795	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ	4	110	19200
50	8330484	Α.Σ. ΛΙΣΒΟΡΙΟΥ	83311401	ΛΙΣΒΟΡΙ	96056710	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ	1	78	12000
51	8330492	Α.Σ. ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ	83310501	ΒΑΣΙΛΙΚΑ	96007149	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ		153	16000
52	8330514	Α.Σ. ΑΓΙΑΣΟΥ	83300101	ΑΓΙΑΣΟΣ	96005250	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ	2	160	32000
53	8330522	Α.Σ. ΑΣΟΜΑΤΟΥ	83310301	ΑΣΟΜΑΤΟΣ	96058660	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ	2	93	17600
54	8330530	ΕΛΛΙΟΥΡΓΙΑ ΚΩΜΗΣ-ΠΗΓΗΣ	83311201	ΚΩΜΗ	95508390	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ	1	85	17600
55	8330549	Κ. ΠΑΡΑΜΥΘΑΣ κ ΞΑ Ο.Ε.	83312701	ΠΗΓΗ		ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ	2	82	
56	8330557	ΝΙΚΟΛ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ κ ΞΑ Ο.Ε.	83312101	ΝΕΕΣ ΚΥΔΩΝΕΣ	99513678	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ		60	17600
57	8330565	Α.Σ. ΜΑΝΤΑΜΑΔΟΥ	83311801	ΜΑΝΤΑΜΑΔΟΣ	96056734	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ	1	110	10400
58	8330581	ΜΑΡΙΟΣ ΖΕΙΜΠΕΚΗΣ	83311801	ΜΑΝΤΑΜΑΔΟΣ	43625600	ΝΑΙ	ΙΔΙΩΤΙΚΟ			ΦΥΤΟΚ	1	64	14400
59	8330600	Α.Σ. ΚΑΡΟΥ	83310901	ΚΑΡΟΥ	96005204	ΝΑΙ	ΣΥΝΕΤΑΙΡ.			ΦΥΤΟΚ	2	130	20000

3. Η κατάσταση των Συνεταιρισμών σήμερα στη Λέσβο.

1. Οικονομική κατάσταση

Πριν από 20 χρόνια περίπου, οι ελαιουργικοί Συν/σμοί προχώρησαν σε εκσυγχρονισμούς των ελαιουργείων τους, ο ένας μετά τον άλλο, με την τοποθέτηση σ' αυτά φυγοκεντρικών συγκροτημάτων. Αυτό είχε ευνοϊκό αποτέλεσμα στην οικονομική λειτουργία τους, διότι μείωσαν το κόστος λειτουργίας με τη μείωση των εργατικών. Επιβαρύνθηκαν βέβαια με τον δανεισμό τους από την Α.Τ.Ε., αλλά σήμερα σχεδόν όλοι, έχουν εξοφλήσει αυτές τις οφειλές.

Θεωρούμενοι από οικονομικής σκοπιάς παρουσιάζουν το φαινόμενο της μεγάλης διακύμανσης των εσόδων τους ανα έτος, που ακολουθεί τις περιόδους της καλής ή κακής παραγωγής, αλλά γενικά μπορούν και καλύπτουν τα πάγια έξοδά τους. Βέβαια, η εφετινή χρονιά, που από άποψη παραγωγής, ίσως είναι η χειρότερη την τελευταία 100ετία, θα δημιουργήσει πρόβλημα. Πολλά ελαιουργεία που είναι η κύρια παραγωγική βάση τους, ίσως εφετος δεν λειτουργήσουν.

Σχεδόν στο σύνολό τους, οι Συν/σμοί διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία αρκετά μεγάλης αξίας. Αυτά είναι κτήρια ελαιουργείων και αποθηκών με τον εξοπλισμό τους, γραφεία, οικόπεδα που πολλές φορές θεωρούνται αδρανή κ.λ.π. Αυτά αποκτήθηκαν είτε στο απώτερο παρελθόν είτε στο σχετικά πρόσφατο, με την συνδρομή αναπτυξιακών νόμων, επιδοτήσεων, δανείων κ.λ.π.

Τα έσοδα τους προκύπτουν α) από την εκμετάλλευση των ελαιουργείων (εκθλιπτικά τέλη, που βρίσκονται στο επίπεδο των 15 δρχ. ανά κιλό ελαιοκάρπου που κατεργάζεται) β) από τον ελαιοπήρυνα ως υποπροϊόν της επεξεργασίας, ο οποίος πωλείται στα δυο υπάρχοντα πυρηνελαιουργεία για περαιτέρω επεξεργασία, γ) από προμήθειες στην πώληση ελαιολάδου για λογαριασμό των παραγωγών (περίπου 20 δρχ. ανά κιλό πωλούμενου ελαιολάδου) δ) από διάφορες εργασίες (σύνταξη δικαιολογητικών για επιδοτήσεις κ.λ.π.) ε) οι ελάχιστοι Συν/σμοί που ασκούν πίστη λαβαίνουν προμήθεια από την Α.Τ.Ε., στ) από ενοίκια ακινήτων τους. Οι Συν/σμοί πλήν ενός, δεν αναπτύσσουν επιχειρηματικότητα.

Ο Συν/σμός Στύψης είναι η εξαίρεση, καθώς ο ίδιος τυποποιεί το λάδι των παραγωγών του, σε δικές του εγκαταστάσεις και το εμπορεύεται τυποποιημένο, σε αγορές που από χρόνια έχει δημιουργήσει στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έτσι το όφελος για τους παραγωγούς- μέλη είναι μεγάλο, λόγω καλύτερων τιμών διάθεσης του προϊόντος.

Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι στο παρελθόν υπήρξαν Συν/σμοί με μικρή παραγωγική βάση, που όπως ήταν φυσικό, τελικά δεν επιβίωσαν.

2. Λειτουργική κατάσταση

Οι περισσότεροι Συν/σμοί δεν βρίσκονται στην καλύτερη δυνατή κατάσταση που θα μπορούσαν, με συνέπεια προβλημάτων στην λειτουργία τους. Ο ανθρώπινος παράγοντας παίζει σ' αυτή την περίπτωση τον καθοριστικό ρόλο.

Μπορούμε να απαριθμήσουμε:

✓ Την αδιαφορία των περισσοτέρων μελών για το κοινό όφελος, άλλα μόνο για το ατομικό

✓ Την ενασχόληση με το Συν/σμό των ιδίων προσώπων για πάρα πολλά χρόνια, τα οποία πλέον έχουν φθαρεί.

✓ Την άκρατη εισβολή του κομματισμού σ' αυτούς που έχουν ευνουχίσει την αυτονομία τους. Ολοι κοιτούν πλέον να προωθήσουν κομματικές θέσεις μέσα απ' αυτούς, αδιαφορώντας για την πραγματική ανάγκη λειτουργίας τους.

✓ Το χαμηλό επίπεδο των μελών στα όργανα του Συν/σμού. Οι καλύτεροι απέχουν απογοητευμένοι από τα νοσηρά φαινόμενα.

✓ Πολλές φορές παρατηρούνται φαινόμενα κακοδιαχείρισης σαν αποτέλεσμα, πέραν των ακατάλληλων προσώπων και της έλλειψης ελέγχου στη λειτουργία τους. Στο παρελθόν οι έλεγχοι ήταν τακτικοί, από την Εποπτική Υπηρεσία της Α.Τ.Ε., που σήμερα έχει καταργηθεί. Τα Εποπτικά Συμβούλια που υποτίθεται ότι ήλεγχαν την λειτουργία τους, απαρτίζονταν από απλούς αγρότες που ουσιαστικά δεν είχαν τις γνώσεις για να ασκήσουν ελεγκτικά καθήκοντα. Με το νέο Νόμο 2810/2000 ο έλεγχος των Α.Σ.Ο. προβλέπεται να γίνει από ορκωτούς λογιστές ή απόφοιτους Α.Σ.Ο.Ε. και να ελπίσουμε ότι θα εκλείψουν τα φαινόμενα της κακοδιαχείρισης.

3. Προοπτικές

Επειδή τα παραπάνω δεν είναι εύκολο να αλλάξουν, θα λέγαμε ότι δεν περισεύει αισιοδοξία για καλυτέρευση της λειτουργίας των Οργανώσεων στο άμεσο μέλλον. Επομένως, η μόνη ουσιαστική βοήθεια μπορεί να είναι η βελτίωση του Νομοθετικού πλαισίου στη λειτουργία τους, που μπορεί σταδιακά να αλλάξει κάποια πράγματα. Σ' αυτή την κατεύθυνση βρίσκεται η ψήφιση του νέου Νόμου που διέπει την λειτουργία τους που τους καθιστά πιο ευέλικτους, και ρίχνει τη στεγανοποίηση που δημιουργούσαν τα διαφορετικά ψηφοδέλτια των παρατάξεων. Οι εκλογές πλέον θα γίνονται με ενιαίο ψηφοδέλτιο, ώστε να μην αποκλείονται άξια πρόσωπα. Βέβαια θα χρειαστούν και πολλά άλλα μέτρα (καθιέρωση ελέγχων κ.λ.π.).

Με το νέο Νόμο λοιπόν οι Συν/σμοί αντιμετωπίζονται περισσότερο ως οικονομικές επιχειρήσεις που έχουν ως σκοπό το κέρδος και λιγότερο ως συνενώ-

σεις προσώπων με σκοπό την ασαφή «κοινωνική αποστολή τους». Για το λόγο αυτό λαμβάνονται μια σειρά από μέτρα που στοχεύουν προς αυτήν την κατεύθυνση όπως π.χ.

- Η καθιέρωση του ενιαίου ψηφοδελτίου στις αρχαιρεσίες.
- Η απόκτηση πλέον της μιας Συν/κής μερίδας από τα μέλη τους.
- Η δυνατότητα πρόσληψης manager.
- Η διαδικασία ελέγχου από ορκωτούς λογιστές, καθώς και τα κίνητρα που παρέχει η πολιτεία για τις συνενώσεις των Συν/σμών με σκοπό τη δημιουργία μεγάλων οικονομικών μονάδων που θα μπορούν να ανταπεξέλθουν στον ανταγωνισμό της διεθνοποιημένης πλέον αγοράς.

V. ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝ/ΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΙΔΡΥΣΗ - ΣΚΟΠΟΣ - ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

Έίναι η δευτεροβάθμια Συν/κή Οργάνωση του νησιού, της οποίας μέλη είναι όλοι, οι πρωτοβάθμιοι Συν/σμοί.

Η έδρα της είναι η Μυτιλήνη, πρωτεύουσα του νησιού.

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ : 1931. Η αρχική έγκριση του καταστατικού έγινε με την υπ' αριθμ. 9533/9-2-31 απόφαση του Υπ. Γεωργίας. Η τελευταία τροποποίηση και προσαρμογή του καταστατικού βάσει του Ν. 1541/85 έγινε με την υπ' αριθμ. 64/26-2-87 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Μυτιλήνης (απόφ. 95/31-7-85 Γενικής Συν/σης ΕΑΣΛ).

ΣΚΟΠΟΣ : Ο συντονισμός και η ενίσχυση του έργου των Αγροτ. Συν/σμών που είναι μέλη της.

Για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού, η Οργάνωση δραστηριοποιείται κυρίως στην επεξεργασία και πώληση προϊόντων και υποπροϊόντων της ελιάς.

Ακόμη αναπτύσσει διάφορες άλλες εργασίες προμήθειες των μελών της με είδη βιοτικής και γεωργικής χρησιμότητας, πρακτορεύει ασφαλιστικές εταιρίες μετοχικού ενδιαφέροντος Α.Τ.Ε, αναπτύσσει τουριστικές εργασίες και έχει αναγνωρισθεί ως ομάδα παραγωγών ελαιολαδου.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ : Αποτελείται από 50 άρθρα που καθορίζουν την επωνυμία έδρα, σκοπό - δραστηριότητα, δικαιώματα και υποχρεώσεις των μελών, συνεταιριστική μερίδα και ευθύνη τα όργανα της ένωσης και γενικά κάθε τι που έχει σχέση με τη λειτουργία της.

Το πλήρες καταστατικό, έχει παρατεθεί στο παράρτημα της εργασίας αυτής.

2. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ: Η Ένωση διοικείται από 7μελές Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο εκλέγεται κάθε τρία χρόνια από την Γενική Συνέλευση των αντιπροσώπων της Ένωσης. Οι αρμοδιότητές του, καθορίζονται στο καταστατικό της Ένωσης. Το σημερινό Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης έχει την παρακάτω σύνθεση:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

ΑΞΙΩΜΑ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

Αλέκος Γιατζιτζόγλου
Παν/ της Χατζηβασιλείου

Πρόεδρος
Αντιπρόεδρος

Αγρότης
Καθηγητής Χημικός

Θεόδωρος Χατζηπαναγιώτης	Γεν. Γραμματέας	Αγρότης
Πατέστος Παν/ της	Ταμίας	Συν/ χος Νοσοκομ.
Ανδρόνικος Γεώργιος	Μέλος	Συν/ χος ΤΑΥΣΟ
Δημήτριος Παναγιωτέλλης	Μέλος	Δημόσ. Υπάλληλος
Σκληράκης Δημήτριος	Μέλος	Συν/ χος Δικηγόρος

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ: Η διάρθρωση των Υπηρεσιών της ΕΑΣΛ, έχει ως εξής:

1. Διεύθυνση	Διευθυντής	Γ. Πανσεληνάς
2. Υποδιεύθυνση	Υποδ/ντής	Στρ. Βλασάρης
3. Τμήμα Πωλήσεων-Marketing	Προϊστάμενος	Νίκος Μάτας
4. Τμήμα Παραγωγής	Προϊστάμενος	Παν. Κατσούρης
5. Τμήμα Οικονομικό-Διοικητικό	Προϊστάμενος	Χρήστος Αθανασίου
6. Τμήμα Προμηθειών-Προγ/μού	Προϊστάμενος	Γεώργ. Σουβλερός
7. Τμήμα Επιδοτήσεων	Προϊστάμενος	Ελευθ. Κασιάνος

Στην Οργάνωση απασχολούνται τακτικά 84 άτομα, από τα οποία τα 13 είναι πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. Το μεγαλύτερο μέρος του προσωπικού είναι έμπειρο.

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Ελαιοκομικές:

- Πώληση τυποποιημένου ή «χύμα» ελαιολάδου.
- Εκχύλιση ελαιοπυρήνων-παραγωγή πυρηνελαίου (για λογαριασμό των μελών της).
- Ραφηναρία.
- Σαπωνοποιείο.
- Βρώσιμες ελιές.

2. Προμηθευτικές:

- Γεωργικά μηχ/ τα - Εργαλεία
- Βιβλία - Εντυπα
- Σπόροι - Δενδρύλια - Φυτοφάρμακα
- Είδη συλλογής ελαιοκάρπου
- Λιπάσματα
- Ζωοτροφές

3. Διάφορα: Υπηρεσίες

- Λειτουργία τουριστικού γραφείου
- Λειτουργία γραφείου Ε.Ε. (Επιδοτήσεις)

4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αριθμός μελών: Ο αριθμός των πρωτοβάθμιων Συν/ σμών μελών της ΕΑΣΛ είναι 62, με 13.000 περίπου φυσικά μέλη

Αριθμός μερίδων: 521

Αξία Συν/ κής μερίδας: 5.000 για κάθε φυσικό μέλος

Ευθύνη κατά μερίδα: 30πλάσια της Συν/ κής

Συνολική ευθύνη: 2.045.790.000 δρχ.

Συν/ κό κεφάλαιο: 68.593.000 δρχ.

Διάρκεια: Απεριόριστη

Συμμετοχές: σε διάφορες εταιρείες

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΟΥΣ 1990

ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΜΑΧΙΑ	ΠΟΣΟ (δρχ)
1. Μη εισηγμένες:		
Ε.Τ.Α.Λ. Α.Ε.	1.500	3.400.000
ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ	66	66.000
ΑΓΡΕΞ	150	150.000
Σ.Π.Ε. Α.Ε.	100	100.000
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ	5	150.000
ΑΣΕ Α.Ε.	200	20.000
ΣΕΚΑΠ	550	550.000
ΣΥΝΕΛ Α.Ε.	141	1.314.000
ΕΛΣΥ	100	100.000
ΚΥΔΕΠ	6	180.000
ΝΕΣΤΟΣ Α.Ε.		300.000
ΣΥΝΕΔΙΜ Α.Ε.	5	50.000
ΑΝΑΠΤΥΞ. ΛΕΣΒΟΥ Α.Ε.	287	20.000
ΕΨΥΠΑΛ (65%)	1.950	19.500.000
ΣΥΝΕΔΥΑ Α.Ε.	600	600.000
	ΣΥΝΟΛΟ I :	26.500.000
2. Εισηγμένες:		
ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΛΕΣΒΟΥ	2.854	1.532.275
ΑΓΡΟΤ. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	25.000	4.697.491
	ΣΥΝΟΛΟ II :	6.229.766

Παρατήρηση: Η προαναφερόμενη αξία των εισηγμένων, είναι η αξία κτήσης, πλην όμως η σημερινή τους χρηματιστηριακή αξία υπολογίζεται σε:

$(2.854 \times 416 = 1.187.000) + (25.000 \times 5.731 = 143.275.000) = 144.462.000$ δρχ.

5. ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Α.Σ.Λ .

Είναι συνολικής εμπορικής αξίας 1.338.500.000 δρχ. σύμφωνα με εκτιμήσεις της Α.Τ.Ε. Περιλαμβάνει παραγωγικές μονάδες, αλλά και αδρανή ακίνητα με οικοπεδική αξία.

Τα κυριότερα εξ αυτών είναι :

- Οι εγκαταστάσεις στα Πάμφιλα, όπου υπάρχουν οι κύριοι αποθηκευτικοί χώροι, δυναμικότητας περίπου 10.000 τόνοι, εργαστήριο (τυποποιητήριο) χημείο, πυρηνελαιουργείο σαπυνοποιείο, (κ.λ.π). βοηθητικοί χώροι με τον εξοπλισμό τους.

- Στεγασμένα συγκροτήματα ελαιοδεξαμενών στην Καλλονή, το Πέραμα και τον Τρίγωνα, δυναμικότητας συνολικά 15.000 τόνοι.

- Το κτιριακό συγκρότημα που στεγάζει τις διάφορες υπηρεσίες της οργάνωσης στη Μυτιλήνη.

Πέρα από τα παραπάνω, υπάρχει και συγκρότημα ψυγείων με φορέα την Ε Ψ Υ Π Α Λ Α.Ε, εμπορικής αξίας 70.000.000 δρχ.

6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΙ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ (σε χιλ. δρχ.)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	1998	1999	2000
α. Ενσώματες ακιν/σεις	474.412	530.379	659.140
β. Συμμετοχές	48.886	50.039	52.142
γ. Πάγια ενεργητικό (α+β)	523.298	580.418	711.282
δ. Απαιτήσεις	4.004.262	1.464.069	1.450.195
ε. Αποθέματα	1.085.432	543.228	375.371
στ. Λοιπά κυκλοφοριακά	14.204	17.109	19.005
ζ. Διαθέσιμα	51.453	124.395	245.678
η. Κυκλοφορούν (δ+ε+στ+ζ)	5.155.351	2.148.801	2.090.250
θ. Μεταβατικοί λογ/σμοί	896.324	603.623	650.381
ΣΥΝΟΛΟ (γ+η+θ)	6.574.975	3.332.842	3.451.912

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

α. Ίδια κεφάλαια	-425.973	-70.513	-40.495
β. Μεσ/σμες υποχρεώσεις	492.973	403.116	237.281
γ. Βραχ/σμες υποχρεώσεις	6.168.394	2.439.027	3.070.323
δ. Μετ/κοί λογ/σμοί	277.581	452.508	184.804
ε. Προβλέψεις	62.000	108.705	-
ΣΥΝΟΛΟ	6.574.975	3.332.842	3.451.912

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Κύκλος εργασιών	7.965.289	4.481.065	2.161.195
Μείον κόστος εργασιών	7.630.139	3.920.864	1.952.320
ΜΕΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ	335.150	560.201	208.875
Πλέον άλλα έσοδα εκμετ.	10.602	19.170	23.798
ΣΥΝΟΛΟ	345.752	579.371	232.673
Μείον έξοδα διοίκ. & διάθ.	170.030	141.391	203.454
ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛ/ΤΑ	176.721	437.980	29.219
Πλέον έσοδα από συμμετ., δανεισμό, τόκους	2.378	9.862	4.153
Μείον χρεωστ. Τόκοι	-192.313	-253.389	-129.627
ΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛ/ΤΑ	-14.212	194.453	-96.256
Πλέον διαφ. έκτ. ανοργ. έσοδα μείον έξοδα	20.713	-102.925	-39.298
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣ.	6.501	91.528	-138.252
Μείον αποσβέσεις	-	-	-
ΚΑΘ. ΑΠΟΤ. ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	6.501	91.528	-138.252
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ			
Καθαρό αποτέλ. χρήσης	6.501	91.528	-138.252
Υπολ. ζημιών προηγ. ετών	-1.064.397	-1.057.897	-966.369
ΖΗΜΙΕΣ ΣΕ ΝΕΟ	-1.057.896	-966.369	-1.104.621

7. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΟΡΕΙΑΣ Ε.Α.Σ.Λ. ΜΕΣΩ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Αναλύονται οι αριθμοδείκτες των τριών τελευταίων χρόνων για τους οποίους έχουν δημοσιευθεί ισολογισμοί, δηλαδή για το 1998, 1999 και 2000:

α) Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων: Καθαρά κέρδη
Ιδια κεφάλαια

1998: $6.501.000 / -425.973.000 = - 0,0153$

1999: $91.528.000 / -70.513.000 = -1,298$

2000: $-138.252.000 / -40.495.000 = 3,414$

Τον τρίτο χρόνο η ένωση παρουσίασε ζημιές, άλλα η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων παρουσίασε αντιφατικότητα.

β) Περιθωρίου καθαρών κερδών: Καθαρό κέρδος
Κύκλοι εργασιών

$$1998: 6.501.000 / 7.965.289.000 = 0,0008$$

$$1999: 91.528.000 / 4.481.065.000 = 0,02$$

$$2000: -138.252.000 / 2.161.195.000 = -0,064$$

Το κέρδος σαν ποσοστό του κύκλου εργασιών, μειώνεται συνεχώς και τον τρίτο χρόνο γίνεται αρνητικό (ζημιές). Η εξέλιξη είναι συνέχεια αρνητική.

γ) Ρευστότητας: Κυκλοφορούντα
Βραχ/ σμες υποχρεώσεις

$$1998: 5.155.351.000 / 6.168.395.000 = 0,836$$

$$1999: 2.148.801.000 / 2.439.027.000 = 0,881$$

$$2000: 2.090.250.000 / 3.070.323.000 = 0,681$$

Ο δείκτης δείχνει την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, με μετρητά, καταθέσεις, επιταγές, απαιτήσεις από χρεώστες κ.λ.π.

Επειδή ο δείκτης είναι μικρότερος της μονάδας, αυτό σημαίνει ότι η βραχυση φερεγγυότητα της επιχείρησης δεν είναι θετική. Στην περίπτωση μας, τον δεύτερο χρόνο έχουμε μικρή βελτίωση αλλά τον τρίτο χρόνο η κατάσταση επιδεινώνεται.

δ) Ευστάθεια

1. Πιέσεις ξένων κεφαλαίων: $\frac{\text{Ξένο κεφάλαιο (υποχρεώσεις)}}{\text{Συνολικό κεφάλαιο}}$

$$1998: (492.973.000 + 6.168.394.000) / 7.087.340.000 = 0,94$$

$$1999: (403.116.000 + 2.439.027.000) / 2.912.656.000 = 0,98$$

$$2000: (237.281.000 + 3.070.323.000) / 3.348.099.000 = 0,99$$

2. Δανειακής επιβάρυνσης: $\frac{\text{Ξένο κεφάλαιο}}{\text{Ίδιο κεφάλαιο}}$

$$1998: (492.273.000 + 6.168.394.000) / -425.973.000 = 15,6$$

$$1999: (403.116.000 + 2.439.027.000) / -70.513.000 = 40,3$$

$$2000: (237.281.000 + 3.070.323.000) / -40.495.000 = 81,7$$

Το ξένο κεφάλαιο σε σχέση με το συνολικό αυξάνεται ελαφρά, αυξάνει δε

όπως είναι φυσικό σε σχέση με το ίδιο κεφάλαιο. Είναι ολοφάνερο ότι η οικονομική κατάσταση της Ένωσης είναι δύσκολη και επιβιώνει χάρη σε δανεισμό, χειροτερεύει δε συνεχώς.

ε) Δραστηριότητες

1. Ταχύτητας κυκλοφορίας απαιτήσεων: $\frac{\text{Κύκλος εργασιών}}{\text{Απαιτήσεις}}$

$$1998: 7.965.289.000 / 4.004.262.000 = 1,989$$

$$1999: 4.481.065.000 / 1.464.069.000 = 3,061$$

$$2000: 2.161.195.000 / 1.450.195.000 = 1,490$$

Το δεύτερο χρόνο ο δείκτης αυξάνει, άρα έχουμε βελτίωση ρευστότητας, αλλά τον τρίτο μειώνεται σε κατώτερα επίπεδα από ότι τον πρώτο χρόνο, δηλαδή η ρευστότητα μειώνεται.

2. Ταχύτητα ρευστοποίησης απαιτήσεων: $\frac{\text{Κύκλος εργασιών}}{\text{Απαιτήσεις}}$

$$1998: (4.004.262.000 / 7.965.289.000) \times 12 = 6 \text{ μήνες}$$

$$1999: (1.464.069.000 / 4.481.065.000) \times 12 = 3,9 \text{ μήνες}$$

$$2000: (1.450.195.000 / 2.161.195.000) \times 12 = 8,1 \text{ μήνες}$$

Η οργάνωση παρουσιάζει βελτίωση το δεύτερο χρόνο αλλά τον τρίτο μειώνεται η ταχύτητα ρευστοποίησης των απαιτήσεων.

3. Ταχύτητα κυκλοφορίας βραχ/σμων υποχρεώσεων: $\frac{\text{Κύκλος εργασιών}}{\text{Βραχ/σμες υποχρεώσεις}}$

$$1998: 7.965.289.000 / 6.168.394.000 = 1,291$$

$$1999: 4.481.065.000 / 2.439.027.000 = 1,837$$

$$2000: 2.161.195.000 / 3.070.323.000 = 0,704$$

Τον δεύτερο χρόνο η Ένωση εξωφλεί τις βραχ/σμες υποχρεώσεις της πιο γρήγορα, αλλά τον τρίτο χρόνο αυτό ανατρέπεται και αυξάνει η δυσκολία εξώφλησης των παραπάνω υποχρεώσεων.

4. Ταχύτητα ρευστοποίησης βραχ/σμων υποχρεώσεων: $\frac{\text{Βραχ/σμες υποχρ/σεις}}{\text{Κύκλος εργασιών}}$

1998: $(6.168.394.000/ 7.965.289.000) \times 12 = 9,3$ μήνες

1999: $(2.439.027.000/ 4.481.065.000) \times 12 = 6,5$ μήνες

2000: $(3.070.323.000/ 2.161.195.000) \times 12 = 17$ μήνες

Τα συμπεράσματα είναι ακριβώς τα ίδια και προκύπτουν από το χρόνο στον οποίο εξωφλούνται οι βραχ/ σμες υποχρεώσεις.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ:

Γενική είναι η εικόνα της αντιφατικότητας των δεικτών, από χρόνο σε χρόνο, που έχει να κάνει με την μεγάλη αυξομείωση παραγωγής και άρα του κύκλου εργασιών και κυριότερο τη γενική προβληματικότητα στα οικονομικά αποτελέσματα της οργάνωσης και βέβαια την αξιοπιστία των ισολογισμών.

Γενικό όμως είναι το συμπέρασμα, ότι τον δεύτερο χρόνο η εικόνα της Οργάνωσης βελτιώνεται, για να χειροτερέψει τον τρίτο χρόνο κατά πολύ, πράγμα που συμβαδίζει με προηγηθείσα περίοδο αφορίας.

8. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Τα τελευταία χρόνια αυξήθηκε συνολικά η προβληματικότητα της Οργάνωσης με διακυμάνσεις από εύφορες σε άφορες χρονιές, από πολλές αιτίες.

Οι κυριότερες είναι :

- ✓ Η απώλεια παραδοσιακών αγορών λαδιού και κυρίως της Μακεδονίας και η αδυναμία αναπλήρωσης αυτών, με διείσδυση σε άλλες αγορές.
- ✓ Η εν γένει επιδείνωση διάθεσης του προϊόντος στην διεθνή αγορά, που είχε σαν αποτέλεσμα τη συνεχή μείωση των τιμών.
- ✓ Το για μικρό χρονικό διάστημα πλεονάζον έμψυχο δυναμικό της Ένωσης.
- ✓ Η αδυναμία από πλευράς διοικούντων να πάρουν κατάλληλα διορθωτικά μέτρα, και η έλλειψη ικανού μάνατζερ .
- ✓ Η δημιουργία επισφαλών απαιτήσεων, ως αποτέλεσμα του παραπάνω.

Θετικό βέβαια από την άλλη ότι υπάρχουν δυνατότητες ανάκαμψης, καθώς η επεξεργαζόμενη πρώτη ύλη είναι άριστης ποιότητας και πλεονεκτεί συγκριτικά με τα λάδια άλλων περιοχών, δεν έχουν παρουσιαστεί μέχρι σήμερα φαινόμενα νοθείας που θα δυσφήμιζαν το προϊόν .

Εκτιμώνται τις παραπάνω δυνατότητες αλλά και τη χρησιμότητα λειτουργίας της Ένωσης για την ευαίσθητη περιοχή μας και το ότι μπορεί να καθορίζει τιμές και να προσφέρει διέξοδο στη διάθεση της παραγωγής. Η Αγροτική Τράπεζα προχώρησε πρόσφατα σε ρύθμιση των οφειλών της Ένωσης, με συμμε-

τοχή και του Ελληνικού Δημοσίου στη μείωση τους, ώστε να διανοίγεται προοπτική οικονομικής εξυγίανσής της, από τις συσσωρευθείσες οφειλές της στην Α.Τ.Ε .

Βέβαια, μπορεί να καταλήγουμε στο σημείο μηδέν, αλλά η μελλοντική της πορεία θα εξαρτηθεί από τις παραγωγές που θα επιτευχθούν, τη διεθνή πορεία του προϊόντος, όπου διακρίνονται καλές μεσοπρόθεσμες προοπτικές, αλλά και από υποκειμενικούς παράγοντες, που έχουν να κάνουν με αλλαγή νοοτροπίας των διοικούντων και την δυνατότητα τους να προσαρμόζονται σε αλλαγές των συνθηκών.

Το Λεξιλόγιο της ελιάς...

<u>αγουρόλαδο</u>	Το λάδι που μόλις βγαίνει στη μηχανή από ραβδιστές ελιές.
<u>αμούρη</u>	Νερό με μικρή ποσότητα λαδιού, που κατακάθεται στη στέρνα μπροστά από την πρέσα. Η "αμούρη" διοχετεύεται έξω από το εργοστάσιο.
<u>αξαγιά</u>	Πληρωμή του εργοστασιάρχη. Για κάθε μόδι ελιάς κρατά από τον παραγωγό 100 δράμια λάδι.
<u>θέρμισμα</u>	Διαδικασία κατά την οποία ρίχνεται καυτό νερό στα τσουπιά που βρίσκονται στην πρέσα.
<u>καπίρα</u>	Ψημένο ψωμί βουτηγμένο σε αγουρόλαδο.
<u>κιούπι</u>	Πιθάρια. Μεγάλα πήλινα δοχεία, για την αποθήκευση του λαδιού.
<u>λαγήνια</u>	Γανωμένα δοχεία που το καθένα τους χωρούσε 6,5 οκάδες λάδι.
<u>μαστράπας</u>	Μεταλλικό δοχείο όπου μάζευαν το λάδι που έβγαине από το ξύλινο πιεστήριο (μπασκί).
<u>μαξούλι</u>	Ετήσια παραγωγή.
<u>μόδι</u>	Μονάδα μέτρησης παραγωγής λαδιού, 1 μόδι ελιές ισοδυναμεί με 500 οκάδες λάδι δηλαδή 640 kgr.
<u>μπασκιά</u>	Παλαιά ξύλινα πιεστήρια που χρησιμοποιούνται για να ξεχωρίσουν το λάδι από τα σπασμένα κουκούτσια της ελιάς. Αποτελούνται από δύο πλάκες, από τις οποίες η κάτω ήταν ακίνητη, ενώ η πάνω κατέβαινε σιγά-σιγά με τη βοήθεια ενός κοχλία.
<u>μπασλίκι</u>	Άνοιγμα αμπαριού.
<u>μπουρού</u>	Σωλήνας-σειρήνα πάνω από το καζάνι του ελαιοτριβείου. Μ' αυτή ειδοποιούνταν στις έξι η ώρα το πρωί οι εργάτες του ελαιοτριβείου για να αρχίσουν την δουλειά.

<u>οκά</u>	Μονάδα μέτρησης.
<u>οξύτητα</u>	Η οξύτητα αποτελεί το βασικό κριτήριο ποιοτικής αξιολόγησης του ελαιολάδου και με βάση αυτήν, διαμορφώνεται η εμπορική του αξία. Η οξύτητα εκφράζεται είτε σε γραμμάρια ελεύθερου ελαιικού οξέος ανά 100gr λιπαρής ύλης (βαθμός οξύτητας) είτε σαν αριθμός οξύτητας που αποδίδει τα χιλιοστά του ΚΟΗ τα οποία απαιτούνται για την εξουδετέρωση των ελεύθερων λιπαρών οξέων, που υπάρχουν σ' ένα γραμμάριο λαδιού. <u>Η σχέση η οποία συνδέει τις δύο αυτές εκφράσεις (οξύτητα - αριθμός οξύτητας), είναι:</u> οξύτητα (σε ελαιικό) (%) = αριθμός οξύτητας x 0,503. Με βάση την οξύτητα, το ελαιόλαδο, διακρίνεται σε φαγώσιμο (οξύτητα μέχρι 3,3%) και βιομηχανικό (οξύτητα μεγαλύτερη από 3,3%).
<u>πολήμι</u>	Η στέρνα που βρισκόταν μπροστά από το πιεστήριο. Εκεί μαζεύονταν το υγρό που έβγαινε από την πρέσα (λάδι και νερό) μετά από το "θέρμιση" ραφηνάρισμα χημική επεξεργασία του λαδιού. Οι κυριότερες από τις χημικές επεξεργασίες του λαδιού είναι: 1. Απομάκρυνση ελεύθερων λιπαρών οξέων 2. Εξουδετέρωση ελεύθερων λιπαρών οξέων 3. Απόσπηση και 4. Αποχρωματισμός (λεύκανση)
<u>ρουπάδες</u>	Ορισμένα ελαιόδεντρα παράγουν τις ρουπάδες, οι οποίες δεν αποτελούν είδος ελιάς. Απλά ένας μήκυτας στα δέντρα αυτά διαφοροποιεί τον καρπό.
<u>στάμα</u>	Είναι η δουλειά που γίνονταν στο αρχικό πιεστήριο για να ξεχωρίσουν το λάδι από τον πολτό. Συνήθως διαρκεί μιάμιση ώρα και συνθλίβονται 500 οκάδες ελιές.
<u>ταγάρια</u>	Αγωγοί μέσα από τους οποίους διαχετεύεται η "αμούρη" έξω από το εργαστάσιο.
<u>ταξίμι</u>	Μικρή δεξαμενή όπου αποθηκεύεται η "αμούρη".
<u>τουλούμι</u>	Ασκή από δέρμα προβάτου, με το τρίχωμα προς τα μέσα.

- τσουπιά** Μεγάλα τετράγωνα ελαιόπανα (ελαιόκαρπα), αρχικά τρίχινα και στη συνέχεια από φυτικές ίνες που τα γέμιζαν με το χαμούρι (πολτός της ελιάς) τα δίπλωναν σε σχήμα φακέλου και τα στοίβαζαν πάνω στο πιεστήριο.
- φουρτούμ** Μάνικα
- χαμούρι** Ο πολτός που προκύπτει από το άλεσμα της ελιάς.
- χαμουριέρα** Μεταλλική δεξαμενή όπου μαζεύοταν ο πολτός της ελιάς (χαμούρι) που προέκυπτε από το αρχικό άλεσμα.
- αγώι:*** *Αλεστικό δικαίωμα*
- αδράχτι:*** *Εργαλείο ελαιοτριβείου*
- σητονολιές:*** *Μεγάλες μυτερές ελιές*
- κουταλιστής:*** *Φτυαρίζει τις ελιές για να μπουν στο δρόμο της γιγάντιας μυλόπετρας.*

VI ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

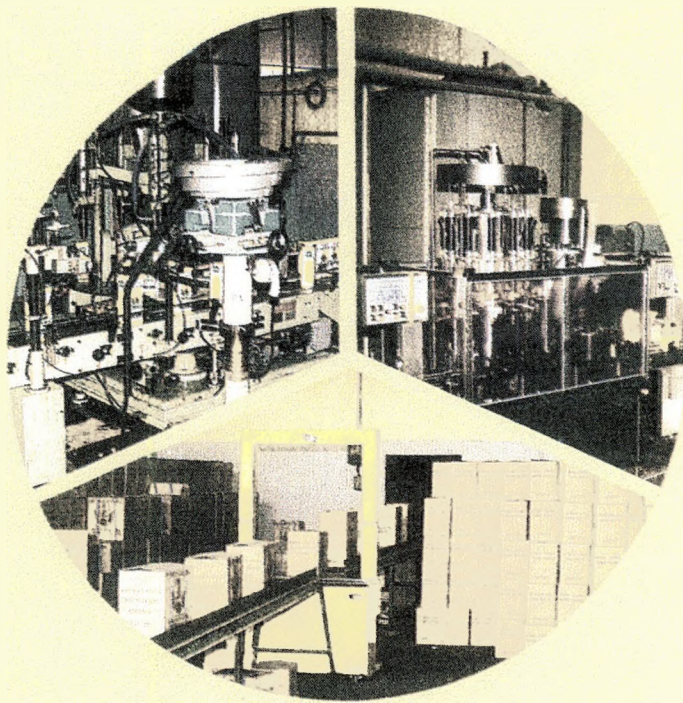
- Εμμ. Σαπώσάκης: Η κοινωνικοοικονομική υποδομή της Γεωργικής Συν/ κής κίνησης (ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ) τεύχος 42
- Μάκη Αξιώτη: Πέτρινα απομεινάρια από την κατεργασία της ελιάς στη Λέσβο: α) Αιολικά Φύλλα: Τεύχ. 17ο, σελ. 107, 1990 και β) Περ. Αρχαιολογία: Τ. 51 Ιούνιος 1994.
- Συνεταιριστικά Ελληνικά και Διεθνή (Ν. Κολυμβός)
- Περιοδικό "ΠΡΩΤΟΠΟΡΕΙΑ", τεύχος 19
- Προστασία ποιότητας παραγόμενου ελαιολάδου της Λέσβου (Επιμελητήριο - Ε.Α.Σ.Λ.).
- "Η ελιά". Μηνιαία έκδοση της Ελαιουργικής, τεύχος 5.
- Αγροτική Τράπεζα Μυτιλήνης - Στοιχεία από εκθέσεις.
- 1. Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος Παράρτημα Αιγαίου 1992.
"Υφιστάμενες αδυναμίες του Λεσβιακού Ελαιώνα και η αντιμετώπιση τους" 1992.
- 2. Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου 1989 Ελαιόλαδο και Υγεία 1989 Μαδρίτη.
- 3. FAO, Production Year book 1992.
- 4. Κυριτσάκης Απ. 1988. " Το ελαιόλαδο" Αγροτ. Συνετ. Εκδόσεις. Θεσ/ νίκη.
- 5. Μπαλατσούρας Γ. 1992 " Ελαιόλαδο. Σπορέλαια. Λίπη και επιτραπέζια ελιά" Αθήνα.
- 6. Παρασκευαΐδης Θανάσης 1982. "Τα λιόδεντρα και οι ξωμάχοι πάνω στη Λέσβο". Μυτιλήνη.
- 7. Πρακτικά επιστημονικής συνάντησης 25-27/2/88 "Ελαιώνες του Αιγαίου"
Εισηγήσεις:
Βανός Κ. "Επεξεργασία ελαιολάδου".
Καλαϊτζής Ε "Εμπορία προϊόντων ελιάς στη Λέσβο".
Σπανέλλης Χ. "Το παρθένο ελαιόλαδο".
 - Ελιά. Πηγή ζωής και πλούτου για τη Λέσβο και την Κέρκυρα (Εκδόσεις Κοινοτικού πλαισίου στήριξης).
 - Η ελαιοκαλλιέργεια στη Λέσβο, του νέου αιώνα. (Υπ. Αιγαίου) Διεθνές συνέδριο Σεπτ. '98.
 - Ελαιόλαδο: πηγή ζωής και πλούτου για τη Λέσβο και τη Μεσόγειο. 1 και 2 (Β' Κοινοτικό πλαίσιο στήριξης - ΕΠΕΑΣΚ).
 - Προστασία της ποιότητας του παραγόμενου ελαιολάδου της Λέσβου (Επιμελητήριο Λέσβου - Ε.Α.Σ.Λ.).
 - Η αγροτική οικονομία της νήσου Λέσβου (Ν. Σέττα) 1962.
 - Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα (Αριστ. Κλήρη).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το κλάσμα του ελαιού το οποίον εγγεν διακρίνει Κ. Ε. Μυρτιάς 1911

Άποψη των εγκαταστάσεων της Ε.Α.Σ

ΛΕΣΒΟΥ για "ΠΑΜΦΙΛΑ".

ΤΥΠΟΠΟΙΗΤΗΡΙΟ

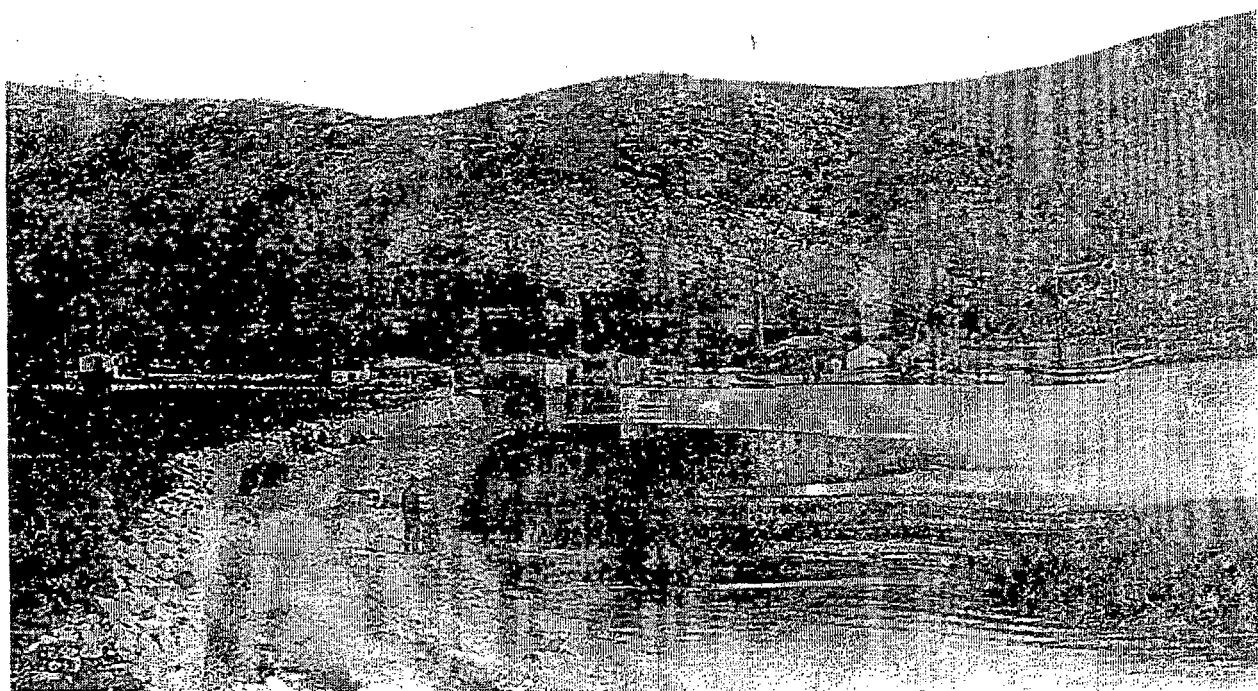

Ο Συν/σμός Ελαιοπαραγωγών το καλοκαίρι συσκευάζει φρούτα και ψάρια

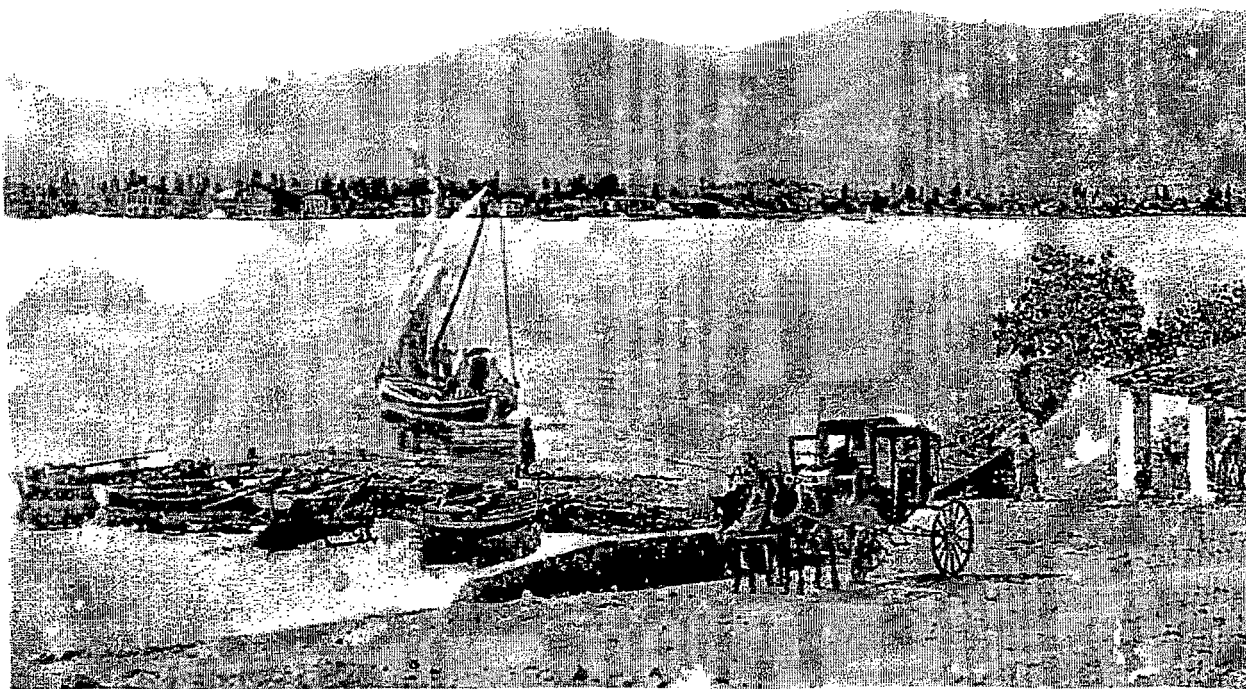

Souvenir de Mételin.— Fort de Loutra

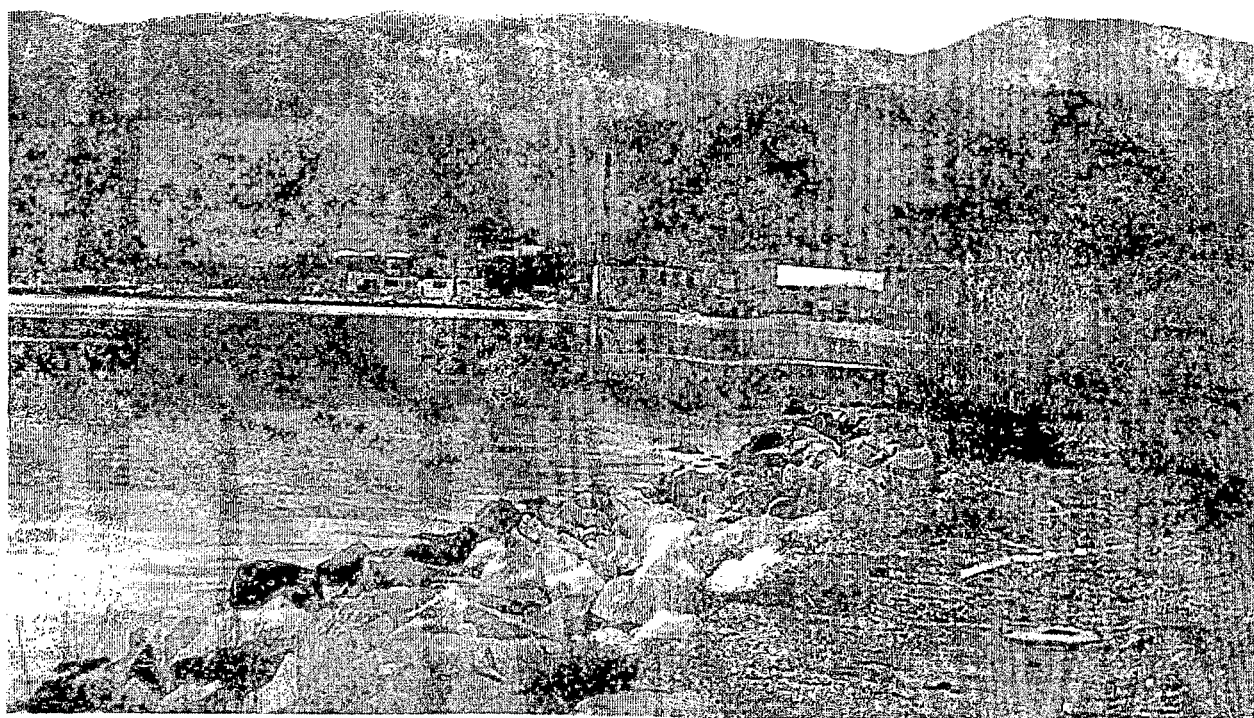
Η σάλα Λουτρών στις αρχές του αιώνα. Διακρίνεται το προμηθευστάσιο του Μουζάλα. (αρχείο Α.Χ.)

De Roussanois Mételin

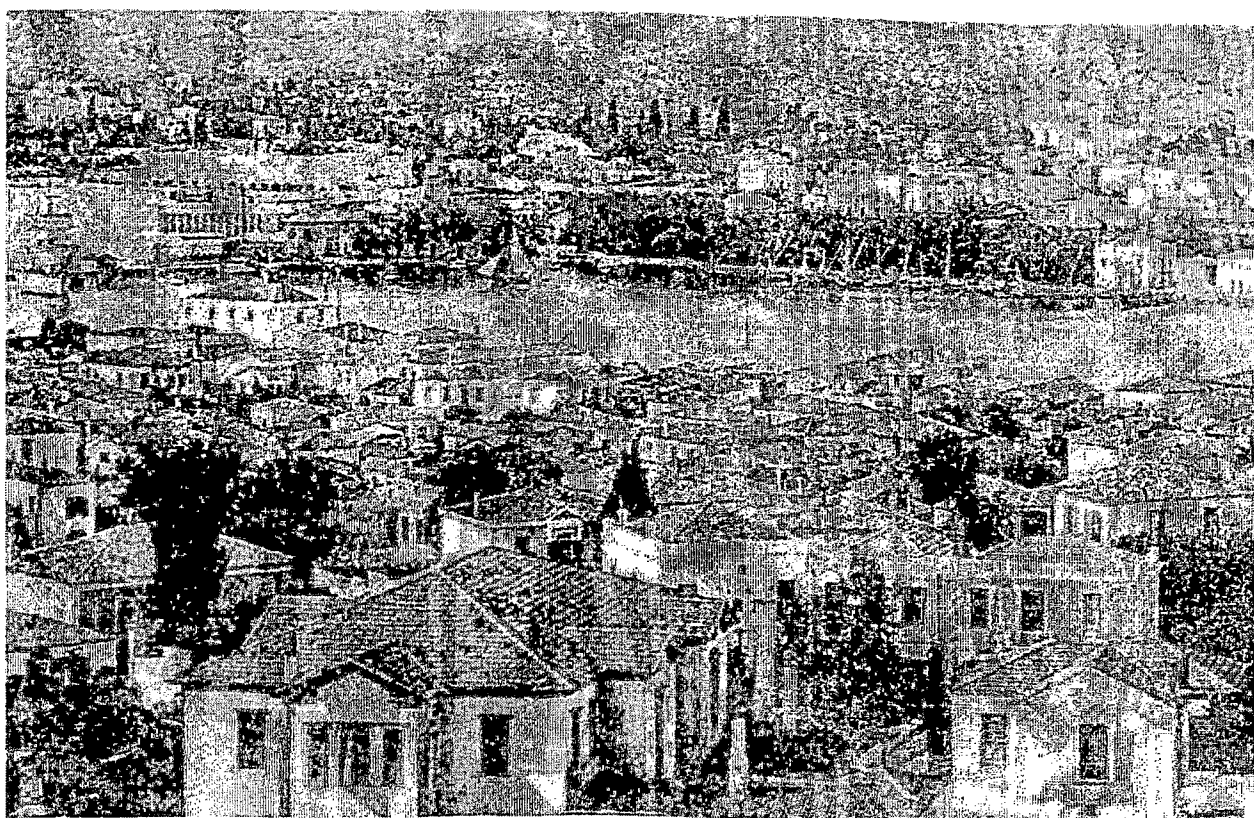

Η Κοντουφουδιά και η απέναντι ακτή του Περάματος της Γέρας, με τα πολλά σαπυνοποιεία. (αρχείο Α.Χ.)

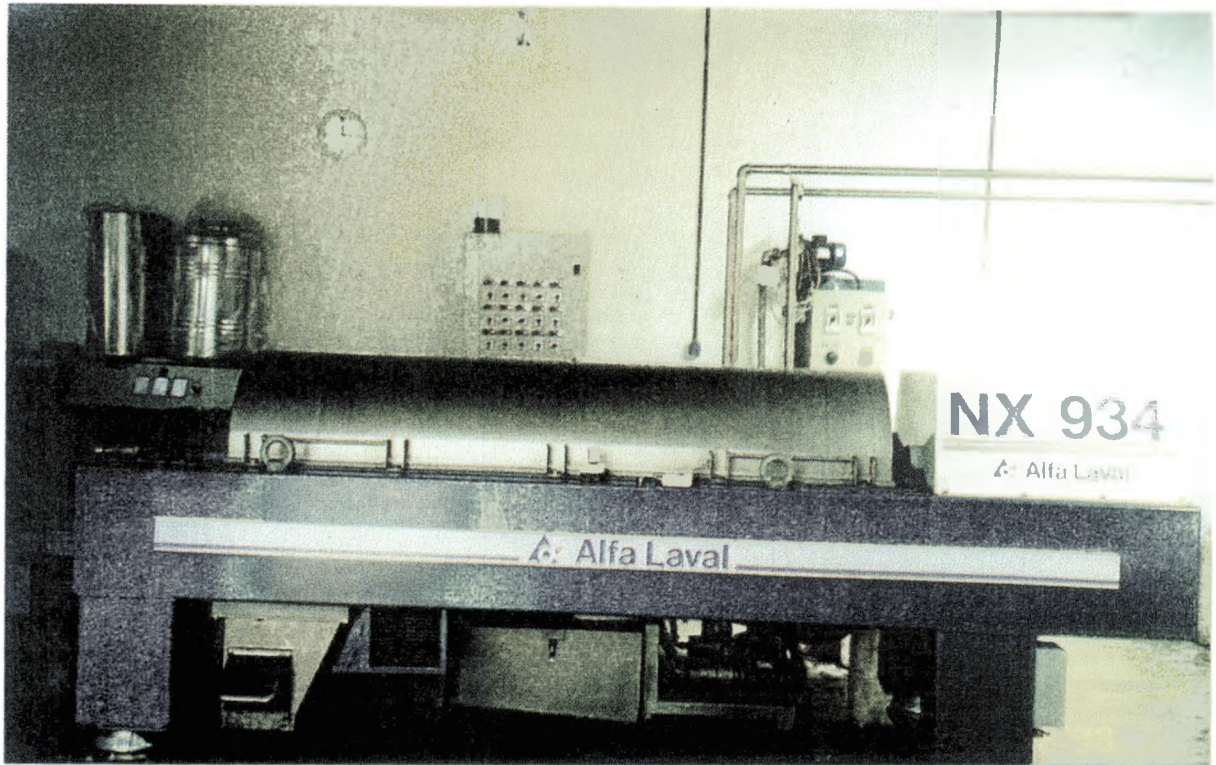

Το Πνευματογαστάσιο στο Ντίπι. (αρχείο Α.Χ.)

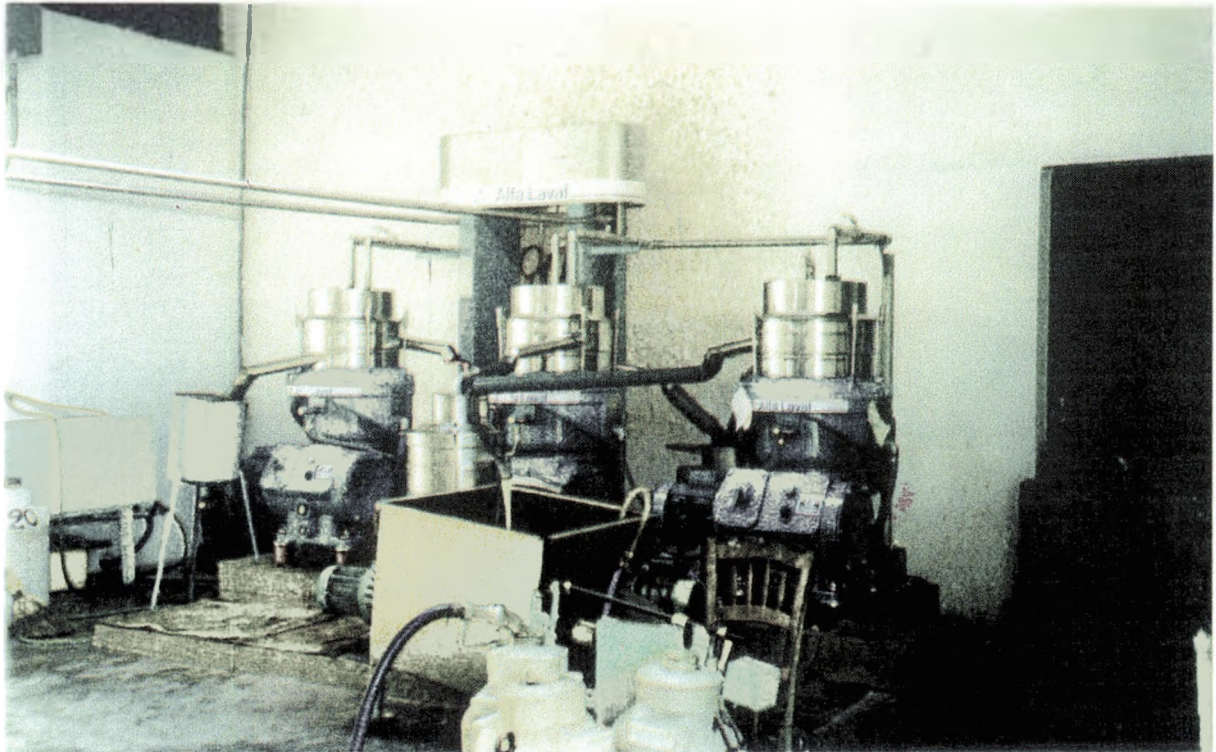

Τα καΐκια στο λιμάνι της Μυτιλήνης και τις λαδόσκαλες στις αρχές του 19ου αιώνα (αρχείο Α.Χ.) μετακινούσαν όλες τις ποσότητες λαδιού και σαπουνιού στη Μεσόγειο.

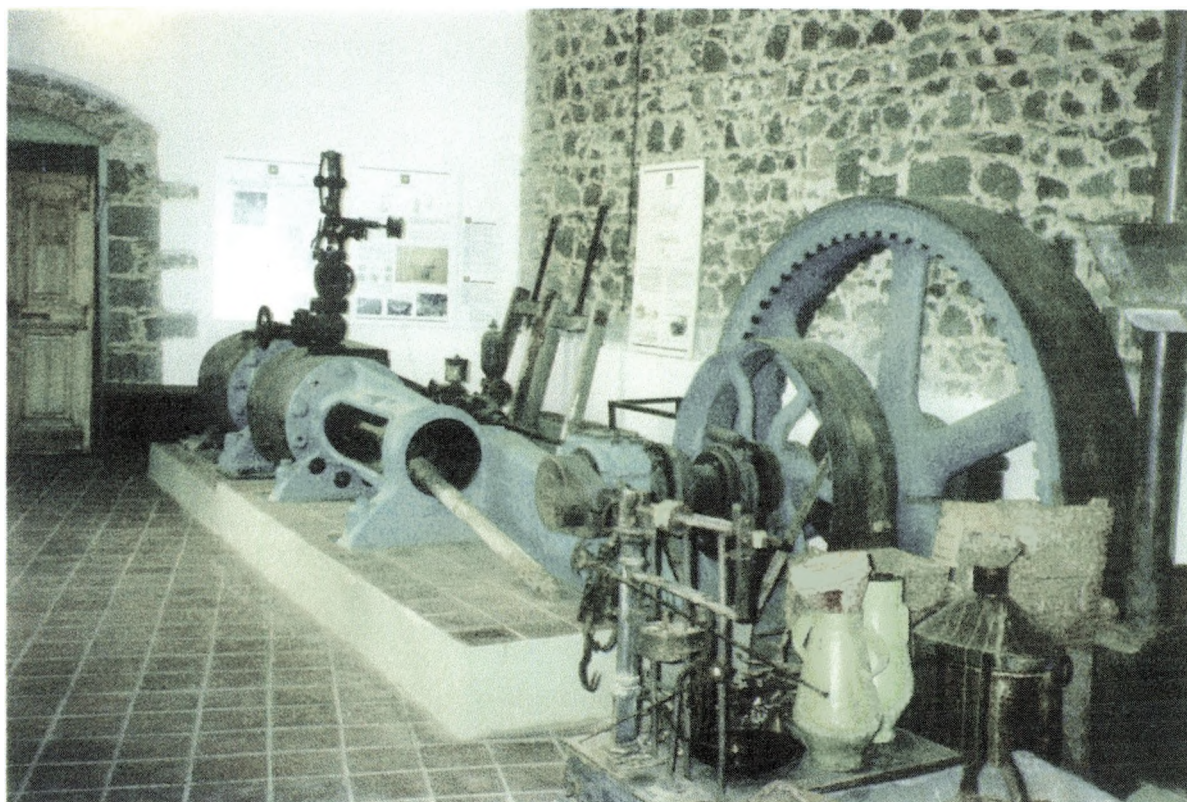

Φυγοκεντριστήρας για το διαχωρισμό υγρών και στερεών συστατικών του ελαιοκάρπου

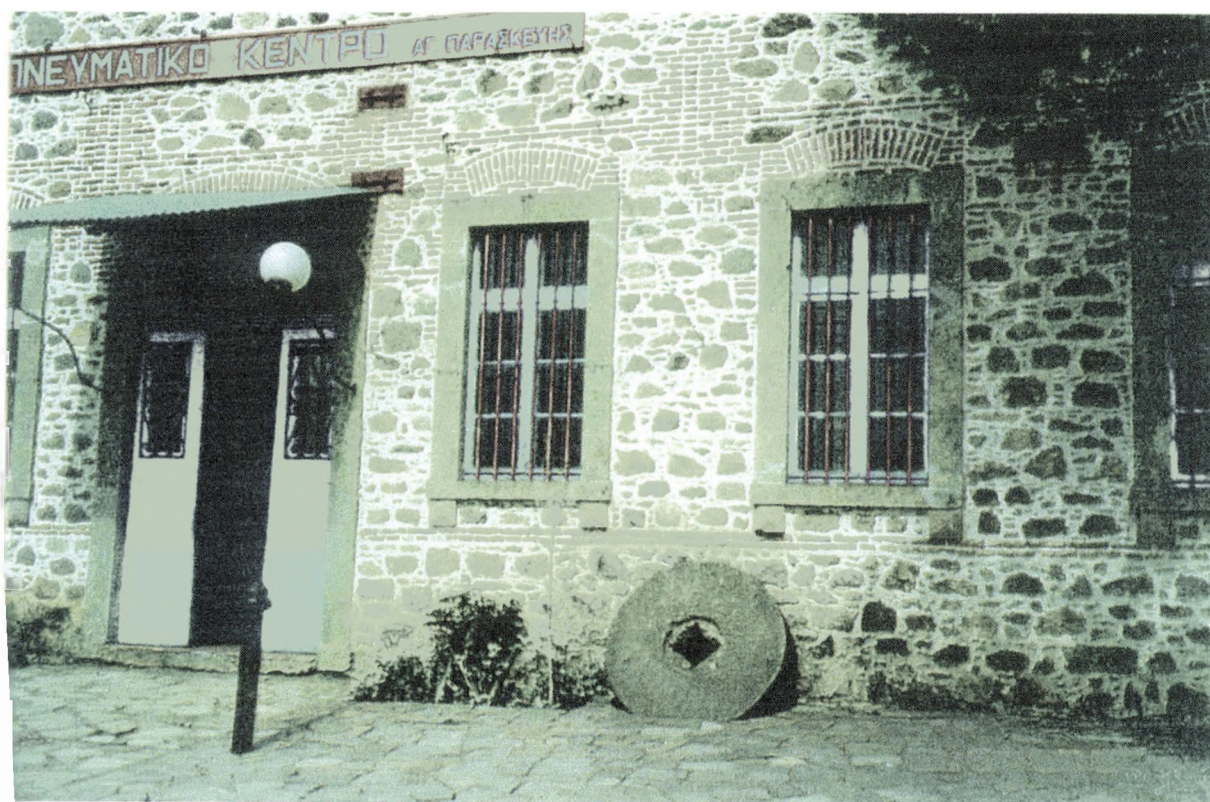

Τελικός καθαρισμός λαδιού από το νερό και τα ανεπιθύμητα στοιχεία

Παλαιά ατμομηχανή που έδινε κίνηση στο ελαιουργείο Αγ. Παρασκευής

Αναπαλαιωμένο εργοστάσιο Αγ. Παρασκευής

Ἐκκαταστάσεις τῆς Ε.Α.Σ
ΛΕΣΒΟΥ στὰ "ΠΑΜΦΙΛΑ".

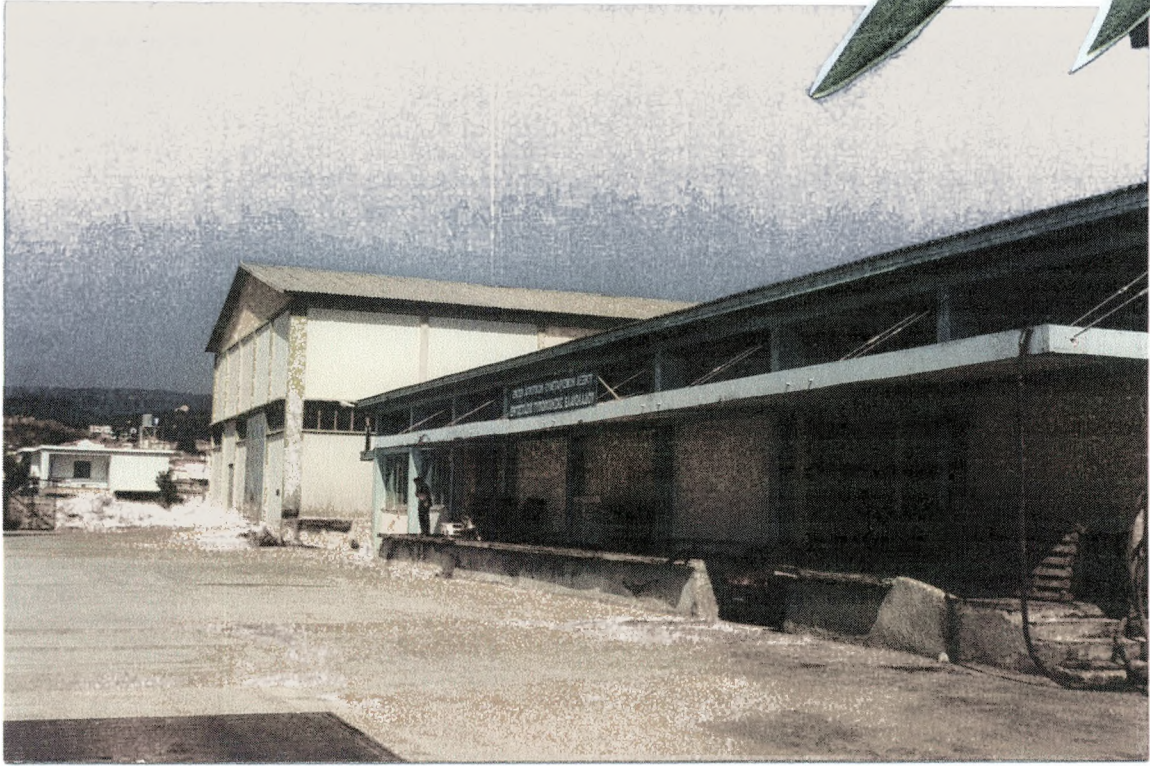
Αποψη των Εγκαταστάσεων της Ε.Α.Σ
ΛΕΣΒΟΥ στα "ΠΑΜΦΙΛΑ".

Άρση των εγκαταστάσεων της Ε.Α.Σ
ΛΕΙΒΟΥ στα "ΠΑΜΦΙΛΑ". (Σαρούνης)

Αποψη των εγκαταστάσεων της Ε.Α.Σ
ΛΕΣΒΟΥ στα "ΠΑΜΦΙΛΑ".

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ
ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ
Α΄ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ
ΛΕΣΒΟΥ

Αναπροσαρμοσμένο με τις διατάξεις του Νόμου 1541/85

Εκδοση: ΠΑΣΕΓΕΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ (1) Α΄ ΠΛΗΜΑΡΙΟΥ

Αναπροσαρμοσμένο (2) σύμφωνα με το νόμο 1541/1985 για τις «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις» (άρθρ. 63 νόμου 1541/1985) (3).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σύσταση - Επωνυμία - Έδρα

Συνιστάται Αγροτικός Συνεταιρισμός με την επωνυμία «ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ» (1) Α΄ ΠΛΗΜΑΡΙΟΥ ΛΕΣΒΟΥ με έδρα (2) Εν Δήμο Πλωμαρίου της Επαρχίας (3) Πλωμαρίου του Νομού (4) Λέσβου.

Άρθρο 2

Περιφέρεια

Ο Συνεταιρισμός έχει περιφέρεια τη γεωγραφική περιοχή, που ορίζεται από τα διοικητικά όρια του Δήμου (1) Πλωμαρίου της Κοινότητας (2) Μεγαλοχωρίου μέσα στην οποία βρίσκονται οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις των μελών του.

Άρθρο 3

Σκοπός - Δραστηριότητες

1. Ο Συνεταιρισμός αποσκοπεί, με την ισότιμη συνεργασία και την αμοιβαία βοήθεια των συνεταίρων στην οικονομική κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του μέσα σε μια κοινή επιχείρηση.

2. Για την επίτευξη των σκοπών του ο Συνεταιρισμός αναπτύσσει οποιοσδήποτε νόμιμες δραστηριότητες με τις οποίες καλύπτει ολόκληρο το φάσμα της παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας των αγροτικών προϊόντων, της παραγωγής και προμήθειας γεωργικών εφοδίων, καθώς και της κατασκευής και προμήθειας των μέσων αγροτικής παραγωγής. Οι δραστηριότητες αυτές είναι ενδεικτικά οι ακόλουθες:

.....(1)

Η άσκηση της αγροτικής πίστης.

Η πρακτόρευση στην περιφέρεια του ασφαλιστικών εταιρειών, των οποίων η πλειονότητα των μετοχών ανήκει σε Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις ή και στην Α.Τ.Ε.

Η πρακτόρευση στην περιφέρειά του Οργανισμών ασφάλισης ή αγροτικής παραγωγής και κεφαλαίου.

Η παροχή τεχνικής βοήθειας στα μέλη.

Η δημιουργία συνεταιριστικών επιχειρήσεων για την προμήθεια στα μέλη καταναλωτικών αγαθών.

Η εκτέλεση εγγειοβελτιωτικών έργων και έργων αγροτικής οδοποιίας.

Η παρέμβαση και η λήψη κάθε μέτρου προστασίας των αγροτικών προϊόντων των μελών του και τρίτων.

Η παροχή συνεταιριστικής εκπαίδευσης.

Η ίδρυση και λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων και καταλυμάτων, η ανάπτυξη του οικοτουρισμού, του κοινωνικού τουρισμού και αγροτουριστικών εργασιών.

Κάθε δραστηριότητα για τη βελτίωση της κοινωνικής και πολιτιστικής κατάστασης των μελών του και του βιοτικού τους επιπέδου.

3. Απαγορεύεται στο Συνεταιρισμό να χορηγεί χρηματικά δάνεια σε μη μέλη του ή να παρέχει εγγυήσεις υπέρ αυτών.

4. Για την εκπλήρωση των σκοπών του ο Συνεταιρισμός ύστερα από ειδική κατά περίπτωση απόφαση της Γενικής του Συνέλευσης, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 24. παράγρ. 2 του παρόντος, μπορεί:

α. Να μετέχει στην Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών της περιφέρειάς του.

β. Να συμπράττει σε κοινές επιχειρήσεις με καταναλωτικούς συνεταιρισμούς, νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, όπως προσδιορίζονται στην παράγρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/82 (ΦΕΚ 65Α/1982), με κοινωφελείς Οργανισμούς, Συνεταιριστικές Οργανώσεις άλλων χωρών και επιχειρήσεις Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

γ. Να συνιστά ή μετέχει, τηρώντας τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία του άρθρου 59 του Ν. 1541/85, σε εταιρείες του Εμπορικού Νόμου ή του Αστικού Κώδικα, που έχουν αντικείμενό τους δραστηριότητα, που εμπίπτει στους σκοπούς του Συνεταιρισμού.

Άρθρο 4

Χρονική διάρκεια του Συνεταιρισμού

Η χρονική διάρκεια του Συνεταιρισμού είναι (1) αόρι. 65 ετών χρόνων.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 5

(Προϋποθέσεις & κωλύματα εγγραφής)

Μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού μπορούν να γίνουν μόνο φυσικά πρόσωπα, αδιακρίτως φύλλου, εφόσον πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις και δεν συντρέχει από το νόμο περίπτωση αποκλεισμού τους από τον Συνεταιρισμό. Τα μέλη του συνεταιρισμού διακρίνονται σε τακτικά και ειδικά.

1. Για να γίνει ένα φυσικό πρόσωπο τακτικό μέλος του Συνεταιρισμού απαιτείται:

α) Να έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του.

β) Να ασχολείται αυτοπρόσωπα, επαγγελματικά και αποκλειστικά σε οποιοδήποτε κλάδο της αγροτικής οικονομίας και ιδίως στην παραγωγή προϊόντων γης, κτηνοτροφίας, αλιείας και μελισσοκομίας, καθώς και στην παραγωγή προϊόντων αγροτικής βιοτεχνίας ή οικοτεχνίας, ανεξάρτητα αν έχει ή όχι αγροτική περιουσία ή αγροτική εκμετάλλευση.

γ) Να ασχολείται αυτοπρόσωπα, επαγγελματικά, αλλά όχι αποκλειστικά με τις παραπάνω εργασίες, εφ' όσον είναι κύριος, νομέας ή μισθωτής αγροτικής εκμετάλλευσης, που βρίσκεται στην περιφέρεια του Συνεταιρισμού και κατοικεί στο νομό, όπου έχει έδρα του ο Συνεταιρισμός ή σε γειτονικό νομό.

2. Για να γίνει ένα φυσικό πρόσωπο ειδικό μέλος του Συνεταιρισμού απαιτείται:

α) Να έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του.

β) Να είναι ιδιοκτήτης αγροτικής περιουσίας, που βρίσκεται μέσα στην περιφέρεια του Συνεταιρισμού, αλλά δεν ασχολείται αυτοπροσώπως και επαγγελματικά με την παραγωγή αγροτικών προϊόντων.

3. Δεν μπορεί να γίνει μέλος του Συνεταιρισμού όποιος:

α) Ασκει δραστηριότητες ανταγωνιστικές μ' εκείνες του Συνεταιρισμού ή μετέχει σε νομικό πρόσωπο ή άλλη ένωση φυσικών προσώπων, που ασκεί τις δραστηριότητες αυτές, εκτός εάν είναι ειδικό μέλος άλλου Αγροτικού Συνεταιρισμού, που στην περιφέρεια του βρίσκεται τμήμα της αγροτικής του εκμετάλλευσης.

β) Τελεί υπό απαγόρευση ή έχει καταδικασθεί αμετάκλητα για κακούργημα ή εκ δόλου πλημμέλημα σε βάρος της περιουσίας Αγροτικού Συνεταιρισμού.

4. Δεν μπορεί να γίνει τακτικό μέλος του Συνεταιρισμού, όποιος τελεί υπό δικαστική αντίληψη.

5. Τα ειδικά μέλη έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του τακτικού μέλους, δε δικαιούνται όμως να εκλέγονται στα Όργανα του Συνεταιρισμού.

Άρθρο 6

Όροι εισδοχής

1. Τα φυσικά πρόσωπα, που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του προηγούμενου άρθρου, για να γραφτούν στο Συνεταιρισμό πρέπει να υποβάλουν έγγραφη αίτηση στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού. Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, το επάγγελμα και την κατοικία καθώς και δήλωση του υποψήφιου μέλους ότι αποδέχεται ανεπιφύλακτα τους όρους του Καταστατικού, ότι έχει τις προϋποθέσεις του Καταστατικού να γίνει μέλος του Συνεταιρισμού και ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του κωλύματα απ' αυτά, που προβλέπονται από το νόμο και αποκλείουν την εγγραφή του στον Συνεταιρισμό.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού αποφασίζει για την αποδοχή ή όχι της αίτησης μέσα σ' ένα (1) μήνα απ' την υποβολή της. Αποδοχή της αίτησης μετά από τη λήψη απόφασης για σύγκληση Γενικής Συνέλευσης και μέχρι την έναρξη και το τέλος των εργασιών της δεν επιτρέπεται.

3. Σε περίπτωση που το Διοικητικό Συμβούλιο απορρίψει την αίτηση ή παραλείψει να πάρει απόφαση εφαρμόζεται η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 10 του νόμου 1541/1985.

Άρθρο 7

Απόκτηση της ιδιότητας του μέλους

1. Η συνεταιριστική ιδιότητα αποκτάται απ' την ημερομηνία της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης, που δέχεται την αίτηση ή από την τελεσιδικία της δικαστικής απόφασης, που διατάσσει την εγγραφή, εφ' όσον ο ενδιαφερόμενος έχει καταβάλει την συνεταιρική του μερίδα, σύμφωνα με το άρθρο 14 του Καταστατικού.

2. Τα ιδρυτικά μέλη αποκτούν την ιδιότητα του τακτικού μέλους απ' την καταχώρηση του καταστατικού στο μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών του (αρμοδίου) Ειρηνοδικείου και υποχρεούνται χωρίς καθυστέρηση να καταβάλλουν τη συνεταιριστική τους μερίδα.

3. Με την απόκτηση της συνεταιριστικής ιδιότητας το μέλος εγγράφεται στο βιβλίο Μητρώου των Τακτικών και Ειδικών Μελών.

4. Η εγγραφή νέων μελών είναι υποχρεωτική εφόσον τηρείται η διαδικασία και συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου και του παρόντος καταστατικού.

Άρθρο 8

Δικαιώματα Μελών

Τα μέλη του Συνεταιρισμού δικαιούνται:

1. Να συμμετέχουν και ψηφίζουν στις Γενικές Συνελεύσεις του τα ίδια προσωπικά.

2. Να εκλέγονται στα Όργανα Διοίκησής του, εκτός εάν είναι ειδικά μέλη.

3. Να συμμετέχουν ~~στις Τοπικές Συνελεύσεις~~ (1) στις Κλαδικές Οργανώσεις Παραγωγής του Αγροτικού Συνεταιρισμού (Κ.Ο.Π.Α.Σ.) και να συνιστούν Ομάδες Κοινής Εκμετάλλευσης (Ο.Κ.Ε.).

4. Να συμμετέχουν στις συγκαλούμενες απ' αυτόν συσκέψεις, πανελλήνιες ή τοπικές για θέματα του Συνεταιρισμού ή των μελών του.

5. Να συμμετέχουν σε συσκέψεις, σεμινάρια και συνέδρια στο εσωτερικό και εξωτερικό, που υιοθετεί ο Συνεταιρισμός.

6. Να κάνουν χρήση των εγκαταστάσεων, εργαλείων, μηχανών και μεταφορικών μέσων, που ανήκουν στο Συνεταιρισμό, σύμφωνα με τον Εσ. Καν. Λειτουργίας.

7. Να ζητούν με αίτησή τους στο Δ.Σ. πληροφορίες σχετικά με την πορεία των υποθέσεων του Συνεταιρισμού. Το Δ.Σ. υποχρεούται να παρέχει τις σχετικές πληροφορίες στην πρώτη, μετά την υποβολή της αίτησης, Γενική Συνέλευση των μελών.

8. Να ζητούν με αίτησή τους στο Δ.Σ. και να παίρνουν αντίγραφα των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης, του ισολογισμού και του λογαριασμού κερδών και ζημιών. Τα αντίγραφα αυτά χορηγούνται στο μέλος μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός το αργότερο από την υποβολή της αίτησης και εφ' όσον ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει τη σχετική δαπάνη.

9. Να λαμβάνει, με αίτησή του στο Δ.Σ., γνώση του περιεχομένου των ατομικών του λογαριασμών και των αποφάσεων του Συνεταιρισμού. Το Δ.Σ. μπορεί με αιτιολογημένη

απόφασή του να αρνηθεί τη γνωστοποίηση του περιεχομένου αποφάσεων για τις εμπορικές δραστηριότητες του Συνεταιρισμού, αν από τη γνωστοποίησή τους πιθανολογείται βλάβη των συμφερόντων του Συνεταιρισμού. Στην περίπτωση αυτή το Δ.Σ. υποχρεούται να φέρει το θέμα, για τη λήψη οριστικής απόφασης, στην πρώτη Γενική Συνέλευση των μελών.

10. Να συμμετέχουν στα οργανούμενα από την Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. προγράμματα συνεταιριστικής εκπαίδευσης.

11. Να συμμετέχουν στο καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης και στο προϊόν της εκκαθάρισης, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και υπό τους περιορισμούς της παρ. 1 του άρθρου 38 και των παρ. 5 και 6 του άρθρου 46 του νόμου 1541/1985.

12. Να παρέχει την προσωπική του εργασία στο Συνεταιρισμό ανάλογα με τις ανάγκες του Συνεταιρισμού. Το Δ.Σ. του Συνεταιρισμού γνωστοποιεί στα μέλη του τις ανάγκες του Συνεταιρισμού με ανακοίνωσή του, που δημοσιεύεται με τοιχοκόλληση στον πίνακα ανακοινώσεων των γραφείων του Συνεταιρισμού. Η ανακοίνωση πρέπει να περιέχει ιδίως:

— Τις ειδικότητες που απαιτούνται.

— Τη διάρκεια της εργασίας σε ημερομίσθια και το χρόνο πραγματοποίησης.

— Το ημερομίσθιο, που έχει καθορισθεί από τη Γενική Συνέλευση για κάθε ειδικότητα, σύμφωνα με το άρθρο 18-παραγρ. 2 του Νόμου 1541/85. Το ημερομίσθιο αυτό δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι κατώτερο από αυτό που ισχύει για τον ανειδίκευτο εργάτη, σύμφωνα με τις εθνικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

— Προθεσμία για την υποβολή δηλώσεων - αιτήσεων από τους συνεταιίρους.

Το Δ.Σ. του Συνεταιρισμού με βάση τις δηλώσεις και την ειδικότητα των συνεταιίρων καθορίζει με απόφασή του την ειδικότερη εργασία κάθε μέλους. Η απόφαση γνωστοποιείται στα μέλη με ανακοίνωση, που δημοσιεύεται κατά τον πιο πάνω τρόπο. Η απόφαση του Δ.Σ. μπορεί να προσβληθεί από τον ενδιαφερόμενο συνetaίρο στην πρώτη μετά την απόφαση τακτική ή έκτακτη Γενική Συνέλευση μέσα σε προθεσμία (2) 15 ημερών από την ανακοίνωσή της. Η προσφυγή του μέλους στη Γενική Συνέλευση αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης. Στην περίπτωση αυτή το Δ.Σ. μπορεί να χρησιμοποιήσει άλλους συνetaίρους ή και τρίτους για την εκτέλεση της εργασίας του μέλους που προσέφυγε στη γενική συνέλευση.

Συνetaίρος, που, παρά τη δήλωσή του για προσφορά της προσωπικής του εργασίας στο Συνεταιρισμό και τη μη προσφυγή κατά της απόφασης του Δ.Σ., απέχει αδικαιολόγητα από την εκτέλεση της εργασίας, που του ανατέθηκε, υποχρεούται στην πληρωμή ποινικής ρήτρας ίσης με το (3) 20% του καθορισμένου για την εργασία του ημερομισθίου για κάθε ημέρα αδικαιολόγητης αποχής.

Ο Συνεταιρισμός δεν μπορεί να χρησιμοποιεί τρίτους για την εκτέλεση εργασιών του συνetaρισμού, που μπορούν να γίνουν από τα μέλη του.

Ειδικότεροι όροι για την παροχή της προσωπικής εργασίας των συνetaίρων στο συνetaρισμό μπορούν να καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του συνetaρισμού.

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις Μελών

1. Οι συνetaίροι υποχρεούνται να παραμείνουν μέλη του Συνetaρισμού τουλάχιστον για (1) 5... χρόνια.

2. Τα μέλη του Συνetaρισμού οφείλουν:

- α) Να συμμορφώνονται πιστά με τις διατάξεις του Καταστατικού, του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Συνetaρισμού, τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και τις αποφάσεις των Οργάνων Διοίκησης του.
- β) Να συμμετέχουν ενεργά και να συνεργάζονται στη λειτουργία και στις δραστηριότητες του Συνetaρισμού, να υπερασπίζονται και να εξυμνητούν τα συμφέροντα του Συνetaρισμού και να μην προβαίνουν σε πράξεις, που μπορούν να βλάψουν τα συμφέροντά του ή τα συμφέροντα των συνetaίρων, ως μελών του Συνetaρισμού.

- γ) Να μετέχουν στις Γενικές ~~Συνελεύσεις~~ Συνελεύσεις και τις Κ.Ο.Π.Α.Σ.
- δ) Να εκπληρώνουν όλες τις υποχρεώσεις, που ορίζονται από τον νόμο τις άλλες διατάξεις του Καταστατικού αυτού και τους Κανονισμούς του Συνεταιρισμού.
- ε) Να μην ανταγωνίζονται το Συνεταιρισμό στον οποίο είναι μέλη.
- στ) Να μεταφέρουν με δαπάνη τους και να παραδίδουν στο Συνεταιρισμό, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, ολόκληρη ή ποσοστό της παραγωγής τους, που προορίζεται για το εμπόριο, των προϊόντων για τα οποία η Γενική Συνέλευση αποφάσισε την κοινή εμπορία ύστερα από μεταποίηση ή όχι. Η σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία δύο (2) μήνες τουλάχιστον πριν την έναρξη της περιόδου εμπορίας κάθε προϊόντος.
- ζ) Να δηλώνουν στο Συνεταιρισμό, μέσα σε προθεσμίες που καθορίζει το Δ.Σ. με απόφασή του, την παραγωγή που προορίζεται για πώληση των προϊόντων, που η Γενική Συνέλευση έχει αποφασίσει τη συγκέντρωσή τους.
- η) Να εφαρμόζουν τους κανόνες παραγωγής και ποιότητας, που θεσπίζονται για κάθε προϊόν με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.
- θ) Να δέχονται και να διευκολύνουν τα αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των κανόνων παραγωγής και ποιότητας Όργανα του Συνεταιρισμού.

3. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, μπορούν να απαλλάσσονται μερικά ή ολικά από την υποχρέωση για παράδοση της παραγωγής τους στο Συνεταιρισμό συνεταιίροι οι οποίοι:

- α) Έχουν αντικειμενική αδυναμία ή άλλους σοβαρούς λόγους και
- β) Πριν από την ένταξή τους στο Συνεταιρισμό είχαν συνάψει αποδεδειγμένα συμβάσεις πώλησης των προϊόντων τους σε τρίτους εφ' όσον ο Συνεταιρισμός έχει ενημερωθεί έγκαιρα για τη διάρκεια, τον όγκο παραγωγής και τις λοιπές λεπτομέρειες της σύμβασης.

4. Συνεταίρος, που αδικαιολόγητα δε δηλώνει την παραγωγή του έγκαιρα στο Συνεταιρισμό ή κάνει ανακριθή δήλωση και δεν προσκομίζει την παραγωγή του στις εγκαταστάσεις του Συνεταιρισμού ή το χώρο, που ο Συνεταιρισμός ορίζει ή διαθέτει την παραγωγή του μερικά ή ολικά σε άλλους φορείς χωρίς την έγγραφη συγκατάσταση του Συνεταιρισμού:

- α) Υπόκειται στην πληρωμή ποινικής ρήτρας μέχρι ποσού δραχμών (2) ~~1000~~ για κάθε κιλό προϊόντος, που δεν παραδίδεται. Το ακριβές ποσό της ποινικής ρήτρας προσδιορίζεται από τη Γενική Συνέλευση κατά τη λήψη της σχετικής απόφασης για την κοινή εμπορία του σχετικού προϊόντος και
- β) Μπορεί να διαγραφεί με αιτιολογημένη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 14 του Ν.1541/85.

5. Ο Συνεταιρισμός παραλαμβάνει την παραγωγή των συνεταιίρων για τα προϊόντα, που έχει αποφασισθεί από τη Γενική Συνέλευση η συγκέντρωση και κοινή εμπορία, την οποία διακινεί και εμπορεύεται, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών στην οποία ανήκει και μέσα στα γενικά πλαίσια εμπορίας του προϊόντος, που τίθεται από την αντίστοιχη με το προϊόν Κεντρική Κλαδική Συνεταιριστική Ένωση.

Άρθρο 10

Αποχώρηση των Μελών

1. Τα μέλη του Συνεταιρισμού δεν μπορούν ν' αποχωρήσουν απ' αυτόν πριν περάσει το χρονικό διάστημα, που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγρ. 1, εκτός εάν συντρέχει σπουδαίος λόγος.

2. Για την αποχώρηση απαιτείται έγγραφη αίτηση του μέλους προς το Συνεταιρισμό έξι τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, στην οποία αναφέρεται η αποχώρηση και ισχύει για το τέλος αυτής. Αν η αίτηση υποβληθεί εκπρόθεσμα, η αποχώρηση ισχύει για το τέλος της επόμενης διαχειριστικής περιόδου. Μέχρι τη χρονολογία αυτή εξακολουθεί το μέλος, που ζήτησε ν' αποχωρήσει, να έχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των άλλων μελών και να μετέχει στις γενικές συνελεύσεις. Όμως από την ημέρα

υποβολής της αίτησης θεωρείται ότι παραιτήθηκε από τυχόν αξιώματα που κατείχε σε Όργανα του Συνεταιρισμού ή σε ανώτερου βαθμού αγροτική Συνεταιριστική Οργάνωση.

3. Το μέλος, που ζήτησε την αποχώρηση από τον Συνεταιρισμό μπορεί να την ανακαλέσει με έγγραφη δήλωσή του προς το Συνεταιρισμό μέχρι τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας, που η αποχώρησή του γίνεται οριστική. Επανάκτηση των αξιωμάτων που κατείχε αποκλείεται.

4. Πρόωρη αποχώρηση μέλους από το Συνεταιρισμό μπορεί να γίνει μόνο με τις προϋποθέσεις και τους όρους της παραγρ. 5 του άρθρου 13 του νόμου 1541/1985.

5. Ο συνεταίρος υποχρεούται να επανορθώσει κάθε ζημία του Συνεταιρισμού από την πρόωρη λύση της συνεταιρικής σχέσης χωρίς σπουδαίο λόγο.

Άρθρο 11

Διαγραφή Μέλους

1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου διαγράφεται υποχρεωτικά το μέλος του Συνεταιρισμού, στο οποίο επήλθε κώλυμα από εκείνα, που προβλέπονται στο άρθρο 9 του ν. 1541/1985.

2. Η Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού αποφασίζει αιτιολογημένα για τη διαγραφή μέλους το οποίο:

- α) Έπαψε να έχει τις προϋποθέσεις του νόμου και του παρόντος Καταστατικού για την απόκτηση της ιδιότητας του μέλους.
- β) Έβλαψε από πρόθεση τα συμφέροντα του Συνεταιρισμού.
- γ) Αρνήθηκε χωρίς λόγο την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του απέναντι στο Συνεταιρισμό.
- δ) Ανταγωνίζεται το Συνεταιρισμό, στον οποίο είναι μέλος και δεν παραδίδει σ' αυτόν την παραγωγή του για εμπορία ή και μεταποίηση, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης. Τη διαγραφή στη Γενική Συνέλευση εισηγείται το Διοικητικό Συμβούλιο, που υποχρεούται, όπως και η Γενική Συνέλευση, να ακούσει προηγουμένως το υπό διαγραφή μέλος.

3. Μέσα σε δέκα ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης το μέλος, που διεγράφει, δικαιούται να προσφύγει στο Ειρηνοδικείο. Η απόφαση που θα εκδοθεί υπόκειται σε έφεση.

4. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους, που διαγράφεται, επέρχεται δέκα (10) ημέρες μετά την κοινοποίηση της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης ή από την τελεσιδικία της δικαστικής απόφασης.

Άρθρο 12

1. Σε περίπτωση θανάτου μέλους του Συνεταιρισμού, η ονομαστική αξία της συνεταιρικής μερίδας του, μειωμένη ανάλογα όταν υπάρχει ζημιά, αποδίδεται στους κληρονόμους του στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου στη διάρκεια της οποίας επήλθε ο θάνατος του μέλους. Στο μεταξύ χρονικό διάστημα οι κληρονόμοι του μέλους έχουν τα δικαιώματα των παραγράφων 6-9 και 11 του άρθρου 8 και τις υποχρεώσεις των εδαφίων στ-θ της παραγράφου 2 του άρθρου 9 και υπόκεινται στην κύρωση του εδαφίου α της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του Καταστατικού.

2. Ο κληρονόμος ή όταν υπάρχουν περισσότεροι κληρονόμοι, αυτός που υποδείχθηκε με έγγραφη συμφωνία όλων, εφ' όσον έχει τις προϋποθέσεις του νόμου και του Καταστατικού να γίνει μέλος υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μέλους που πέθανε. Η δήλωση - αίτηση του κληρονόμου για τη συνέχιση στο πρόσωπό του της συνεταιρικής ιδιότητας του μέλους, που πέθανε υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού μέσα σε προθεσμία (1).....6..... μηνών από την ημερομηνία του θανάτου του μέλους.

Άρθρο 13

Δικαιώματα εξερχομένων μελών

1. Ο συνεταίρος, που με οποιοδήποτε τρόπο εξέρχεται από το Συνεταιρισμό, δεν μπορεί να ζητήσει την εκκαθάρισή του, ούτε έχει καμιά απαίτηση ή αξίωση πάνω στην περιουσία του. Δικαιούται μόνο στην επιστροφή της συνεταιρικής του μερίδας, που καταβλήθηκε απ'

αυτόν καθώς και το μέρος από το καθαρό πλεόνασμα της ετήσιας διαχείρισης, που δικαιούται στο τέλος της χρήσης που εξήλθε, αφού αφαιρεθούν και στις δύο περιπτώσεις, οι ζημιές των προηγούμενων χρήσεων και οι κρατήσεις για τα αποθεματικά κεφάλαια, που προβλέπονται από το νόμο και το Καταστατικό.

2. Η απόδοση της συνεταιρικής μερίδας και του δικαιώματος από το πλεόνασμα της χρήσης γίνεται μέσα σ' ένα χρόνο από την ημερομηνία, που το μέλος σύμφωνα με το νόμο, έχασε τη συνεταιρική του ιδιότητα όχι όμως νωρίτερα από έξι μήνες απ' αυτή.

Η γενική Συνέλευση μπορεί να αποφασίσει, με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, ότι μέλος, που διαγράφεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 9 παρ. 1 και 14 παρ. 2 εδ. β' γ' και δ' του Ν. 1541/85, δε δικαιούται να αναλάβει την αξία της συνεταιρικής του μερίδας.

3. Αν κατά την έξοδο συνεταιρίων, η εταιρική περιουσία, με συνυπολογισμό των αποθεματικών και των εταιρικών μερίδων, δεν επαρκεί για την κάλυψη των χρεών του Συνεταιρισμού, που τυχόν υπάρχουν, ο εξερχόμενος είναι υποχρεωμένος να καταβάλει στο Συνεταιρισμό, για την κάλυψη του ελλείματος, την αναλογία του, που υπολογίζεται ανάλογα με τις συνεταιρικές μερίδες όλων των συνεταιρίων μέχρι το τέλος του έτους της εξόδου.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο πάντοτε παίρνει τα κατάλληλα μέτρα, για την εξασφάλιση των απαιτήσεων του Συνεταιρισμού έναντι των συνεταιρίων, που αποχωρούν ή διαγράφονται, καθώς και για την εκπλήρωση άλλων υποχρεώσεών τους απέναντι στο Συνεταιρισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ - ΕΥΘΥΝΗ

Άρθρο 14

Συνεταιρική μερίδα

1. Κάθε μέλος συμμετέχει στο Συνεταιρισμό υποχρεωτικά με μία μόνο συνεταιρική μερίδα.

2. Η συνεταιρική μερίδα ορίζεται σε (1) ~~100000~~ δραχμές για τα υφιστάμενα μέλη και για τα νεοεγγραφόμενα. Η συνεταιρική μερίδα καταβάλλεται σε πέντε (5) ισόποσες ετήσιες δόσεις.

3. Η συνεταιρική μερίδα είναι ονομαστική, αμεταβίβαστη, αδιαίρετη και ίση για όλους τους συνεταιρίους.

4. Σε περίπτωση διάλυσης του Συνεταιρισμού τα μέλη του θεωρούνται πιστωτές για το ποσό της συνεταιρικής μερίδας, που έχουν καταβάλει. Αυτή αποδίδεται μετά την εξόφληση όλων των άλλων υποχρεώσεων του Συνεταιρισμού.

5. Απαγορεύεται στο Συνεταιρισμό:

α) Ν' αγοράζει ή να δέχεται σαν ενέχυρο τη μερίδα των μελών του.

β) Να επιστρέφει τη συνεταιρική μερίδα στα μέλη του, αν αυτά δεν έχουν αποχωρήσει.

γ) Να κάνει δωρεά προς τα μέλη του τις οφειλόμενες απ' αυτά δόσεις της μερίδας τους.

6. Απαγορεύεται η εκχώρηση ή μεταβίβαση της συνεταιρικής μερίδας σε συνεταιρίους ή τρίτους.

Άρθρο 15

Ευθύνη του συνetaίρου για υποχρεώσεις του Συνεταιρισμού

1. Τα μέλη του Συνεταιρισμού ευθύνονται για τις υποχρεώσεις του Συνεταιρισμού προς τρίτους περιορισμένα μέχρι του τριπλάσιου της αξίας της συνεταιρικής μερίδας και για ίσο μέρος της οφειλής καθένα από αυτά.

2. Η Γ.Σ. των μελών του Συνεταιρισμού μπορεί με απόφαση, που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία να ορίσει όριο ευθύνης των συνεταιρίων έναντι των τρίτων ποσό ίσο προς το (1) ~~δωδεκά~~ τριπλάσιο της αξίας της συνεταιριστικής μερίδας.

3. Κάθε νέο μέλος ευθύνεται, όπως ορίζουν οι προηγούμενες παράγραφοι και για τις υποχρεώσεις του Συνεταιρισμού, που αναλήφθηκαν πριν από την είσοδό του σ' αυτόν.

4. Η προσωπική ευθύνη των συνεταιρίων απέναντι στους δανειστές του Συνεταιρισμού είναι επιβοηθητική και γεννάται μόνο εφόσον οι δανειστές δεν ικανοποιηθούν από τα περιουσιακά στοιχεία του Συνεταιρισμού τους ή εγγυητών.

5. Οι συνεταίροι ευθύνονται με τον ίδιο παραπάνω τρόπο και μετά την έξοδό τους από το Συνεταιρισμό για χρέη, που δημιουργήθηκαν όταν ήταν μέλη. Η ευθύνη ισχύει μέχρι ένα έτος από την έξοδό τους.

6. Η ευθύνη των συνεταίρων παύει οπωσδήποτε όταν περάσει ένας χρόνος από τότε, που περατώθηκε η διαδικασία της εκκαθάρισης του Συνεταιρισμού, εκτός αν ασκήθηκε εναντίον τους αγωγή μέσα στο ετος.

7. Δεν απαγγέλεται προσωπική κράτηση κατά των συνεταίρων για χρέη του Συνεταιρισμού προς τρίτους και προς το Δημόσιο.

Άρθρο 16

Υποχρεώσεις των συνεταίρων προς τρίτους

1. Οι δανειστές μέλους του Συν/σμού δεν έχουν κανένα δικαίωμα στις συνεταιρικές μερίδες ή στα πλεονάσματα της διαχειριστικής χρήσης, ή στη συνεταιρική περιουσία ή στα κινητά και ακίνητα, που ο συνεταίρος έχει παραχωρήσει τη χρήση τους στο Συνεταιρισμό, πριν όμως γεννηθεί το δικαίωμα του δανειστή.

2. Δεν υπόκειται σε κατάσχεση η λήψη ασφαλιστικών μέτρων για χρέη των συνεταίρων προς τρίτους: α) Το αντάλλαγμα για χρήση των περιουσιακών στοιχείων, που έχουν παραχωρηθεί στο Συνεταιρισμό β) τα προϊόντα της παραγωγής των μελών από την παράδοσή τους στο Συνεταιρισμό για πώληση ή κατά οποιοδήποτε τρόπο διάθεσή στην αγορά, αουτούσια ή μετά από μεταποίηση ή επεξεργασία και γ) το τίμημα των παραπάνω προϊόντων.

4. Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση εις χείρας του Συν/σμού, ως τρίτου: α) χρημάτων, που έχουν ληφθεί από οποιαδήποτε τράπεζα ως δάνειο για λογαριασμό μέλους του ή προορίζονται για δάνειο προς αυτό, έστω και αν τα χρήματα αυτά τηρούνται στους λογαριασμούς του Συν/σμού επ' ονόματι του μέλους και β) απαιτήσεων για παροχές σε είδος του Συνεταιρισμού προς τα μέλη του.

Άρθρο 17

Κοινή χρήση περιουσιακών στοιχείων των μελών.

1. Ο συνεταίρος με συμφωνία, που καταρτίζεται μεταξύ αυτού και του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού με ιδιωτικό έγγραφο μπορεί να παραχωρήσει στο Συνεταιρισμό, για ορισμένο χρονικό διάστημα, τη χρήση της καλλιεργήσιμης έκτασης ή τμήματα αυτής καθώς και των κινητών μέσων αγροτικής παραγωγής, των οποίων είναι ιδιοκτήτης, νομέας ή κάτοχος. Η παραχώρηση της χρήσης αγροτικού ακινήτου δεν μπορεί να συμφωνηθεί για χρόνο μικρότερο από τέσσερα χρόνια. Η συμφωνία για την παραχώρηση της χρήσης αγροτικού ακινήτου για χρόνο μεγαλύτερο από εννέα (9) χρόνια καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Ο συνεταίρος διατηρεί την κυριότητα στα κινητά και ακίνητα, των οποίων τη χρήση παραχώρησε στο Συνεταιρισμό.

Για την παραχώρηση της χρήσης περιουσιακών στοιχείων από συνεταίρο, που είναι νομέας ή κάτοχος απαιτείται η έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη.

2. Το ετήσιο ενοίκιο για την παραχώρηση της χρήσης κινητών και ακινήτων των συνεταίρων στο Συνεταιρισμό καθώς και τα ειδικότερα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών καθορίζονται με τη συμφωνία παραχώρησης.

3. Συνεταίρος, που παραχώρησε στο Συνεταιρισμό τη χρήση περιουσιακών στοιχείων κατά την πρώτη παράγραφο, αν αποχωρήσει από το Συνεταιρισμό πριν από τη λήξη του χρόνου της συμφωνίας, δικαιούται να αναλάβει τη χρήση τους, εκτός αν η ανάληψη βλάπτει προφανώς τα συμφέροντα του Συνεταιρισμού και αντίκειται στην καλή πίστη. Η ανάληψη γίνεται, ύστερα από δήλωση του συνεταίρου, στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού. Η δήλωση πρέπει να υποβληθεί σε (1)...~~2~~... μήνες πριν την έναρξη της καλλιεργητικής περιόδου, στην οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο, που παραχωρήθηκε στο Συνεταιρισμό. Εκπρόθεσμη δήλωση ισχύει για την επόμενη καλλιεργητική περίοδο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού υποχρεούται να απαντήσει στο συνεταίρο, που ζήτησε την ανάληψη της χρήσης των περιουσιακών του στοιχείων μέσα σε προθεσμία...~~15~~... (2) ημερών από την υποβολή της δήλωσης. Άρνηση του Διοικητικού Συμβουλίου να αποδώσει στο συνεταίρο τη χρήση των περιουσιακών του στοιχείων, γιατί η απόδοση

βλάπτει προφανώς τα συμφέροντα του Συνεταιρισμού, πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη.

Συνεταίρος, στον οποίο δεν αποδίδεται η χρήση των παραχωρηθέντων περιουσιακών στοιχείων, δικαιούται να ζητήσει από το Ειρηνοδικείο την επίλυση της διαφοράς κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Κατά της απόφασης του Ειρηνοδικείου επιτρέπεται η άσκηση έφεσης.

Αν πριν από την έξοδο του συνεταίρου το κινητό καταστραφεί εκ τύχης, ο συνεταίρος λαμβάνει το ετήσιο ενοίκιο του χρονικού διαστήματος έως τη λήξη του χρόνου της παραχώρησης.

Λαμβάνει επίσης κατά την έξοδό του από το Συνεταιρισμό αποζημίωση ανάλογη με την αξία, που θα είχε το κινητό αν δεν είχε μεσολαθήσει η καταστροφή, εφόσον για τον ίδιο λόγο δεν είναι ο συνεταίρος δικαιούχος ασφαλιστικής αποζημίωσης.

4. Οποιαδήποτε διαφορά ως προς τη χρήση περιουσιακών στοιχείων μεταξύ συνεταίρων και Συνεταιρισμού επιλύεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του συνεταρισμού. Ο συνεταίρος δικαιούται να προσφύγει στην πρώτη μετά την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου τακτική ή έκτακτη Γενική Συνέλευση των μελών, για την επίλυση της διαφοράς, μη αποκλεισμένου του δικαιώματός του να επιδιώξει τη λύση των παραπάνω διαφορών δικαστικώς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 18

1. Όργανα του Συνεταιρισμού είναι:

- α) Η Γενική Συνέλευση
- β) Το Διοικητικό Συμβούλιο
- γ) Το Εποπτικό Συμβούλιο

2. Στο Συνεταιρισμό συγκροτούνται και λειτουργούν κατά την έννοια των άρθρων ~~27~~ 40 και 41 του Ν. 1541/1985 ~~Τοπικές Συνελεύσεις (άρθρο 27)~~, Κλαδικές Οργανώσεις Παραγωγής Αγροτικού Συνεταιρισμού (Κ.Ο.Π.Α.Σ.) (άρθρο 40) και Ομάδες Κοινής Εκμετάλλευσης (Ο.Κ.Ε.) (άρθρο 41) (1)

1. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Άρθρο 19

Συγκρότηση - Ψήφοι

1. Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο Όργανο του Συνεταιρισμού και απαρτίζεται από όλα τα μέλη του, που έχουν εγγραφεί στο Μητρώο του και διατηρούν την ιδιότητα του μέλους.

2. Τα μέλη μετέχουν στη Γενική Συνέλευση και ενασκούν τα δικαιώματα, που έχουν ως συνεταίροι για τις υποθέσεις του Συνεταιρισμού αυτοπρόσωπα.

3. Στη Γενική Συνέλευση κάθε μέλος έχει μία ψήφο.

4. Μέλη του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου δεν έχουν δικαίωμα ψήφου σε ζητήματα απαλλαγής τους από ευθύνες προς το Συνεταιρισμό.

Άρθρο 20

Αρμοδιότητες

1. Η Γενική Συνέλευση αποτελεί το ανώτατο Όργανο εποπτείας και λήψης αποφάσεων πάνω στις υποθέσεις του Συνεταιρισμού. Αποφασίζει για κάθε θέμα, που αφορά το Συνεταιρισμό για το οποίο προβλέπει την αρμοδιότητά της ειδική διάταξη του Νόμου ή του Καταστατικού ή για το οποίο δεν προβλέπεται άλλο αρμόδιο Όργανο.

2. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης ανήκουν:

- α) Η τροποποίηση του Καταστατικού.
- β) Η συγχώνευση, η παράταση της διάρκειας και η διάλυση του Συνεταιρισμού.
- γ) Η ψήφιση και η τροποποίηση του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας του Συνεταιρισμού.
- δ) Η συμμετοχή του Συνεταιρισμού σε κοινές επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 3

παρ. 4 του Ν. 1541/1985, σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις ανωτέρου βαθμού ή σε Συνεταιριστικές Εταιρείες του άρθρου 59 του παραπάνω νόμου και η αποχώρησή του απ' αυτές.

- ε) Η εκλογή, ανάκληση, αντικατάσταση και απαλλαγή από κάθε ευθύνη των μελών του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου, καθώς και των αντιπροσώπων σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις ανωτέρου βαθμού.
- στ) Η έγκριση για την αγορά, την ανέγερση, υποθήκευση, ανταλλαγή ή την πώληση ακινήτων του Συνεταιρισμού, ή ίδρυση, επέκταση, ο εκσυγχρονισμός ή η μίσθωση βιοτεχνίας ή βιομηχανίας, καθώς και η έγκριση για την σύναψη δανείου για τους σκοπούς αυτούς.
- ζ) Ο καθορισμός του ανωτάτου ποσού και των όρων για τα δάνεια, που μπορεί να συνάψει ο Συνεταιρισμός ή να χορηγήσει στα μέλη του.
- η) Η έγκριση του Ισολογισμού και του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης, η έγκριση του πεπραγμένων των διαφόρων Οργάνων του Συνεταιρισμού και η απαλλαγή αυτών απ' τις ευθύνες, καθώς και ο καθορισμός του τρόπου διάθεσης των πλεονασμάτων της χρήσης, ή της επιβάρυνσης των μελών για τυχόν ζημιές.
- θ) Η επιβολή ειδικής εισφοράς στα μέλη του Συνεταιρισμού, για την εκπλήρωση των παρακάτω σκοπών:

- αα)..... Αντιμετώπιση έκτακτης ζημίας
- αβ)..... Αποτροπή πτώχευσης
- αγ)..... ~~Απόφαση για την έκδοση δανείου~~ **Απόφαση για την έκδοση δανείου**
- αδ)..... (1)

- 1) Η έγκριση του προγράμματος ανάπτυξης του Συνεταιρισμού για τα επόμενα έτη και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός. (2)
- ια) Η απόφαση για κάθε άλλο θέμα, που ειδικές διατάξεις του νόμου ή του παρόντος Καταστατικού ορίζουν αρμόδια τη Γενική Συνέλευση.

3. Η Γενική Συνέλευση μπορεί με απόφασή της να μεταβιβάζει στο Διοικητικό Συμβούλιο την άσκηση των αρμοδιοτήτων της για την αγορά ή την πώληση ακινήτου και τη σύναψη δανείου για το σκοπό αυτό, όπως και να εξουσιοδοτεί το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού, που εγκρίθηκε να μεταφέρει κονδύλια από ένα λογαριασμό σε άλλο.

Άρθρο 21
Σύγκληση

1. Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτική συνεδρίαση μια φορά κάθε χρόνο.

Η Συνέλευση πραγματοποιείται πάντοτε στην έδρα του Συνεταιρισμού μέσα στο πρώτο τετράμηνο του έτους.

Η πρόσκληση περιέχει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τον τόπο και την ημέρα πραγματοποίησης και την ώρα έναρξης της συνεδρίασης και γνωστοποιείται στα μέλη του Συνεταιρισμού με την αποστολή της τουλάχιστον 10 πλήρεις ημέρες πριν την έναρξη της συνεδρίασης. (1)

Η τοιχοκόλληση της πρόσκλησης, στο γραφείο του Συνεταιρισμού, ή της Κοινότητας αντικαθιστά την παραπάνω γνωστοποίηση της πρόσκλησης στα μέλη. ~~Για την τοιχοκόλληση συντάσσεται πρακτικό, που υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού.~~ Η ημέρα της αποστολής ή τοιχοκόλλησης της πρόσκλησης και της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης δεν προσμετρούνται στην παραπάνω προθεσμία των 10 ημερών.

2. Το Διοικητικό ή το Εποπτικό Συμβούλιο μπορούν να συγκαλέσουν έκτακτη Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού, όταν συντρέχει θέμα ειδικά προβλεπόμενο απ' το νόμο ή το Καταστατικό ή όταν η έκτακτη σύγκληση επιβάλλεται από το συμφέρον του Συνεταιρισμού κατά την κρίση κάθε Συμβουλίου.

3. Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται επίσης σε έκτακτη συνεδρίαση μετά από αίτηση του 1/5 τουλάχιστον του όλου αριθμού των μελών του Συνεταιρισμού. Η αίτηση υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο και σ' αυτήν αναφέρονται οι λόγοι της έκτακτης σύγκλησης και τα προς συζήτηση θέματα. Αν το Διοικητικό Συμβούλιο αρνηθεί ή αδρανήσει να συγκαλέσει έκτακτη Γενική Συνέλευση μέσα σε δέκα πέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, τα παραπάνω μέλη συγκαλούν απ' ευθείας μόνα τους τη Γενική Συνέλευση.

4. Ο ίδιος αριθμός συνεταίρων, που ορίζει η προηγούμενη παράγραφος, μπορεί να ζητήσει την εγγραφή θεμάτων στην ημερήσια διάταξη σε οποιαδήποτε άλλη Γενική Συνέλευση. Η σχετική αίτηση υποβάλλεται επτά (7) ημέρες πριν από την έναρξη της συνεδρίασης, οπότε το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο, μέσα σε δύο ημέρες από την υποβολή της να ενημερώσει τους συνεταίρους για τη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη με τα θέματα, που έχουν προταθεί με τον ίδιο τρόπο, που τους ενημέρωσε για την σύγκληση. (2)

5. Οι προσκλήσεις της Γενικής Συνέλευσης υπογράφονται: α) Από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, όταν συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο. β) Από τον πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου ή τον αναπληρωτή του, όταν συγκαλείται με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου και γ) από όλους τους συνεταίρους, που υπογράφαν την αίτηση έκτακτης σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης στην περίπτωση της παραγράφου 3.

Άρθρο 22

Απαρτία

1. Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία, εφ' όσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα τα μισά τουλάχιστον τακτικά μέλη, που είναι γραμμένα στο Μητρώο του Συνεταιρισμού. Η ύπαρξη της απαρτίας βεβαιώνεται με την ανάγνωση του καταλόγου των τακτικών μελών του Συνεταιρισμού. Αν δεν επιτευχθεί απαρτία κατά την έναρξη της συνεδρίασης, επαναλαμβάνεται η ανάγνωση του καταλόγου ύστερα από μία ώρα και εφόσον διαπιστωθεί απαρτία, η συνέλευση εισέρχεται στην ημερήσια διάταξη και έγκυρα παίρνει αποφάσεις πάνω στα θέματά της με την πλειοψηφία των παρόντων στην ψηφοφορία μελών, που προβλέπεται για κάθε περίπτωση στο άρθρο 24.

2. Αν στην πρώτη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης δεν υπάρξει απαρτία τότε η Γενική Συνέλευση συνέρχεται χωρίς νέα πρόσκληση, στον ίδιο τόπο, την ίδια ημέρα και ώρα της επόμενης εβδομάδας και με τα ίδια θέματα της ημερήσιας διάταξης. Τη φορά αυτή, για να υπάρξει απαρτία, αρκεί η παρουσία τουλάχιστον του ενός τέταρτου (1/4) του συνόλου των τακτικών μελών.

3. Αν δεν επιτευχθεί απαρτία και κατά τη δεύτερη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης συγκαλείται νέα Συνέλευση απ' την αρχή με τη διαδικασία του άρθρου 21 του παρόντος Καταστατικού.

4. Όπου για τη λήψη απόφασης απαιτείται η αυξημένη πλειοψηφία του άρθρου 24 παρ. 2 του παρόντος καταστατικού, επαναληπτική Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία, αν είναι παρόντα τα μισά (1/2) τουλάχιστον μέλη του Συνεταιρισμού.

Άρθρο 23

Συνεδρίαση - Συζήτηση - Ψηφοφορία

1. Στην έναρξη της συνεδρίασης η Συνέλευση εκλέγει από τα μέλη της Πρόεδρο και Γραμματέα, ως και Εφορευτική Επιτροπή, που αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη.

Μέχρι την εκλογή του, καθήκοντα Προέδρου της Συνέλευσης ασκεί ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή αν αυτός απουσιάζει ο Αντιπρόεδρος ή το μεγαλύτερης ηλικίας μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, που παρίσταται, ή αν δεν παρίσταται κανένα, ένας από τους παλιότερους συνεταίρους, που υποδεικνύεται απ' την πλειοψηφία των παρόντων.

2. Για τη συζήτηση και τις αποφάσεις, που παίρνονται κρατούνται πρακτικά απ' το Γραμματέα, που υπογράφονται απ' τον Πρόεδρο, το Γραμματέα και τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής.

3. Η Συνέλευση μπορεί να συζητήσει και να πάρει αποφάσεις μόνο πάνω στα θέματα, που αναγράφονται στην ημερήσια διάταξη και περιέχονται στην πρόσκληση. Ειδικά τα θέ-

ματα αναβολής ή διακοπής της Συνέλευσης, σύγκλησης νέας, εγγραφής νέων μελών, εκλογής προεδρείου, μεταβολής της σειράς των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης δεν είναι αναγκαίο να αναγράφονται στην ημερήσια διάταξη.

4. Οι ψηφοφορίες στις Γενικές Συνελεύσεις διακρίνονται σε φανερές και μυστικές. Οι φανερές μπορεί να γίνουν με όρθωση των μελών ή με ανύψωση των χεριών ή με ονομαστική κλίση, ποτέ όμως με βοή. Οι μυστικές ψηφοφορίες γίνονται πάντοτε με ψηφοδέλτια υπό την εποπτεία και τον έλεγχο της Εφορευτικής Επιτροπής. Τα ψηφοδέλτια θεωρούνται έγκυρα εφόσον είναι ομοιόμορφα και σφραγισμένα με την σφραγίδα του Συνεταιρισμού, δεν περιλαμβάνουν σημεία ή φράσεις άσχετες με το θέμα, που παραβιάζουν, κατά την κρίση της Εφορευτικής Επιτροπής, τη μυστικότητα της ψηφοφορίας.

5. Ψηφοφορία, που αφορά σε εκλογή συλλογικών Οργάνων, του Συνεταιρισμού ή αντιπροσώπων του Συνεταιρισμού σε ανώτερου βαθμού Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις, στις οποίες συμμετέχει ή σε θέματα εμπιστοσύνης προς τη Διοίκηση ή απαλλαγή από ευθύνη των Οργάνων του, σε έγκριση ισολογισμού και απολογισμού, καθώς και σε προσωπικά θέματα, είναι μυστική και γίνεται πάντοτε με ψηφοδέλτια.

Η ψηφοφορία πάνω στα άλλα θέματα είναι φανερή.

6. Η Εφορευτική Επιτροπή φροντίζει κατά τις ψηφοφορίες να απομακρύνονται από την αίθουσα της ψηφοφορίας πρόσωπα, που δεν έχουν δικαίωμα ψήφου.

Άρθρο 24

Απόφαση

1. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης πάνω στα θέματα της ημερήσιας διάταξης παίρνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων κατά την ψηφοφορία συνεταίρων. Σε περίπτωση ισοψηφίας η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται και εάν υπάρχει και νέα ισοψηφία η πρόταση απορρίπτεται.

2. Για τη λήψη απόφασης σχετικά με την παράταση της διάρκειας του Συνεταιρισμού, τη διάλυσή του, τη μεταβολή των σκοπών του, τη συγχώνευση του Συνεταιρισμού, τη συμμετοχή του σε κοινές επιχειρήσεις ή σε Συνεταιριστικές Εταιρείες, σύμφωνα με τα άρθρα 3 παρ. 4 και 59 αντίστοιχα του Ν.1541/1985, την ανάκληση του Διοικητικού Συμβουλίου, του Εποπτικού Συμβουλίου ή μελών αυτών, την ανάκληση αντιπροσώπων σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις ανωτέρου βαθμού, την τροποποίηση του Καταστατικού του, την επιβάρυνση των μελών για κάλυψη τυχόν ζημιών, την επιβολή ειδικής εισφοράς στα μέλη και για κάθε άλλο θέμα, όπου το παρόν Καταστατικό ή ο νόμος 1541/1985 απαιτεί αυξημένη πλειοψηφία, απαιτείται παρουσία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών και πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των παρόντων.

3. Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λήφθηκε κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου ή του Καταστατικού υπόκειται σε ακύρωση. Για την κήρυξη της ακυρότητας εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 26 του Ν. 1541/85.

II ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο 25

Συγκρότηση - Λειτουργία

1. Η διοίκηση του Συνεταιρισμού ασκείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από (1) ~~5~~...μέλη. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού μεταξύ των μελών του, εκτός αν υπάρχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2 για την συμμετοχή εκπροσώπου του Προσωπικού στο διοικητικό συμβούλιο του Συνεταιρισμού. Στην περίπτωση αυτή η Γενική Συνέλευση εκλέγει (2) ~~4~~...μέλη. Η διάρκεια της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τρία (3) χρόνια.

2. Στο Διοικητικό Συμβούλιο συμμετέχει και εκπρόσωπος του προσωπικού του Συνεταιρισμού, αν τρεις (3) μήνες πριν τις εκλογές, ο αριθμός των μελών του Προσωπικού είναι μεγαλύτερος από είκοσι (20). Για τον υπολογισμό του αριθμού των μελών του προσωπικού δεν λαμβάνονται υπόψη οι εποχιακοί εργάτες ή οι συνδεδεμένοι με σύμβαση έργου με το

Συνεταιρισμό. Ο εκπρόσωπος του Προσωπικού έχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, δε δικαιούται όμως να εκλέγεται για τα αξιώματα της παραγρ. 5 αυτού του άρθρου. Ο εκπρόσωπος του Προσωπικού στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού εκλέγεται από το σύνολο των μελών του Προσωπικού. Μέχρι την εκλογή του εκπροσώπου του Προσωπικού μετέχει ο Πρόεδρος του Συλλόγου του Προσωπικού. Αν δεν υπάρχει Σύλλογος, τότε τα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού ορίζουν τον εκπρόσωπο του Προσωπικού.

3. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να έχουν πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία.

4. Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου διεξάγονται και οι σύμβουλοι εκλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του παρόντος Καταστατικού.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο, αμέσως μετά την εκλογή του, συνέρχεται και συγκροτείται σε σώμα, εκλέγοντας στην πρώτη, μετά την εκλογή του, συνεδρίαση από τα μέλη του, κατ' απόλυτη πλειοψηφία, τον Πρόεδρο, ένα Αντιπρόεδρο, ένα Γραμματέα και τον Ταμία. Κατά τη διάρκεια της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου η από τα μέλη του απόφαση ανάκλησης και ανακατανομής αξιωμάτων μεταξύ των ιδίων προσώπων είναι δυνατή μόνο με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του. Το Διοικητικό Συμβούλιο αναλαμβάνει τα καθήκοντά του αμέσως μετά την εκλογή του.

6. Σύμβουλοι, που για διαρκές κώλυμά τους απέχουν από τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των πέντε (5) μηνών (3), που αδικαιολόγητα δεν προσήλθαν σε πέντε συνεχείς τακτικές συνεδριάσεις του Δ.Σ., θεωρούνται ότι παραιτήθηκαν από την ιδιότητα του Συμβούλου.

7. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά μία φορά το μήνα ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να ορίσει τακτές ημέρες συνεδρίασης. Τότε δεν χρειάζεται προηγούμενη πρόσκληση των μελών του. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συνέλθει και έκτακτα αν προσκληθεί από τον Πρόεδρο. Συγκαλείται επίσης υποχρεωτικά από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο όταν το ζητήσουν δύο (2) τουλάχιστον απ' τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το Εποπτικό Συμβούλιο με έγγραφη αίτηση, η οποία περιέχει το σκοπό και τους λόγους σύγκλησης.

~~8. Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορούν να παραβρίσκονται άλλα μέλη του Συνεταιρισμού, εκτός απ' τις παρακάτω περιπτώσεις:~~

- ~~α)~~
- ~~β)~~
- ~~γ)~~
- ~~δ)~~

8 Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα απ' τα απόντα.

9 Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου παίρνονται με την απόλυτη πλειοψηφία όλων των μελών. Απόλυτη πλειοψηφία υπάρχει όταν ο αριθμός των θετικών ψήφων είναι μεγαλύτερος του μισού των ψήφων του όλου αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 26

Αρμοδιότητες

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκπροσωπεί το Συνεταιρισμό δικαστικά και εξώδικα και αποφασίζει πάνω σε όλα τα θέματα, που αφορούν τη διοίκηση, τη διαχείριση και γενικά τη λειτουργία του Συνεταιρισμού για επίτευξη του σκοπού του, μέσα στα πλαίσια του νόμου, του παρόντος Καταστατικού, του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας του Συνεταιρισμού και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης, καθώς και των αποφάσεων των Τοπικών Συνελεύσεων, των Κ.Ο.Π.Α.Σ. και των Ο.Κ.Ε.

2. Ενδεικτικά το Διοικητικό Συμβούλιο:

- α) Θέτει σε εφαρμογή τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και φροντίζει για την εκτέλεση των αποφάσεων των Τοπικών Συνελεύσεων των Κ.Ο.Π.Α.Σ. και των Ο.Κ.Ε. και εποπτεύει την εφαρμογή τους από τα λοιπά Όργανα και τις Υπηρεσίες του Συνεταιρισμού.
- β) Συγκαλεί τις τακτικές και τις έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις και καθορίζει τα θέματα, που θα συζητηθούν σ' αυτές.
- γ) Με επιφύλαξη της διάταξης του εδαφ. ε της παραγρ. 2 του άρθρου 20 του παρόντος Καταστατικού, ορίζει τους αντιπροσώπους του Συνεταιρισμού σε όλες τις περιπτώσεις, που προβλέπεται ή επιβάλλεται η αντιπροσώπηση ή συμμετοχή αυτού.
- δ) Καταρτίζει τον ισολογισμό και τον απολογισμό του Συνεταιρισμού και συντάσσει πρόγραμμα εργασιών του επόμενου έτους.
- ε) Αποφασίζει για την εγγραφή νέων μελών και τη διαγραφή μελών σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.
- στ) Αποφασίζει συνομολόγηση συμβάσεων, οι οποίες συνεπάγονται διαρκείς ή μακροχρόνιες υποχρεώσεις για τον Συνεταιρισμό.
- ζ) Αποφασίζει για την αποδοχή καταθέσεων των μελών και την παροχή δανείων σ' αυτά, μέσα στα όρια του Καταστατικού και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.
- η) Αποφασίζει για τα τρέχοντα έξοδα της διοίκησης και λειτουργίας του Συνεταιρισμού και ορίζει το ανώτατο χρηματικό ποσό, που ο ταμίας μπορεί να κρατάει στο ταμείο του για τα έξοδα αυτά.
- θ) Αποφασίζει για την αγορά μηχανημάτων, εργαλείων, σκευών και λοιπών κινητών περιουσιακών στοιχείων και παντός αγαθού αναλώσιμου ή όχι, για τις ανάγκες του Συνεταιρισμού και των μελών του.
- ι) Επεξεργάζεται και υποβάλλει για έγκριση στη Γενική Συνέλευση τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του Συνεταιρισμού, ως και τον Οργανισμό του Προσωπικού.
- ια) Διορίζει και απολύει το υπαλληλικό, υπηρετικό, εργατικό και εργατοτεχνικό Προσωπικό του Συνεταιρισμού.
- ιβ) Ασκει την πειθαρχική εξουσία στο Προσωπικό του Συνεταιρισμού, τακτικό ή όχι κατά τους όρους του Κανονισμού του Προσωπικού.
- ιγ) Υπογράφει όλα τα έγγραφα του Συνεταιρισμού, που απευθύνονται στις Δημόσιες Αρχές ή σε τρίτους και δέχεται όλα τα έγγραφα, που απευθύνονται ή κοινοποιούνται στο Συνεταιρισμό.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να μεταβιάζει με ειδική απόφασή του την άσκηση ορισμένων αρμοδιοτήτων του ή να αναθέτει τη διεξαγωγή ορισμένων εργασιών και την υπογραφή των σχετικών πράξεων και εγγράφων σε ένα από τα μέλη του ή σε υπάλληλο του Συνεταιρισμού ή σε οποιοδήποτε τρίτο.

Άρθρο 27

Αρμοδιότητες Προέδρου

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- α) Φροντίζει για την καλή λειτουργία των Υπηρεσιών του Συνεταιρισμού.
- β) Προωθεί ή πραγματοποιεί τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και φροντίζει για την εκτέλεση των εργασιών του Συνεταιρισμού, σύμφωνα με το Καταστατικό, και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και ευθύνεται για την ακριβή τήρησή τους.
- γ) Φροντίζει για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.
- δ) Επιβλέπει την ταμειακή και λογιστική υπηρεσία.
- ε) Φροντίζει μαζί με τον Ταμία, να συνταχθούν οι μηνιαίες καταστάσεις του Ταμείου, καθώς και ο Ισολογισμός, ο Λογαριασμός Αποτελεσμάτων του έτους και να υποβληθούν στην κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου.
- στ) Συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις και

- φροντίζει για την αποστολή των προσκλήσεων για τις Γενικές Συνελεύσεις.
- ζ) Προεδρεύει στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.
 - η) Εκθέτει την κατάσταση του Συνεταιρισμού και τη δράση του Διοικητικού Συμβουλίου στην τακτική Γενική Συνέλευση.
 - θ) Δίνει προς την Εποπτεύουσα Αρχή και τους Ελεγκτές όλες τις πληροφορίες, που ζητούνται απ' αυτούς.

Άρθρο 28

Ταμίας

1. Ο Ταμίας ενεργεί την ταμειακή εργασία σύμφωνα με το Καταστατικό, τον Κανονισμό Εργασιών, και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Ειδικότερα έχει τα εξής καθήκοντα:

- α) Ενεργεί κάθε είσπραξη και πληρωμή, με βάση την εντολή του Προέδρου ή του εξουσιοδοτημένου απ' αυτόν προσώπου και κάνει τις απαραίτητες εξοφλήσεις κατά τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του Συν/σμού.
- β) Εκτελεί κάθε σχετική προς την Υπηρεσία του απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.
- γ) Φυλάσσει το περιεχόμενο του Ταμείου, τα χρηματοόγραφα και τα αποδεικτικά έγγραφα.
- δ) Συντάσσει τις μηνιαίες καταστάσεις του Ταμείου και καταρτίζει με το Λογιστή ή το Γραμματέα τον ετήσιο Ισολογισμό.
- ε) Δίνει όλες τις αναγκαίες εξηγήσεις στο Διοικητικό και το Εποπτικό Συμβούλιο.
- στ) Καταθέτει σε λογ/σμό καταθέσεων του Συνεταιρισμού κάθε ποσό, που υπερβαίνει τις τρέχουσες ανάγκες του Συνεταιρισμού στο Υποκατάστημα Τράπεζας με την οποία συναλλάσσεται ο Συνεταιρισμός.

2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί τα καθήκοντα του Ταμιά, να ανατεθούν σε υπάλληλο του Συνεταιρισμού. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει, κατά την κρίση του, και για την κατάθεση σχετικής εγγύησης απ' τον υπάλληλο.

Άρθρο 29

Ευθύνη - Αποζημίωση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

1. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνονται σύμμετρα για κάθε ζημιά, που υπαίτια προκάλεσαν στον Συν/σμό κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο, το Εποπτικό Συμβούλιο ή το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον του αριθμού των μελών του Συν/σμού μπορούν να ασκήσουν αγωγή αποζημίωσης εναντίον μέλους ή μελών του Δ.Σ. Η αγωγή θα έχει ως αίτημα την αποκατάσταση της ζημίας.

3. Η ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του Συν/σμού είναι άμισθη και τιμητική. Για την παροχή όμως υπηρεσιών από τα μέλη του Δ.Σ. στο Συν/σμό παρέχεται σ' αυτά αποζημίωση ανάλογη προς το χρόνο της απασχόλησής τους στις εργασίες και υποθέσεις του Συν/σμού. Το ύψος της αποζημίωσης αυτής κατά περίπτωση καθώς και ο τρόπος καταβολής της καθορίζονται στην αρχή της θητείας του Δ.Σ. απ' τη Γενική Συνέλευση και μπορεί να είναι κατά ημέρα, κατά μήνα ή κατ' αποκοπή κάθε χρόνο. Η αποζημίωση αυτή δεν αποτελεί μισθό ούτε δημιουργεί οποιοδήποτε δικαίωμα, που απορρέει από τις διατάξεις της εργατικής ή της ασφαλιστικής νομοθεσίας.

4. Ανεξάρτητα από την παραπάνω αποζημίωση μπορεί ο Συν/σμός, με απόφαση του Δ.Σ., να καταβάλει στον Πρόεδρο ή και σε μέλη του Συμβουλίου έξοδα κίνησης και παράστασης, οριζόμενα απ' αυτό κατ' αποκοπή. Ειδικά για την απασχόληση των μελών του Συμβουλίου ή των αντιπροσώπων του εκτός της έδρας τους, καταβάλλεται σ' αυτά, εκτός από τα οδοιπορικά έξοδά τους, και αποζημίωση για την κάλυψη των πρόσθετων δαπανών, στις οποίες υποβάλλονται για την παραμονή τους εκτός έδρας. Η αποζημίωση αυτή, με διανυκτέρευση ή μη ορίζεται και αναπροσαρμόζεται κάθε φορά, ανάλογα με τις κρατούσες συνθήκες, από τη Γενική Συνέλευση.

III ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο 30

Συγκρότηση

1. Το Εποπτικό Συμβούλιο εκλέγεται ταυτόχρονα με το Διοικητικό Συμβούλιο απ' τη Γενική Συνέλευση μεταξύ των μελών του Συν/σμού.

Ο αριθμός των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου ορίζεται σε (1)....**3**..... ένα από τα οποία εκλέγεται ως πρόεδρος. Η διάρκεια της θητείας του Εποπτικού Συμβουλίου είναι τριετής.

2. Για την εκλογή και τη λειτουργία του Εποπτικού Συμβουλίου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 25 και 29 του παρόντος Καταστατικού.

3. Τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου πρέπει να έχουν πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία.

4. Δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου συνεταιίρος, που κατά την τελευταία διετία ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συν/σμού ή Αγροτικής Συν/κής Οργάνωσης ανωτέρου βαθμού. Ο συνεταιίρος δεν μπορεί να είναι συγχρόνως μέλος του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου του Συν/σμού.

5. Το Εποπτικό Συμβούλιο συνεδριάζει τουλάχιστον μια φορά στους τρεις (3) μήνες στην έδρα του Συν/σμού ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου του. Αν ο Πρόεδρος δεν συγκαλέσει το Εποπτικό Συμβούλιο, δικαιούνται να το συγκαλέσουν δύο μέλη του.

6. Το Εποπτικό Συμβούλιο μπορεί να συνέλθει και έκτακτα κάθε φορά, που κρίνει αυτό αναγκαίο ο Πρόεδρος ή ζητήσουν αυτό από τον Πρόεδρο τα 2/5 τουλάχιστον από τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου (2), ή το Διοικητικό Συμβούλιο ύστερα από έγγραφη αίτηση, στην οποία αναφέρονται και τα προς συζήτηση θέματα.

Την έκτακτη σύγκληση του Εποπτικού Συμβουλίου μπορεί επίσης να ζητήσει το ένα δέκατο (1/10) του αριθμού των μελών του Συν/σμού.

Άρθρο 31

Αρμοδιότητες

1. Το Εποπτικό Συμβούλιο παρακολουθεί και εποπτεύει την κανονική και μέσα στα όρια του νόμου, του Καταστατικού, των Κανονισμών του Συνεταιρισμού και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης εκτέλεση των καθηκόντων του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Εξετάζει τη νομιμότητα των πράξεων του Διοικητικού Συμβουλίου και διενεργεί λογιστικό έλεγχο κάθε χρήσης του Συνεταιρισμού. Για την επιτέλεση του έργου του, το Εποπτικό Συμβούλιο έχει δικαίωμα να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου ή άλλου στοιχείου του Συνεταιρισμού, να ελέγχει το περιεχόμενο του Ταμείου, να παρακολουθεί τις εργασίες του Συνεταιρισμού και τη λειτουργία των Υπηρεσιών του και να ζητεί πληροφορίες για την πορεία των υποθέσεών του.

3. Οι αρμοδιότητες του Εποπτικού Συμβουλίου ασκούνται απ' αυτό συλλογικά. Μεμονωμένο μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου μπορεί να προβεί σε συγκεκριμένη έρευνα ή άλλη ενέργεια απ' τις οριζόμενες στην προηγούμενη παράγραφο μετά από ειδική εξουσιοδότηση του Εποπτικού Συμβουλίου.

4. Το Εποπτικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση σε έκτακτη σύνοδο, αν κρίνεται απ' αυτό ότι η έκτακτη σύγκληση επιβάλλεται από το νόμο ή από το συμφέρον του Συνεταιρισμού, καθορίζοντας και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Επίσης μπορεί να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση σε έκτακτη σύνοδο και για την ανάκληση του Διοικητικού Συμβουλίου ή μελών αυτού ή αντιπροσώπων του σε ανωτέρου βαθμού Συνεταιριστικές Οργανώσεις και για την εκλογή νέων ή για να ανακοινωθεί το περιεχόμενο έκθεσης ελέγχου και για τη λήψη σχετικών αποφάσεων.

5. Το Εποπτικό Συμβούλιο έχει και τις εξής υποχρεώσεις:

α) Να ελέγχει την Απογραφή, τον ετήσιο Ισολογισμό και Λογαριασμό Αποτελεσμά-

των, καθώς και τις προτάσεις για διανομή των πλεονασμάτων κάθε χρόνο και να συντάσσει για κάθε διαχειριστική περίοδο έκθεση, την οποία θέτει υπόψη του Διοικητικού Συμβουλίου και υποβάλλεται στη Γενική Συνέλευση, πριν από την έγκριση των πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου και του Ισολογισμού.

- β) Να μεριμνά για την υποχρεωτική ενημέρωση της Γενικής Συνέλευσης πάνω στο πόρισμα ελέγχου των Ελεγκτών.

Άρθρο 32

Αντιπρόσωποι

1. Ο Συνεταιρισμός εκλέγει για τη Γενική Συνέλευση της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών, στην οποία είναι μέλος έναν αντιπρόσωπο για κάθε πενήντα (50) μέλη, που είναι γραμμένα στο Μητρώο του. Αν, με την αναλογία αυτή, περισσότερο από είκοσι πέντε (25) μέλη δεν αντιπροσωπεύονται στην Ένωση, εκλέγεται ένας ακόμη αντιπρόσωπος. Κάθε μέλος του Συνεταιρισμού, που έχει γραφθεί μέλος και σ' άλλους συνεταιρισμούς μέλη της ίδιας Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών, συμμετέχει σ' ένα μόνο πρωτοβάθμιο Αγροτικό Συνεταιρισμό, για την εκλογή αντιπροσώπων στην Ένωση. Την απόφασή του για συμμετοχή στις αρχαιρεσίες του πρωτοβάθμιου Αγροτικού Συνεταιρισμού της επιλογής του δηλώνει εγγράφως προς όλους τους πρωτοβάθμιους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς, στους οποίους έχει γραφθεί.

2. Η διάρκεια της θητείας των αντιπροσώπων είναι τριετής. Σε κάθε όμως περίπτωση οι αντιπρόσωποι ακολουθούν τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού τους. Αντιπρόσωπος, που έχει εκλεγεί μέλος Διοικητικού ή Εποπτικού Συμβουλίου αγροτικής Συνεταιριστικής Οργάνωσης ανώτερου βαθμού ή Συνεταιριστικού Οργανισμού ή της ΠΑΣΕΓΕΣ, ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι τη λήξη της θητείας του Οργάνου, στο οποίο είναι μέλος.

Άρθρο 33

Εκλογές

1. Τις εκλογές για την ανάδειξη του Διοικητικού Συμβουλίου, του Εποπτικού Συμβουλίου και των αντιπροσώπων του Συνεταιρισμού στην Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών, που συμμετέχει, διενεργεί Εφορευτική Επιτροπή, η οποία εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των μελών ~~με έμμεση ψηφοφορία~~ (3) τουλάχιστον μέλη.

2. Οι εκλογές διεξάγονται με μυστική ψηφοφορία με το σύστημα των συνδυασμών. Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει τους υποψήφιους, για το Διοικητικό Συμβούλιο, το Εποπτικό Συμβούλιο και τους αντιπροσώπους οι οποίοι αναγράφονται στο ψηφοδέλτιο με αλφαθητική σειρά.

Στις εκλογές μπορούν να συμμετέχουν μεμονωμένοι υποψήφιοι και συνδυασμοί, ανεξάρτητα από τον αριθμό των υποψηφίων, που περιλαμβάνουν.

3. Κάθε μέλος του Συνεταιρισμού ψηφίζει όσους υποψηφίους του συνδυασμού της προτίμησής τους επιθυμεί, μέχρι τη συμπλήρωση του αριθμού των μελών του εκλεγόμενου Οργάνου, με σταυρό, που σημειώνεται δίπλα στο όνομα κάθε υποψηφίου.

Ψηφοδέλτια, που δεν έχουν σταυρό προτίμησης ή έχουν σταυρούς περισσότερους απ' τον αριθμό των συμβούλων, που θα εκλεγούν, είναι έγκυρα και υπολογίζονται υπέρ του συνδυασμού, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι σταυροί προτίμησης.

4. Οι έδρες του Διοικητικού Συμβουλίου, του Εποπτικού Συμβουλίου και των αντιπροσώπων κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη. Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων διαιρείται με τον αριθμό των εδρών του κάθε Οργάνου. Το πηλίκο της διαίρεσης, και σε περίπτωση ύπαρξης κλάσματος ο πλησιέστερος προς το κλάσμα ακέραιος αριθμός, αποτελεί το εκλογικό μέτρο.

Αν το κλάσμα ισούται με το μισό της μονάδας, ως εκλογικό μέτρο θεωρείται ο μεγαλύτερος ακέραιος αριθμός. Κάθε συνδυασμός, καταλαμβάνει τόσες έδρες στο Διοικητικό

Συμβούλιο ή στο Εποπτικό Συμβούλιο και παίρνει τόσους αντιπροσώπους όσες φορές χωράει το εκλογικό μέτρο στον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε.

Μεμονωμένος υποψήφιος εκλέγεται μόνο αν λάβει αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων ίσο τουλάχιστον με το εκλογικό μέτρο. Οι έδρες, που μένουν αδιάθετες κατανέμονται από μία στους συνδυασμούς εκείνους, που έχουν καταλάβει τουλάχιστο μία έδρα και συγκεντρώνουν υπόλοιπο ψηφοδελτίων μεγαλύτερο απ' το 1/3 του εκλογικού μέτρου κατά τη σειρά του αριθμού των υπολοίπων. Οι έδρες, που μένουν αδιάθετες και μετά την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών, που έχουν το μεγαλύτερο υπόλοιπο ψηφοδελτίων κατά τη σειρά της επιτυχίας.

Σε περίπτωση ισοδυναμίας γίνεται κλήρωση.

5. Από κάθε συνδυασμό εκλέγονται όσοι συγκεντρώνουν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης. Οι υπόλοιποι υποψήφιοι του συνδυασμού είναι αναπληρωματικοί κατά τη σειρά του αριθμού σταυρών προτίμησης, που πήραν.

6. Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Διοικητικού, του Εποπτικού Συμβουλίου και των αντιπροσώπων γίνονται ταυτόχρονα.

Άρθρο 34

Ειδικές διατάξεις για τα Όργανα Διοίκησης

1. Εισηγητής των θεμάτων στο Διοικητικό Συμβούλιο είναι ο Πρόεδρος του Συνεταιρισμού ή ο νόμιμος αναπληρωτής του ή άλλος σύμβουλος ή υπάλληλος του Συνεταιρισμού, που ορίζεται απ' τον Πρόεδρο.

2. Χρέη υπηρεσιακού γραμματέα σ' όλα τα συλλογικά Όργανα διοίκησης εκτελεί υπάλληλος του Συνεταιρισμού, που ορίζεται απ' το Διοικητικό Συμβούλιο.

3. Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις, που παίρνονται απ' το Διοικητικό Συμβούλιο και το Εποπτικό Συμβούλιο καταχωρούνται σε ειδικά βιβλία πρακτικών συνεδριάσεων, που τηρούνται για το καθένα χωριστά. Τα πρακτικά κάθε συνεδρίασης υπογράφονται από τα μέλη, που ήσαν παρόντα σ' αυτή.

4. Τα βιβλία των πρακτικών, προτού να χρησιμοποιηθούν, θεωρούνται στην τελευταία τους σελίδα απ' τον Πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου.

5. Αντίγραφα ή αποσπάσματα πρακτικών των Συμβουλίων επικυρώνονται απ' τον κατά το χρόνο της έκδοσής τους Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ή το νόμιμο αναπληρωτή του.

6. Η Γενική Συνέλευση μπορεί οποτεδήποτε να ανακαλεί το Διοικητικό και το Εποπτικό Συμβούλιο ή μέλη των Οργάνων αυτών, ή αντιπρόσωπο.

7. Τα αναπληρωματικά μέλη του Διοικητικού και του εποπτικού Συμβουλίου και των αντιπροσώπων παίρνουν τη θέση των τακτικών μελών σε περίπτωση θανάτου, ανάκλησης παραίτησης ή αποχής των τακτικών μελών απ' την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με την παράγρ. 6 του άρθρου 25 του παρόντος. Σε κάθε περίπτωση τα αναπληρωματικά μέλη συνεχίζουν τη θητεία των μελών, που αντικαταστάθηκαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 35

Εργασίες Συνεταιρισμού

1. Ο Συνεταιρισμός, για την πραγματοποίηση του σκοπού του, αναπτύσσει οποιαδήποτε δραστηριότητα, που προβλέπεται απ' το παρόν Καταστατικό και κάθε άλλη, που θα αποφασίσει η Γενική Συνέλευση σύμφωνα με το Καταστατικό και μέσα στα όρια του νόμου.

2. Η Γενική Συνέλευση, με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 24 παρ. 2 του Καταστατικού αυτού εκδίδει Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του Συνεταιρισμού, ο οποίος καθορίζει:

- α) τους όρους λειτουργίας του Συνεταιρισμού
- β) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συνεταίρων ως προς τη χρήση των εγκαταστάσεων μηχανημάτων και των υπηρεσιών του συνεταιρισμού
- γ) τις κυρώσεις για αθέτηση των υποχρεώσεων των συνεταίρων και τη διαδικασία επιβολής τους και
- δ) τις λεπτομέρειες της τήρησης των λογαριασμών μεταξύ Συνεταιρισμού και συνεταίρων. Αν δεν έχει εκδοθεί Εσωτερικός Κανονισμός λειτουργίας του Συνεταιρισμού τα πιο πάνω θέματα ρυθμίζονται με αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των μελών.

Για τα προϊόντα, για τα οποία θα συγκροτηθούν και θα λειτουργήσουν Κ.Ο.Π.Α.Σ. θα ψηφισθεί από τα μέλη τους ειδικός Κανονισμός λειτουργίας κάθε Κ.Ο.Π.Α.Σ.

3. Οι παραπάνω Κανονισμοί μπορεί να περιλάβουν διατάξεις, που να υποχρεώνουν τα μέλη στην εφαρμογή κοινών κανόνων στην παραγωγή και στην εμπορία των προϊόντων τους, στην τοποθέτηση στην αγορά ολόκληρης ή μέρους της παραγωγής τους και κάθε άλλη διάταξη, που θα χρειάζεται, για την αναγνώριση του Συνεταιρισμού ή των Κ.Ο.Π.Α.Σ. ή Ο.Κ.Ε. ως ομάδων παραγωγών και γενικά για την εφαρμογή των Κανονισμών της Ε.Ο.Κ.

4. Ο Συνεταιρισμός διεξάγει τις εργασίες του με δικές του Υπηρεσίες. Μπορεί όμως να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες άλλων Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων ή και τρίτων. Το Διοικητικό Συμβούλιο στις περιπτώσεις αυτές ορίζει την αποζημίωση ή την αμοιβή για τη χρησιμοποίησή τους αυτή στη διεξαγωγή των εργασιών του Συνεταιρισμού.

5. Ο Συνεταιρισμός μπορεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου να επεκτείνει τις εργασίες του και γενικά να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες, που παρέχονται στα μέλη του και προς πρόσωπα, που δεν είναι μέλη του Συνεταιρισμού, με τους όρους, που το ίδιο το Διοικητικό Συμβούλιο θα καθορίζει. Σε καμιά όμως περίπτωση οι όροι αυτοί δεν μπορεί να είναι ευνοϊκότεροι από τους όρους, που ισχύουν για τα μέλη του.

6. Τρίτοι, που χρησιμοποιούν τις Υπηρεσίες του Συνεταιρισμού δεν έχουν κανένα δικαίωμα πάνω στα αποτελέσματα της χρήσης. Τα οφέλη του Συνεταιρισμού απ' τις συναλλαγές αυτές με τρίτους δε διανέμονται στα μέλη του, αλλά μεταφέρονται σε ειδικό αποθεματικό κεφάλαιο, για επέκταση των εργασιών του.

7. Ο Συνεταιρισμός, ανεξάρτητα προς την παροχή των υπηρεσιών του προς μη μέλη, που προβλέπει η προηγούμενη διάταξη της παρ. 5 του παρόντος άρθρου, μπορεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου να παρέχει γενικά τις υπηρεσίες του και ν' αναλαμβάνει την ενέργεια εργασιών για λογισμό του Δημοσίου, της Αγροτικής Τράπεζας ή και κάθε άλλου νομικού προσώπου Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, συμπεριλαμβανομένων και των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, και Εταιρειών τους κάθε μορφής, με αμοιβή.

Επίσης με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί ν' αναπτύσσει ορισμένες δραστηριότητες σχετιζόμενες με την εφαρμογή της γεωργικής και κοινωνικής πολιτικής του Κράτους, ή και των Κανονισμών της ΕΟΚ, με αμοιβή, εφόσον ήθελαν ανατεθεί σ' αυτόν.

8. Ο Συνεταιρισμός, για την επίτευξη των καλύτερων αποτελεσμάτων, στη διαχείριση των προϊόντων των μελών μπορεί κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου και ύστερα από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης να εξαγοράζει τα προϊόντα των μελών του και να τα πουλάει στο όνομά του.

Άρθρο 36

Ειδικό όροι ορισμένων εργασιών

α) Προμήθειες αναγκαιούντων ειδών.

Ο Συνεταιρισμός προμηθεύεται και διαθέτει στα μέλη του πρώτες ύλες, ζώα και κάθε είδους παραγωγικά εφόδια ή καταναλωτικά αγαθά χρήσιμα για τις ανάγκες των εκμεταλλεύσεων ή της οικιακής οικονομίας τους.

Τα είδη αυτά μπορεί ο Συνεταιρισμός να τα διαθέτει και προς πρόσωπα, που δεν είναι μέλη του Συνεταιρισμού, με όρους, που καθορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο. Ειδικώς τα

είδη κατανάλωσης, τα οποία προμηθεύεται ο Συνεταιρισμός με δάνεια της Αγροτικής Τράπεζας για την εξυπηρέτηση των μελών του, δεν μπορεί να τα διαθέτει σε πρόσωπα, που δεν είναι μέλη του.

β) Δάνεια προς το Συνεταιρισμό.

Τα Δάνεια, που χορηγούνται απ' την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδας στο Συνεταιρισμό για διάφορους γεωργικούς σκοπούς, συνάπτονται από το Διοικητικό Συμβούλιο μέσα στα όρια, που έχει θέσει η Γενική Συνέλευση, ανάλογα με τις ανάγκες του Συνεταιρισμού. Τα δάνεια αυτά παρακολουθούνται σε ειδικούς λογαριασμούς και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διενέργεια άλλων εργασιών ή για άλλους σκοπούς εκτός εκείνων για τους οποίους χορηγούνται.

γ) Δάνεια προς συνεταίρους.

1. Δάνεια χορηγούνται μόνο σε Συνεταίρους και με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, που καθορίζει και τους βασικούς όρους του δανείου.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να εξουσιοδοτήσει τον Πρόεδρο αυτού να εγκρίνει τη χορήγηση δανείων, που δεν υπερβαίνουν ορισμένο ποσό για κάθε συνεταίρο, με την επιφύλαξη της μεταγενέστερης έγκρισης απ' αυτό.

3. Ο τόκος των δανείων, που μπορεί να συνάψει ο Συνεταιρισμός ή να χορηγήσει στα μέλη του, ορίζεται πάντοτε μέσα στα όρια, που αποφασίζει η Γενική Συνέλευση. Οι εγγυητές, όπου χρειάζονται, πρέπει να είναι συνεταίροι.

4. Τα δάνεια χορηγούνται κατά κανόνα για παραγωγικούς σκοπούς και χρησιμοποιούνται στη γεωργική εκμετάλλευση του δανειοδοτούμενου συνεταίρου. Δάνεια για καταναλωτικές ανάγκες χορηγούνται μόνο με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία κάθε χρόνο ορίζει γενικά το ύψος, που μπορεί να φθάσουν τα δάνεια αυτά. Επίσης μπορεί να χορηγείται στα μέλη πίστωση για εφοδιασμό τους με καταναλωτικά και λοιπά αγαθά με πίστωση από τα πρατήρια του Συνεταιρισμού ή της Ένωσης Συνεταιρισμών, στην οποία ανήκει ο Συνεταιρισμός.

Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης οι πιστώσεις αυτές, για καταναλωτικά αγαθά, μπορεί να χορηγούνται και με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

δ) Καταθέσεις

1. Ο Συνεταιρισμός δέχεται καταθέσεις από συνεταίρους. Το ανώτατο και το κατώτατο όριο καταθέσεων γενικά και για κάθε μέλος χωριστά, η προθεσμία ανάληψής τους και ο τόκος καθορίζονται από τη Γενική Συνέλευση.

2. Ο τοκισμός των καταθέσεων αρχίζει από την επόμενη ημέρα της κατάθεσης, ο δε υπολογισμός του τόκου γίνεται στο τέλος του λογιστικού έτους, εκτός αν η Γενική Συνέλευση αποφασίσει τον υπολογισμό του τόκου κάθε εξάμηνο.

3. Η ανάληψη των καταθέσεων γίνεται ύστερα από προειδοποίηση των καταθετών προ ορισμένου χρόνου, που ορίζεται απ' τη Γενική Συνέλευση, ανάλογα με το ποσό των αποσυρομένων χρημάτων. Πριν απ' την προθεσμία αυτή έχει δικαίωμα το Διοικητικό Συμβούλιο να προειδοποιήσει τους καταθέτες να αποσύρουν τις καταθέσεις τους. Η πρόσκληση γίνεται προσωπικά στον καθένα. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας, οι καταθέσεις αυτές παύουν να τοκίζονται.

4. Σε κάθε καταθέτη δίνεται από τον Συνεταιρισμό «βιβλιάριο καταθέσεων», ονομαστικό με αύξοντα αριθμό, στο οποίο αναγράφονται οι σχετικές πράξεις καταθέσεων ή αναλήψεων.

Άρθρο 37

Είπραξη απαιτήσεων απ' τα μέλη

1. Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές των συνεταίρων βεβαιώνονται και γίνονται απαιτητές με πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Ο συνεταίρος δικαιούνται να ασκήσει ένσταση κατά της πράξης στην πρώτη, μετά την κοινοποίησή της, τακτική ή έκτακτη Γενική Συνέλευση.

3. Αν η ένσταση της προηγούμενης παραγράφου δεν ασκηθεί ή απορριφθεί, μπορεί να ζητηθεί η έκδοση διαταγής πληρωμής με βάση την πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η διαταγή πληρωμής εκδίδεται απ' τον Ειρηνοδίκη ανεξάρτητα από το ποσό της οφειλής. Αν η ένσταση γίνει δεκτή, το Διοικητικό Συμβούλιο δικαιούται να προσβάλει την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 26 του Ν. 1541/85. Το ειρηνοδικείο, αν δεχθεί την αίτηση του Διοικητικού Συμβουλίου, επιδικάζει την απαίτηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΧΡΗΣΗ

Άρθρο 38

Εισφορές ασφαλείας

Η Γενική Συνέλευση καθώς και ~~οι Τοπικές Συνελεύσεις~~ οι Κ.Ο.Π.Α.Σ. και οι Ο.Κ.Ε. μπορούν να επιβάλουν ειδικές εισφορές ασφαλείας στα μέλη, που μετέχουν σε ορισμένες εργασίες. Οι εισφορές αυτές υπέχουν θέση ενεχύρου, για την εξασφάλιση της κανονικής και έγκαιρης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων των μελών, που ανέλαβαν απέναντι στο Συνεταιρισμό. Ο τρόπος της διαχείρισής τους και η τυχόν μεταφορά τους στη ζημιά, που προκλήθηκε από αθέτηση υποχρεώσεων του μέλους, ορίζεται από την ίδια τη Γενική Συνέλευση.

Σε περίπτωση αποχώρησης ενός μέλους από το Συνεταιρισμό, επιστρέφεται σ' αυτό το ενεργητικό των εισφορών ασφαλείας, ταυτόχρονα και με τον ίδιο τρόπο που επιστρέφονται οι συνεταιρικές μερίδες.

Άρθρο 39

Τακτικό Αποθεματικό

1. Ο Συνεταιρισμός έχει υποχρέωση να σχηματίζει τακτικό αποθεματικό κεφάλαιο το ύψος του οποίου πρέπει να φτάσει τουλάχιστον (1) ~~το ύψος της αξίας των Συνελευσιακών μεριδίων.~~ Για το σκοπό αυτό και μέχρις ότου το τακτικό αποθεματικό κεφάλαιο καλύψει το πιο πάνω όριο, ποσοστό τουλάχιστο 10% από το καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης περιέρχεται στο λογαριασμό του τακτικού αποθεματικού κεφαλαίου, πριν από κάθε άλλη διάθεσή του.

Στο τακτικό αποθεματικό κεφάλαιο περιέρχονται ακόμα:

- α) Τα πρόστιμα, που προβλέπονται από το Καταστατικό και τα ποσά, που προέρχονται από ποινικές ρήτρες.
- β) Τα έσοδα, που περιέρχονται στο Συνεταιρισμό από χαριστική αιτία, αν δεν καθορίζεται ειδικά ο σκοπός τους.
- γ) Κάθε άλλο έσοδο για το οποίο δεν ορίζεται από το Καταστατικό ειδικά ο προορισμός του.

2. Το τακτικό αποθεματικό κεφάλαιο χρησιμοποιείται για την αντικατάσταση και συντήρηση του πάγιου κεφαλαίου, για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης.

Άρθρο 40

Έκτακτο Αποθεματικό

1. Η Γενική Συνέλευση μπορεί ν' αποφασίσει, με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 24 παρ. 2 του παρόντος, την κράτηση ποσοστού απ' το ετήσιο καθαρό πλεόνασμα, μετά την αφαίρεση ποσοστού 10%, που περιέρχεται στο τακτικό αποθεματικό κατά το προηγούμενο άρθρο του παρόντος, για το σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού.

2. Το έκτακτο αποθεματικό κεφάλαιο χρησιμοποιείται, για την κάλυψη ζημιών στην παραγωγή και στα περιουσιακά στοιχεία του Συν/σμού και των μελών του.

Οι ζημιές στα περιουσιακά στοιχεία του συνεταίρου καλύπτονται μόνον όταν έχει παραχωρηθεί στο Συν/σμό η χρήση τους.

Ειδικά, Αποθεματικά Κεφάλαια

1. Η Γενική συνέλευση του Συνεταιρισμού με απόφασή της, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 24 παρ. 2, μπορεί, μετά τις κρατήσεις για τακτικό και έκτακτο αποθεματικό, να διαθέτει από το καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης ποσοστό για το σχηματισμό ειδικών αποθεματικών κεφαλαίων, που προορίζονται για την εξυπηρέτηση ειδικών σκοπών.

2. Στα ειδικά αποθεματικά κεφάλαια περιέρχεται και κάθε έκτακτη εισφορά των συνεταιριζόμενων, που επιβάλλεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για ορισμένο σκοπό.

3. Η Γενική Συνέλευση μπορεί με απόφασή της, που λαμβάνεται όπως στην παράγρ. 1, να μεταβάλει το σκοπό της χρησιμοποίησης των ειδικών αποθεματικών ή να αποφασίσει την κατάργησή τους. Στην τελευταία περίπτωση ορίζεται και η τύχη του υφιστάμενου κεφαλαίου.

Άρθρο 42

Οικονομική Διαχείριση - Τηρούμενα Βιβλία - Προγραμματισμός

1. Η διαχειριστική χρήση του Συν/σμού είναι ετήσια και λήγει την 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους. Κατ' εξαίρεση η πρώτη μετά τη σύσταση του Συν/σμού διαχειριστική χρήση λήγει την 31 Δεκεμβρίου του επόμενου από τη σύσταση έτους.

2. Ο Συν/σμός τηρεί τα βιβλία, που προβλέπονται απ' τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων. Ο Συν/σμός, εκτός από τα παραπάνω βιβλία, είναι υποχρεωμένος να τηρεί και τα παρακάτω βιβλία, τα οποία πριν από τη χρήση τους θεωρούνται από το Εποπτικό Συμβούλιο:

- α) Βιβλίο Μητρώου των τακτικών και ειδικών μελών, στο οποίο καταχωρούνται κατά σειρά εγγραφής το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, η διεύθυνση κατοικίας και η χρονολογία της αποχώρησης των μελών με οποιοδήποτε τρόπο.
- β) Βιβλίο Μητρώου μελών Κλαδικής Οργάνωσης Παραγωγής (ΚΟΠΑΣ) του Συν/σμού, στο οποίο καταχωρούνται τα πιο πάνω στοιχεία.
- γ) Βιβλίο πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων.
- δ) Βιβλίο πρακτικών Κλαδικής Οργάνωσης Παραγωγής.
- ε) Βιβλία πρακτικών Συνεδριάσεων του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου χωριστά.
- στ) Βιβλίο περιουσίας του Συν/σμού, στο οποίο αναγράφονται τα περιουσιακά στοιχεία, που αποκτά και κατέχει ο Συν/σμός.
- ζ) (1).....

3. Τα κατά νόμιμο τρόπο τηρούμενα βιβλία του Συν/σμού έχουν την αποδεικτική δύναμη των εμπορικών βιβλίων.

4. Μέχρι τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης το Διοικητικό Συμβούλιο συντάσσει το πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης του Συν/σμού για τα επόμενα χρόνια. Το πρόγραμμα συνοδεύεται από προϋπολογισμό δαπανών και από αιτιολογημένη έκθεση για την ανάπτυξη του Συν/σμού.

Άρθρο 43

Απογραφή - Ισολογισμός

1. Με τη λήξη κάθε μήνα καταρτίζονται μηνιαίες καταστάσεις (αναλυτικά ισοζύγια) και υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο.

2. Με τη λήξη κάθε οικονομικού έτους κλείνονται όλα τα βιβλία, γίνεται η ετήσια απογραφή των περιουσιακών στοιχείων και συντάσσεται ο Ισολογισμός καθώς και ο Λογαριασμός Αποτελεσμάτων χρήσης.

3. Η Απογραφή, ο Ισολογισμός και ο Λογαριασμός Αποτελεσμάτων χρήσης υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσα σε δύο μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου (χρήσης).

Το Διοικητικό Συμβούλιο, αφού εξετάσει και επαληθεύσει τον Ισολογισμό, τον υποβάλλει στο Εποπτικό Συμβούλιο ένα μήνα πριν από την τακτική Γενική Συνέλευση, μαζί με τις προτάσεις του, που έχουν ψηφιστεί σε κανονική συνεδρίαση, για τη διανομή των κερδών ή την κάλυψη των ζημιών.

4. Το Εποπτικό Συμβούλιο ελέγχει τον Ισολογισμό και τους λογαριασμούς του καθώς και τις προτάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Κάθε έλλειψη ή ασάφεια, που παρατηρείται γνωστοποιείται στο Διοικητικό Συμβούλιο για την άρση της.

5. Το Εποπτικό Συμβούλιο, με βάση τα στοιχεία αυτά και τα πορίσματα του ελέγχου του, συντάσσει έκθεση την οποία και υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση, τόσο ως προς τη νομιμότητα των πράξεων της διαχείρισης όσο και ως προς την εξυπηρέτηση των συμφερόντων του Συνεταιρισμού.

6. Όλα τα παραπάνω στοιχεία καθώς και το πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης του Συν/σμού, που συντάσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, υποβάλλονται στην πρώτη μετά το τέλος της χρήσης τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση. Η μη έγκριση από τη Γενική Συνέλευση του Ισολογισμού, του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων χρήσης και του προγράμματος πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη.

7. Ο Ισολογισμός πρέπει να περιέχει όλους τους λογαριασμούς του καθολικού, ~~και να συνοδεύεται από αναλυτικούς πίνακες των λογαριασμών αυτών.~~ Επίσης ο Ισολογισμός συνοδεύεται από ανάλυση του λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης.

Άρθρο 44

Καθαρό πλεόνασμα διαχειριστικής χρήσης

1. Το υπόλοιπο των ~~καθαρών~~ πλεονασμάτων μετά την αφαίρεση των ποσοστών, που ορίζουν τα άρθρα ~~41, 42~~ και 43 του παρόντος Καταστατικού, διατίθεται σύμφωνα με την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που εγκρίνει τον Ισολογισμό στα μέλη. Το πλεόνασμα, που επιστρέφεται σε κάθε μέλος είναι ανάλογο με το ύψος των συναλλαγών του με τον Συν/σμό και καταβάλλεται μετά την έγκριση του Ισολογισμού από τη Γενική Συνέλευση.

2. Η Γενική Συνέλευση μπορεί με απόφασή της, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 24 παρ. 2 του παρόντος Καταστατικού ν' αποφασίσει να μη διανεμηθεί μέρος ή όλο απ' το απομένον καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης στα μέλη του Συν/σμού, αλλά να χρησιμοποιηθεί για τη κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών.

3. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται με την πιο πάνω αυξημένη πλειοψηφία, μπορεί τα διανεμητέα στα μέλη πλεονάσματα της χρήσης να κρατηθούν για μελλοντική αύξηση της συνεταιρικής μερίδας.

Τα ποσά των κρατήσεων αυτών τηρούνται σε ειδικό λογαριασμό, και σε μελλοντική αύξηση του ποσού της συνεταιρικής μερίδας, μεταφέρονται στη συνεταιρική μερίδα των μελών, χωρίς πληρωμή απ' αυτά της καλυπτόμενης μ' αυτές διαφοράς.

Σε περίπτωση αποχώρησης ενός μέλους από το Συνεταιρισμό, επιστρέφεται σ' αυτό το ενεργητικό των κρατήσεων αυτών, ταυτόχρονα και με τον ίδιο τρόπο, που επιστρέφεται η συνεταιρική μερίδα.

Άρθρο 45

Έκτακτη Εισφορά

1. Εάν ο Συν/σμός δεν μπορεί να πληρώσει τις οφειλές, που έχουν λήξει ή εάν διαπιστωθεί κατά τη σύνταξη του Ισολογισμού ότι το παθητικό υπερβαίνει το ενεργητικό κατά το ένα τρίτο του συνολικού ποσού, της ευθύνης όλων των μελών, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να συγκαλέσει αμέσως τη Γενική Συνέλευση με θέμα την επιβολή έκτακτης εισφοράς στα μέλη του.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο στην παραπάνω περίπτωση υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση Ισολογισμό και έκθεση για την περιουσιακή κατάσταση του Συν/σμού και προτείνει το ποσό της έκτακτης εισφοράς, που πρέπει να καταβάλλουν τα μέλη.

3. Για να επιβληθεί η έκτακτη εισφορά στα μέλη πρέπει η Γενική Συνέλευση ν' αποφασίσει μόνο με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 24 παρ. 2.

4. Πίνακας για τις έκτακτες εισφορές, που επιβλήθηκαν και τις τυχόν καθυστερούμενες τακτικές εισφορές υποβάλλεται αμέσως απ' το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού στο Ειρηνοδικείο και κηρύσσεται απ' αυτό εκτελεστός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Άρθρο 46

Τοπικές Συνελεύσεις

~~1. Λόγω των ειδικών εδαφολογικών συνθηκών της περιφέρειας του Συνεταιρισμού λειτουργεί Τοπική Συνέλευση των μελών του Συνεταιρισμού στην περιοχή..... (1)~~

~~Περίφερεια της Τοπικής Συνέλευσης είναι η περιοχή, που περικλείεται..... (2)~~

~~Μέλη της Τοπικής Συνέλευσης είναι υποχρεωτικά όλα τα μέλη του Συνεταιρισμού, που κατοικούν μέσα στην περιφέρειά της. Τα μέλη της Τοπικής Συνέλευσης γράφονται στο ειδικό μητρώο μελών της Τοπικής Συνέλευσης.~~

~~2. Η Τοπική Συνέλευση ασκεί τις δραστηριότητες, που ορίζει η Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού.~~

~~Οι αποφάσεις των Οργάνων της Τοπικής Συνέλευσης εκτελούνται απ' το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού.~~

~~Η Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού αποφασίζει για κάθε διαφωνία, που υπάρχει μεταξύ της Τοπικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού.~~

~~3. Όργανα της Τοπικής Συνέλευσης είναι η Συνέλευση των μελών της, η Διαχειριστική Επιτροπή και η Ελεγκτική Επιτροπή.~~

~~Η Συνέλευση είναι το ανώτατο Όργανο και συγκροτείται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου και του παρόντος Καταστατικού, που αναφέρονται στη Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού.~~

~~Αρμοδιότητα για τη σύγκληση της Τοπικής Συνέλευσης έχει και η Διαχειριστική Επιτροπή.~~

~~Η Συνέλευση των μελών εκλέγει τα μέλη της Διαχειριστικής και Ελεγκτικής Επιτροπής, σύμφωνα με τις διατάξεις του Καταστατικού για την εκλογή του Διοικητικού και του Εποπτικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού.~~

~~Η Διαχειριστική Επιτροπή της Τοπικής Συνέλευσης αποτελείται από 5 μέλη.~~

~~Έργο της Διαχειριστικής Επιτροπής είναι η διεξαγωγή των εργασιών της Τοπικής Συνέλευσης, η διαχείριση, παρακολούθηση, αντιμετώπιση και προώθηση των θεμάτων της Τοπικής Συνέλευσης μέσα στα πλαίσια του νόμου, του Καταστατικού και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης του Συνεταιρισμού.~~

~~Τα μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής εκλέγουν μεταξύ τους με μυστική ψηφοφορία τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τον Ταμία.~~

~~Κατά τα λοιπά, ως προς τη λειτουργία της Διαχειριστικής Επιτροπής έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Καταστατικού για τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού.~~

~~Η Ελεγκτική Επιτροπή αποτελείται από 3 μέλη. Έργο της Ελεγκτικής Επιτροπής είναι ο έλεγχος και η παρακολούθηση του έργου της Διαχειριστικής Επιτροπής.~~

~~Για τη συγκρότηση και τη λειτουργία της Ελεγκτικής Επιτροπής εφαρμόζονται οι διατάξεις του Καταστατικού, για τη συγκρότηση και τη λειτουργία του Εποπτικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού.~~

Άρθρο 47

Κλαδικές οργανώσεις Παραγωγής Αγροτικού Συνεταιρισμού

1. Στο Συνεταιρισμό μπορούν να συγκροτούνται από τα μέλη του και να λειτουργούν Κλαδικές Οργανώσεις Παραγωγής του Αγροτικού Συνεταιρισμού (Κ.Ο.Π.Α.Σ.), για τα πιο κάτω προϊόντα ή κλάδους παραγωγής.

1. *Ελαιολαχανικά.*
2. *Κτηνοτροφικά, γάλα και γαλακτοκομικά.*
3. *Εσωτερικά είδη.*
4. —
5. —
6. —
7. —
8. —
9. —

(1)

Για τη συγκρότηση και λειτουργία Κ.Ο.Π.Α.Σ. απαιτούνται πέντε (5) τουλάχιστον τακτικά μέλη, που έχουν σημαντική απασχόληση στο προϊόν, για το οποίο συγκροτείται κάθε Κ.Ο.Π.Α.Σ. Σε κάθε Κ.Ο.Π.Α.Σ. συμμετέχουν τα μέλη του συνεταιρισμού τα οποία ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή του σχετικού προϊόντος.

Η τακτική Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού, αποφασίζει για την συγκρότηση των Κ.Ο.Π.Α.Σ. και ορίζει τα μέλη, τα οποία θα συμμετέχουν σε κάθε μία από αυτές. Το ίδιο πρόσωπο μπορεί να συμμετέχει σε περισσότερες από μία Κ.Ο.Π.Α.Σ.

2. Η Κ.Ο.Π.Α.Σ. αποτελεί ένωση φυσικών προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα.

Η διοίκηση και εκπροσώπηση της Κ.Ο.Π.Α.Σ., τα ειδικότερα δικαιώματα και υποχρεώσεις των μελών της, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη συγκρότηση και λειτουργία της ρυθμίζονται από ειδικό Κανονισμό λειτουργίας της Κ.Ο.Π.Α.Σ., ο οποίος καταρτίζεται απ' τα μέλη της στα πλαίσια του Καταστατικού του Συνεταιρισμού. Συμπληρωματικά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα, που αφορούν τις εταιρίες και οι διατάξεις του παρόντος Καταστατικού.

3. Οι Κ.Ο.Π.Α.Σ. ασκούν τις πιο κάτω δραστηριότητες:

- α) *Διεξαγωγή ελαιουργικών εργασιών.*
- β) *Διεξαγωγή κτηνοτροφικών και γαλακτοκομικών εργασιών.*
- γ) *Διείσδυση εσφαλώς για τα εσωτερικά είδη.*

(2)

Οι ειδικότερες δραστηριότητες της κάθε Κ.Ο.Π.Α.Σ. καθορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Συνεταιρισμού.

4. Σε περίπτωση διαφωνίας του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης με την απόφαση της Κ.Ο.Π.Α.Σ., η απόφαση αυτή παραπέμπεται προς κρίση μέσα σε τρεις (3) το πολύ εργάσιμες ημέρες απ' τη λήψη της, ενώπιον τριμελούς Επιτροπής, η οποία αποτελείται από έναν εκπρόσωπο της Κ.Ο.Π.Α.Σ., έναν εκπρόσωπο του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού και έναν εκπρόσωπο του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης *Αγροτικών Συν/θμών Λέσβου* (3) ως Πρόεδρο.

Η Επιτροπή συγκροτείται, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της πιο πάνω Ένωσης για κάθε κλάδο παραγωγής ή βασικό προϊόν, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός έτους. Ο εκπρόσωπος της Ένωσης και του Συνεταιρισμού στην Επιτροπή είναι μόνιμα μέλη για όλη τη διάρκεια λειτουργίας της.

Η απόφαση της Επιτροπής εκτελείται υποχρεωτικά απ' το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού. Η Επιτροπή συγκαλείται με αίτηση οποιουδήποτε μέλους της και αν δεν καταστεί δυνατή η λήψη απόφασης, η απόφαση της Κ.Ο.Π.Α.Σ. εκτελείται υποχρεωτικά απ' το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού, εφόσον δε συνιστά καταχρηστική άσκηση δικαιώματος. Οι αποφάσεις αυτές δεσμεύουν και υποχρεώνουν όλα τα μέλη της Κ.Ο.Π.Α.Σ.

και τα αποτελέσματα των εργασιών της ωφελούν ή επιβαρύνουν όλους τους συνεταιρισμούς που μετέχουν σ' αυτή.

Άρθρο 48

Ομάδες Κοινής Εκμετάλλευσης (Ο.Κ.Ε.)

1. Δύο (2) τουλάχιστον μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού μπορούν να συνιστούν μεταξύ τους Ομάδα Κοινής Εκμετάλλευσης (Ο.Κ.Ε.), με σκοπό την κοινή καλλιέργεια, την κοινή εκτροφή ζώων, καθώς επίσης και την εκτέλεση των απαραίτητων έργων υποδομής για την πρωτογενή παραγωγή. Η Ο.Κ.Ε. αποτελεί Ένωση φυσικών προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα, που λειτουργεί στα πλαίσια του Συνεταιρισμού.

Το ίδιο πρόσωπο μπορεί να συμμετέχει σε περισσότερες από μία Ο.Κ.Ε.

2. Ομάδα Κοινής Εκμετάλλευσης μπορεί επίσης να συσταθεί από μέλη δύο ή περισσότερων γειτονικών Αγροτικών Συνεταιρισμών, όταν οι αγροτικές ιδιοκτησίες τους συνορεύουν.

3. Αν η Ο.Κ.Ε. συσταθεί από ιδιοκτήτες, νομείς ή μισθωτές καλλιεργησίμων εκτάσεων ή εκτροφείς ζώων κτηνοτρόφιας ή πτηνών, η συστατική πράξη της Ομάδας καθορίζει το μέγιστο αριθμό των μελών του Συνεταιρισμού, τα οποία μπορούν να γίνουν μέλη τους.

4. Αν συσταθούν ομάδες για την κοινή γεωργική εκμετάλλευση δημοσίων, εκκλησιαστικών, μοναστηριακών και δημοτικών εκτάσεων, ο αριθμός των μελών καθορίζεται από την πράξη παραχώρησης της χρήσης των εκτάσεων.

5. Θέματα σχετικά με την εκπροσώπηση και τη διαχείριση της Ο.Κ.Ε., τις σχέσεις μεταξύ των μελών και της ομάδας, τις σχέσεις της Ο.Κ.Ε. και του Συνεταιρισμού και γενικά τη διοίκηση και λειτουργία της, ρυθμίζονται από τη συστατική πράξη της ομάδας και τον ιδιαίτερο Κανονισμό Εκμετάλλευσης, ο οποίος καταρτίζεται υποχρεωτικά από τα μέλη της. Συμπληρωματικά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα, που αφορούν τις εταιρείες και του παρόντος Καταστατικού.

Αν συσταθεί Ο.Κ.Ε. από μέλη δύο ή περισσότερων γειτονικών Συνεταιρισμών, σύμφωνα με την παράγρ. 2 του άρθρου αυτού, η συστατική πράξη καθορίζει τον Αγροτικό Συνεταιρισμό, στον οποίο θα υπάγεται η Ο.Κ.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 49

Προσωπικό Συνεταιρισμού

Μέχρι την έκδοση των Κανονισμών που προβλέπονται στο άρθρο 72 του Ν. 1541/85 για το Προσωπικό των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, ισχύουν οι κατωτέρω διατάξεις σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν. 1859/1944 και του Β.Δ. 23/30.7.1946 όπως τροποποιήθηκαν.

1. Το Τακτικό Προσωπικό, κύριο ή βοηθητικό, καθώς και το έκτακτο και εργατοτεχνικό Προσωπικό του Συνεταιρισμού προσλαμβάνεται και απολύεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού, που καθορίζει και την αμοιβή του.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να εξουσιοδοτήσει τον Πρόεδρο αυτού ή και το Διευθυντή του Συνεταιρισμού να προσλαμβάνει έκτακτο προσωπικό, καθώς και το εργατικό και εργατοτεχνικό Προσωπικό του Συνεταιρισμού, σύμφωνα με τις παρουσιαζόμενες ανάγκες του μέσα πάντοτε στα καθοριζόμενα από το Διοικητικό Συμβούλιο όρια.

3. Οργανισμός Προσωπικού, που ψηφίζεται απ' τη Γενική Συνέλευση ρυθμίζει τα θέματα πρόσληψης, βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης του τακτικού Προσωπικού, κυρίου και βοηθητικού του Συνεταιρισμού, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα αυτού καθώς και τους όρους, που λύεται η εργασιακή τους σχέση.

4. Κανείς δεν μπορεί να διοριστεί στο Συνεταιρισμό, άν:

- α) ο ίδιος άμεσα ή έμμεσα με οποιαδήποτε σχέση συμμετέχει έστω και ευκαιριακά σε μία ανταγωνιστική δραστηριότητα προς εκείνες του Συνεταιρισμού ή άλλης Συνεταιριστικής Οργάνωσης.
- β) άν από πρόθεση έβλαψε τα συμφέροντα του Συν/σμού.

Άρθρο 50

Δημοσιότητα

1. Με τη φροντίδα και ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου αποστέλλονται στην Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών στην περιφέρεια της οποίας ο Συνεταιρισμός έχει την έδρα του και στην ΠΑΣΕΓΕΣ και τίθενται στον τηρούμενο απ' αυτές ειδικό φάκελλο:

- α) Αντίγραφο της εγκριτικής απόφασης του Ειρηνοδικείου και του Καταστατικού καθώς και κάθε τροποποίηση αυτού.
- β) Πίνακας, ο οποίος πρέπει να περιέχει πλήρη τα στοιχεία (ονοματεπώνυμο και κατοικία) και υποδείγματα υπογραφών των μελών του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου και των αντιπροσώπων, καθώς και το αξίωμα κάθε μέλους των δύο πρώτων. Ο πίνακας αυτός υποβάλλεται και σε κάθε μεταβολή στα μέλη του Διοικητικού ή Εποπτικού Συμβουλίου ή στους αντιπροσώπους ή σε κάθε λήξη εκπροσώπησης μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου.
- γ) Χωριστός ονομαστικός πίνακας, για τα τακτικά και ειδικά μέλη, που γράφονται κάθε χρόνο, καθώς και γι' αυτά που διαγράφονται. Οι πίνακες αυτοί θα υποβάλλονται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης και θα περιέχουν τους συνεταιίρους (τακτικά ή ειδικά μέλη), που η εγγραφή ή διαγραφή τους έγινε κατά τη διάρκεια της χρήσης.
- δ) Αντίγραφο Ισολογισμού. Το αντίγραφο του Ισολογισμού υποβάλλεται μετά την έγκρισή του από τη Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού.

Άρθρο 51

Τροποποίηση Καταστατικού

1. Η τροποποίηση του παρόντος Καταστατικού γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης με ονομαστική φανερή ψηφοφορία, εκτός αν η Γενική Συνέλευση θα αποφάσιζε διαφορετικά. Η απόφαση για την τροποποίηση του Καταστατικού λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 24 παράγρ. 2 του παρόντος.

2. Κάθε τροποποίηση του παρόντος Καταστατικού ισχύει από την ημερομηνία, που καταχωρείται η εγκριτική αυτού απόφαση του αρμοδίου Δικαστηρίου στο Ειδικό Μητρώο των Αγροτικών Συνεταιρισμών κάθε βαθμού, που τηρείται στο Ειρηνοδικείο της περιφέρειας του Συνεταιρισμού.

Άρθρο 52

Διάλυση και εκκαθάριση

Η εκουσία διάλυση του Συνεταιρισμού μπορεί να γίνει με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται με την πλειοψηφία του άρθρου 24 παράγρ. 2 του παρόντος Καταστατικού.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 44, 45 και 46 του Ν. 1541/85.

Άρθρο 53 (1)

Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 54 (1)

Το παρόν καταστατικό που συντάχθηκε αρχικά από τα ιδρυτικά μέλη του Συνεταιρισμού
.....
εγκρίθηκε νόμιμα με την υπ' αριθ.
απόφαση του Υπουργού Γεωργίας και τροποποιήθηκε σε συνέχεια με τις υπ' αριθ.
.....
αποφάσεις του ίδιου.

Ήδη με το νόμο 1541/85 «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις» το παραπάνω Καταστατικό αφού αναπροσαρμόσθηκε και ενοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του παραπάνω νόμου σε εφαρμογή της διάταξης της παρ. 7 του άρθρου 63 αυτού και τροποποιήθηκε σε ορισμένες διατάξεις του και εγκρίθηκε με την από.....199/270984..... απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που συγκλήθηκε ειδικά για το σκοπό αυτό, αποτελούμενο από.....54..... άρθρα, θέλει ισχύσει από την έγκρισή του από το Ειρηνοδικείο.....Π.Δ.Φ.Μ.Α.Ρ.Ι.ΟΥ..... και την καταχώρησή του στο Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών, που τηρείται απ' αυτό.

Ακριβές Αντίγραφο

1987

Επιβεβαιώνεται το παρόν καταστατικό
Πρωτοδικείο 12/12/87
Ο Ειρηνοδίκης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Υποδείγματος Καταστατικού Αγροτικού Συνεταιρισμού

.....

Οδηγίες για τη συμπλήρωση του Καταστατικού (οι αριθμοί κατ' άρθρο αντιστοιχούν στους αριθμούς που περιλαμβάνονται στο κείμενο μέσα σε παρένθεση).

.....

Τίτλος Καταστατικού

1, Συμπληρώνεται η ακριβής επωνυμία του Συνεταιρισμού, δηλαδή ο Δήμος ή η Κοινότητα, όπου έχει την έδρα του ο Συνεταιρισμός και ο Νομός.

Αν πρόκειται για Συνεταιρισμό ειδικού σκοπού η επωνυμία διαμορφώνεται κατάλληλα, ώστε να περιλαμβάνει υποχρεωτικά και το σκοπό του Συνεταιρισμού.

2. Αναπροσαρμοσμένο: Αναγράφεται αν πρόκειται για Συνεταιρισμό, που υπάρχει και προσαρμόζεται το Καταστατικό του ή αν πρόκειται για νέο Συνεταιρισμό, που προέρχεται από τη συγχώνευση.

3. Δεν αναγράφεται, εφόσον πρόκειται για σύσταση νέου Συνεταιρισμού. Τότε συμπληρώνεται μόνο το (1).

Άρθρο 1: 1, Συμπληρώνεται όπως ο τίτλος

2. Αναγράφεται ο Δήμος ή η Κοινότητα της έδρας του Συνεταιρισμού.

3. Αναγράφεται η ονομασία της επαρχίας, στην οποία ανήκει ο Δήμος ή η Κοινότητα, που ο Συνεταιρισμός έχει την έδρα του.

4. Αναγράφεται η ονομασία του Νομού.

Άρθρο 2: 1 και 2: Συμπληρώνεται η μια απ' τις δύο περιπτώσεις και η άλλη διαγράφεται, εκτός αν πρόκειται για Συνεταιρισμό με περιφέρεια Δήμο και Κοινότητα ή Κοινότητες, οπότε συμπληρώνεται ανάλογα.

Άρθρο 3: 1, Συμπληρώνονται οι ειδικές δραστηριότητες, που θ' αναπτύξει ο Συνεταιρισμός.

Άρθρο 8: 1, Αν το Καταστατικό δεν προβλέπει Τοπικές Συνελεύσεις διαγράφονται οι λέξεις «... Τοπικές Συνελεύσεις.....».

2. Αναγράφεται η προθεσμία, που θέλει ο Συνεταιρισμός.

3. Αναγράφεται ποσοστό (20%) περίπου του καθορισμένου ημερομισθίου.

Άρθρο 9: 1, Αναγράφεται ο ελάχιστος χρόνος, που ο Συνεταίρος είναι υποχρεωμένος να παραμείνει μέλος του Συνεταιρισμού. Ο χρόνος αυτός δεν μπορεί να είναι μικρότερος από πέντε (5) χρόνια.

2. Αναγράφεται ποσό δραχμών.....

Άρθρο 12: 1, Αναγράφεται προθεσμία για την υποβολή της αίτησης, όχι μικρότερη των τεσσάρων (4) μηνών από το θάνατο του κληρονομούμενου.

Άρθρο 14: 1, Συμπληρώνεται με το ύψος της συνεταιρικής μερίδας, όπου αποφασίζει η Γενική Συνέλευση.

Άρθρο 15: 1, Αναγράφεται το όριο της ευθύνης των συνταίρων, πολλαπλάσιο της συνεταιρικής μερίδας και όχι κατώτερο από το 3πλάσιο (π.χ. 4πλάσιο, 5πλάσιο κλπ).

Άρθρο 17: 1, Αναγράφεται ο χρόνος υποβολής της δήλωσης.

2. Αναγράφεται το όριο της προθεσμίας μέσα στο οποίο το Δ.Σ. του Συνεταιρισμού πρέπει να δώσει τη σχετική απάντηση.

Άρθρο 18: 1, Αναγράφονται μόνο εκείνες οι μορφές συλλογικής δράσης, που προβλέπονται από άλλα άρθρα του Καταστατικού (π.χ. Δεν αναγράφονται οι Τοπικές Συνελεύσεις αν το σχετικό άρθρο προβλέπει ότι δε λειτουργεί στο Συνεταιρισμό Τοπική Συνέλευση).

Άρθρο 20: 1, Αναγράφονται οι συγκεκριμένοι σκοποί, για τους οποίους μπορεί η Γενική Συνέλευση να επιβάλει ειδική εισφορά.

2. Μπορεί να συμπληρωθεί και κάθε άλλο θέμα, για το οποίο κρίνεται σκόπιμο να είναι αρμόδια η Γενική Συνέλευση.

Άρθρο 21: 1, Μπορεί να τίθεται και οποιαδήποτε άλλη προθεσμία μεγαλύτερη ή μικρότερη καθώς επίσης και να προσδιορίζεται άλλος τρόπος γνωστοποίησης της πρόσκλησης.

2. Και οι προθεσμίες της παραγράφου αυτής είναι ενδεικτικές και μπορούν να τίθενται συντομότερες ή μακρότερες προθεσμίες. Πρέπει όμως να λαμβάνεται υπόψη η προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου.

Άρθρο 25: 1, Συμπληρώνεται με τον αριθμό των μελών του Δ.Σ.

2. Αναγράφεται ο αριθμός των μελών του Δ.Σ., που η Γενική Συνέλευση εκλέγει, δηλ. αν είναι 5 εκλέγει 4 και 1, εκπρόσωπος του Προσωπικού.

3. Μπορεί να τεθεί βραχύτερο ή μακρότερο χρονικό διάστημα.

4. Αναγράφονται περιπτώσεις, που οι συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δημόσιες. Αν ο Συνεταιρισμός δεν επιθυμεί δημόσιες συνεδριάσεις διαγράφονται οι λέξεις «εκτός από τις παρακάτω περιπτώσεις» και δεν συμπληρώνεται το κενό.

Άρθρο 30:1. Αναγράφεται ο συγκεκριμένος αριθμός των μελών του Ε.Σ., που είναι πάντοτε περιττός.

Άρθρο 39:1. Αναγράφεται το ελάχιστο ύψος, στο οποίο πρέπει να φθάσει το τακτικό αποθεματικό σε σύγκριση με τη συνολική αξία του συνόλου των συνεταιρικών μερίδων. Το ύψος αυτό δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το σύνολο της αξίας των συνεταιρικών μερίδων. Μπορεί όμως να οριστεί σε ανώτερο ύψος, π.χ. 150% ή 200% κλπ. της αξίας των συνεταιρικών μερίδων.

Άρθρο 42:1. Συμπληρώνεται με κάθε άλλο βιβλίο, που τυχόν χρειάζεται για το Συνεταιρισμό.

Άρθρο 46: Το άρθρο αναφέρεται σε Συνεταιρισμούς, που τα Καταστατικά τους θα προβλέπουν τη συγκρότηση και λειτουργία Τοπικής Συνέλευσης. Στην περίπτωση αυτή τα κενά συμπληρώνονται ως εξής:

1. Αναγράφεται η ονομασία της περιοχής, μέσα στην περιφέρεια του Συνεταιρισμού, που θα λειτουργεί Τοπική Συνέλευση.

2. Προσδιορίζεται γεωγραφικά η περιφέρεια της Τοπικής Συνέλευσης. Αν ο Συνεταιρισμός δεν επιθυμεί τη συγκρότηση και λειτουργία Τοπικής Συνέλευσης το άρθρο 46 του Καταστατικού θα περιορίζεται απλώς ν' αναφέρει ότι στο Συνεταιρισμό δεν λειτουργούν Τοπικές Συνελεύσεις.

Άρθρο 47: 1. Αναγράφονται τα προϊόντα ή κλάδοι παραγωγής, για τους οποίους θα συγκροτούνται και θα λειτουργούν Κ.Ο.Π.Α.Σ. Αν όλοι οι συνεταίροι του Συνεταιρισμού και όλοι οι πιθανοί συνεταίροι ασχολούνται με την παραγωγή ενός μόνο προϊόντος, η συγκρότηση Κ.Ο.Π.Α.Σ. είναι περιττή. Το ίδιο συμβαίνει και στους Συνεταιρισμούς ειδικού σκοπού. Στις περιπτώσεις αυτές το άρθρο 47 παραλείπεται.

2. Συμπληρώνονται οι συγκεκριμένες δραστηριότητες κάθε Κ.Ο.Π.Α.Σ.

3. Αναγράφεται η επωνυμία της Ένωσης.

Άρθρο 53: Συμπληρώνεται εφόσον υπάρχουν μεταβατικές διατάξεις.

Άρθρο 54:1. Οι πιθανές περιπτώσεις Καταστατικών Συνεταιρισμών, που πρέπει να καλύψει το άρθρο αυτό είναι οι εξής:

α. Έγκριση του Καταστατικού με απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας και τροποποιήσεις με αποφάσεις του Υπουργείου.

β. Έγκριση του Καταστατικού με απόφαση του Υπουργείου και τροποποίηση με αποφάσεις του Ειρηνοδικείου.

γ. Έγκριση και τροποποίηση με αποφάσεις του Ειρηνοδικείου.

δ. Έγκριση με απόφαση Ειρηνοδικείου χωρίς τροποποίηση.

ε. Καταστατικό, που συντάσσεται ύστερα από συγχώνευση Συνεταιρισμών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1541/85, και

στ. Καταστατικό νεοσύστατου Συνεταιρισμού.

Στις τέσσερις πρώτες περιπτώσεις συμπληρώνεται ανάλογα με όλες τις μεταβολές, το άρθρο 54 του υποδείγματος Καταστατικού.

Για τις περιπτώσεις ε και στ χρησιμοποιούνται τα επισυναπτόμενα στο παράρτημα αυτό υποδείγματα «Α» και «Β».

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ «Α»

ΑΡΘΡΟ 54

Το Καταστατικό αυτό, συνταγμένο σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1541/85 «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις», ψηφίστηκε κατ' άρθρο και στο σύνολό του από την Κοινή Γενική Συνέλευση των Συνεταιρισμών:

1.
2.
3.

που συγκλήθηκε ειδικά για το σκοπό αυτό, σύμφωνα με το άρθρο 42 του πιο πάνω νόμου, στις, ύστερα από σχετικές αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης καθενός από τους πιο πάνω Συνεταιρισμούς και αποτελούμενο από άρθρα, θα ισχύσει από την έγκρισή του από το Ειρηνοδικείο και την καταχώρησή του στο Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών, που τηρείται απ' αυτό:

Ακριβές αντίγραφο

..... 1985

ΤΟ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

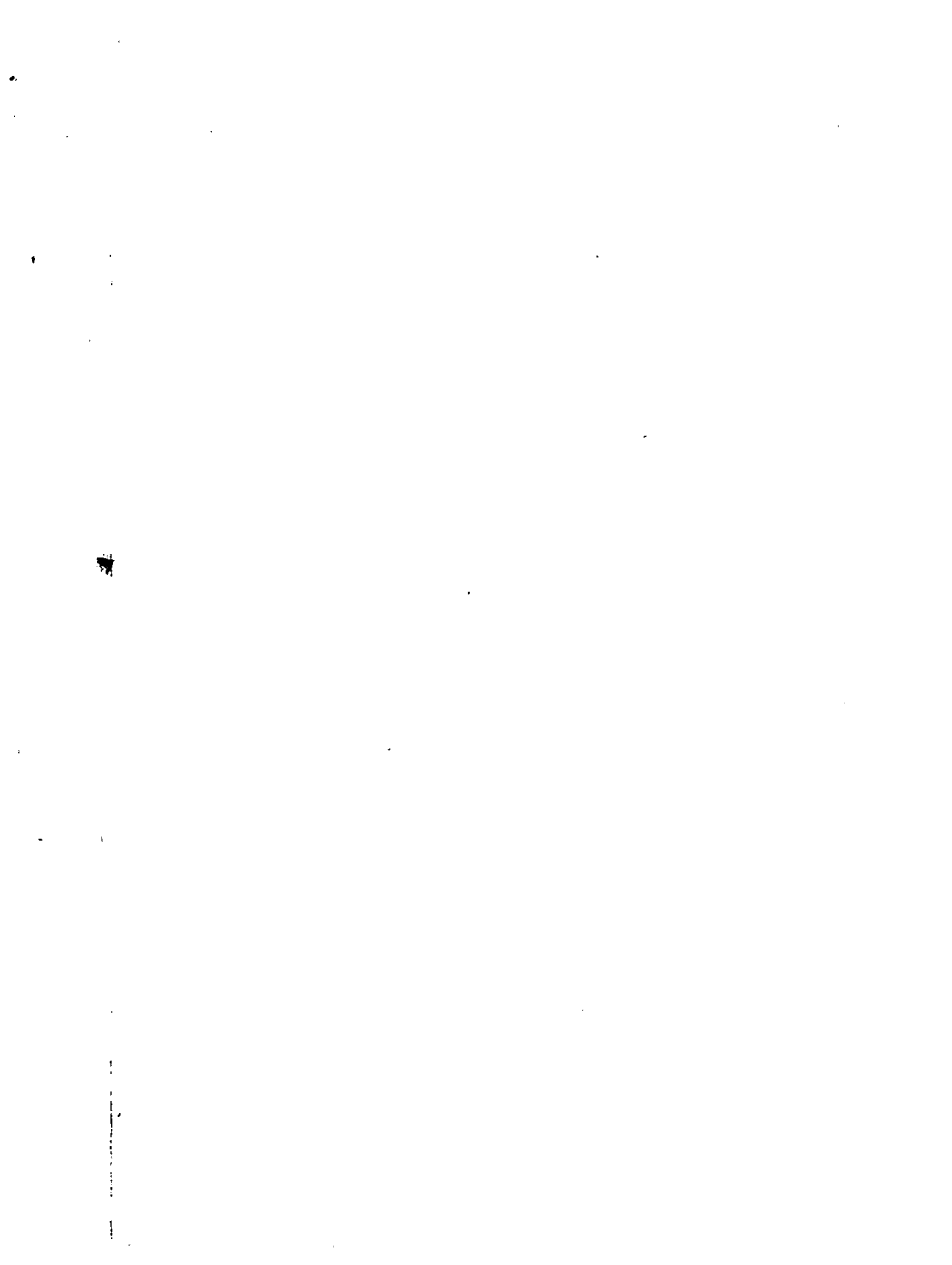
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ «Β»

ΑΡΘΡΟ 54

Το Καταστατικό αυτό, αποτελούμενο από άρθρα, θα ισχύσει από την έγκρισή του από το Ειρηνοδικείο και την καταχώρησή του στο Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών, που τηρείται σ' αυτό.

ΟΙ ΙΔΡΥΤΕΣ

.....
.....
.....

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ
ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ
ΛΕΣΒΟΥ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ 1991

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ

(Αναπροσαρμοσμένο σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1541/1985 "Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις")

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σύσταση

Διενεργείται Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών, που διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Καταστατικού και της νομοθεσίας για τις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις.

Άρθρο 2

Επωνυμία - Έδρα - Περιφέρεια

1. Η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών θα λειτουργεί με την Επωνυμία "Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Λέσβου" και συνοπτικά "Ε.Α.Σ.Λ".

Για τις σχέσεις της Ένωσης με την αλλοδαπή θα χρησιμοποιείται η Επωνυμία της σε πιστή μετάφραση σε οποιαδήποτε γλώσσα. Στο παρόν Καταστατικό, για συντομία, η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών θα αναφέρεται στο εξής με μόνη την λέξη "Ένωση".

2. Έδρα της Ένωσης ορίζεται ο Δήμος Μυτιλήνης. Η Ένωση για την πληρέστερη εκπλήρωση των σκοπών της μπορεί να ιδρύει παραρτήματα, ένα στην περιφέρεια της και να συνιστά αντίστοιχες τοπικές συνελεύσεις των αντιπροσώπων των συνεταιρισμών της περιοχής κάθε παραρτήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46 του παρόντος καταστατικού.

Μπορεί επίσης με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, να ιδρύει τοκαταστήματα και πρακτορεία ή να εγκαθιστά αντιπροσωπείες, όπου γίνει σκόπιμο στο εσωτερικό ή το εξωτερικό.

3. Η περιφέρεια της Ένωσης καταλαμβάνει το σύνολο των περιφερειών των πρωτοβάθμιων Συν/σμών που είναι μέλη της και επεκτείνεται σ' ολόκληρη την Νήσο Λέσβο.

Άρθρο 3

Σκοπός - Δραστηριότητες

1. Σκοπός της Ένωσης είναι ο συντονισμός και η ενίσχυση του έργου των Αγροτικών Συνεταιρισμών που είναι μέλη της.

2. Η Ένωση για την εκπλήρωση του σκοπού της, σε συνεργασία με τις Κεντρικές Κλαδικές Συνεταιριστικές Ενώσεις, τους αρμόδιους κάθε φορά Συνεταιριστικούς Οργανισμούς και τις Υπηρεσίες της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. αναπτύσσει ιδίως τις ακόλουθες δραστηριότητες:

α) Παρέχει στα μέλη της κάθε συνδρομή και φροντίζει για τον εφοδιασμό τους με τα αγαθά που είναι απαραίτητα για την πρωτογενή και δευτερογενή παραγωγή τους.

Επίσης τα προμηθεύει με πάσης φύσεως καταναλωτικά αγαθά εφόσον το επιθυμούν οι συν/σμοί.

β) Φροντίζει για την διακίνηση, διαφήμιση και εμπορία των προϊόντων των μελών της μέσα στα γενικά πλαίσια της εμπορίας κάθε προϊόντος, όπως αυτά καθορίζονται από την αντίστοιχη με το προϊόν Κεντρική Κλαδική συνεταιριστική Ένωση, σε συνεργασία, εφ' όσον είναι αναγκαίο, με άλλες Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις.

γ) Φροντίζει για την ίδρυση και λειτουργία κέντρων επαγγελματικής και συνεταιριστικής επιμόρφωσης των μελών της.

δ) Πρακτορεύει στην περιφέρεια της τις ασφαλιστικές εταιρείες που η πλειονότητα των μετοχών τους κατέχεται από Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις ή και την Α.Τ.Ε.

ε) Πρακτορεύει στην περιφέρεια της τους Οργανισμούς ασφάλισης αγροτικής παραγωγής και κεφαλαίου.

στ) Οργανώνει και παρέχει στα μέλη της κάθε είδους τεχνική βοήθεια για την διευκόλυνση και βελτίωση της παραγωγής ή τη μείωση του κόστους της.

ζ) Διαδίδει τον θεσμό του Συν/σμού στον γεωργικό πληθυσμό της περιφέρειας της, φροντίζει για την μελέτη και διερεύνηση συνεταιριστικών και γεωργικών θεμάτων, που ενδιαφέρουν την περιφέρεια της και διαφωτίζει τα μέλη της και τις αρμόδιες αρχές και Υπηρεσίες και γενικά εφαρμόζει όλα τα νόμιμα μέσα για την ανάπτυξη της συνεταιριστικής συνειδησεως στους γεωργούς.

η) Συνιστά Υπηρεσία λογιστικής εξυπηρέτησης των Συν/σμών και φροντίζει για τις νομικές τους υποθέσεις εφ' όσον ζητηθεί.

θ) Συμβουλεύει και παρέχει κάθε βοήθεια στους Συν/σμούς κατά την σύσταση τους και σε όλες τις λεπτομέρειες της διαχείρισης και των ερ-

γασίων τους. Εκδίδει σχέδια Κανονισμών εργασιών και άλλα έντυπα που περιέχουν οδηγίες προς τους συνεταιρούς.

ι) Τηρεί και ενημερώνει ειδικούς φακέλους για όλους τους Συν/σμούς της περιφέρειας της, σύμφωνα με την παραγρ. 4 του άρθρου 7 του Ν. 1541/1985 και καταρτίζει και τηρεί στατιστικά στοιχεία για τους Συνεταιρισμούς της περιφέρειας της.

ια) Αναπτύσσει κάθε δραστηριότητα στον τουριστικό τομέα.

ιβ) Εισπράττει ως εκπρόσωπος των αγροτών και για λογ/σμό τους τις κάθε είδους Εθνικές και Κοινοτικές Επιδοτήσεις.

3. Η Ένωση δεν ασχολείται με την πρωτογενή παραγωγή. Ιδρύει και διευθύνει μονάδες επεξεργασίας και μεταποίησης των προϊόντων των μελών της, μόνο όταν για την λειτουργία τους απαιτείται η συνεργασία δύο ή περισσότερων μελών της.

4. για την πληρέστερη εκπλήρωση των σκοπών της η Ένωση:

α) Αποτελεί μέλος της Πανελληνίας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ)

β) Μπορεί ύστερα από ειδική κατά περίπτωση απόφαση της Γνείκης Συνέλευσης:

- Να συμπράτει με άλλες Ενώσεις για την σύσταση Κεντρικών κλαδικών Συνεταιριστικών Ενώσεων και Συνεταιριστικών Οργανισμών ή να μετέχει στις Οργανώσεις αυτές

- Να μετέχει σε αναγνωρισμένες Ενώσεις ομάδες παραγωγών

- Να συμπράττει σε κοινές επιχειρήσεις με Καταναλωτικούς Συνεταιρισμούς, νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, όπως προδιορίζονται στην παραγρ. 6 του άρθρου 1 του Ν.1256/1982 (ΦΕΚ 65Α/1982), με κοινωφελείς Οργανισμούς, Συνεταιριστικές Οργανώσεις άλλων χωρών και επιχειρήσεις Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

- Η Ένωση μπορεί να συστήνει με φυσικά ή νομικά πρόσωπα μόνο ανώνυμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης ή κοινοπραξίες του Ν.3874/1958 ή να συμμετάσχει σε ήδη συσταθείσες.

Άρθρο 4

Χρονική διάρκεια

Η χρονική διάρκεια της Ένωσης είναι απεριόριστη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις - Κωλύματα

Μέλη της Ένωσης μπορούν να γίνουν, ύστερα από απόφαση της Γενικής τους Συνέλευσης όλοι οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί που έχουν την έδρα τους μέσα στην Περιφέρεια της Ένωσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 του παρόντος Καταστατικού.

Συνεταιρισμοί που ζητούν την εγγραφή τους στην Ένωση δεν πρέπει να είναι μέλη άλλης Ένωσης.

Άρθρο 6

Όροι εισδοχής μελών

1. Για να γίνει ένας Συνεταιρισμός μέλος της Ένωσης πρέπει να υποβάλει στο Διοικητικό Συμβούλιο αυτής έγγραφη αίτηση, υπογεγραμμένη από τους νόμιμους εκπροσώπους του Συν/σμού. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από δήλωση υπογραμμένη κατά τον ίδιο τρόπο, ότι αποδέχεται τις διατάξεις του καταστατικού της Ένωσης και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και ότι έχει τις προϋποθέσεις να γίνει μέλος της Ένωσης. Την αίτηση πρέπει επίσης να συνοδεύει και αντίγραφο του πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης του Συν/σμού με την οποία αποφασίστηκε η εγγραφή του Συν/σμού στην Ένωση, νόμιμα επικυρωμένο, καθώς και κατάλογος των μελών του κατά την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους.

2) Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης αποφασίζει για την αποδοχή ή όχι της αίτησης μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή της. Αποδοχή αίτησης μετά από τη λήψη απόφασης για σύγκληση Γενικής Συνέλευσης και μέχρι την έναρξη και το τέλος των εργασιών της δεν επιτρέπεται.

3) Σε περίπτωση, που το Διοικητικό Συμβούλιο απορρίπτει την αίτηση ή παραλείπει να πάρει απόφαση, εφαρμόζεται η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 10 του νόμου 1541/1985.

Άρθρο 7

Απόκτηση της ιδιότητας του μέλους

1. Η συνεταιριστική ιδιότητα αποκτάται από την ημερομηνία της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης που δέχεται την αίτηση ή από την τελεσιδικία της δικαστικής απόφασης, που διατάσσει την εγγραφή εφόσον ο ενδιαφερόμενος έχει καταβάλει την συνεταιριστική του μερίδα ή των πρώτη δόση της, αν προβλέπεται καταβολή της μερίδας σε δόσεις σύμφωνα με το άρθρο 15 του Καταστατικού.

2. Τα ιδρυτικά μέλη αποκτούν την ιδιότητα του τακτικού μέλους από την καταχώρηση του καταστατικού στο μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών του (αρμόδιου) Ειρηνοδικείου και υποχρεούται χωρίς καθυστέρηση να καταβάλουν τη συνεταιριστική τους μερίδα.

3. Με την απόκτηση της συνεταιριστικής ιδιότητας το μέλος εγγράφεται στο βιβλίο Μητρώου των μελών της Ένωσης.

4. Η εγγραφή νέων μελών είναι υποχρεωτική εφόσον τηρείται η διαδικασία και συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου και του παρόντος Καταστατικού.

Άρθρο 8

Σχέσεις Ένωσης και μελών

Οι σχέσεις ανάμεσα στην Ένωση και τα μέλη της διέπονται από τις διατάξεις του Νόμου 1541/85 "Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις" του παρόντος Καταστατικού, του Εσωτερικού - Κανονισμού λειτουργίας, που ψηφίζει η Γενική Συνέλευση και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.

Άρθρο 9

Δικαιώματα μελών

Τα μέλη της Ένωσης δικαιούνται:

1. - Να συμμετέχουν και να ψηφίζουν με τους Αντιπροσώπους τους στις Γενικές Συνελεύσεις.

2. - Να συμμετέχουν στα Όργανα διοίκησης της

3. - Να συμμετέχουν στις συγκαλούμενες απ' αυτή συσκέψεις, περιφερειακές ή τοπικές για θέματα της Ένωσης ή των μελών της Συνεταιρισμών ή των μελών των συνεταιρισμών.

4. - Να συμμετέχουν με εκπροσώπους τους σε συσκέψεις, σεμινάρια και συνέδρια, που κρίνει χρήσιμα η Ένωση στο εσωτερικό και εξωτερικό.

5. - Να συμμετέχουν σε προγράμματα συνεταιριστικής εκπαίδευσης, που οργανώνει η Ένωση ή η ΠΑΣΕΓΕΣ.

6. - Να κάνουν χρήση των υπηρεσιών της Ένωσης των εγκαταστάσεων, εργαλείων μηχανών και μεταφορικών μέσων, που ανήκουν στην Ένωση, σύμφωνα με τον Εσ. Καν. Λειτουργίας.

7. - Να ζητούν τα μέλη και οι αντιπρόσωποι με αίτηση του στο Δ.Σ. πληροφορίες σχετικά με την πορεία των υποθέσεων της Ένωσης. Το Δ.Σ. υποχρεούται να παρέχει τις σχετικές πληροφορίες σε δέκα πέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης.

8. - Να ζητούν τα μέλη και αντιπρόσωποι με αίτηση τους στο Δ.Σ. και να παίρνουν αντίγραφα των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης, του Ισολογισμού και του Λογαριασμού κερδών και ζημιών. Τα αντίγραφα αυτά χορηγούνται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών το αργότερο από την υποβολή της αίτησης και εφ' όσον ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει την σχετική δαπάνη.

9. - Να λαμβάνουν με αίτηση τους στο Δ.Σ. γνώση του περιεχομένου των λογαριασμών τους και των αποφάσεων της Ένωσης. Το Δ.Σ. της Ένωσης μπορεί με αιτιολογημένη απόφαση του να αρνηθεί την γνωστοποίηση του περιεχομένου αποφάσεων, για τις εμπορικές δραστηριότητες της Ένωσης, αν από τη γνωστοποίηση τους πιθανολογείται βλάβη των συμφερόντων της. Στην περίπτωση αυτή το Δ.Σ. υποχρεούται να φέρει το θέμα, για την λήψη οριστικής απόφασης στην πρώτη Γενική Συνέλευση.

10. - Να συμμετέχουν στο καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης και στο προϊόν της εκκαθάρισης σύμφωνα με τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και υπό τους περιορισμούς των άρθρων 39,40,41 και 44 του παρόντος καταστατικού.

Άρθρο 10

Υποχρεώσεις μελών

Τα μέλη της Ένωσης έχουν τις εξής υποχρεώσεις:

α) Να ενδιαφέρονται για την προαγωγή αυτής και των μελών της και να παρέχουν αμέριστη την υποστήριξη τους προς αυτή και μεταξύ τους.

β) Να προασπίζονται και να εξυπηρετούν τα συμφέροντα της Ένωσης και να μη προβαίνουν σε πράξεις, που βλάπτουν τα συμφέροντα της.

γ) Να συμμορφώνονται με το καταστατικό, τους Κανονισμούς Εργασιών και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και των Οργάνων διοίκησης και να συμμετέχουν ενεργά στις δραστηριότητες τους.

δ) Να προσαρμόζουν τον Κανονισμό Εργασιών τους με τις αποφάσεις της Ένωσης όσον αφορά τις υποχρεώσεις των μελών τους για τον προ-

γραμματισμό της παραγωγής τους, και την τήρηση κανόνων ποιότητας των προϊόντων.

ε) Να στέλνουν έγκαιρα στην Ένωση όλες τις πληροφορίες και τα στοιχεία, που ζητούνται απ' αυτή και έχουν σχέση με τις εργασίες της.

στ) Να απαντούν χωρίς καθυστέρηση στα έγγραφα της.

ζ) Να αναλαμβάνουν τις αντιθέμενες σ'αυτά από την Ένωση εργασίες ως εντολοδόχοι της και να δέχονται την παρακολούθηση απ' την Ένωση της διαχείρισης αυτών των εργασιών.

η) Να καταβάλουν έγκαιρα την συνεταιριστική τους μερίδα, τις ψηφιζόμενες από τη Γενική Συνέλευση εισφορές για την κάλυψη των εκτάκτων ζημιών της και κάθε άλλη εισφορά που ορίζεται από το νόμο, το Καταστατικό και τους Κανονισμούς της Ένωσης.

θ) Να εκπληρώνουν όλες τις υποχρεώσεις που ορίζονται από το νόμο ή από άλλες διατάξεις του παρόντος Καταστατικού και των Κανονισμών της Ένωσης.

Άρθρο 11

Αποχώρηση των μελών

1. - Τα μέλη της Ένωσης μπορούν να αποχωρήσουν απ' αυτήν μόνο μετά από πάροδο πέντε (5) ετών από την εγγραφή τους, εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος, που δικαιολογεί την πρόωρη αποχώρηση.

2. - Για την αποχώρηση απαιτείται έγγραφη αίτηση του μέλους, συνοδευόμενη με απόφαση της Γενικής του Συνέλευσης, για την αποχώρηση του. Η αποχώρηση γνωστοποιείται στην Ένωση έξι (6) τουλάχιστον μήνες πριν από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου και ισχύει για το τέλος αυτής.

Αν η αίτηση υποβληθεί εκπρόθεσμα, η αποχώρηση ισχύει για το τέλος της επόμενης διαχειριστικής περιόδου. Μέχρι την πραγματοποίηση της αποχώρησης εξακολουθεί το μέλος να έχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των άλλων μελών και να μετέχει με τους αντιπροσώπους του στις Γενικές Συνελεύσεις της Ένωσης. Από την ημέρα όμως, που υποβλήθηκε η αίτηση στην Ένωση θεωρείται ότι οι Αντιπρόσωποι του παραιτήθηκαν από τυχόν αξιώματα, που κατείχαν σε συλλογικά Όργανα της Ένωσης ή ως Αντιπρόσωποι αυτής σε οποιαδήποτε Αγροτική Συνεταιριστική ή άλλη Οργάνωση ή οπουδήποτε αλλού.

3. - Το μέλος που ζήτησε την αποχώρηση του από την Ένωση, μπορεί να ανακαλέσει με έγγραφη αίτηση του μετά από απόφαση της Γενικής του Συνέλευσης. Η αίτηση, μαζί με αντίγραφο της αποφάσεως

της Γενικής Συνέλευσης, πρέπει να υποβληθεί στην Ένωση το αργότερο μέχρι να λήξει η παραπάνω προθεσμία, οπότε η αποχώρηση γίνεται αμετάκλητη. Επανάκτηση των αξιωμάτων που κατείχαν οι αντιπρόσωποι του στην περίπτωση αυτή αποκλείεται.

4. - Εκτός από την περίπτωση της παραγρ. 1 (σπουδαίος λόγος), πρόωρη αποχώρηση μέλους από την Ένωση, μπορεί να γίνει και αν η Γενική Συνέλευση της Ένωσης αποφασίσει την μεταβολή των ειδικότερων δραστηριοτήτων της ή τη συγχώνευση της με άλλη ή με άλλες Ενώσεις. Η δήλωση για την αποχώρηση πρέπει να γίνει μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την λήψη της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης και μπορεί σε ένα μήνα από τότε που υποβλήθηκε.

Η αποχώρηση επέρχεται όταν εγκριθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση η τροποποίηση του Καταστατικού ή πραγματοποιηθεί η συγχώνευση.

5. - Ο Συνεταιρισμός - μέλος υποχρεούται να επανορθώσει κάθε ζημιά της Ένωσης από την πρόωρη λύση της συνεταιριστικής σχέσης χωρίς σπουδαίο λόγο ή χωρίς τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου 4.

Άρθρο 12

Διαγραφή μέλους

1. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της Ένωσης διαγράφεται υποχρεωτικά το μέλος της Ένωσης που παρά τις διατάξεις του καταστατικού είναι μέλος και σε άλλη Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών.

2. Η Γενική Συνέλευση της Ένωσης αποφασίζει αιτιολογημένα για την διαγραφή μέλους το οποίο:

α) Έπαψε να έχει τις προϋποθέσεις του νόμου και του παρόντος Καταστατικού για την απόκτηση της ιδιότητας του μέλους.

β) Έβλαψε από πρόθεση τα συμφέροντα της Ένωσης

γ) Αρνήθηκε χωρίς λόγο την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του απέναντι στην Ένωση.

δ) Αποφεύγει σκόπιμα να συμμορφώνεται στις αποφάσεις των Οργάνων της Ένωσης. Την διαγραφή στην Γενική Συνέλευση εισηγείται το Διοικητικό Συμβούλιο, που υποχρεούται όπως και η Γενική Συνέλευση να ακούσει προηγουμένως το υπό διαγραφή μέλος.

3. Μέσα σε δέκα ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης το μέλος που διαγράφεται δικαιούται να προσφύγει στο Ειρηνοδικείο. Η απόφαση που θα εκδοθεί υπόκειται σε έφεση.

4. - Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους που διαγράφεται επέρχεται δέκα (10) ημέρες μετά την κοινοποίηση της απόφασης του διοικητικού

συμβουλίου ή της Γενικής συνέλευσης ή από την τελεσιδικία της δικαστικής απόφασης.

Άρθρο 13

Διάλυση Συνεταιρισμού μέλους

Συνεταιρισμός, που διαλύεται, θεωρείται ότι αποχωρεί από την Ένωση στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου κατά την οποία θα δημοσιευθεί ο τελικός Ισολογισμός της εκκαθάρισης. Σε περίπτωση που η διάλυση του συνεταιρισμού οφείλεται σε πτώχευση, θεωρείται ότι αποχωρεί από την Ένωση στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου κατά την οποία θα περατωθεί η διαδικασία της πτώχευσης.

Άρθρο 14

Δικαιώματα εξερχομένων μελών

1. Συνεταιρισμός, που με οποιοδήποτε τρόπο εξέρχεται από την Ένωση, δεν μπορεί να ζητήσει την εκκαθάριση της, ούτε έχει καμιά απαίτηση ή αξίωση πάνω στην περιουσία της.

Δικαιούται μόνο στην επιστροφή της συνεταιρικής μερίδας, που καταβλήθηκε απ' αυτόν καθώς και στο μέρος από το καθαρό πλεόνασμα της ετήσιας διαχείρισης, που του αναλογεί στο τέλος της χρήσης που εξήλθε, αφού αφαιρεθούν και στις δύο περιπτώσεις, οι ζημιές των προηγούμενων χρήσεων και οι κρατήσεις για τα αποθεματικά κεφάλαια, που προβλέπονται από το νόμο και το Καταστατικό.

2. Η απόδοση της συνεταιρικής μερίδας και του δικαιώματος από το πλεόνασμα της χρήσης γίνεται μέσα σ'ένα χρόνο από την ημερομηνία, που το μέλος σύμφωνα με το νόμο έχασε την συνεταιριστική του ιδιότητα όχι όμως νωρίτερα από έξι μήνες απ'αυτή.

Η Γενική Συνέλευση μπορεί να αποφασίσει, με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία ότι μέλους που διαγράφεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 12 παρ. 1 και παρ.2 εδ. β.γ.και δ του παρόντος καταστατικού δε δικαιούται να αναλάβει την αξία της συνεταιριστικής του μερίδας.

3. Αν κατά την έξοδο συνεταιριών, η εταιρική περιουσία, με συνυπολογισμό των αποθεματικών και των εταιρικών μερίδων, δεν επαρκεί για την κάλυψη των χρεών της ένωσης, που τυχόν υπάρχουν, ο εξερχόμενος είναι υποχρεωμένος να καταβάλει στην Ένωση για την κάλυψη του ελλείματος την αναλογία του που υπολογίζεται ανάλογα με τις συνεταιρικές μερίδες όλων των συνεταιριών μέχρι το τέλος του έτους της εξόδου.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο πάντοτε παίρνει τα κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Ένωσης έναντι των συνεταιρών που αποχωρούν ή διαγράφονται, καθώς και για την εκπλήρωση άλλων υποχρεώσεων τους απέναντι στην Ένωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ - ΕΥΘΥΝΗ

Άρθρο 15

Συνεταιρική μερίδα

1. Κάθε Συνεταιρισμός μέλος μετέχει στην Ένωση υποχρεωτικά με μια μόνο συνεταιρική μερίδα.

2. Η συνεταιριστική μερίδα ορίζεται σε 5.000 δρχ. ανά φυσικό πρόσωπο μέλος του Συνεταιρισμού μέλους της Ένωσης. Ο επαναπροσδιορισμός της αξίας της συνεταιριστικής μερίδας των Συνεταιρισμών μελών της Ένωσης γίνεται στην αρχή κάθε έτους ανάλογα με τον αριθμό των φυσικών μελών τους στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους.

Η Συνεταιριστική μερίδα δεν μεταβάλλεται σε περίπτωση μείωσης του αριθμού των φυσικών προσώπων μελών του Συν/σμού μέλους της Ένωσης. Η Συνεταιριστική μερίδα καταβάλλεται μέσα σε τέσσερα (4) χρόνια.

3. Η συνεταιρική μερίδα είναι ονομαστική, αμεταβίβαστη, αδιαίρετη και ίση για όλους τους Συν/σμούς μέλη της Ένωσης.

4. Σε περίπτωση διάλυσης της Ένωσης τα μέλη της Θεωρούνται πιστωτές για το ποσό της συνεταιρικής μερίδας που έχουν καταβάλει.

Αυτή αποδίδεται μετά την εξόφληση όλων των άλλων υποχρεώσεων της Ένωσης.

5. Απαγορεύεται στην Ένωση:

α) Ν'αγοράζει ή νά δέχεται ως ενέχυρο τη μερίδα των μελών της.

β) Να επιστρέψει τη συνεταιρική μερίδα στα μέλη της, αν αυτά δεν έχουν αποχωρήσει.

γ) Να κάνει δωρεά προς τα μέλη της, οφειλόμενες απ'αυτά δόσεις της μερίδας.

6. Απαγορεύεται η εκχώρηση ή μεταβίβαση της συνεταιρικής μερίδας σε συνεταιρούς ή τρίτους.

Άρθρο 16

Ευθύνη των μελών για υποχρεώσεις της Ένωσης

1. - Τα μέλη της Ένωσης ευθύνονται για τις υποχρεώσεις της προς τρίτους περιορισμένα μέχρι του τριπλάσιου της αξίας της συνεταιρικής μερίδας και για ίσο μέρος της οφειλής καθένα από αυτά.

2. - Η Γ.Σ. της Ένωσης μπορεί, με απόφαση που λαμβάνεται με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, να ορίσει όριο ευθύνης των μελών έναντι των τρίτων ποσό ίσο προς το (1) τετρακοσιοπλάσιο της αξίας της συνεταιριστικής μερίδας.

3. - Κάθε νέο μέλος ευθύνεται, όπως ορίζουν οι προηγούμενες παράγραφοι και για τις υποχρεώσεις της Ένωσης, που αναλήφθηκαν πριν από την είσοδο του σ'αυτήν.

4. - Η ευθύνη των μελών απέναντι στους δανειστές της Ένωσης είναι επιβοηθητική και γεννάται μόνο εφόσον οι δανειστές δεν ικανοποιηθούν από τα περιουσιακά στοιχεία της Ένωσης ή των εγγυητών της.

5. - Τα μέλη ευθύνονται με τον ίδιο παραπάνω τρόπο και μετά την έξοδό τους από την Ένωση για χρέη που δημιουργήθηκαν όταν ήταν μέλη. Η ευθύνη ισχύει μέχρι ένα έτος από την έξοδο τους.

6. - Η ευθύνη των μελών παύει οπωσδήποτε όταν περάσει ένας χρόνος από τότε που περατώθηκε η διαδικασία της εκκαθάρισης της Ένωσης εκτός αν ασκήθηκε εναντίον τους αγωγή μέσα στο έτος.

Άρθρο 17

Υποχρεώσεις των μελών προς τρίτους

1. - Οι δανειστές μέλους της Ένωσης δεν έχουν κανένα δικαίωμα στις συνεταιρικές μερίδες ή στα πλεονάσματα της διαχειριστικής χρήσης ή στη συνεταιρική περιουσία.

2. - Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση ή λήψη ασφαλιστικών μέτρων για χρέη των μελών προς τρίτους: α) Τα προϊόντα της παραγωγής των φυσικών μελών των συνεταιρισμών μελών της Ένωσης, από την παράδοση τους στην Ένωση για πώληση ή κατά οποιοδήποτε τρόπο διάθεση στην αγορά, αυτούσια ή μετά από μεταποίηση ή επεξεργασία και β) το τίμημα των παραπάνω προϊόντων.

3. - Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση εις χείρας της Ένωσης, ως τρίτου χρημάτων που ελήφθησαν από οποιαδήποτε τράπεζα ως δάνειο για λογαριασμό μέλους της ή προορίζονται για δάνειο προς αυτό, έστω και αν τα χρήματα αυτά τηρούνται στους λογαριασμούς του μέλους με την Ένωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 18

Όργανα της Ένωσης είναι:

- α) η Γενική Συνέλευση
- β) Το Διοικητικό Συμβούλιο
- γ) Το Εποπτικό Συμβούλιο

1. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Άρθρο 19

Συγκρότηση - Ψήφοι

1. - Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο Όργανο της Ένωσης και απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των μελών της, που έχουν εγγραφεί στο μητρώο της και διατηρούν την ιδιότητα τους αυτή.

2. - Η Γενική Συνέλευση της Ένωσης αποτελείται από Αντιπροσώπους των Αγροτικών Συνεταιρισμών μελών της, που εκλέγονται από τη Γενική τους Συνέλευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του παρόντος Καταστατικού. Κάθε Αγροτικός Συνεταιρισμός αντιπροσωπεύεται στην Ένωση ανάλογα με τον αριθμό των μελών του. Για κάθε πενήντα (50) μέλη Αγροτικού Συνεταιρισμού εκλέγεται ένας Αντιπρόσωπος. Αν, με την αναλογία αυτή, περισσότερα από είκοσι πέντε (25) μέλη δεν αντιπροσωπεύονται στην Ένωση, εκλέγεται ένας ακόμη Αντιπρόσωπος. Στους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς ειδικού σκοπού εκλέγεται ένας Αντιπρόσωπος στην Ένωση για μέχρι πενήντα (50) μέλη. Η απόφαση της εκλογής των Αντιπροσώπων κοινοποιείται στην Ένωση με συστημένη επιστολή. Οι Αντιπρόσωποι δεν μπορούν να λάβουν μέρος στις Γενικές Συνελεύσεις της Ένωσης πριν από τη γνωστοποίηση της εκλογής τους.

3. - Οι Αντιπρόσωποι εκπροσωπούν το Συνεταιρισμό σε όλες τις σχέσεις του με την Ένωση μέσα στα πλαίσια των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου του εκπροσωπούμενου Συνεταιρισμού. Οι Αντιπρόσωποι μετέχουν στην Γενική Συνέλευση της Ένωσης αυτοπροσώπως. Κάθε αντιπρόσωπος έχει μια ψήφο. Αντιπρόσωποι που είναι και μέλη Διοικητικού ή εποπτικού Συμβουλίου της Ένωσης δεν έχουν δικαίωμα ψήφου σε θέματα απαλλαγής από ευθύνη τους στην

Ένωση.

4. - Η ιδιότητα του Αντιπροσώπου αποβάλλεται όταν ο Αντιπρόσωπος παύσει να είναι μέλος του Συνεταιρισμού ή ανακληθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Ο Αντιπρόσωπος του Συνεταιρισμού, ο οποίος ανακαλείται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του, ασκεί τα καθήκοντα του μέχρι τη λήξη της θητείας του, αν έχει εκλεγεί μέλος Διοικητικού ή Εποπτικού Συμβουλίου Αγροτικής Συνεταιριστικής Οργάνωσης ανωτέρου βαθμού ή Συνεταιριστικού Οργανισμού ή της ΠΑΣΕΓΕΣ. Ο αντιπρόσωπος παύει να ασκεί τα καθήκοντα του όταν έχει διαγραφεί σύμφωνα με το άρθρο 12 του Καταστατικού.

5. - Η διάρκεια της θητείας των Αντιπροσώπων των Αγροτικών Συνεταιρισμών είναι τριετής. Σε κάθε όμως περίπτωση οι Αντιπρόσωποι ακολουθούν τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού τους. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού εφαρμόζεται αναλόγως.

Άρθρο 20 Αρμοδιότητες

1. - Η Γενική Συνέλευση αποτελεί το ανώτατο Όργανο εποπτείας και λήψης αποφάσεων πάνω στις υποθέσεις της Ένωσης. Αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά την Ένωση για το οποίο προβλέπει την αρμοδιότητα της ειδικής διάταξης του Νόμου ή του καταστατικού ή για το οποίο δεν προβλέπεται άλλο αρμόδιο Όργανο.

2. - Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης ανήκουν:

α) Η τροποποίηση του Καταστατικού

β) Η συγχώνευση, η παράταση της διάρκειας και η διάλυση της Ένωσης

γ) Η ψήφιση και η τροποποίηση του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας της Ένωσης.

δ) Η σύσταση ή συμμετοχή της Ένωσης σε κοινές επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 4 του Ν.1541/1985, σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις ανωτέρου βαθμού, σε Συνεταιριστικούς Οργανισμούς και η αποχώρηση του απ' αυτές.

ε) Η εκλογή, ανάκληση και απαλλαγή από κάθε ευθύνη των μελών του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου, καθώς και η εκλογή ή ανάκληση των Αντιπροσώπων σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις ανωτέρου βαθμού, σε Συνεταιριστικούς Οργανισμούς και στην ΠΑΣΕΓΕΣ.

στ) Η έγκριση για την αγορά, την ανέγερση, υποθήκευση, ανταλλαγή ή την πώληση ακινήτων της Ένωσης, η ίδρυση, ή επέκταση, ο εκσυγχρονισμός ή η μίσθωση βιοτεχνίας ή βιομηχανίας, καθώς και η έγκριση

για την σύναψη δανείου για τους σκοπούς αυτούς.

ζ) Ο καθορισμός του ανώτατου ποσού και των όρων για τα δάνεια, που μπορεί να συνάψει ή να χορηγήσει στα μέλη της,

η) Η έγκριση του Ισολογισμού και του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης, ή έγκριση των πεπραγμένων των διαφόρων Οργάνων της Ένωσης και η απαλλαγή αυτών από τις ευθύνες, καθώς και ο καθορισμός του τρόπου διάθεσης των πλεονασμάτων της χρήσης, ή της επιβάρυνσης των μελών για τυχόν ζημιές.

θ) Η επιβολή ειδικής εισφοράς στα μέλη της Ένωσης για την εκπλήρωση των παρακάτω σκοπών:

αα)Αντιμετώπιση έκτακτης ζημίας

αβ)Αποτροπή πτώχευσης

αγ) Απόκτηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων

αδ)

ι) Η έγκριση του προγράμματος ανάπτυξης της Ένωσης για τα επόμενα έτη και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός....(2)

ια) Η απόφαση για άλλο θέμα που ειδικές διατάξεις του νόμου ή του παρόντος Καταστατικού ορίζουν αρμόδια τη Γενική Συνέλευση

3. - Η Γενική Συνέλευση μπορεί με απόφαση της να μεταβιβάζει στο Διοικητικό Συμβούλιο την άσκηση των αρμοδιοτήτων της για την αγορά ή την πώληση ακινήτου και τη σύναψη δανείου για το σκοπό αυτό, όπως και να εξουσιοδοτεί το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσα στα πλαίσια του προϋπ/σμού που εγκρίθηκε, να μεταφέρει κονδύλια από ένα λογαριασμό σε άλλο.

Άρθρο 21

Σύγκληση

1. - Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται από το διοικητικό Συμβούλιο σε τακτική συνέδρια μέσα στο πρώτο τετράμηνο του έτους.

Η Συνέλευση πραγματοποιείται πάντοτε στην έδρα της Ένωσης.

Η πρόσκληση περιέχει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τον τόπο και την ημέρα πραγματοποίησης και την ώρα έναρξης της συνεδρίασης και γνωστοποιείται στα μέλη της Ένωσης με την αποστολή της τουλάχιστον 10 πλήρεις ημέρες πριν την έναρξη της συνεδρίασης.

2. - Το Διοικητικό ή το Εποπτικό Συμβούλιο μπορούν να συγκαλέσουν έκτακτη Γενική Συνέλευση της Ένωσης, όταν συντρέχει θέμα ειδικά προβλεπόμενο από το νόμο ή το Καταστατικό ή όταν η έκτακτη σύγκληση επιβάλλεται από το συμφέρον της Ένωσης κατά την κρίση κάθε Συμβουλίου.

3. - Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται επίσης σε έκτακτη συνεδρίαση μετά από αίτηση του 1/5 τουλάχιστον του όλου αριθμού των Αντιπροσώπων. Η αίτηση υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο και σ' αυτήν αναφέρονται οι λόγοι της έκτακτης σύγκλησης και τα προς συζήτηση θέματα. Αν το Διοικητικό συμβούλιο αρνηθεί ή αδρανήσει να συγκαλέσει έκτακτη Γενική Συνέλευση μέσα σε δέκα πέντε (15) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, οι παραπάνω Αντιπρόσωποι συγκαλούν απ' ευθείας μόνοι τους τη Γενική Συνέλευση.

4. - Ο ίδιος αριθμός Αντιπροσώπων, που ορίζει η προηγούμενη παράγραφος, μπορεί να ζητήσει την εγγραφή θεμάτων στην ημερήσια διάταξη σε οποιαδήποτε άλλη Γενική Συνέλευση. Η σχετική αίτηση υποβάλλεται επτά (7) ημέρες πριν από την έναρξη της συνεδρίασης, οπότε το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο, μέσα σε δύο ημέρες από την υποβολή της να ενημερώσει τα μέλη για την συμπληρωματική ημερήσια διάταξη με τα θέματα που έχουν προταθεί, με τον ίδιο τρόπο που τους ενημέρωσε για την σύγκληση.

5. - Οι προσκλήσεις της Γενικής Συνέλευσης υπογράφονται: Από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, όταν συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο. β) Από τον Πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου ή τον αναπληρωτή του, όταν συγκαλείται με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου και γ) από όλους τους Αντιπροσώπους, που υπόγραψαν την αίτηση έκτακτης σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης στην περίπτωση της παραγράφου 3.

Άρθρο 22

Απαρτία

1. - Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία, εφ' όσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντες οι μισοί τουλάχιστον Αντιπρόσωποι των Συνεταιρισμών μελών της Ένωσης, που είναι γαρμμένοι στο Μητρώο της. Η ύπαρξη της απαρτίας βεβαιώνεται με την ανάγνωση του καταλόγου των Αντιπροσώπων των μελών της Ένωσης. Αν δεν επιτευχθεί απαρτία κατά την έναρξη της συνεδρίασης, επαναλαμβάνεται η ανάγνωση του καταλόγου ύστερα από μία ώρα και εφόσον διαπιστωθεί απαρτία, η Συνέλευση εισέρχεται στην ημερήσια διάταξη και έγκυρα παίρνει αποφάσεις πάνω στα θέματα της με την πλειοψηφία των παρόντων στην ψηφοφορία αντιπροσώπων που προβλέπεται για κάθε περίπτωση στο άρθρο 24.

2. - Αν στην πρώτη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης δεν υπάρξει

απαρτία, τότε η Γενική Συνέλευση συνέρχεται χωρίς νέα πρόσκληση στον ίδιο τόπο, την ίδια ημέρα και ώρα της επόμενης εβδομάδας και με τα ίδια θέματα της ημερήσιας διάταξης. Τη φορά αυτή για να υπάρξει απαρτία αρκεί η παρουσία τουλάχιστον του ενός τετάρτου (1/4) του συνόλου των αντιπροσώπων.

3. - Αν δεν επιτευχθεί απαρτία και κατά τη δεύτερη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης συγκαλείται νέα Συνέλευση από την αρχή με τη διαδικασία του άρθρου 21 του παρόντος Καταστατικού.

4. - Όπου για τη λήψη απόφασης απαιτείται η αυξημένη πλειοψηφία του άρθρου 24 παρ. 2 του παρόντος Καταστατικού, η επαναληπτική Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία, αν είναι παρόντες οι μισοί (1/2) τουλάχιστον αντιπρόσωποι των Συνεταιρισμών μελών της Ένωσης.

Άρθρο 23

Συνεδρίαση - Συζήτηση - Ψηφοφορία

1. - Στην έναρξη της συνεδρίασης η Συνέλευση εκλέγει με μυστική ψηφοφορία από τους Αντιπροσώπους, που παρίστανται, Πρόεδρο και Γραμματέα, καθώς και Εφορευτική Επιτροπή, που αποτελείται από τρεις (3) Αντιπροσώπους.

Μέχρι την εκλογή τους, καθήκοντα Προέδρου της Συνέλευσης ασκεί ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή αν αυτός απουσιάζει ο Αντιπρόεδρος ή το μεγαλύτερης ηλικίας μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που παρίσταται, ή αν δεν παρίσταται κανένα, ένας από τους παλιότερους Αντιπροσώπους, που υποδεικνύεται από την πλειοψηφία των παρόντων.

2. - Για τη συζήτηση και τις αποφάσεις που παίρνονται κρατούνται πρακτικά από τον Γραμματέα, που υπογράφονται από τον Πρόεδρο, τον Γραμματέα και τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής.

3. - Η Συνέλευση μπορεί να συζητήσει και να πάρει αποφάσεις μόνο πάνω στα θέματα που αναγράφονται στην ημερήσια διάταξη και περιέχονται στην πρόσκληση. Ειδικά τα θέματα αναβολής ή διακοπής της Συνέλευσης, σύγκλησης νέας, εγγραφής νέων μελών, εκλογής προεδρείου, μεταβολής της σειράς των θεμάτων της ημερησίας διάταξης δεν είναι αναγκαία να αναγράφονται στην ημερήσια διάταξη.

4. - Οι ψηφοφορίες στις Γενικές Συνελεύσεις διακρίνονται σε φανερές και μυστικές. Οι φανερές μπορεί να γίνουν με ανόρθωση των μελών ή με ανύψωση των χεριών ή με ονομαστική κλήση, ποτέ όμως με βοή. Οι μυστικές ψηφοφορίες γίνονται πάντοτε με ψηφοδέλτια υπό την εποπτεία και τον έλεγχο της Εφορευτικής Επιτροπής.

Τα ψηφοδέλτια θεωρούνται έγκυρα εφόσον είναι ομοίμορφα και σφραγισμένα με την σφραγίδα της Ένωσης, δεν περιλαμβάνουν σημεία ή φράσεις άσχετες με το θέμα, που παραβιάζουν, κατά την κρίση της Εφορευτικής Επιτροπής, την μυστικότητα της ψηφοφορίας.

5. - Ψηφοφορία που αφορά σε εκλογή σύλλογικών οργάνων της Ένωσης ή αντιπροσώπων της Ένωσης σε ανώτερου βαθμού Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις ή Συνεταιριστικούς Οργανισμούς ή την ΠΑΣΕΓΕΣ και γενικά σε οποιαδήποτε εκλογή ή σε θέματα εμπιστοσύνης προς την Διοίκηση ή απαλλαγή από ευθύνη των Οργάνων της, σε έγκριση ισολογισμού και Απολογισμού καθώς και σε προσωπικά θέματα, είναι μυστική και γίνεται πάντοτε με ψηφοδέλτια.

Η ψηφοφορία πάνω στα άλλα θέματα είναι φανερή. Στις ψηφοφορίες μπορούν να παίρνουν μέρος και Αντιπρόσωποι, που προσήλθαν μετά την διαπίστωση απαρτίας.

6. - Η Εφορευτική Επιτροπή φροντίζει κατά τις ψηφοφορίες να απομακρύνονται από την αίθουσα της ψηφοφορίας πρόσωπα, που δεν έχουν δικαίωμα ψήφου.

Άρθρο 24 Απόφαση

1. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης πάνω στα θέματα της ημερήσιας διάταξης παίρνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων κατά την ψηφοφορία Αντιπροσώπων. Σε περίπτωση ισοψηφίας η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται και εάν υπάρχει και νέα ισοψηφία η πρόταση απορρίπτεται. Σε περίπτωση αρχαιεσίων για εκλογή μελών Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου ως και Αντιπροσώπων ισχύουν όσα αναφέρονται στο άρθρο 33 του παρόντος Καταστατικού.

2. - Για την λήψη απόφασης σχετικά με την παράταση της δάρκειας της Ένωσης την διάλυση της, τη μεταβολή σκοπών της, την συγχώνευση της με άλλες Ενώσεις, την συμμετοχή της σε κοινές επιχειρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 4 του Ν. 1541.1985 την ανάκληση του Διοικητικού Συμβουλίου του Εποπτικού Συμβουλίου ή μελών αυτών, την ανάκληση Αντιπροσώπων σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις ανώτερου βαθμού σε Συνεταιριστικούς Οργανισμούς ή στην ΠΑΣΕΓΕΣ, την τροποποίηση του Καταστατικού της, την επιβάρυνση των μελών για κάλυψη τυχόν ζημιών, την επιβολή ειδικής εισφοράς στα μέλη και για κάθε άλλο θέμα όπου το παρόν καταστατικό ή ο νόμος 1541/1985 απαιτεί αυξημένη πλειοψηφία, απαιτείται παρουσία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των Αντιπροσώπων και πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των παρόντων

3. - Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λήφθηκε κατά παράβαση

των διατάξεων του νόμου ή του Καταστατικού, υπόκειται σε ακύρωση. Για την κήρυξη της ακυρότητας εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 26 του Ν. 1541/1985.

II. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο 25

Συγκρότηση - Λειτουργία

1. Η διοίκηση της Ένωσης ασκείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από οκτώ (8) μέλη. Επτά (7) από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από την Γενική Συνέλευση των Αντιπροσώπων μεταξύ αυτών και ένα (1) μέλος μετέχει ως εκπρόσωπος του Προσωπικού της Ένωσης. Ο εκπρόσωπος του Προσωπικού έχει όλα τα διακρίματα και τις υποχρεώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, μόνο όταν συζητούνται θέματα Προσωπικού. Στα υπόλοιπα θέματα συμμετέχει μόνο με δικαίωμα λόγου. Ο εκπρόσωπος του Προσωπικού στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης εκλέγεται από το σύνολο των μελών του Προσωπικού. Μέχρι την εκλογή του εκπροσώπου του Προσωπικού μετέχει ο Πρόεδρος του Συλλόγου του Προσωπικού. Αν δεν υπάρχει Σύλλογος, τότε τα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης ορίζουν τον εκπρόσωπο του Προσωπικού.

3. Η διάρκεια της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τρία χρόνια. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να έχουν πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία

4. Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου διεξάγονται και οι σύμβουλοι εκλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του παρόντος Καταστατικού.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο αμέσως μετά την εκλογή του, συνέρχεται και συγκροτείται σε σώμα, εκλέγοντας στην πρώτη μετά την εκλογή του συνεδρίαση από τα μέλη του, κατ' απόλυτο πλειοψηφία, τον Πρόεδρο, ένα Αντιπρόεδρο, ένα Γραμματέα και τον Ταμία. Κατά τη διάρκεια της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου ή από τα μέλη του απόφαση ανάκλησης και ανακατανομής αξιωμάτων μεταξύ των ίδιων προσώπων είναι δυνατή μόνο με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνολου των μελών του. Το Διοικητικό Συμβούλιο αναλαμβάνει τα καθήκοντα του αμέσως μετά την εκλογή του

6. - Σύμβουλοι που για διαρκές κώλυμα τους απέχουν από τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των πέντε (5) μηνών (3) ή που αδικαιολόγητα δεν προσήλθαν σε πέντε

συνεχείς τακτικές συνεδριάσεις του Δ.Σ. θεωρούνται ότι παραιτήθηκαν από την ιδιότητα του Συμβούλου.

7. - Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά μιά φορά τον μήνα ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να ορίσει τακτές ημέρες συνεδρίασης. Τότε δεν χρειάζεται προηγούμενη πρόσκληση των μελών του. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συνέλθει και έκτακτα αν προσκληθεί από τον Πρόεδρο. Συγκαλείται επίσης υποχρεωτικά από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο όταν το ζητήσει το 1/3 τουλάχιστον των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή το Εποπτικό Συμβούλιο με έγγραφη αίτηση η οποία περιέχει το σκοπό και τους λόγους σύγκλησης.

8. - Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορούν να παρευρίσκονται άλλοι Αντιπρόσωποι Συνεταιρισμών ή τρίτοι.

9. - Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα.

10. - Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου παίρνονται με απόλυτη πλειοψηφία όλων των μελών. Απόλυτη πλειοψηφία υπάρχει όταν ο αριθμός των θετικών ψήφων είναι μεγαλύτερος του μισού των ψήφων του όλου αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σε περίπτωση ισοψηφίας σε θέματα προσωπικού που ψηφίζει και ο εκπρόσωπος του Προσωπικού στο Διοικητικό Συμβούλιο το θέμα επανέρχεται στην επόμενη συνεδρίαση του Δ.Σ. και εφόσον και πάλι υπάρξει ισοψηφία υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

Άρθρο 26

Αρμοδιότητες

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκπροσωπεί την Ένωση δικαστικά και εξώδικα και αποφασίζει πάνω σε όλα τα θέματα που αφορούν την διοίκηση, τη διαχείριση και γενικά την λειτουργία της Ένωσης, μέσα στα πλαίσια του νόμου, του παρόντος Καταστατικού, του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.

2. Ενδεικτικά το Διοικητικό Συμβούλιο:

α) Θέτει σε εφαρμογή τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και εποπτεύει την εφαρμογή τους από τα λοιπά Όργανα και τις Υπηρεσίες της Ένωσης.

β) Συγκαλεί τις τακτικές και τις έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις και καθορίζει τα θέματα που θα συζητηθούν σ'αυτές.

- γ) Με επιφύλαξη της διάταξης του εδαφ. ε της παραγρ. 2 του άρθρου 20 του παρόντος Καταστατικού, ορίζει τους Αντιπροσώπους της Ένωσης σε όλες τις περιπτώσεις, που προβλέπεται ή επιβάλλεται η αντιπροσώπευση ή συμμετοχή της.
- δ) Καταρτίζει τον Ισολογισμό και τον Απολογισμό της Ένωσης και συντάσσει πρόγραμμα εργασιών του επόμενου έτους.
- ε) Αποφασίζει για την εγγραφή νέων μελών και την διαγραφή μελών σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.
- στ) Αποφασίζει την συνομολογήση συμβάσεων, οι οποίες συνεπάγονται διαρκείς ή μακροχρόνιες υποχρεώσεις για την Ένωση.
- ζ) Αποφασίζει για την αποδοχή καταθέσεων των μελών και την παροχή δανείων σ'αυτά, μέσα στα όρια του Καταστατικού και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.
- η) Αποφασίζει για τα τρέχοντα έξοδα της διοίκησης και λειτουργίας της Ένωσης και ορίζει το ανώτατο χρηματικό ποσό, που ο ταμίας μπορεί να κρατάει στο ταμείο του για τα έξοδα αυτά.
- θ) Αποφασίζει για την αγορά ή την πώληση μηχανημάτων, εργαλείων, σκευών και λοιπών κινητών περιουσιακών στοιχείων και παντός αγαθού αναλώσιμου ή όχι για τις ανάγκες της Ένωσης και των μελών της.
- ι) Επεξεργάζεται και υποβάλλει για έγκριση στην Γενική Συνέλευση τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Ένωσης, ως και τον Οργανισμό του Προσωπικού.
- ια) Διορίζει και απολύει το υπαλληλικό, υπηρετικό εργατικό και εργατοτεχνικό προσωπικό της Ένωσης.
- ιβ) Άσκει την πειθαρχική εξουσία στο Προσωπικό της Ένωσης, τακτικό ή όχι κατά τους όρους του Οργανισμού του Προσωπικού.
- ιγ) Υπογράφει όλα τα έγγραφα της Ένωσης, που απευθύνονται στις δημόσιες αρχές ή σε τρίτους και δέχεται όλα τα έγγραφα που απευθύνονται ή κοινοποιούνται στην Ένωση.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να μεταβιβάζει με ειδική απόφαση του την άσκηση ορισμένων αρμοδιοτήτων του ή να αναθέτει την διεξαγωγή ορισμένων εργασιών και την υπογραφή των σχετικών πράξεων και εγγράφων σε ένα από τα μέλη του ή σε υπάλληλο της Ένωσης ή σε οποιοδήποτε τρίτο.

Άρθρο 27

Αρμοδιότητες Προέδρου

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- α) Φροντίζει για την καλή λειτουργία των Υπηρεσιών της Ένωσης.
- β) Προωθεί ή πραγματοποιεί τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και φροντίζει για την εκτέλεση των εργασιών της Ένωσης, σύμφωνα με το Καταστατικό και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και ευθύνεται για την ακριβή τήρηση τους.
- γ) Φροντίζει για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.
- δ) Επιβλέπει την ταμειακή και λογιστική Υπηρεσία.
- ε) Φροντίζει μαζί με τον Ταμία, να συνταχθούν οι μηνιαίες καταστάσεις του Ταμείου, καθώς και ο Ισολογισμός, ο Λογαριασμός Αποτελεσμάτων του έτους και να υποβληθούν στην κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου.
- στ) Συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις και φροντίζει για την αποστολή των προσκλήσεων για τις Γενικές Συνελεύσεις.
- ζ) Προεδρεύει στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου
- η) Εκθέτει την κατάσταση της Ένωσης και τη δράση του Διοικητικού Συμβουλίου στην τακτική Γενική Συνέλευση.
- θ) Δίνει στην Εποπτεύουσα Αρχή στους Ελεγκτές όλες τις πληροφορίες που ζητούνται απ' αυτούς.

Άρθρο 28

Ταμίας

1. Ο Ταμίας ενεργεί την ταμειακή υπηρεσία, σύμφωνα με το Καταστατικό τον Κανονισμό Εργασιών, και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Ειδικότερα έχει τα εξής καθήκοντα:

- α) Ενεργεί κάθε είσπραξη και πληρωμή με βάση την εντολή του Προέδρου ή του εξουσιοδοτημένου απ' αυτόν προσώπου και κάνει τις απαραίτητες εξοφλήσεις κατά τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της Ένωσης.
- β) Εκτελεί κάθε σχετική προς την υπηρεσία του απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.
- γ) Φυλάσσει το περιεχόμενο του Ταμείου, τα χρηματόγραφα και τα αποδεικτικά έγγραφα.

δ) Συντάσσει τις μηνιαίες καταστάσεις του Ταμείου και καταρτίζει με το Λογιστή ή το Γραμματέα τον ετήσιο Ισολογισμό.

ε) Δίνει όλες τις αναγκαίες εξηγήσεις στο Διοικητικό και το Εποπτικό Συμβούλιο.

στ) Καταθέτει σε λογ/σμό καταθέσεων της Ένωσης κάθε ποσό, που υπερβαίνει τις τρέχουσες ανάγκες της στο Υποκατάστημα Τραπεζής με την οποία συναλλάσσεται η Ένωση.

2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί τα καθήκοντα του Ταμιά να ανατεθούν σε υπάλληλο της Ένωσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει κατά την κρίση του, και για την κατάθεση σχετικής εγγύησης από τον υπάλληλο.

Άρθρο 29

Ευθύνη - Αποζημίωση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

1. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνονται σύμμετρα για κάθε ζημιά που υπαίτια προκάλεσαν στην Ένωση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο, το Εποπτικό Συμβούλιο ή το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον του αριθμού των Αντιπροσώπων μπορούν να ασκήσουν αγωγή αποζημίωσης εναντίον μέλους ή μελών του Δ.Σ. Η αγωγή θα έχει ως αίτημα την αποκατάσταση της ζημιάς.

3. Η ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης είναι άμισθη και τιμητική. Για την παροχή όμως των υπηρεσιών από τα μέλη του Δ.Σ. στην Ένωση παρέχεται σ' αυτά αποζημίωση ανάλογη προς το χρόνο της απασχόλησης τους στις εργασίες και υποθέσεις της Ένωσης. Το ύψος της αποζημίωσης αυτής κατά περίπτωση καθώς και ο τρόπος καταβολής της καθορίζονται στην αρχή της θητείας του Δ.Σ. από τη Γενική Συνέλευση, και μπορεί να είναι κατά ημέρα, κατά μήνα ή κατ' αποκοπή κάθε χρόνο. Η αποζημίωση αυτή δεν αποτελεί μισθό ούτε δημιουργεί οποιοδήποτε δικαίωμα, που απορρέει από τις διατάξεις της εργατικής ή της ασφαλιστικής νομοθεσίας.

4. Ανεξάρτητα από την παραπάνω αποζημίωση μπορεί η Ένωση με απόφαση του Δ.Σ. να καταβάλει στον Πρόεδρο ή και σε μέλη του Συμβουλίου έξοδα κίνησης και παράστασης, οριζόμενα απ'αυτό κατ'αποκοπή. Ειδικά για την απασχόληση των μελών του Συμβουλίου ή των Αντιπροσώπων του εκτός της έδρας τους, καταβάλεται σ'αυτά, εκτός από τα οδοιπορικά έξοδα τους, και αποζημίωση για την κάλυψη των πρόσθετων δαπανών στις οποίες υποβάλλονται για την παρμονή του εκτός έδρας. Η αποζημίωση αυτή, με διανυκτέρευση ή μη ορίζεται και αναπροσαρμόζεται

κάθε φορά ανάλογα με τις κρατούσες συνθήκες, από τη Γενική Συνέλευση.

III ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο 30

Συγκρότηση

1. Το Εποπτικό Συμβούλιο εκλέγεται ταυτόχρονα με το Διοικητικό Συμβούλιο από τη Γενική Συνέλευση των Αντιπροσώπων των Συνεταιρισμών μελών της Ένωσης.

Ο αριθμός των μελών του Εποπτικού συμβουλίου ορίζεται σε (1) πέντε (5) ένα (1) από τα οποία εκλέγεται ως Πρόεδρος. Η διάρκεια της θητείας του Εποπτικού Συμβουλίου είναι τριετής.

2. Για την εκλογή και την λειτουργία του Εποπτικού Συμβουλίου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 25 και 29 του παρόντος Καταστατικού.

3. Τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου πρέπει να έχουν πλήρη ικανότητα για δικαιопραξίες.

4. Δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου Αντιπρόσωπος, που κατά την τελευταία διετία ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης ή Αγροτικής Συν/κής Οργάνωσης ανωτέρου βαθμού.

Το ίδιο πρόσωπο δεν μπορεί να είναι συγχρόνως μέλος του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου της Ένωσης.

5. Το Εποπτικό Συμβούλιο συνεδριάζει τουλάχιστον μια φορά στους τρεις (3) μήνες στην έδρα της Ένωσης ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου του. Αν ο Πρόεδρος δεν συγκαλέσει το εποπτικό Συμβούλιο, δικαιούνται να το συγκαλέσουν δύο μέλη του.

6. Το Εποπτικό Συμβούλιο μπορεί να συνέλθει και έκτακτα κάθε φορά που κρίνει αυτό αναγκαίο ο Πρόεδρος ή ζητήσουν αυτό από τον Πρόεδρο δύο τουλάχιστον από τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου, ή το Διοικητικό Συμβούλιο ύστερα από έγγραφη αίτηση στην οποία αναφέρονται και τα προς συζήτηση θέματα. Την έκτακτη σύγκληση του Εποπτικού Συμβουλίου μπορεί επίσης να ζητήσει το ένα δέκατο (1/10) του αριθμού των Αντιπροσώπων.

Άρθρο 31

Αρμοδιότητες

1. Το Εποπτικό Συμβούλιο παρακολουθεί και εποπτεύει την κανονική και μέσα στα όρια του νόμου, του Καταστατικού, των Κανονισμών της Ένωσης και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης εκτέλεση των καθηκόντων του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Εξετάζει τη νομιμότητα των πράξεων του Διοικητικού Συμβουλίου και διενεργεί λογιστικό έλεγχο κάθε χρήσης της Ένωσης. Για την επίτευξη του έργου του, το Εποπτικό Συμβούλιο έχει δικαίωμα να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου, ή άλλου στοιχείου της Ένωσης, να ελέγχει το περιεχόμενο του Ταμείου, να παρακολουθεί τις εργασίες της Ένωσης και τη λειτουργία των Υπηρεσιών της και να ζητεί πληροφορίες για την πορεία των υποθέσεων της.

3. Οι αρμοδιότητες του Εποπτικού Συμβουλίου ασκούνται απ'αυτό συλλογικά. Μεμονωμένο μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου μπορεί να προβεί σε συγκεκριμένη έρευνα ή άλλη ενέργεια από τις οριζόμενες στην προηγούμενη παράγραφο μετά από ειδική εξουσιοδότηση του Εποπτικού Συμβουλίου.

4. Το Εποπτικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση σε έκτακτη σύνοδο, αν κρίνει ότι η έκτακτη σύγκληση επιβάλλεται από το νόμο ή από το συμφέρον της Ένωσης καθορίζοντας και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Επίσης μπορεί να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση σε έκτακτη σύνοδο και για την ανάκληση του Διοικητικού Συμβουλίου ή μελών αυτού ή Αντιπροσώπων του σε ανωτέρου βαθμού Συνεταιριστικές Οργανώσεις σε Συνεταιριστικούς Οργανισμούς και στην ΠΑΣΕΓΕΣ και για την εκλογή νέων ή για να ανακοινωθεί το περιεχόμενο έκθεσης ελέγχου για τη λήψη σχετικών αποφάσεων.

5. Το Εποπτικό Συμβούλιο έχει και τις εξής υποχρεώσεις:

α) Να ελέγχει την Απογραφή, τον ετήσιο Ισολογισμό και το Λογαριασμό Αποτελεσμάτων, καθώς και τις προτάσεις για διανομή των πλεονασμάτων κάθε χρόνο και να συντάσει για κάθε διαχειριστική περίοδο έκθεση, την οποία θέτει υπόψη του Διοικητικού Συμβουλίου και υποβάλλει στη Γενική συνέλευση, πριν από την έγκριση των πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου και του Ισολογισμού.

β) Να μεριμνά για την υποχρεωτική ενημέρωση της Γενικής Συνέλευσης πάνω στο πόρισμα ελέγχου των ελεγκτών.

Άρθρο 32

Αντιπρόσωπο

1. - Η Γενική Συνέλευση της Ένωσης εκλέγει τους Αντιπροσώπους της για τις Γενικές Συνελεύσεις των Κεντρικών Κλαδικών Συνεταιριστικών Ενώσεων και των Συνεταιριστικών Οργανισμών, που συμμετέχει, καθώς και για τη Γενική Συνέλευση της ΠΑΣΕΓΕΣ.

Για κάθε σαράντα (40) Αντιπροσώπους των πρωτοβάθμιων Συνεται-

ρισμών μελών της Ένωσης εκλέγεται ένας Αντιπρόσωπος για τη Γενική Συνέλευση της ΠΑΣΕΓΕΣ.

Ο αριθμός των Αντιπροσώπων της Ένωσης στις Γενικές Συνελεύσεις των Κεντρικών Κλαδικών Συνεταιριστικών Ενώσεων και των Συνεταιριστικών Οργανισμών προσδιορίζεται από το Καταστατικό των Οργανώσεων αυτών.

2. - Η διάρκεια της θητείας των Αντιπροσώπων είναι τριετής. Σε κάθε όμως περίπτωση οι Αντιπρόσωποι ακολουθούν τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού τους. Αντιπρόσωπος, που έχει εκλεγεί μέλος Διοικητικού ή Εποπτικού Συμβουλίου Αγροτικής Συνεταιριστικής Οργάνωσης ανώτερου βαθμού ή Συνεταιριστικού Οργανισμού ή της ΠΑΣΕΓΕΣ, ασκεί τα καθήκοντα του μέχρι τη λήξη της θητείας του Οργάνου στο οποίο είναι μέλος.

3. - Κάθε αντιπρόσωπος αντιπροσωπεύει την Ένωση σε μια μόνο Συνεταιριστική Οργάνωση ανώτερου Βαθμού ή Συνεταιριστικό Όργανισμό ή στην ΠΑΣΕΓΕΣ.

Άρθρο 33

Ειδικές διατάξεις για τα Όργανα διοίκησης

1. - Εισηγητής των θεμάτων στο Διοικητικό Συμβούλιο είναι ο Πρόεδρος της Ένωσης ή ο νόμιμος αναπληρωτής του ή άλλος Σύμβουλος ή υπάλληλος της Ένωσης, που ορίζεται από τον Πρόεδρο.

2. - Χρέη υπηρεσιακού Γραμματέα σ' όλα τα συλλογικά Όργανα διοίκησης εκτελεί υπάλληλος της Ένωσης, που ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

3. - Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις, που παίρνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και το Εποπτικό Συμβούλιο καταχωρούνται σε ειδικά βιβλία πρακτικών συνεδριάσεων, που τηρούνται για το καθένα χωριστά. Τα πρακτικά κάθε συνεδρίασης υπογράφονται από τα μέλη, που ήταν παρόντα σ' αυτή.

4. - Τα βιβλία των πρακτικών, προτούν να χρησιμοποιηθούν, θεωρούνται στην τελευταία τους σελίδα από τον Πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου.

5. - Αντίγραφα ή αποσπάσματα πρακτικών των Συμβουλίων επικυρώνονται από τον κατά το χρόνο της έκδοσης τους Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ή το νόμιμο αναπληρωτή του.

6. - Η Γενική Συνέλευση μπορεί οποτεδήποτε να ανακαλεί το διοικητικό

και το εποπτικό συμβούλιο ή μέλη των Οργάνων αυτών, ή Αντιπρόσωπο.

7. - Τα αναπληρωματικά μέλη του Διοικητικού και του Εποπτικού Συμβουλίου και των Αντιπροσώπων παίρνουν τη θέση των τακτικών μελών σε περίπτωση θανάτου, ανάκλησης, παραίτησης ή αποχής των τακτικών μελών από την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με την παράγρ. 6 του άρθρου 25 του παρόντος.

Σε κάθε περίπτωση τα αναπληρωματικά μέλη συνεχίζουν τη θητεία των μελών που αντικαταστάθηκαν. Η αναπλήρωση γίνεται πάντοτε από τα αναπληρωματικά μέλη του συνδιασμού με τον οποίο εκλέχτηκε το μέλος που αναπληρούται.

8. - Τα μέλη του Διοικητικού και του Εποπτικού Συμβουλίου είναι υποχρεωμένα να τηρούν εχεμύθεια, όταν πρόκειται για θέματα που έχουν απόρρητο χαρακτήρα. Την υποχρέωση αυτή έχουν και μετά την απώλεια, με οποιοδήποτε τρόπο, της ιδιότητάς τους. Για την αθέτηση της υποχρέωσης αυτής ευθύνονται για κάθε ζημιά, που προκάλεσαν στην Ένωση.

Άρθρο 34

Εκλογές

1. - Τις εκλογές για την ανάδειξη του Διοικητικού Συμβουλίου και των Αντιπροσώπων της Ένωσης στις Κεντρικές Κλαδικές Συνεταιριστικές Ενώσεις, στους Συνεταιριστικούς Οργανισμούς και στην ΠΑΣΕΓΕΣ διενεργεί Εφορευτική Επιτροπή, η οποία εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία από τη Γενική Συνέλευση των Αντιπροσώπων και αποτελείται από τρία (3) μέλη.

2. - Οι εκλογές διεξάγονται με μυστική ψηφοφορία με το σύστημα των συνδυασμών. Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει τους υποψήφιους για το Διοικητικό Συμβούλιο, το Εποπτικό Συμβούλιο και τους Αντιπροσώπους, οι οποίοι αναγράφονται στο ψηφοδέλτιο με αλφαβητική σειρά.

Στις εκλογές μπορούν να συμμετέχουν μεμονωμένοι υποψήφιοι και συνδυασμοί, ανεξάρτητα από τον αριθμό των υποψηφίων, που περιλαμβάνουν.

3. - Κάθε Αντιπρόσωπος ψηφίζει όσους υποψηφίους του συνδυασμού της προτίμησής του επιθυμεί, μέχρι την συμπλήρωση του αριθμού των μελών του εκλεγόμενου Οργάνου, με σταυρό, που σημειώνεται δίπλα στο όνομα κάθε υποψηφίου.

Ψηφοδέλτια, που δεν έχουν σταυρό προτίμησης ή έχουν σταυρούς περισσότερους από τον αριθμό των Συμβούλων, που θα εκλεγούν, είναι

έγκυρα και υπολογίζονται υπέρ του συνδιασμού, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι σταυροί προτίμησης.

4. - Οι έδρες του Διοικητικού Συμβουλίου, του Εποπτικού Συμβουλίου και των Αντιπροσώπων κατανέμονται μεταξύ των συνδιασμών ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη. Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων διαιρείται με τον αριθμό των εδρών του κάθε Οργάνου.

Το πηλίκο της διαίρεσης, και σε περίπτωση ύπαρξης κλάσματος ο πλησιέστερος προς το κλάσμα ακέραιος αριθμός, αποτελεί το εκλογικό μέτρο.

Αν το κλάσμα ισούται με το μισό της μονάδας, ως εκλογικό μέτρο θεωρείται ο μεγαλύτερος ακέραιος αριθμός. Κάθε συνδιασμός, καταλαμβάνει τόσες έδρες στο Διοικητικό Συμβούλιο ή στο Εποπτικό Συμβούλιο και παίρνει τόσους Αντιπροσώπους όσες φορές χωράει το εκλογικό μέτρο στον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβε.

Μεμονωμένος υποψήφιος εκλέγεται μόνο αν λάβει αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων ίσο τουλάχιστον με το εκλογικό μέτρο. Οι έδρες, που μένουν αδιάθετες κατανέμονται από μια στους συνδυασμούς εκείνους, που έχουν καταλάβει τουλάχιστον μία έδρα και συγκεντρώνουν υπόλοιπο ψηφοδελτίων μεγαλύτερο από το $1/3$ του εκλογικού μέτρου κατά τη σειρά του αριθμού των υπολοίπων.

Οι έδρες, που μένουν αδιάθετες και μετά την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, κατανέμονται μεταξύ των συνδιασμών, που έχουν το μεγαλύτερο υπόλοιπο ψηφοδελτίων κατά τη σειρά της επιτυχίας.

Σε περίπτωση ισοδυναμίας γίνεται κλήρωση.

5. - Από κάθε συνδυασμό εκλέγονται όσοι συγκέντρωσαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης. Οι υπόλοιποι υποψήφιοι του συνδιασμού είναι αναπληρωματικοί κατά τη σειρά του αριθμού σταυρών προτίμησης που πήραν.

6. - Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Διοικητικού, του Εποπτικού Συμβουλίου και των Αντιπροσώπων γίνονται ταυτόχρονα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 35

Εργασίες της Ένωσης

1/- Η Ένωση για την πραγματοποίηση του σκοπού της αναπτύσσει οποιαδήποτε δραστηριότητα, που προβλέπεται από το παρόν Καταστατικό

και κάθε άλλη που θα αποφασίσει η Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με το Καταστατικό και μέσα στα όρια του νόμου.

2. - Η αυτοτέλεια των Συνεταιρισμών μελών της Ένωσης στη διαχείριση των υποθέσεων τους, δε θίγεται από τη συμμετοχή τους στην Ένωση, με επιφύλαξη των υποχρεώσεων τους στην Ένωση από τις διατάξεις του Καταστατικού αυτού.

3. - Η Γενική Συνέλευση, με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 24 παρ. 2 του Καταστατικού αυτού εκδίδει Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Ένωσης, ο οποίος καθορίζει: α) Τους όρους λειτουργίας της Ένωσης, β) Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών ως προς τη χρήση των εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και των υπηρεσιών της Ένωσης, γ) τις κυρώσεις για αθέτηση των υποχρεώσεων των μελών και τη διαδικασία επιβολής τους και δ) τις λεπτομέρειες της τήρησης των λογ/σμών μεταξύ Ένωσης και Συνεταιρισμών - μελών.

4. - Στις εργασίες της Ένωσης, που προβλέπονται από το παρόν Καταστατικό, μετέχουν υποχρεωτικά και κατά προτεραιότητα οι Συνεταιρισμοί - μέλη της Ένωσης και οι παραγωγοί μέλη των Συνεταιρισμών αυτών. Τις εργασίες της αυτές (παροχή υπηρεσιών και αγαθών) μπορεί η Ένωση να τις επεκτείνει και σε πρόσωπα, που δεν είναι μέλη της ούτε μέλη των Συνεταιρισμών - μελών της με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου με τους όρους, που καθορίζει το ίδιο. Στην περίπτωση αυτή:

α) Οι όροι της συμμετοχής τους δεν μπορεί να είναι ευνοϊκότεροι από τους όρους, που ισχύουν για τα μέλη της.

β) Εγγυήσεις και δάνεια προς μεμονωμένους παραγωγούς και τρίτους γενικά απαγορεύονται.

γ) Οι τρίτοι, που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες της Ένωσης δεν έχουν κανένα δικαίωμα πάνω στα αποτελέσματα της χρήσης, και

δ) Τα οφέλη της Ένωσης από τις συναλλαγές με τρίτους δεν διανέμονται στα μέλη της, αλλά μεταφέρονται στο έκτακτο αποθεματικό κεφάλαιο, για επέκταση των εργασιών της.

5. - Τις εργασίες της η Ένωση ενεργεί είτε για λογ/σμό των Συνεταιρισμών μελών της είτε για λογαριασμό των φυσικών προσώπων των μελών της Συνεταιρισμών είτε για λογαριασμό της.

6. - Η Ένωση διεξάγει τις εργασίες της με δικές της Υπηρεσίες. Μπορεί όμως να χρησιμοποιήσει τις Υπηρεσίες άλλων Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων ή και τρίτων. Στις περιπτώσεις αυτές το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης καθορίζει την αποζημίωση ή την αμοιβή για την χρησιμοποίησή τους αυτή στη διεξαγωγή των εργασιών της Ένωσης.

7. - Η Ένωση, ανεξάρτητα στην παροχή των υπηρεσιών της σε μη μέλη, που προβλέπει η προηγούμενη διάταξη της παρ. 6 του παρόντος άρθρου, μπορεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου να παρέχει γενικά τις υπηρεσίες της και ν'αναλαμβάνει την ενέργεια εργασιών για λογ/σμό του Δημοσίου της Αγροτικής Τράπεζας ή και κάθε άλλου νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων και των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Εταιρειών τους κάθε μορφής, με αμοιβή.

Επίσης με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί ν' αναπτύσσει ορισμένες δραστηριότητες σχετιζόμενες με την εφαρμογή της γεωργικής και κοινωνικής πολιτικής του Κράτους, με αμοιβή, εφόσον ήθελαν ανατεθεί σ' αυτή.

Άρθρο 36

Ειδικοί όροι ορισμένων εργασιών

1. - Η Ένωση μπορεί να προμηθεύεται και διαθέτει στα μέλη της αγαθά, που είναι απαραίτητα για την πρωτογενή και δευτερογενή παραγωγή τους ως και πάσης φύσεως καταναλωτικά αγαθά εφόσον το επιθυμούν οι Συν/σμοί.

Τα είδη αυτά μπορεί η Ένωση να τα διαθέτει και προς πρόσωπα, που δεν είναι μέλη της ή μέλη των μελών της Συνεταιρισμών, με όρους που καθορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο. Ειδικώς τα είδη, που προμηθεύεται η Ένωση με δάνεια της Αγροτικής Τράπεζας για την εξυπηρέτηση των μελών της, δεν μπορεί να τα διαθέτει σε μη μέλη της ή πρόσωπα, που δεν είναι μέλη των Συνεταιρισμών μελών της.

2. - Τα δάνεια που χορηγούνται από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος στην Ένωση για διάφορους γεωργικούς σκοπούς, συνάπτονται από το Διοικητικό Συμβούλιο μέσα στα όρια, που έχει θέση η Γενική Συνέλευση, ανάλογα με τις ανάγκες της Ένωσης. Τα δάνεια αυτά παρακολουθούνται σε ειδικούς λογαριασμούς και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διενέργεια άλλων εργασιών ή για άλλους σκοπούς εκτός εκείνων για τους οποίους χορηγούνται.

3. - Δάνεια χορηγούνται μόνο σε μέλη της Ένωσης ή των Συν/σμών - μελών της και με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, που καθορίζει και τους βασικούς όρους του δανείου.

Ο τόκος των δανείων, που μπορεί να συνάψει η Ένωση ή να χορηγήσει στα μέλη της ορίζεται πάντοτε μέσα στα όρια, που αποφασίζει η Γενική Συνέλευση. Οι εγγυητές, όπου χρειάζονται, πρέπει να είναι συνεταιίροι.

4. - Η Ένωση μπορεί να δέχεται καταθέσεις από Συνεταιρισμούς μέλη της και συνεταίρους των μελών της. Το ανώτατο και το κατώτατο όριο καταθέσεων γενικά και για κάθε μέλος χωριστά, η προθεσμία ανάληψης τους και ο τόκος καθορίζονται από τη Γενική Συνέλευση.

Ο τοκισμός των καταθέσεων αρχίζει από την επόμενη ημέρα της κατάθεσης. Ο υπολογισμός του τόκου γίνεται στο τέλος του λογιστικού έτους, εκτός αν η Γενική Συνέλευση αποφασίσει τον υπολογισμό του τόκου κάθε εξάμηνο.

Η ανάληψη των καταθέσεων γίνεται, ύστερα από προειδοποίηση των καταθετών, πριν από ορισμένο χρόνο, που ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση, ανάλογα με το ποσό των αποσυρόμενων χρημάτων. Πριν από τη προθεσμία αυτή έχει δικαίωμα το Διοικητικό Συμβούλιο να προειδοποιήσει τους καταθέτες να αποσύρουν τις καταθέσεις τους. Η πρόσκληση γίνεται προσωπικά στον καθένα. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας, οι καταθέσεις αυτές παύουν να τοκίζονται.

5. - Σε κάθε καταθέτη δίνεται από την Ένωση "Βιβλιάριο Καταθέσεων" ονομαστικό με αύξοντα αριθμό, στο οποίο αναγράφονται οι σχετικές πράξεις καταθέσεων ή αναλήψεων.

Άρθρο 37

Εισπραξη απαιτήσεων από τα μέλη

1. - Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές των μελών βεβαιώνονται και γίνονται απαιτητές με πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. - Το μέλος της Ένωσης δικαιούται να ασκήσει ένσταση κατά της πράξης στην πρώτη, μετά την κοινοποίηση της, τακτική ή έκτακτη Γενική Συνέλευση.

3. - Αν η ένσταση της προηγούμενης παραγράφου δεν ασκηθεί ή αποριφθεί, μπορεί να ζητηθεί η έκδοση διαταγής πληρωμής με βάση την πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η διαταγή πληρωμής εκδίδεται από τον Ειρηνοδίκη ανεξάρτητα από το ποσό της οφειλής. Αν η ένσταση γίνει δεκτή, το Διοικητικό Συμβούλιο δικαιούται να προσβάλει την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με το άρθρο 26 του Ν.1541/85. Το Ειρηνοδικείο, αν δεχθεί την σίτηση του Διοικητικού Συμβουλίου, επιδικάζει την απαίτηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΧΡΗΣΗ

Άρθρο 38 Εισφορές ασφάλειας

Η Γενική Συνέλευση μπορεί να επιβάλουν ειδικές εισφορές ασφάλειας στα μέλη, που μετέχουν σε ορισμένες εργασίες. Οι εισφορές αυτές υπέχουν θέση ενεχύρου για την εξασφάλιση της κανονικής και έγκαιρης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων των μελών, που ανέλαβαν απέναντι στην Ένωση. Ο τρόπος της διαχείρισης τους και η τυχόν μεταφορά τους στη ζημιά που προκλήθηκε από αθέτηση υποχρεώσεων του μέλους, ορίζεται από την ίδια τη Γενική Συνέλευση.

Σε περίπτωση αποχώρησης ενός μέλους από την Ένωση, επιστρέφεται σ' αυτό το ενεργητικό των εισφορών ασφαλείας, ταυτόχρονα και με τον ίδιο τρόπο, που επιστρέφονται οι συνεταιρικές μερίδες.

Άρθρο 39 Τακτικό Αποθεματικό

1. Η Ένωση έχει υποχρέωση να σχηματίσει τακτικό αποθεματικό κεφάλαιο το ύψος του οποίου πρέπει να φτάσει τουλάχιστον (1) το δεκαπλάσιον της αξίας των συνεταιρικών μερίδων.

Για το σκοπίο αυτό και μέχρις ότου το τακτικό αποθεματικό κεφάλαιο καλύψει το πιά πάνω όριο, ποσοστό τουλάχιστον 30% από το καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης περιέχεται στο λογαριασμό του τακτικού αποθεματικού κεφαλαίου, πριν από κάθε άλλη διάθεσή του.

Στο τακτικό αποθεματικό κεφάλαιο περιέρχονται ακόμα:

α) Τα πρόσπια, που προβλέπονται από το Καταστατικό και τα ποσά που προέρχονται από ποινικές ρήτρες.

β) Τα έσοδα, που περιέρχονται στην Ένωση από χαριστική αιτία, αν δεν καθορίζεται ειδικά ο σκοπός τους.

γ) Κάθε άλλο έσοδο για το οποίο δεν ορίζεται από το Καταστατικό ειδικά ο προορισμός του.

2. - Το τακτικό αποθεματικό κεφάλαιο χρησιμοποιείται για την αντικατάσταση και συντήρηση του πάγιου κεφαλαίου, για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης.

Άρθρο 40

1. Η Γενική Συνέλευση μπορεί να αποφασίσει, με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 24 §2 του παρόντος, την κράτηση ποσοστού απ'το ετήσιο πλεόνασμα, μετά την αφαίρεση ποσοστού 30% που περιέρχεται στο τακτικό αποθεματικό κατά το προηγούμενο άρθρο του παρόντος, για το σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού.

2. Το έκτακτο αποθεματικό κεφάλαιο χρησιμοποιείται για την κάλυψη ζημιών στην παραγωγή και στα περιουσιακά στοιχεία της Ένωσης και των Συν/σμών μελών της. Οι ζημιές στα περιουσιακά στοιχεία των μελών της Ένωσης καλύπτονται μόνο όταν η χρήση τους έχει παραχωρηθεί στην Ένωση.

Άρθρο 41

Ειδικά, Αποθεματικά Κεφάλαια

1. Η Γενική Συνέλευση της Ένωσης με απόφασή της, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 24 § 2, του παρόντος, μπορεί μετά τις κρατήσεις για τακτικό και έκτακτο αποθεματικό, να διαθέτει από το καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης ποσοστό για το σχηματισμό ειδικών αποθεματικών κεφαλαίων, που προορίζονται για την εξυπηρέτηση ειδικών σκοπών.

2. Στα ειδικά αποθεματικά κεφάλαια περιέρχεται και κάθε έκτακτη εισφορά των συνεταίρων, που επιβάλλεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για ορισμένο σκοπό.

3. Η Γενική Συνέλευση μπορεί με απόφαση της, που λαμβάνεται όπως στην § 1 να μεταβάλει το σκοπό της χρησιμοποίησης των ειδικών αποθεματικών ή να αποφασίσει την κατάργησή τους. Στην τελευταία περίπτωση ορίζεται και η τύχη του υφιστάμενου κεφαλαίου.

Άρθρο 42

Οικονομική διαχείριση - Τηρούμενα βιβλία - Προγραμματισμός

1. Η διαχειριστική χρήση της Ένωσης είναι ετήσια και λήγει την 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους. Κατ' εξαίρεση η πρώτη μετά τη σύσταση της Ένωσης διαχειριστική χρήση λήγει την 31 Δεκεμβρίου του επόμενου από τη σύσταση έτους.

2. Η Ένωση τηρεί τα βιβλία, που προβλέπονται από τον Κώδικα Φορολογικών στοιχείων.

Εκτός από τα παραπάνω βιβλία η Ένωση είναι υποχρεωμένη να τηρεί και τα παρακάτω βιβλία, τα οποία πριν την χρήση τους θεωρούνται από το Εποπτικό Συμβούλιο.

α) Βιβλίο Μητρώου των μελών, στο οποίο καταχωρούνται κατά σειρά εγγραφής ή επωνυμία, η έδρα και η χρονολογία της αποχώρησης των μελών με οποιοδήποτε τρόπο.

β) Βιβλίο πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων

γ) Βιβλία πρακτικών Συνεδριάσεων του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου χωριστά.

δ) Βιβλίο περιουσίας της Ένωσης, στο οποίο αναγράφονται τα περιουσιακά στοιχεία, που αποκτά και κατέχει η Ένωση.

3. Τα κατά νόμιμο τρόπο τηρούμενα βιβλία της Ένωσης έχουν την αποδεικτική δύναμη των εμπορικών βιβλίων.

4. Μέχρι τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης το Διοικητικό Συμβούλιο συντάσσει το πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης της Ένωσης για τα επόμενα χρόνια. Το πρόγραμμα συνοδεύεται από προϋπολογισμό δαπανών και από αιτιολογημένη έκθεση για την ανάπτυξη της Ένωσης.

Άρθρο 43

Απογραφή - Ισολογισμός

1. Με τη λήξη κάθε μήνα καταρτίζονται μηνιαίες καταστάσεις (αναλυτικά ισοζύγια) και υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο.

2. Με τη λήξη κάθε οικονομικού έτους κλείνονται όλα τα βιβλία γίνεται η ετήσια απογραφή των περιουσιακών στοιχείων και συντάσσεται ο Ισολογισμός καθώς και ο Λογαριασμός Αποτελεσμάτων χρήσης.

3. Η Απογραφή, ο Ισολογισμός και ο Λογαριασμός Αποτελεσμάτων χρήσης υποβάλλονται στο Διοικ. Συμβούλιο, μέσα σε τέσσερις μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου (χρήσης).

Το Διοικητικό Συμβούλιο, αφού εξετάσει και επαληθεύσει τον ισολογισμό τον υποβάλει στο Εποπτικό Συμβούλιο ένα μήνα πριν από την τακτική Γενική Συνέλευση μαζί με τις προτάσεις του, που έχουν ψηφιστεί σε κανονική συνεδρίαση, για την διανομή των κερδών ή την κάλυψη των ζημιών.

4. Το Εποπτικό Συμβούλιο ελέγχει τον Ισολογισμό και τους Λογαριασμούς του καθώς και τις προτάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Κάθε έλλειψη ή ασάφεια, που παρατηρείται γνωστοποιείται στο Διοικητικό Συμβούλιο για την άρση της.

5. Το Εποπτικό Συμβούλιο, με βάση τα στοιχεία αυτά και τα πορίσματα

του ελέγχου του, συντάσει έκθεση, την οποία και υποβάλλει στην Γενική Συνέλευση, τόσο ως προς τη νομιμότητα των πράξεων της διαχείρισης όσο και ως προς την εξυπηρέτηση των συμφερόντων της Ένωσης.

6. Όλα τα παραπάνω στοιχεία καθώς και το πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης της Ένωσης, που συντάσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο, υποβάλλονται στην πρώτη μετά το τέλος της χρήσης τακτική Γενική Συνέλευση για έγκριση. Η μη έγκριση από τη Γενική Συνέλευση του Ισολογισμού, του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων χρήσης και του προγράμματος πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη.

7. Ο Ισολογισμός πρέπει να περιέχει όλους τους λογαριασμούς του καθολικού και να συνοδεύεται από αναλυτικούς πίνακες των λογαριασμών αυτών στους οποίους θα φαίνονται ξεχωριστά τα οικονομικά αποτελέσματα των εργασιών της Ένωσης. Επίσης ο Ισολογισμός συνοδεύεται από ανάλυση του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης.

Άρθρο 44

Καθαρό πλεόνασμα διαχειριστικής χρήσης

1. Το υπόλοιπο των καθαρών πλεονασμάτων, μετά τη ναφαίρεση των ποσοστών που ορίζουν τα άρθρα 39,40 και 41 του παρόντος Καταστατικού, διατίθεται, σύμφωνα με την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που εγκρίνει τον Ισολογισμό στα μέλη. Το πλεόνασμα, που επιστρέφεται σε κάθε μέλος είναι ανάλογο με το ύψος των συναλλαγών του με την Ένωση και καταβάλλεται μετά την έγκριση του Ισολογισμού από τη Γενική Συνέλευση.

2. Η Γενική Συνέλευση μπορεί με απόφασή της, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 24 §2 του παρόντος Καταστατικού να αποφασίσει να μη διανεμηθεί μέρος ή όλο από το απονέμον καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης στα μέλη της Ένωσης, αλλά να χρησιμοποιηθεί για τη κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών.

3. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται με την πύο πάνω αυξημένη πλειοψηφία, μπορεί τα διανεμητέα στα μέλη πλεονάσματα της χρήσης να κρατηθούν για μελλοντική αύξηση της συνεταιρικής μερίδας.

Τα ποσά των κρατήσεων αυτών τηρούνται σε ειδικό για κάθε μέλος λογαριασμό, και σε μελλοντική αύξηση του ποσού της συνεταιρικής μερίδας, μεταφέρονται στη συνεταιρική μερίδα των μελών, χωρίς πληρωμή απ' αυτά της καλυπτόμενης μ'αυτές διαφορές.

Σε περίπτωση αποχώρησης ενός μέλους από το Συνεταιρισμό, επι-

στρέφεται σ'αυτό το ενεργητικό των κρατήσεων αυτών, ταυτόχρονα και με τον ίδιο τρόπο που επιστρέφεται η συνεταιρική μερίδα.

Άρθρο 45 Εκτακτη εισφορά

1. Εάν η Ένωση δεν μπορεί να πληρώσει τις οφειλές, που έχουν λήξει ή εάν διαπιστωθεί κατά τη σύνταξη του Ισολογισμού ότι το παθητικό υπερβαίνει το ενεργητικό κατά το ένα τρίτο του συνολικού ποσού της ευθύνης όλων των μελών, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να συγκαλέσει αμέσως τη Γενική Συνέλευση με θέμα την επιβολή έκτακτης εισφοράς στα μέλη του.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο στην παραπάνω περίπτωση υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση Ισολογισμό και έκθεση για την περιουσιακή κατάσταση της Ένωσης και προτείνει το ποσό της έκτακτης εισφοράς, που πρέπει να καταβάλλουν τα μέλη.

3. Για να επιβληθεί η έκτακτη εισφορά στα μέλη πρέπει η Γενική Συνέλευση να αποφασίσει με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 24 § 2.

4. Πίνακας για τις έκτακτες εισφορές, που επιβλήθηκαν και τις τυχόν καθυστερούμενες τακτικές εισφορές υποβάλλεται αμέσως από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης στο ειρηνοδικείο και κηρύσσεται απ' αυτό εκτελεστός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 46 Προσωπικό Ένωσης

Μέχρι την έκδοση των Κανονισμών, που προβλέπονται στο άρθρο 72 του Ν. 1541/85 για το Προσωπικό των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, ισχύουν οι κατωτέρω διατάξεις σε συνδιασμό με τις διατάξεις του Ν. 1859/1944 και του Β.Δ. 23/30.7.1946 όπως τροποποιήθηκαν.

1. Το τακτικό προσωπικό, κύριο ή βοηθητικό, καθώς και έκτακτο και εργατοτεχνικό Προσωπικό της Ένωσης προσλαμβάνεται και απολύεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης, που καθορίζει και την αμοιβή του.

2. Οργανισμός Προσωπικού, που ψηφίζεται από τη Γενική Συνέλευση ρυθμίζει τα θέματα πρόσληψης, βαθμολογικής και μισθολογικής εξελίξεως του τακτικού Προσωπικού, κύριου και βοηθητικού της Ένωσης, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα αυτού καθώς και τους όρους, που λύεται η εργασιακή τους σχέση.

3. Κανείς δεν μπορεί να διοριστεί στην Ένωση, αν:

α) Ο ίδιος άμεσα ή έμμεσα με οποιαδήποτε σχέση συμμετέχει έστω και ευκαιριακά σε μια ανταγωνιστική δραστηριότητα προς εκείνες της Ένωσης ή άλλης Συνεταιριστικής Οργανώσεως.

β) Αν από πρόθεση έβλαψε τα συμφέροντα της Ένωσης.

Άρθρο 47

Δημοσιότητα

1. Με τη φροντίδα και ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου αποστέλλονται στην ΠΑΣΕΓΕΣ και τίθενται στον ειδικό φάκελλο της Ένωσης, που τηρείται απ' αυτή τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Αντίγραφο της εκγριπτικής απόφασης τους μονομελούς πρωτοδικείου και του Καταστατικού καθώς και κάθε τροποποίηση αυτού.

β) Πίνακας, ο οποίος πρέπει να περιέχει πλήρη τα στοιχεία (ονοματεπώνυμο και κατοικία) και υποδείγματα υπογραφών των μελών του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου και των Αντιπροσώπων, καθώς και το αξίωμα κάθε μέλους των δύο πρώτων. Ο πίνακας αυτός υποβάλλεται και σε κάθε μεταβολή στα μέλη του Διοικητικού ή Εποπτικού Συμβουλίου ή στους Αντιπροσώπους ή σε κάθε λήξη εκπροσώπησης μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου.

γ) Χωριστός ονομαστικός πίνακας για τα μέλη, που γράφονται κάθε χρόνο, καθώς και γι' αυτά που διαγράφονται. Οι πίνακες αυτοί θα υποβάλλονται μέσα σε πρόθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης και θα περιέχουν τα μέλη, που η εγγραφή ή διαγραφή τους έγινε κατά τη διάρκεια της χρήσης.

δ) Αντίγραφο Ισολογισμού. Το αντίγραφο του Ισολογισμού υποβάλλεται μετά την έγκριση του από τη Γενική Συνέλευση της Ένωσης.

2. Με φροντίδα του Διοικητικού Συμβουλίου ο Ισολογισμός της Ένωσης δημοσιεύεται, μέσα σ' ένα μήνα από την έγκρισή του, σε μια εφημερίδα του νομού.

Άρθρο 48

Τροποποίηση Καταστατικού

1. Η τροποποίηση του παρόντος Καταστατικού γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης με ονομαστική φανερή ψηφοφορία, εκτός αν η

Γενική Συνέλευση θα αποφάσιζε διαφορετικά. Η απόφαση για την τροποποίηση του Καταστατικού λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 24 § 2 του παρόντος.

2. Κάθε τροποποίηση του παρόντος καταστατικού ισχύει από την ημερομηνία, που καταχωρείται η εγκριτική αυτού απόφαση του αρμοδίου Δικαστηρίου στο ειδικό Μητρώο των Αγροτικών Συνεταιρισμών κάθε βαθμού που τηρείται στο Ειρηνοδικείο της περιφέρειας της Ένωσης.

Άρθρο 49

Διάλυση και εκκαθάριση

Η εκούσια διάλυση της Ένωσης μπορεί να γίνει με απόφαση της Γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με την πλειοψηφία του άρθρου 24 § 2 του παρόντος Καταστατικού.

κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 44, 45 και 46 του Ν. 1541/85

Το υπόλοιπο του ενεργητικού που απομένει μετά την κάλυψη των απαιτήσεων των τρίτων και την απόδοση των συνεταιρικών μερίδων περιέχεται στην ΠΑΣΕΓΕΣ και διατίθενται απ' αυτή αποκλειστικά, για την ανάπτυξη των Συνεταιρισμών της περιφέρειας της Ένωσης που διαλύθηκε.

Άρθρο 50

Το παρόν Καταστατικό, που συντάχθηκε αρχικά από τα ιδρυτικά μέλη της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών εγκρίθηκε νόμιμα με την υπ. αριθμ. 9533/9-2-1931 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας και τροποποιήθηκε σε συνέχεια με την υπ' αριθμ. 384478/12895/2-10-1971 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και τις υπ' αριθμ. 345/1981, 485/1982, 853/1984 αποφάσεις του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Μυτιλήνης.

Ήδη με το νόμο 1541/85 "Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις" το παραπάνω Καταστατικό, αφού αναπροσαρμόσθηκε και ενοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του παραπάνω νόμου σε εφαρμογή της διάταξης της § 7 του άρθρου 63 αυτού και τροποποιήθηκε σε ορισμένες διατάξεις του και εγκρίθηκε με την Νο 95/21-31/7/1986 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που συγκλήθηκε ειδικά για το σκοπό αυτό, αποτελούμενο από 50 άρθρα, θα εισχύσει από την έγκρισή του από το Μονομελές Πρωτοδικείο Μυτιλήνης και την καταχώρηση του στο Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών, που τηρείται στο Ειρηνοδικείο της έδρας της Ένωσης.

Μυτιλήνη 7 Οκτωβρίου 1991
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΛΕΚΟΣ ΓΙΑΤΖΙΤΖΟΓΛΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 61

9 Μαρτίου 2000

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2810

Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Ορισμός - Σκόπος - Νομική Μορφή
Διαβάθμιση - Δραστηριότητες

1. Η Αγροτική Συνεταιριστική Οργάνωση (Α.Σ.Ο.) είναι αυτόνομη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά και σταδώνει, με την αμοιβαία βοήθεια των μελών της, την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μέσω μιας συνιδιοκτητικής και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης. Ως Α.Σ.Ο. θεωρούνται και οι αλιευτικοί, κτηνοτροφικοί, πτηνοτροφικοί, μελισσοκομικοί, σπυροτροφικοί, δασικοί, αγροτουριστικοί, αγροβιοτεχνικοί, οικοτεχνικοί και άλλοι συνεταιρισμοί, οποιουδήποτε κλάδου ή δραστηριότητας της αγροτικής οικονομίας.

2. Οι Α.Σ.Ο. διακρίνονται σε πρωτοβάθμιες, δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες. Στις πρωτοβάθμιες υπάγονται οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (Α.Σ.), στις δευτεροβάθμιες οι Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (Ε.Α.Σ.) και οι Κοινοπραξίες Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (Κ.Α.Σ.Ο.) και στις τριτοβάθμιες οι Κεντρικές Συνεταιριστικές Ενώσεις (ΚΕ.Σ.Ε.).

3. Οι Α.Σ.Ο. όλων των βαθμίδων είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και έχουν εμπορική ιδιότητα. Αναπτύσσουν κάθε είδους δραστηριότητα για την επίτευξη των σκοπών τους στο πλαίσιο του νόμου και του καταστατικού τους.

4. Για την εκπλήρωση των σκοπών τους, οι Α.Σ.Ο. μπορεί να ιδρύουν υποκαταστήματα, παραρτήματα ή γραφεία στα σύνορα και εκτός των ορίων τους. Μπορούν νομικά πρόσωπα, να συμπράττουν σε κοινές επιχειρήσεις,

με καταναλωτικούς ή άλλους συνεταιρισμούς, νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, με κοινωνικές οργανισμούς, με επιχειρήσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), με συνεταιριστικές οργανώσεις άλλων χωρών και με φυσικά ή νομικά πρόσωπα, στο πλαίσιο της διακρατικής ή και διεπαγγελματικής συνεργασίας.

Άρθρο 2

Περιφέρεια - Έδρα - Επωνυμία

1. Η περιφέρεια της Α.Σ.Ο. ορίζεται από το καταστατικό της.

2. Έδρα της Α.Σ.Ο. είναι ο δήμος ή η κοινότητα, στις οποίες είναι εγκατεστημένη η διοίκησή της.

3. Η επωνυμία της Α.Σ.Ο. εκφράζει τον κύριο σκοπό τα αντικείμενα δραστηριότητας της Α.Σ.Ο. και περιλαμβάνει την ιδιότητά της ως αγροτικής, καθώς και την έδρα της.

Η επωνυμία πρέπει να διακρίνεται από την επωνυμία άλλης Α.Σ.Ο. που έχει την ίδια περιφέρεια και τον ίδιο σκοπό.

Η επωνυμία χρησιμοποιείται υποχρεωτικά στις συναλλαγές και τις νομικές πράξεις της Α.Σ.Ο..

Τα έντυπα της Α.Σ.Ο. αναφέρουν την επωνυμία, τη έδρα και τον αριθμό του φορολογικού της μητρώου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 3

Όροι σύστασης - Έγκριση
Καταχώρηση καταστατικού

1. Για τη σύσταση αγροτικού συνεταιρισμού απαιτεί η σύνταξη καταστατικού και η υπογραφή του από επτά (7) τουλάχιστον πρόσωπα, που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του νόμου αυτού, καθώς και η έγκρισή του από το Ειρηνοδικείο της έδρας του συνεταιρισμού.

2. Για την έγκρισή του καταστατικού κατατίθεται στο προσωρινό διοικητικό συμβούλιο αίτηση στο Ειρην

δικείο, η οποία εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας.

3. Αν το καταστατικό δεν είναι σύννομο, το Ειρηνοδικείο αναβάλλει τη λήψη της απόφασης και εκδίδει μη οριστική απόφαση με την οποία καλεί το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο να προβεί στις απαραίτητες διορθώσεις ή να συμπληρώσει τις ελλείψεις μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες, από τη δημοσίευση της παραπάνω απόφασης. Στη συνέχεια εκδίδεται η απόφαση του Ειρηνοδικείου. Εάν με την απόφαση γίνει δεκτή η αίτηση, καταχωρείται το καταστατικό στο Βιβλίο Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών, που τηρείται στο Ειρηνοδικείο, με μνεία του αριθμού της σχετικής απόφασης. Από την καταχώρηση αυτήν, ο Α.Σ. αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα. Η ίδια διαδικασία τηρείται και για την τροποποίηση του καταστατικού. Κυρωμένο αντίγραφο της εγκριτικής απόφασης του Ειρηνοδικείου και του καταστατικού αποστέλλει η Γραμματεία του Ειρηνοδικείου στην εποπτεύουσα αρχή, εντός ενός (1) μηνός από την καταχώρηση της απόφασης.

4. Κατά της απόφασης του Ειρηνοδικείου μπορεί να ασκηθεί έφεση στο αρμόδιο δικαστήριο.

Άρθρο 4

Τύπος - Περιεχόμενο καταστατικού

1. Το καταστατικό του αγροτικού συνεταιρισμού καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, που χρονολογείται και υπογράφεται από τα ιδρυτικά μέλη και για να είναι έγκυρο πρέπει να καθορίζει τουλάχιστον:

α) Το ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο ή επώνυμια και κατοικία ή έδρα των ιδρυτικών μελών.

β) Την επωνυμία, την έδρα και την περιφέρεια του συνεταιρισμού.

γ) Το σκοπό και τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού.

δ) Τις προϋποθέσεις εισόδου, εξόδου και διαγραφής των μελών, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτών.

ε) Το ύψος της συνεταιρικής μερίδας, τον αριθμό των πρόσθετων υποχρεωτικών και των προαιρετικών μεριδίων που μπορεί να αποκτήσει το μέλος, τον τρόπο καταβολής της αξίας τους και τη διαδικασία απόδοσης των μεριδίων.

στ) Την έκταση ευθύνης των μελών.

ζ) Τους όρους σύγκλησης και λειτουργίας και τις αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης (Γενική Συνέλευση, Διοικητικό Συμβούλιο).

η) Τον καθορισμό των ελαχίστων ποσοστών επί των πλεονασμάτων χρήσεως για το σχηματισμό αποθεματικών.

θ) Τη χρονική διάρκεια του συνεταιρισμού.

ι) Τον ορισμό προσωρινής διοίκησης για την έγκριση του καταστατικού και το χρόνο σύγκλησης της πρώτης γενικής συνέλευσης, για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης.

ια) Τον τρόπο ορισμού των ελεγκτών.

ιβ) Τη λύση και εκκαθάριση του Α.Σ.

2. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει και να

ρυθμίζει θέματα που δεν ρυθμίζονται με το νόμο αυτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΜΕΛΗ - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 5

Μέλη

1. Μέλη του αγροτικού συνεταιρισμού μπορεί να γίνουν φυσικά πρόσωπα, που έχουν πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία, απασχολούνται σε οποιονδήποτε κλάδο ή δραστηριότητα της αγροτικής οικονομίας που εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού, πληρούν τους όρους του καταστατικού του και αποδέχονται να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του.

2. Εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό, μπορεί να γίνουν μέλη του συνεταιρισμού νομικά πρόσωπα, που έχουν ως καταστατικό σκοπό την άσκηση επιχειρησιακής αγροτικής παραγωγής, η οποία εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού. Οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής αυτών, καθώς και η εκπροσώπησή τους καθορίζονται από το καταστατικό.

Άρθρο 6

Εγγραφή - Αποχώρηση - Διαγραφή μέλους

1. Το διοικητικό συμβούλιο του αγροτικού συνεταιρισμού αποφασίζει απολογημένα για την αποδοχή ή όχι της αίτησης εγγραφής προσώπου ως μέλους του συνεταιρισμού, εντός προθεσμίας που ορίζεται από το καταστατικό.

2. Αν η αίτηση απορριφθεί ή αν το διοικητικό συμβούλιο δεν αποφασίσει εντός της παραπάνω προθεσμίας, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προσφύγει εγγράφως στην πρώτη τακτική γενική συνέλευση, η οποία επλαμβάνεται του αιτήματος και αποφασίζει οριστικά.

3. Το καταστατικό ορίζει τα κωλύματα για την εγγραφή μέλους, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις αποχώρησης και διαγραφής του, την ελάχιστη χρονική διάρκεια της παραμονής του και τους όρους και το χρόνο απόδοσης των συνεταιρικών μεριδίων.

Άρθρο 7

Δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών

1. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών προς το συνεταιρισμό ορίζονται από το καταστατικό, το οποίο πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά διατάξεις που ρυθμίζουν:

α) Τη συμμετοχή των μελών στις γενικές συνελεύσεις του συνεταιρισμού.

β) Το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

γ) Τη συμμετοχή στη διανομή των πλεονασμάτων της διαχειριστικής χρήσεως.

δ) Τη συμμετοχή του μέλους στις δραστηριότητες και στις συναλλαγές του συνεταιρισμού.

2. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει κυρώσεις κατά των μελών, για τη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους προς το συνεταιρισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 8 Συνεταιρική μερίδα

1. Η συνεταιρική μερίδα είναι το ελάχιστο χρηματικό ποσό συμμετοχής κάθε μέλους στο κεφάλαιο του συνεταιρισμού. Κάθε μέλος συμμετέχει στο συνεταιρισμό με μια (!) υποχρεωτική μερίδα και έχει μια ψήφο. Το ύψος και οι προϋποθέσεις καταβολής της αξίας της ορίζονται από το καταστατικό. Η συνεταιρική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλα τα μέλη.

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει όρους και προϋποθέσεις για την απόκτηση από κάθε μέλος πρόσθετων υποχρεωτικών μερίδων, ανάλογα με το ύψος των συναλλαγών του με το συνεταιρισμό. Στην έννοια της συναλλαγής περιλαμβάνεται το άθροισμα της αξίας των προϊόντων, των εφοδίων και των υπηρεσιών που παρέχονται στα μέλη από το συνεταιρισμό, καθώς και των προϊόντων που διαθέτουν σε αυτόν ή μέσω αυτού σε τρίτους. Στην περίπτωση αυτήν το καταστατικό ορίζει τις ψήφους που αντιστοιχούν στις πρόσθετες μερίδες. Ο συνολικός αριθμός των ψήφων στις πρωτοβάθμιες συνεταιριστικές οργανώσεις δεν μπορεί, σε καμιά περίπτωση, να υπερβεί τις τρεις (3).

2. Η αύξηση ή η μείωση της αξίας μερίδας γίνεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης.

3. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την απόκτηση προαιρετικών μερίδων από τα μέλη, τους εργαζόμενους στο συνεταιρισμό και τρίτους. Στην περίπτωση αυτήν μπορεί να προβλέπει προνόμια υπέρ των προαιρετικών μερίδων. Οι προαιρετικές μερίδες δεν παρέχουν δικαίωμα ψήφου.

4. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι οι υποχρεωτικές μερίδες είναι έντοκες. Ο χρόνος και ο τρόπος απόδοσης των τόκων ορίζεται στο καταστατικό.

5. Εάν το καταστατικό δεν απαγορεύει τη μεταβίβαση της συνεταιρικής μερίδας, αυτή είναι δυνατή μόνο με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του συνεταιρισμού, σε πρόσωπο που έχει τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του νόμου αυτού.

6. Σε περίπτωση θανάτου μέλους του συνεταιρισμού, ο κληρονόμος, ή όταν υπάρχουν περισσότεροι κληρονόμοι, αυτός που υποδείχθηκε με έγγραφη συμφωνία τους, εφόσον έχει τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του νόμου αυτού, υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μέλους που πέθανε. Αν δεν υποδειχθεί, η ονομαστική αξία της μερίδας, όπως τυχόν έχει προσauerθεί ή μειωθεί ανάλογα, όταν υπάρχει ζημία, αποδίδεται στους κληρονόμους στο τέλος της χρήσης.

Άρθρο 9

Ευθύνη και υποχρεώσεις των μελών προς τρίτους

1. Η ευθύνη των μελών του αγροτικού συνεταιρισμού για τις υποχρεώσεις του προς τρίτους είναι επικουρική και περιορίζεται μέχρι του ορίου που ορίζει το καταστατικό. Η έκταση της ευθύνης αυτής ορίζεται από το καταστατικό ως ίση με το ποσό της υποχρεωτικής και των τυχόν πρόσθετων υποχρεωτικών μερίδων ή με ακέραιο πολλαπλάσιο του ποσού αυτού.

2. Τα μέλη έχουν την ευθύνη της προηγούμενης παραγράφου και μετά την έξοδό τους από το συνεταιρισμό,

για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν όταν ήταν μέλη ή για προηγούμενες υποχρεώσεις, τις οποίες αποδέχθηκαν κατά την εγγραφή τους.

3. Αξιώσεις τρίτων, από την ευθύνη των μελών του συνεταιρισμού κατά τις παραγράφους 1 και 2, παραγράφονται μετά παρέλευση πενταετίας από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκαν.

4. Η ευθύνη των μελών παύει οπωσδήποτε μετά την πάροδο ενός έτους από το πέρας της πτωχεύσεως ή της εκκαθαρίσεως του συνεταιρισμού, εκτός αν μέσα στο έτος έχει ασκηθεί εναντίον τους αγωγή.

5. Δεν απαγγέλλεται προσωπική κράτηση των μελών και των οργάνων του συνεταιρισμού, για υποχρεώσεις του συνεταιρισμού προς τρίτους και το Δημόσιο, καθώς και για υποχρεώσεις μεταξύ μελών και συνεταιρισμού.

6. Οι δανειστές μέλους αγροτικού συνεταιρισμού δεν έχουν δικαίωμα επί της περιουσίας του συνεταιρισμού ή των πλεονασμάτων χρήσεων ή των συνεταιρικών μερίδων, υποχρεωτικών ή προαιρετικών, για οφειλές του μέλους προς αυτούς.

7. Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση ή στη λήψη ασφαλιστικού μέτρου, για οφειλές των μελών προς τρίτους:

α) Το αντάλλαγμα για τη χρήση των περιουσιακών στοιχείων, που έχουν παραχωρηθεί στο συνεταιρισμό.

β) Τα προϊόντα της παραγωγής των μελών, που παραδόθηκαν στο συνεταιρισμό για πώληση ή διάθεση στην αγορά, αυτούσια ή μετά από μεταποίηση ή επεξεργασία.

γ) Το τίμημα των προϊόντων της περίπτωσης β'.

8. Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση στα χέρια του συνεταιρισμού, ως τρίτου, χρημάτων τα οποία έχουν ληφθεί από πιστωτικά ιδρύματα ως δάνειο για λογαριασμό μέλους, καθώς και παροχές σε είδος του αγροτικού συνεταιρισμού προς τα μέλη του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Άρθρο 10

Γενική Συνέλευση - Αρμοδιότητες - Σύγκληση

1. Η γενική συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο του συνεταιρισμού. Στη γενική συνέλευση μετέχουν όλα τα μέλη που έχουν εκπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οικονομικές τους υποχρεώσεις προς το συνεταιρισμό.

Στη γενική συνέλευση κάθε μέλος έχει μια (!) ψήφο.

Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι ο συνεταιριστής διαθέτει περισσότερες της μίας (!) ψήφους και μέχρι τρεις (3), σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 8 του νόμου αυτού.

Η γενική συνέλευση αποφασίζει για κάθε θέμα για το οποίο δεν προβλέπεται άλλο αρμόδιο όργανο.

2. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης ανήκουν:

α) Η τροποποίηση του καταστατικού.

β) Η συγχώνευση, η μετατροπή, η παράταση της διάρκειας και η διάλυση του συνεταιρισμού.

γ) Η εκλογή και η ανάκληση των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

δ) Η έγκριση του ισολογισμού και του λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσης» και ο καθορισμός του τρόπου διάθεσης των πλεονασμάτων της χρήσης.

ε) Η επιβάρυνση των μελών από τυχόν ζημιές.

στ) Η μεταβολή του ύψους της συνεταιρικής μερίδας.

ζ) Η επιβολή εισφοράς στα μέλη.

η) Η έγκριση του προγράμματος επιχειρηματικής δράσης και ανάπτυξης του συνεταιρισμού και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός.

θ) Η έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων.

ι) Η απαλλαγή από κάθε ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

ια) Η ψήφιση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως Προσωπικού.

ιβ) Η απόφαση για την αγορά και πώληση ακινήτων.

ιγ) Η απόφαση για τη συγκρότηση και λειτουργία από τα μέλη του συνεταιρισμού Κλαδικών Οργανώσεων Παραγωγής Αγροτικού Συνεταιρισμού (Κ.Ο.Π.Α.Σ.), που αντιστοιχούν στους κλάδους παραγωγής και στα βασικά προϊόντα ή δραστηριότητες του συνεταιρισμού.

ιδ) Ο ορισμός των ελεγκτών του άρθρου 17 για την επόμενη οικονομική χρήση και ο καθορισμός της αμοιβής τους.

ιε) Κάθε άλλο θέμα, που προβλέπεται στο καταστατικό.

3. Η γενική συνέλευση μπορεί, με απόφασή της, να μεταβιβάζει στο διοικητικό συμβούλιο την αρμοδιότητα για την άσκηση των, με στοιχεία ια' και ιβ' της προηγούμενης παραγράφου, αρμοδιοτήτων της.

4. Η γενική συνέλευση συγκαλείται από το διοικητικό συμβούλιο σε τακτική σύνοδο μία φορά το χρόνο και συνεδριάζει στην έδρα του συνεταιρισμού μέσα σε έξι (6) το πολύ μήνες από τη λήξη της χρήσεως.

Η διαδικασία σύγκλησης της γενικής συνέλευσης και διεύθυνσης των εργασιών της, ορίζεται από το καταστατικό.

5. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να συγκαλεί έκτακτη γενική συνέλευση για λόγους, που προβλέπονται από το νόμο ή το καταστατικό ή όταν αυτό επιβάλλεται από το συμφέρον του συνεταιρισμού.

6. Το ένα πέμπτο (1/5) των μελών του συνεταιρισμού μπορεί να ζητήσει από το διοικητικό συμβούλιο τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης, αναφέροντας υποχρεωτικά στην αίτησή του τα προς συζήτηση θέματα.

Αν το διοικητικό συμβούλιο δεν συγκαλέσει τη γενική συνέλευση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, τα παραπάνω μέλη έχουν το δικαίωμα σύγκλησής της.

Άρθρο 11

Απαρτία

1. Η γενική συνέλευση συνεδριάζει εγκύριως, εφόσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται μέλη του συνεταιρισμού με δικαίωμα ψήφου τα οποία εκπροσωπούν πλέον του μισού (1/2) του όλου αριθμού των ψήφων.

2. Αν διαπιστωθεί έλλειψη απαρτίας κατά την έναρξη της συνεδρίασης, η γενική συνέλευση συνέρχεται, χωρίς νέα πρόσκληση, στον ίδιο τόπο, την ίδια ημέρα και ώρα της επόμενης εβδομάδας και με τα ίδια θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης. Στην επαναληπτική αυτή συνεδρίαση, απαρτία υπάρχει, οποιοσδήποτε και αν είναι ο αριθμός των εκπροσωπούμενων σε αυτήν ψήφων.

3. Κατ' εξαίρεση, αν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν στην: α) μεταβολή του σκοπού του συνεταιρισμού, β) συγχώνευση με άλλο συνεταιρισμό, γ) μετετρο-

πή του συνεταιρισμού, δ) διάλυση του συνεταιρισμού και ε) τροποποίηση του καταστατικού, η γενική συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύριως, εφόσον, στην έναρξη της συνεδρίασης, είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται μέλη του συνεταιρισμού, που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν τουλάχιστον τα δύο τρίτα (2/3) του όλου αριθμού των ψήφων. Εάν δεν συντελεστεί η απαρτία αυτή, η γενική συνέλευση συνέρχεται σε επαναληπτική συνέλευση, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, οπότε βρίσκεται σε απαρτία, εφόσον στην έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται μέλη, που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν τουλάχιστον το μισό (1/2) του όλου αριθμού των ψήφων.

4. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει και άλλα συγκεκριμένα θέματα, στα οποία, για τη λήψη αποφάσεων, απαιτείται η απαρτία που προβλέπεται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 12

Απόφαση

1. Η γενική συνέλευση αποφασίζει για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με απόλυτη πλειοψηφία των σε αυτήν εκπροσωπούμενων ψήφων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο αυτόν ή το καταστατικό. Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης είναι υποχρεωτικές για όλα τα μέλη του συνεταιρισμού, έστω και αν διαφωνούν ή είναι απόντα.

2. Κατ' εξαίρεση η γενική συνέλευση αποφασίζει με αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων, που εκπροσωπούνται σε αυτήν:

- α) για τη μεταβολή του σκοπού του συνεταιρισμού,
- β) για τη συγχώνευση με άλλο συνεταιρισμό,
- γ) για τη μετετροπή του συνεταιρισμού,
- δ) για τη διάλυση του συνεταιρισμού και
- ε) για την τροποποίηση του καταστατικού.

Το καταστατικό μπορεί να ορίζει και άλλα θέματα στα οποία, για τη λήψη αποφάσεων, απαιτείται η αυξημένη απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 11 και η πλειοψηφία που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο.

3. Η γενική συνέλευση αποφασίζει με μυστική ψηφοφορία για τα θέματα που αφορούν:

- α) Αρχαιρεσίες.
- β) Απαλλαγή από την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου.
- γ) Έγκριση του ισολογισμού, του απολογισμού και του πίνακα αποτελεσμάτων χρήσης.
- δ) Προσωπικά θέματα.

Αν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου δεν απαλλαγούν από την ευθύνη ή δεν εγκριθεί ο ισολογισμός, ο απολογισμός και ο πίνακας αποτελεσμάτων χρήσης, η γενική συνέλευση, στην ίδια συνεδρίαση, μετά την ανάγνωση της έκθεσης των ελεγκτών, αποφασίζει για την ανάκληση ή μη των μελών του διοικητικού συμβουλίου και την εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου.

Αν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ανακληθούν, η γενική συνέλευση, στην ίδια συνεδρίαση, εκλέγει προσωρινό διοικητικό συμβούλιο, το οποίο υποχρεούται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών να συγκαλέσει γενική συνέλευση των μελών του συνεταιρισμού, με θέμα την εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου.

4. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου δικαιούνται να μετάσχουν στην ψηφοφορία για τα θέματα της απαλλαγής από την ευθύνη τους, μόνο με τις ψήφους που διαθέτουν τα ίδια.

Άρθρο 13

Προσβολή αποφάσεων γενικών συνελεύσεων

1. Απόφαση της γενικής συνέλευσης, η οποία αντιβαίνει στο νόμο ή στο καταστατικό, είναι άκυρη.

2. Η ακυρότητα αποφάσεων κηρύσσεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας του συνεταιρισμού, μετά από αίτηση κάθε μέλους ή τρίτου που έχει έννομο συμφέρον, η οποία εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Η αίτηση ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη λήψη της απόφασης από τη γενική συνέλευση και κοινοποιείται στο συνεταιρισμό.

3. Η απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου υπόκειται σε έφεση. Δικαίωμα άσκησης έφεσης έχει και η εποπτεύουσα αρχή.

Η έφεση ασκείται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης του.

Άρθρο 14

Διοικητικό Συμβούλιο

1. Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγεται από τη γενική συνέλευση.

Ο αριθμός των μελών του ορίζεται από το καταστατικό και είναι πάντοτε περιττός. Τα μέλη δεν μπορεί να είναι λιγότερα από τρία (3).

Η διάρκεια της θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται από το καταστατικό και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των τεσσάρων (4) ούτε μικρότερη των δύο (2) ετών. Οι σύμβουλοι είναι επανεκλέξιμοι και ανακαλούνται ελευθέρως από τη γενική συνέλευση.

Αν τρεις (3) μήνες πριν από την εκλογή των μελών του διοικητικού συμβουλίου ο αριθμός του τακτικού προσωπικού του συνεταιρισμού είναι μεγαλύτερος από είκοσι (20), στο διοικητικό συμβούλιο μετέχει, ως επιπλέον μέλος του, εκπρόσωπος του παραπάνω προσωπικού. Ο εκπρόσωπος αυτός συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου μόνο σε θέματα προσωπικού.

2. Το διοικητικό συμβούλιο εκπροσωπεί το συνεταιρισμό δικαστικώς και εξωδικώς. Την εκπροσώπησή του αυτή μπορεί να την αναθέτει στον Πρόεδρο ή σε άλλο μέλος του ή στον κατά την παράγραφο 9 του άρθρου αυτού Γενικό Διευθυντή (Μάνατζερ). Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί επίσης να αναθέτει την άσκηση αρμοδιοτήτων του σε μέλος αυτού ή σε στέλεχος ή υπάλληλο του συνεταιρισμού.

3. Το διοικητικό συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία, όταν τα παρόντα ή αντιπροσωπευόμενα μέλη του είναι περισσότερα από τα απόντα, σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορεί οι παρόντες σύμβουλοι να είναι λιγότεροι από τρεις (3). Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευόμενων μελών.

4. Το διοικητικό συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση του συνεταιρισμού, τη διαχείριση της περιουσίας και των υποθέσεων του και την επιδίωξη του σκοπού του. Οι αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου καθορίζονται στο καταστατικό.

5. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ευθύνονται συμμετρως για κάθε ζημία που προκάλεσαν, με υπαιτιότητά τους, στο συνεταιρισμό κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Οι αξιώσεις του συνεταιρισμού παραγράφονται μετά από τρία (3) έτη από την τέλεση της πράξης,

εκτός αν πρόκειται για ζημία από δόλο, οπότε παραγράφονται μετά από δέκα (10) έτη.

6. Μέλος του διοικητικού συμβουλίου δεν μπορεί να ψηφίζει στις συνεδριάσεις του για θέματα που αφορούν στον ίδιο, στη σύζυγο ή σε συγγενείς του εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και του δευτέρου βαθμού.

7. Το καταστατικό του συνεταιρισμού μπορεί να προβλέπει την παροχή στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου:

α) Αποζημιώσεως, για την απασχόλησή τους με υποθέσεις του συνεταιρισμού, οι οποίες τους ανατίθενται με ειδική απόφαση του διοικητικού συμβουλίου.

β) Εξόδων κίνησης και παράστασης για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του.

Το ύψος της αποζημιώσεως και των εξόδων κίνησης και παράστασης καθορίζεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης, ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου.

8. Αν ο πρόεδρος ή μέλος του διοικητικού συμβουλίου είναι αντιδίκος του συνεταιρισμού, το συνεταιρισμό εκπροσωπεί το, ειδικώς από αυτό, εξουσιοδοτημένο μέλος του, εκτός αν η γενική συνέλευση διαρίσει ειδικούς εκπροσώπους.

9. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα ορισμού από το διοικητικό συμβούλιο Γενικού Διευθυντή (Μάνατζερ), στον οποίο να αναθέτει με σύμβαση τη μερική ή ολική άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου, πλην εκείνων που, κατά το νόμο ή το καταστατικό, απαιτούν συλλογική ενέργεια, καθώς και τη γενική διεύθυνση και διαχείριση των υποθέσεων του συνεταιρισμού. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου καθορίζονται τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις και οι αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή.

Ο Γενικός Διευθυντής επιλέγεται μετά από προκήρυξη που δημοσιεύεται στον ημερήσιο τύπο.

Άρθρο 15

Αρχαιρεσίες

1. Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του διοικητικού συμβουλίου διενεργούνται από εφορευτική επιτροπή. Η διαδικασία εκλογής των αντιπροσώπων και των αναπληρωτών τους σε ανώτερης βαθμίδας συνεταιριστικές οργανώσεις, συνεταιριστικές εταιρίες ή σε νομικά πρόσωπα, στα οποία συμμετέχει ο συνεταιρισμός, καθορίζεται από το καταστατικό. Στις εκλογές των δευτεροβάθμιων, των τριτοβάθμιων συνεταιριστικών οργανώσεων και της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. προεδρεύει της εφορευτικής επιτροπής δικαστικός λειτουργός διοριζόμενος από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας τους.

2. Η εκλογή διενεργείται με μυστική ψηφοφορία και με ενιαίο ψηφοδέλτιο. Στο ψηφοδέλτιο αναγράφονται με αλφαβητική σειρά τα ονοματεπώνυμα των υποψηφίων.

3. Ο αριθμός των σταυρών προτίμησης δεν μπορεί να ορίζεται από το καταστατικό μεγαλύτερος του μισού (1/2) του όλου αριθμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Στην περίπτωση που προκύπτει κλάσμα ισχύει ο αμέσως επόμενος ακέραιος αριθμός. Ψηφοδέλτια που περιέχουν αριθμό σταυρών μεγαλύτερο από τον οριζόμενο από το καταστατικό ή χωρίς σταυρό είναι άκυρα.

4. Εκλεγέντες θεωρούνται αυτοί που συγκέντρωσαν τις περισσότερες ψήφους. Αν υπάρχει ισοψηφία γίνεται κλήρωση. Όσοι δεν εκλεγούν θεωρούνται επιλεγόντες, κατά τη σειρά του αριθμού των ψήφων που έλαβαν.

5. Οι επιλαχόντες καταλαμβάνουν κενούμενες θέσεις τακτικών μελών μέχρι τη λήξη της θητείας τους.

6. Οι διαδικασίες διεξαγωγής των αρχαιρεσιών, της εκλογής της εφορευτικής επιτροπής και κάθε άλλο συναφές θέμα ορίζονται από το καταστατικό.

7. Το διοικητικό συμβούλιο στην πρώτη, μετά την εκλογή του, συνεδρίαση συγκροτείται σε σώμα, σύμφωνα με το καταστατικό.

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα και τις προϋποθέσεις ανακατανομής των αξιωματικών στο διοικητικό συμβούλιο. Αν στο καταστατικό δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη, η ανακατανομή των αξιωματικών μπορεί να γίνει εφόσον αποφασισθεί από τα δύο τρίτα (2/3) του συνόλου των μελών του. Όταν προκύπτει κλάσμα ισχύει ο αμέσως επόμενος ακέραιος αριθμός.

8. Αν κενωθεί η θέση μέλους του διοικητικού συμβουλίου, και δεν υπάρχουν επιλαχόντα μέλη, το διοικητικό συμβούλιο, με απόφαση των λοιπών μελών του, συμπληρώνει την κενή θέση εκλέγοντας σε αυτήν μέλος του συνεταιρισμού.

Τα ως άνω οριζόμενα μέλη διατηρούν την ιδιότητά τους αυτή μέχρι τη σύγκληση της πρώτης τακτικής ή έκτακτης γενικής συνέλευσης, η οποία επικυρώνει την εκλογή τους ή, σε αντίθετη περίπτωση, εκλέγει νέα μέλη.

Σε περίπτωση παραίτησης της πλειοψηφίας ή του συνόλου των μελών του Δ.Σ. διενεργούνται αρχαιρεσίες.

9. Δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος στα όργανα διοίκησης της συνεταιριστικής οργάνωσης όποιος καταδικάσθηκε με τελεσίδικη απόφαση σε οποιαδήποτε ποινή για: κλοπή, απάτη, υπεξαίρεση (κοινή ή στην υπηρεσία), εκβίαση, πλαστογραφία, ψευδορκία, απιστία, δωροδοκία, παράβαση καθήκοντος, υπαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης, υπεξαγωγή εγγράφου, λαθρεμπορία και εμπορία ναρκωτικών.

Εάν κατά τη διάρκεια της θητείας του οργάνου διαπιστωθεί για μέλος του η ύπαρξη οποιουδήποτε από τα καλύμματα που προαναφέρθηκαν, το μέλος αυτό εκπίπτει αυτοδικαίως από μέλος του οργάνου, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 8.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ ΕΠΟΠΤΕΙΑ - ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 16 Κρατική εποπτεία

1. Η εποπτεία επί των Α.Σ.Ο. κάθε βαθμίδας και των συνεταιριστικών εταιριών (Σ.Ε.) του άρθρου 32 ασκείται από τον Υπουργό Γεωργίας. Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συγκεκριμένα έργα εποπτείας μπορεί να ανατίθενται σε υπαλλήλους του Υπουργείου Γεωργίας. Συγκεκριμένα έργα ελέγχου μπορεί επίσης να αναθέτει ο Υπουργός Γεωργίας σε ορκωτούς ελεγκτές ή σε ελεγκτές πτυχιούχους ανωτάτων σχολών που έχουν άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, σύμφωνα με το π.δ. 475/1991 (ΦΕΚ 176 Α'), καθώς και σε άλλους ειδικούς επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες.

2. Η εποπτεία αφορά στη σύννομη λειτουργία και στην υποβοήθηση του έργου τους και περιλαμβάνει ιδίως την εξακρίβωση της καταβολής της αξίας των συνεταιρικών μεριδίων ή των άλλων ληξιπρόθεσμων οικονομικών υποχρεώσεων των μελών τους, την τήρηση των διατάξεων

των νόμων, του καταστατικού και των αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων, καθώς και την εξακρίβωση της αλήθειας του ισολογισμού, των λοιπών ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και γενικά των προϋμένων από τις συνεταιριστικές οργανώσεις βιβλίων και στοιχείων.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Γεωργίας εντός ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, καθορίζονται το περιεχόμενο και ο τρόπος άσκησης της εποπτείας, τα καθήκοντα των οργάνων άσκησης αυτής, οι υποχρεώσεις των εποπτευομένων προς την εποπτεύουσα αρχή, ιδίως για την παροχή εγγράφων ή άλλων αναγκών για την άσκηση της εποπτείας στοιχείων και πληροφοριών, καθώς και οι επιβαλλόμενες διοικητικές κυρώσεις από την εποπτεύουσα αρχή, στην περίπτωση μη σύννομης λειτουργίας των συνεταιριστικών οργανώσεων της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την άσκηση της κρατικής εποπτείας.

Άρθρο 17 Έλεγχος

1. Ο διαχειριστικός, λογιστικός και οικονομικός έλεγχος των Α.Σ.Ο. κάθε βαθμίδας ασκείται ως ακολούθως:

α) Στις Α.Σ.Ο. για τις οποίες συντρέχουν οι προϋποθέσεις ελέγχου των ανωνύμων εταιριών, με βάση τα προς εκτέλεση του κ.ν. 2190/1920 εκδοθέντα ή εκδοθησόμενα προεδρικά διατάγματα ή υπουργικές αποφάσεις, από μέλη των ορκωτών ελεγκτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου, όπως κάθε φορά ισχύει.

β) Στις λοιπές Α.Σ.Ο., από ορκωτούς ελεγκτές ή από ελεγκτές πτυχιούχους ανωτάτων σχολών, που έχουν άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του π.δ. 475/1991.

2. Δεν μπορούν να ορισθούν ελεγκτές μέλη και υπάλληλοι της ελεγχόμενης ή υπερκείμενης αυτής οργάνωσης.

3. Οι ελεγκτές και ισάριθμοι αναπληρωτές τους ορίζονται από την προηγούμενη τακτική γενική συνέλευση των Α.Σ.Ο., πλην των ελεγκτών της πρώτης εταιρικής χρήσεως, οι οποίοι ορίζονται από το καταστατικό. Η ομοίση των ελεγκτών ορίζεται με την απόφαση ορισμού τους ή από το καταστατικό. Οι ελεγκτές μπορούν να επαναδιορίζονται, όχι όμως για περισσότερες από πέντε (5) συνεχείς χρήσεις και υποχρεούνται να υποβάλλουν το πόρισμα του ελέγχου στο διοικητικό συμβούλιο της ελεγχόμενης οργάνωσης και στην εποπτεύουσα αρχή, το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση.

4. Οι ελεγκτές υποβάλλουν το πόρισμα του ελέγχου στο διοικητικό συμβούλιο της Α.Σ.Ο., το οποίο υποχρεούται να το ανακοινώσει στη πρώτη μετά τον έλεγχο γενική συνέλευση των μελών της. Αντίγραφο του πορίσματος υποβάλλουν οι ελεγκτές στην εποπτεύουσα αρχή. Το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να καλεί εγγράφως τον ελεγκτή πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης, για να παρίσταται σε αυτήν.

Ο ελεγκτής υποχρεούται να παρίσταται στη γενική συ-

νέλευση και να παρέχει οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση του ζητηθεί.

Αν από το πόρισμα του ελέγχου υπάρχουν ενδείξεις ότι έχουν τελεστεί πράξεις, που τιμωρούνται από τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα ή των άλλων ειδικών ποινικών νόμων, οι ελεγκτές υποχρεούνται εντός δέκα (10) ημερών να υποβάλλουν το πόρισμά τους ή τη σχετική έκθεσή τους στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή και να αναφέρουν στον Υπουργό Γεωργίας τις παραβάσεις του νόμου ή του καταστατικού.

Οι ελεγχόμενοι έχουν υποχρέωση να θέτουν στη διάθεση των ελεγκτών κατάλληλο χώρο, όλα τα βιβλία και τα στοιχεία και να παρέχουν κάθε πληροφορία που χρειάζεται ο ελεγκτής για την εκτέλεση του έργου του.

Οι ελεγκτές δικαιούνται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους να ελέγχουν τα βιβλία, τους λογαριασμούς και κάθε άλλο στοιχείο της συνεταιριστικής οργάνωσης, που κρίνεται χρήσιμο για την πλήρη και επιτυχή εκτέλεση του έργου τους.

Οι ελεγκτές ελέγχουν ιδίως:

α) Τη νομιμότητα των αποφάσεων και των πράξεων των θεσμικών οργάνων των Α.Σ.Ο.

β) Τη λογιστική τάξη και ιδίως αν τηρήθηκαν οι αρχές και κανόνες της λογιστικής επιστήμης.

γ) Την οικονομική κατάσταση των Α.Σ.Ο., που προκύπτει από τον έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, τα στοιχεία του ισολογισμού, του λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσης» και των προσαρτημάτων. Στο πόρισμα πρέπει να προσδιορίζεται η πορεία της οικονομικής κατάστασης των Α.Σ.Ο. στο πλαίσιο των καταστατικών τους σκοπών και των ετήσιων προγραμματίων δράσεώς τους.

δ) Τη διαχειριστική τάξη, όσον αφορά τη νομιμότητα μόνο της πραγματοποίησης των δαπανών και αποσκοπεί κυρίως στη διαπίστωση τυχόν διαπραχθεισών απασθαιών, καταχρήσεων ή άλλων παραβάσεων και τον εντοπισμό των υπευθύνων.

5. α) Ο Υπουργός Γεωργίας μπορεί να ζητήσει από τους ελεγκτές έκτακτο έλεγχο των Α.Σ.Ο. κάθε βαθμίδας.

β) Οι ελεγκτές, με αίτησή τους προς το διοικητικό συμβούλιο, μπορεί να ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης, αναφέροντας σε αυτήν τα προς συζήτηση θέματα. Το διοικητικό συμβούλιο συγκαλεί υποχρεωτικά τη γενική συνέλευση μέσα σε ένα (1) μήνα, από την υποβολή της αίτησης, με θέματα τα αναφερόμενα στην αίτηση.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την άσκηση του ελέγχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Σ' ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 18 Διαχειριστική χρήση

1. Η διαχειριστική χρήση δεν μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερους από δώδεκα (12) μήνες. Εξαιρετικώς η πρώτη διαχειριστική χρήση μπορεί να ορίζεται για χρονικό διάστημα μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

2. Κατά τη λήξη της χρήσης κλείνονται τα βιβλία της συνεταιριστικής οργάνωσης, ενεργείται η απόφαση της

πериουσίας της και καταρτίζονται ο ισολογισμός και ο λογαριασμός «Αποτελέσματα Χρήσης», που υποβάλλονται από το διοικητικό συμβούλιο στην τακτική γενική συνέλευση μαζί με τις αναγκαίες επεξηγηματικές εκθέσεις και τις εκθέσεις λογοδοσίας για τα πεπραγμένα του έτους που έληξε.

3. Το διοικητικό συμβούλιο συντάσσει πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης της Α.Σ.Ο. για την επομένη χρήση, το οποίο συνοδεύεται από προϋπολογισμό δαπανών και το υποβάλλει για έγκριση στη γενική συνέλευση.

Άρθρο 19

Διαχειριστικό υπόλοιπο - Πλεονάσματα - Κέρδη

1. Αν από τα ακαθάριστα έσοδα της Α.Σ.Ο. αφαιρεθούν οι κάθε είδους δαπάνες, οι ζημιές, οι αποσβέσεις και οι τόκοι των υποχρεωτικών και των προαιρετικών μεριδίων, το υπόλοιπο που απομένει αποτελεί το διαχειριστικό υπόλοιπο της χρήσης. Το διαχειριστικό υπόλοιπο περιλαμβάνει πλεονάσματα και κέρδη. Τα πλεονάσματα προέρχονται από τις κατά το άρθρο 8 συναλλαγές της συνεταιριστικής οργάνωσης με τα μέλη της. Το πέραν του πλεονάσματος υπόλοιπο λογίζεται ότι προέρχεται από τις συναλλαγές με τρίτους και συνιστά κέρδη.

2. Εάν το καταστατικό προβλέπει συμμετοχή των προαιρετικών μεριδίων στα πλεονάσματα ή στα κέρδη ή και στα δύο, τα ποσά που αναλογούν αφαιρούνται πριν από οποιαδήποτε άλλη χρησιμοποίηση των πλεονασμάτων και των κερδών.

3. Από τα πλεονάσματα, πριν από την σφαίραση για τις προαιρετικές μερίδες, κρατείται ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η κράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική όταν το τακτικό αποθεματικό φθάσει στο ύψος του συνολικού ποσού των υποχρεωτικών μεριδίων των μελών του συνεταιρισμού και επαναφέρεται εάν το τακτικό αποθεματικό υστερήσει έναντι του συνολικού ποσού των μεριδίων των μελών. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει μεγαλύτερο ποσοστό κράτησης. Το μέρος των πλεονασμάτων που μεταφέρεται στο τακτικό αποθεματικό λογίζεται ως ισόποση εισφορά των μελών.

4. Το υπόλοιπο των πλεονασμάτων, που απομένει μετά την κράτηση της προηγούμενης παραγράφου, διατίθεται για την:

(α) ανάπτυξη του συνεταιρισμού,

(β) απόδοση στα μέλη ανάλογα με τις συναλλαγές τους με το συνεταιρισμό,

(γ) υποστήριξη άλλων δραστηριοτήτων που εγκρίνονται από τα μέλη,

όπως ειδικότερα ορίζεται στο καταστατικό.

5. Τα ποσά της περίπτωσης β' της προηγούμενης παραγράφου μπορεί, με απόφαση της γενικής συνέλευσης, να παραμείνουν στο συνεταιρισμό ως εξοπλιστικές ή έντακες καταθέσεις προθεσμίας των μελών. Το επίτοκο που καταβάλλεται στην περίπτωση αυτήν καθορίζεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το επίτοκο δανεισμού του συνεταιρισμού από τις τράπεζες.

6. Στα τακτικά αποθεματικά περιέρχονται:

α) Τα κέρδη, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1, μετά τη φεραλόγησή τους.

β) Η κράτηση της παραγράφου 3.

γ) Τα έσοδα που περιέχονται στο συνεταιρισμό από χαρακτηριστή ασία.

δ) Κάθε άλλο έσοδο, για το οποίο δεν ορίζεται διαφορετικά από το καταστατικό.

Άρθρο 20 Τηρούμενα βιβλία

1. Οι Α.Σ.Ο. τηρούν τα βιβλία που προβλέπονται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, καθώς και τα παρακάτω, θεωρημένα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., βιβλία:

- α) Βιβλίο μητρώου μελών.
- β) Βιβλίο πρακτικών των γενικών συνελεύσεων και του διοικητικού συμβουλίου.
- γ) Βιβλίο απογραφής και ισολογισμού και
- δ) Κάθε άλλο βιβλίο, που προβλέπεται από το καταστατικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ - ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ - ΠΤΩΧΕΥΣΗ ΔΙΑΛΥΣΗ - ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Άρθρο 21 Συγχώνευση - Διαδικασία - Μετατροπή

1. Δύο ή περισσότερες Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις μπορεί να συγχωνευθούν είτε με τη σύσταση νέας συνεταιριστικής οργάνωσης, στην οποία ενσωματώνονται οι συγχωνευόμενες, είτε με την απορρόφηση μιας ή περισσότερων υφιστάμενων συνεταιριστικών οργάνωσεων από άλλη, η οποία ήδη λειτουργεί.

2. Για τη συγχώνευση απαιτείται:

α) Απόφαση των γενικών συνελεύσεων καθεμίας από τις προς συγχώνευση συνεταιριστικές οργανώσεις, που λαμβάνεται με την εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία, που ορίζεται στις παραγράφους 3 και 2 των άρθρων 11 και 12, αντίστοιχα, του νόμου αυτού. Η απόφαση αυτή αφορά την έγκριση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης και τις, κατά περίπτωση, τροποποιήσεις του καταστατικού, που απαιτούνται για την πραγματοποίηση της συγχώνευσης.

β) Δημοσίευση των αποφάσεων της περιπτώσεως α', περιληπτικά, σε μία εφημερίδα του νομού της έδρας των υπό συγχώνευση συνεταιριστικών οργάνωσεων.

γ) Εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, από επιτροπή εμπειρογνημόνων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/1920, που ορίζεται έπειτα από κοινή αίτησή τους. Η επιτροπή αυτή εξετάζει τους όρους που περιλαμβάνονται στο σχέδιο σύμβασης της συγχώνευσης και συντάσσει έκθεση προς τις γενικές συνελεύσεις των μελών των προς συγχώνευση οργάνωσεων.

δ) Σύγκληση, μετά από πρόσκληση των διοικητικών συμβουλίων των υπό συγχώνευση συνεταιριστικών οργάνωσεων των μελών τους, σε κοινή γενική συνέλευση. Η συνέλευση αυτή εκλέγει το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο της νέας οργάνωσης, που προκύπτει από τη συγχώνευση.

ε) Έγκριση του καταστατικού κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του νόμου αυτού.

στ) Καταχώρηση στο βιβλίο μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών του εγκριμένου καταστατικού, με μνεία του αριθμού της εγκριτικής απόφασης του δικαστηρίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3.

Από την ημερομηνία αυτή συντελείται η συγχώνευση

και όλα τα περιουσιακά στοιχεία των συγχωνευομένων αποτελούν περιουσία της νέας συνεταιριστικής οργάνωσης.

3. Μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την καταχώρηση της εγκριτικής απόφασης στο βιβλίο μητρώου, το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο συγκαλεί εντός μηνός τα μέλη της νέας συνεταιριστικής οργάνωσης σε γενική συνέλευση για την εκλογή του διοικητικού συμβουλίου της συνεταιριστικής οργάνωσης.

4. Μέλη, που δεν επιθυμούν τη συγχώνευση, μπορεί να αποχωρήσουν σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού. Η τυχόν υπεραξία, που προκύπτει από την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων, απαλλάσσεται από κάθε φόρο και τέλος και εγγράφεται σε λογαριασμό του τακτικού αποθεματικού της νέας οργάνωσης.

5. Η συγχώνευση συνεπάγεται, από την ημέρα που συντελείται, την καθολική διαδοχή της νέας συνεταιριστικής οργάνωσης σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των οργάνωσεων που συγχωνεύθηκαν. Η νέα συνεταιριστική οργάνωση υποκαθίσταται αυτοδικαίως σε όλα γενικά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της συγχωνευθείσας οργάνωσης.

6. Τα μέλη των οργάνωσεων που συγχωνεύθηκαν είναι αυτοδικαίως μέλη της νέας οργάνωσης με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ορίζει το νέο καταστατικό.

7. Οι συνεταιρικές μερίδες των οργάνωσεων που συγχωνεύθηκαν αποτελούν κεφάλαιο της νέας οργάνωσης. Αν οι συνεταιρικές αυτές μερίδες είναι άνισες, η κοινή γενική συνέλευση της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, με απόφασή της, ορίζει τον τρόπο προσαρμογής των μερίδων που υπολείπονται του ύψους της συνεταιρικής μερίδας της νέας ή της απορροφούσας οργάνωσης.

8. Η συγχώνευση των οργάνωσεων δεν επιφέρει διακοπή των δικών, στις οποίες είναι διάδικοι. Εκκρεμείς δικές των οργάνωσεων που συγχωνεύθηκαν συνεχίζονται από τη νέα οργάνωση.

9. Οι Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις, που συγχωνεύονται, απαλλάσσονται της υποχρέωσης καταβολής κάθε φόρου, τέλους χαρτοσήμου και φόρου υπέρ τρίτων, που έχει σχέση με τη συγχώνευση. Για το φόρο Συγκέντρωσης Κεφαλαίου ισχύουν οι διατάξεις του ν. 1676/1986 (ΦΕΚ 204 Α').

10. Οι κάθε είδους φορολογικές απαλλαγές και κίνητρα για την ενίσχυση των συγχωνεύσεων των Α.Σ.Ο., που θεσπίστηκαν και περιλαμβάνονται στις διατάξεις του άρθρου 33 του ν. 2169/1993 (ΦΕΚ 149 Α'), όπως αυτός ισχύει σήμερα, εξακολουθούν να ισχύουν.

11. Δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια Α.Σ.Ο. μπορεί να μετατραπεί σε Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) ή Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.). Η μετατροπή γίνεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με την εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία που ορίζεται στις παραγράφους 3 και 2 των άρθρων 11 και 12, αντίστοιχα, του νόμου αυτού.

12. Κατά τα λοιπά για τη μετατροπή εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των κ.ν. 2190/1920 και 3190/1955. Στις προερχόμενες από τη μετατροπή Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. μπορεί να εισέλθουν και νέοι μέτοχοι ή εταίροι, αντίστοιχα.

Άρθρο 22 Πτώχευση - Διαδικασία

1. Η αγροτική συνεταιριστική οργάνωση κηρύσσεται

σε κατάσταση πτώχευσης αν παύσει τις πληρωμές των χρεών της.

2. Η πτώχευση κηρύσσεται από το Πολυμελές Πρωτοδικείο της έδρας της συνεταιριστικής οργάνωσης μετά από αίτηση:

- α) Οποιοδήποτε πιστωτή, που έχει έννομο συμφέρον.
- β) Του δικαστικού συμβουλίου της Οργάνωσης.
- γ) Των εικαθαριστών.

3. Η υπό εκκαθάριση συνεταιριστική οργάνωση κηρύσσεται σε πτώχευση μόνον αν δεν έχει συντελεστεί η διανομή.

4. Αν υποβληθεί δήλωση παύσης πληρωμών ή αίτηση κήρυξης σε πτώχευση της συνεταιριστικής οργάνωσης από το δικαστικό συμβούλιο ή αν έχει κατατεθεί αίτηση για την κήρυξη της σε πτώχευση από οποιονδήποτε τρίτο, το δικαστικό συμβούλιο ή οι εικαθαριστές συγκαλούν εντός δέκα (10) ημερών τη γενική συνέλευση με θέμα την επιβολή έκτακτης εισφοράς για να αποφευχθεί η κήρυξη της πτώχευσης.

Στη γενική συνέλευση υποβάλλεται ισολογισμός και Έκθεση του δικαστικού συμβουλίου για την περιουσιακή κατάσταση της συνεταιριστικής οργάνωσης και την προτεινόμενη έκτακτη εισφορά.

Η γενική συνέλευση με απόφασή της, που λαμβάνεται με τη συνήθη απαρτία και πλειοψηφία, επιβάλλει στα μέλη έκτακτη εισφορά, ανάλογα με τον αριθμό των υποχρεωτικών μεριδίων τους και μέσα στα όρια της από το καταστατικό προβλεπόμενης ευθύνης. Η εισφορά αυτή βαρύνει και τα μέλη που αποχώρησαν για οποιονδήποτε λόγο μέσα στο τελευταίο, πριν από την υποβολή της αίτησης, για την κήρυξη της πτώχευσης έτους.

Η εισφορά καταβάλλεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της απόφασης στη γενική συνέλευση.

Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, το δικαστικό συμβούλιο ή οι εικαθαριστές υποχρεούνται να υποβάλουν στο Ειρηνοδικείο πίνακα για την έκτακτη εισφορά. Ο πίνακας κηρύσσεται εκτελεστός από το Ειρηνοδικείο.

5. Μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεση της δήλωσης της προηγούμενης παραγράφου ή από την κοινοποίηση στη συνεταιριστική οργάνωση, της αίτησης για την κήρυξη της σε πτώχευση, το δικαστικό συμβούλιο υποχρεούται να δηλώσει στο Πολυμελές Πρωτοδικείο αν συνεχίζει ή όχι τις πληρωμές.

6. Το Πολυμελές Πρωτοδικείο προσδιορίζει δικάσιμο για την εκδίκαση της αιτήσεως - δηλώσεως μετά την πάροδο της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου και αν διαπιστώσει ότι εξακολουθεί η κατάσταση παύσης των πληρωμών, κηρύσσει τη συνεταιριστική οργάνωση σε πτώχευση.

7. Από την κήρυξη της σε πτώχευση η συνεταιριστική οργάνωση διαλύεται. Η πτώχευση της οργάνωσης δεν συνεπάγεται την πτώχευση των μελών της.

8. Αν επιτευχθεί πτωχευτικός συμβιβασμός, επικυρώνεται από το Πολυμελές Πρωτοδικείο, οπότε η συνεταιριστική οργάνωση αναβιώνει και συνεχίζει τις εργασίες της.

Μετά την κατάρτιση του συμβιβασμού οι πιστωτές δεν μπορούν να στραφούν κατά των μελών.

Η απόφαση, με την οποία επικυρώνεται ο συμβιβασμός, κοινοποιείται με φροντίδα της οργάνωσης στον ειρηνοδίκη και στην εποπτεύουσα αρχή.

9. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις περί πτωχεύσεως του Εμπορικού Νόμου.

Άρθρο 23 Λύση

1. Οι Α.Σ.Ο. λύονται:

α) Αν έληξε ο χρόνος διάρκειάς τους, που ορίζεται στο καταστατικό και δεν αποφασίσθηκε η παράτασή του από τη γενική συνέλευση.

β) Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με την εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία των παραγράφων 3 και 2 των άρθρων 11 και 12 αντίστοιχα του νόμου αυτού.

γ) Αν κηρυχθούν σε κατάσταση πτωχεύσεως.

δ) Με απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου της έδρας των Α.Σ.Ο. μετά από αίτηση του δικαστικού συμβουλίου ή των 2/3 του συνολικού αριθμού των μελών τους ή της εποπτεύουσας αρχής.

2. Η αίτηση για τη λύση στην περίπτωση δ' υποβάλλεται από την εποπτεύουσα αρχή, αν η λειτουργία των Α.Σ.Ο. απέβη παράνομη ή αν αδράνησαν για δύο τουλάχιστον συνεχείς διαχειριστικές χρήσεις ή αν συνάγεται εγκατάλειψη του σκοπού τους, λόγω μειωμένης δραστηριότητάς τους.

Η απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου υπόκειται σε έφεση.

Άρθρο 24 Εκκαθάριση

1. Με εξαίρεση την περίπτωση της λύσης των Α.Σ.Ο. που επέρχεται από την κήρυξή τους σε κατάσταση πτωχεύσεως κατά την οποία ακολουθείται η διαδικασία του Εμπορικού Νόμου, τη λύση ακολουθεί, σε κάθε άλλη περίπτωση, το στάδιο της εκκαθάρισης.

2. Η εκκαθάριση διενεργείται από έναν ή περισσότερους ειδικούς εικαθαριστές, που ορίζονται από τη γενική συνέλευση, εκτός εάν το καταστατικό ορίζει διαφορετικά.

Το νομικό πρόσωπο της λυθείσας Α.Σ.Ο. εξακολουθεί να υπάρχει και να λειτουργεί για τις ανάγκες της εκκαθάρισης.

3. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή αδράνειας των εικαθαριστών, μετά από αίτηση μέλους ή πιστωτή της Α.Σ.Ο., το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της Α.Σ.Ο. διορίζει άλλους εικαθαριστές, δικάζοντας κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας.

Άρθρο 25 Ενέργειες εικαθαριστών

1. Οι εικαθαριστές έχουν υποχρέωση, μόλις αναλάβουν τα καθήκοντά τους, να κάνουν απογραφή της περιουσίας της εκκαθαριζόμενης οργάνωσης και να συντάξουν ισολογισμό, αντίγραφο του οποίου, υποβάλλουν στην εποπτεύουσα αρχή.

Αν η εκκαθάριση παρατείνεται, ο ισολογισμός συντάσσεται στο τέλος κάθε έτους. Ο τελικός ισολογισμός καταρτίζεται στο τέλος της εκκαθάρισης. Οι εικαθαριστές γνωστοποιούν τη λύση της οργάνωσης με τη δημοσίευσή της σε μία ημερήσια εφημερίδα και αν δεν εκδίδεται τέτοια σε περιοδική εφημερίδα, του νομού της έδρας της και καλούν τους πιστωτές να αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους.

2. Απαιτήσεις πιστωτών κατά της υπό εκκαθάριση οργάνωσης παραγράφονται μετά την πάροδο τριών (3)

ετών από την ημερομηνία της δημοσίευσης της λύσεώς της.

3. Από το προϊόν της εκκαθάρισης εξοφλούνται τα ληξιπρόθεσμα χρέη της εκκαθαριζόμενης οργάνωσης με την ακόλουθη σειρά: προηγείται η εξόφληση των οφειλών προς τους εργαζόμενους και ακολουθεί η εξόφληση των λοιπών δανειστών. Στη συνέχεια εξοφλούνται οι προαιρετικές μερίδες.

Το υπόλοιπο του ενεργητικού που απομένει διατίθεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο καταστατικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ - ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

Άρθρο 26

Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (Ε.Α.Σ.)

1. Δύο ή περισσότεροι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (Α.Σ.) μπορεί να συνιστούν Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών (Ε.Α.Σ.), η οποία έχει ως σκοπό την ενίσχυση, διεύρυνση και συντονισμό των δραστηριοτήτων των πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών-μελών της.

Η Ε.Α.Σ. μπορεί, αν προβλέπεται από το καταστατικό της, να αναλαμβάνει και η ίδια δραστηριότητες από αυτές που προβλέπονται για τα μέλη της είτε για λογαριασμό των μελών της είτε για λογαριασμό της.

2. Για τη σύσταση Ε.Α.Σ. απαιτείται απόφαση των γενικών συνελεύσεων των Α.Σ., που επιθυμούν τη σύστασή της, καθώς και σύνταξη, υπογραφή και έγκριση του καταστατικού της.

3. Έδρα της Ε.Α.Σ. είναι ο δήμος ή η κοινότητα όπου είναι εγκατεστημένη η διοίκησή της. Η περιφέρεια της Ε.Α.Σ. ορίζεται από το καταστατικό της.

4. Στην επωνυμία της Ε.Α.Σ. αναφέρεται η έδρα της. Η επωνυμία πρέπει να διακρίνεται από την επωνυμία άλλης Ε.Α.Σ., που έχει την ίδια έδρα.

5. Το καταστατικό της Ε.Α.Σ. εγκρίνεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της, σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 του νόμου αυτού, που εφαρμόζονται αναλόγως.

6. Οι Α.Σ.Ο. μπορεί να πρακτορεύουν στην περιφέρειά τους ασφαλιστικές εταιρίες.

Άρθρο 27

Γενικές Συνελεύσεις Ε.Α.Σ.

1. Η γενική συνέλευση της Ε.Α.Σ. συγκροτείται από τους αντιπροσώπους των συνεταιρισμών - μελών της. Κάθε μέλος της Ένωσης διαθέτει μία τουλάχιστον ψήφο.

2. Το καταστατικό της Ένωσης καθορίζει τη συμμετοχή του συνεταιρισμού στην Ένωση με μία υποχρεωτική μερίδα και μία ψήφο. Ορίζει επίσης την αξία της μερίδας και τις προϋποθέσεις καταβολής της. Στο καταστατικό προβλέπονται επίσης οι όροι και προϋποθέσεις για την απόκτηση από κάθε μέλος πρόσθετων υποχρεωτικών μεριδών, ανάλογα με το ύψος των συναλλαγών του με την Ένωση για καθορισμένη περίοδο συναλλαγών. Στην περίπτωση αυτή το καταστατικό ορίζει τις αντιστοιχίες στις πρόσθετες μερίδες ψήφους. Ο συνολικός αριθμός των ψήφων δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να

υπερβεί τις πέντε (5).

3. Ο αντιπρόσωπος του συνεταιρισμού ασκεί στη γενική συνέλευση της Ένωσης όλα τα δικαιώματα του συνεταιρισμού, ενεργώντας στο πλαίσιο των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης και του διοικητικού συμβουλίου του συνεταιρισμού του.

4. Το καταστατικό του συνεταιρισμού - μέλους ορίζει τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία ορισμού και απώλειας της ιδιότητας του αντιπροσώπου.

Άρθρο 28

Διοικητικό Συμβούλιο Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών

1. Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγεται από τη γενική συνέλευση των αντιπροσώπων της Ε.Α.Σ. με το σύστημα και τη διαδικασία του άρθρου 15 του νόμου αυτού.

2. Ο αριθμός των μελών του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται από το καταστατικό και δεν μπορεί να είναι μικρότερος των τριών (3).

3. Τα άρθρα 14 και 15 του νόμου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 29

Κεντρικές Συνεταιριστικές Ενώσεις (ΚΕ.Σ.Ε.)

1. Δύο ή περισσότερες Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών μπορούν να συνιστούν μεταξύ τους Κεντρικές Συνεταιριστικές Ενώσεις (ΚΕ.Σ.Ε.).

Οι ΚΕ.Σ.Ε. έχουν ως αντικείμενο το συντονισμό και την ενίσχυση της συνεταιριστικής δράσης των μελών τους, καθώς και την ανάληψη εργασιών και παροχή υπηρεσιών σε ευρύτερη κλίμακα.

Οι ΚΕ.Σ.Ε. διεξάγουν τις εργασίες αυτές είτε για λογαριασμό τους είτε για λογαριασμό των μελών τους.

2. Το καταστατικό της ΚΕ.Σ.Ε. εγκρίνεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 του νόμου αυτού, που εφαρμόζονται αναλόγως.

3. Η έδρα της ΚΕ.Σ.Ε. είναι ο δήμος ή η κοινότητα όπου είναι εγκατεστημένη η διοίκησή της. Η περιφέρεια της ΚΕ.Σ.Ε. ορίζεται από το καταστατικό της. Η επωνυμία πρέπει να διακρίνεται από την επωνυμία άλλης ΚΕ.Σ.Ε. με την ίδια έδρα ή περιφέρεια.

4. Το καταστατικό των ΚΕ.Σ.Ε. μπορεί να προβλέπει τη συμμετοχή και πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών, οι οποίοι δεν μετέχουν σε Ε.Α.Σ.

5. Η γενική συνέλευση της ΚΕ.Σ.Ε. συγκροτείται από τους αντιπροσώπους των μελών της, που εκλέγονται σύμφωνα με το καταστατικό των μελών τους. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 27 και 28 για τις συνεταιρικές μερίδες.

Άρθρο 30

Κοινοπραξίες Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (Κ.Α.Σ.Ο.)

1. Δύο ή περισσότερες Α.Σ.Ο. της ίδιας ή διαφορετικής βαθμίδας μπορεί να συνιστούν μεταξύ τους Κοινοπραξίες Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (Κ.Α.Σ.Ο.), με σκοπό την προαγωγή των καταστατικών σκοπών και δραστηριοτήτων τους.

2. Οι Κ.Α.Σ.Ο. αποτελούν ίδια νομικά πρόσωπα και για τη σύστασή τους απαιτείται η σύνταξη καταστατικού,

που εγκρίνεται από το Μονομέλές Πρωτοδικείο της έδρας τους. Τα άρθρα 3 και 4 του νόμου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως.

3. Η έδρα και η περιφέρεια της Κοινοπραξίας ορίζεται από το καταστατικό της. Για την επωνυμία της Κοινοπραξίας εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 4 του άρθρου 26 του νόμου αυτού.

4. Η γενική συνέλευση της Κοινοπραξίας συγκροτείται από τους αντιπροσώπους των Α.Σ.Ο., που μετέχουν σε αυτήν, οι οποίοι ορίζονται σύμφωνα με το καταστατικό τους.

Άρθρο 31

Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων

Για τις Ε.Α.Σ., ΚΕ.Σ.Ε. και Κ.Α.Σ.Ο. εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του νόμου αυτού που θεσπίζουν οικονομικές ενισχύσεις, φορολογικές απαλλαγές και κίνητρα ή αφορούν και ρυθμίζουν θέματα των πρωτοβάθμιων αγροτικών συνεταιρισμών (Α.Σ.), εφόσον δεν προβλέπεται ρητή εξαίρεση ή απόκλιση στις διατάξεις αυτές.

Άρθρο 32

Συνεταιριστικές Εταιρίες (Σ.Ε.)

1. Οι Α.Σ.Ο., κάθε βαθμίδας και οι Συνεταιριστικές Εταιρίες (Σ.Ε.) του άρθρου αυτού μπορεί να συνιστούν μεταξύ τους ή και με τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που εδρεύουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, ανώνυμες εταιρίες ή εταιρίες περιορισμένης ευθύνης.

2. Οι εταιρίες αυτές είναι συνεταιριστικές εταιρίες, εφόσον η πλειοψηφία των μετοχών τους ή των εταιρικών τους μεριδίων ανήκει σε Α.Σ.Ο. ή σε Συνεταιριστικές Εταιρίες τους.

3. Οι μετοχές των ανώνυμων συνεταιριστικών εταιριών είναι πάντοτε ονομαστικές.

4. Σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης ονομαστικών μετοχών ή μεριδίων συνεταιριστικής κατά την έννοια της παραγράφου 2 εταιρίας, δικαίωμα προτίμησης έχουν οι συμμετέχουσες στην εταιρία Α.Σ.Ο., Κ.Α.Σ.Ο. και Σ.Ε..

5. Οι φορολογικές απαλλαγές, που προβλέπονται στο άρθρο 35 του νόμου αυτού, ισχύουν και για την ίδρυση των Σ.Ε..

6. Οι δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες Α.Σ.Ο. μπορεί να συγχωνευθούν με τις Σ.Ε. είτε με τη σύσταση νέας Σ.Ε. είτε με την απορρόφησή τους από υπάρχουσα Σ.Ε.. Στην περίπτωση αυτή απολαμβάνουν των προβλεπόμενων για τη συγχώνευση Α.Σ.Ο. κινήτρων και φορολογικών απαλλαγών.

7. Κατά τα λοιπά επί των Σ.Ε. εφαρμόζονται οι διατάξεις των κ.ν. 2190/1920 και 3190/1955.

Άρθρο 33

Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.)

1. Η Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.) είναι ιδεολογική και συντονιστική οργάνωση των Α.Σ.Ο. και δεν έχει εμπορική ιδιότητα. Μέλη της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. είναι Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών. Το καταστατικό της μπορεί να προβλέπει ότι μέλη της μπορεί να γίνουν οι Κ.Α.Σ.Ο. και οι ΚΕ.Σ.Ε., οι κοινές τους επιχειρήσεις και οι Σ.Ε..

2. Η Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.:

α) Έχει περιφέρεια ολόκληρη την ελληνική επικράτεια και έδρα το δήμο που ορίζει το καταστατικό της.

β) Εκπροσωπεί τα μέλη της στο εσωτερικό και το εξωτερικό και επιμελείται για την τήρηση των συνεταιριστικών αρχών και την ανάπτυξη της συνεταιριστικής ιδέας.

γ) Άσκει κάθε δραστηριότητα, που προάγει τις δραστηριότητες των Α.Σ.Ο.. Δεν ενεργεί η ίδια πράξεις παραγωγής, διακίνησης ή εμπορίας αγροτικών προϊόντων και γεωργικών εφοδίων εν γένει.

δ) Για την εξυπηρέτηση των μελών της αναλαμβάνει την εκπόνηση μελετών, εργασιών, ερευνών και μπορεί να μετέχει σε κάθε διαγωνισμό για τη σύναψη συμβάσεων. Συνάπτει συμβάσεις έργου ή συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, που έχουν σχέση με την αγροτική γενικά και συνεταιριστική ειδικά ανάπτυξη.

ε) Ίδρύει εκπαιδευτικά κέντρα.

στ) Διαπραγματεύεται και συνάπτει συλλογικές συμβάσεις εργασίας και μετέχει στη διατηρητική ρύθμιση των συλλογικών διαφορών εργασίας, που αφορούν στο προσωπικό των Α.Σ.Ο. κάθε βαθμίδας και των μελών της Σ.Ε..

ζ) Συντονίζει τις ενέργειες, που αφορούν στις Α.Σ.Ο. και ενισχύει το έργο των μελών της.

η) Γνωμοδοτεί μετά από αίτημα του Υπουργού Γεωργίας για θέματα, που αναφέρονται σε οικονομικές ενισχύσεις και κίνητρα, που παρέχονται στις Α.Σ.Ο., καθώς και επί σχεδίων νόμων, διαταγμάτων και αποφάσεων, που αφορούν στα μέλη της.

3. Θέματα σχετικά με τη συγκρότηση, λειτουργία και τις αρμοδιότητες της γενικής συνέλευσης και του διοικητικού συμβουλίου της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. ρυθμίζονται από το καταστατικό της.

Τα άρθρα 14 και 15 του νόμου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως.

4. Η Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. υποχρεούται να τηρεί μητρώο των μελών της, στο οποίο φυλάσσονται τα καταστατικά και κάθε άλλο στοιχείο σχετικό με τα μέλη.

5. Η ετήσια εισφορά των μελών της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. προς αυτήν καθορίζεται από το καταστατικό της.

6. Το καταστατικό της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. εγκρίνεται από το Μονομέλές Πρωτοδικείο της έδρας της.

7. Η Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. διέπεται από τις διατάξεις του νόμου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΠΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 34

1. Τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις (3) μήνες έως ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή υπάλληλος Α.Σ.Ο. και Σ.Ε. αν:

α) Εν γνώσει του παρέχει στη γενική συνέλευση ή σε εκείνον που ασκεί την εποπτεία ή τον έλεγχο ψευδή στοιχεία ή αρνείται ή αποκρύπτει αληθή στοιχεία, γεγονότα ή περιστατικά, που αφορούν στην οικονομική κατάσταση τους.

β) Εν γνώσει του προβαίνει σε ψευδείς ή εικονικές εγγραφές στα βιβλία τους ή συντάσσει ψευδείς ή εικονικούς ισολογισμούς.

γ) Αρνείται να παραδώσει ή αποκρύπτει από εκείνον που ασκεί έλεγχο ή εποπτεία, τα τηρούμενα στοιχεία ή βιβλία ή παρεμποδίζει με οποιονδήποτε τρόπο την άσκηση

ση ελέγχου ή εποπτείας.

2. Με φυλάκιση από ένα (1) μήνα μέχρι ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος διενεργεί έλεγχο ή εποπτεία στις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 οργανώσεις, αν κατά την άσκηση των καθηκόντων του παρέχει εν γνώσει του ψευδή στοιχεία ή αποκρύπτει ή αρνείται αληθή γεγονότα ή περιστατικά, που αφορούν στη διαχείριση ή στην οικονομική κατάσταση των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 οργανώσεων και περιήλθαν σε γνώση του από τον έλεγχο ή την εποπτεία, που διενήργησε σε αυτές.

3. Τιμωρείται με φυλάκιση από ένα (1) μήνα μέχρι ένα (1) έτος ή με χρηματική ποινή ή και με τις δύο ποινές, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, όποιος παρεμποδίζει τις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου ή της γενικής συνέλευσης των μελών των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 οργανώσεων, με χρήση σωματικής βίας ή απειλής σωματικής βίας ή άλλης παράνομης πράξης ή παράλειψης.

4. Τιμωρείται με φυλάκιση από ένα (1) μήνα μέχρι ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, όποιος:

α) Ενεργεί πράξεις διοίκησης ή διαχείρισης ή ελέγχου μετά τη λήξη της θητείας του.

β) Ψηφίζει χωρίς δικαίωμα ή ψηφίζει πολλές φορές ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο μπορεί να προκαλέσει την παραγωγή μη γνήσιου αποτελέσματος εκλογής για την ανάδειξη διοικητικών συμβουλίων, οργάνων και αντιπροσώπων των Α.Σ.Ο. και της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Σ.

5. Με τις ποινές της προηγούμενης παραγράφου τιμωρούνται τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, οι εκασθεταριστές και οι υπάλληλοι των συνεταιριστικών οργανώσεων της παραγράφου 1, στους οποίους παραχώρησε το διοικητικό συμβούλιο την άσκηση ορισμένων αρμοδιοτήτων του, για παράβαση των διατάξεων του νόμου ή του καταστατικού ή για ενέργειες που αντίκεινται στις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης ή για μη εκτέλεση σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό των καθηκόντων τους, καθώς και για την παράλειψη σύνταξης του ισολογισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'

ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΡΑΤΟΥΣ

Άρθρο 35

Οικονομικές ενισχύσεις - Φορολογικές απαλλαγές

1. Τα καταστατικά των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και οι τροποποιήσεις τους δεν υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου ή άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου ή υπέρ τρίτου.

2. Διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, που παρέχουν κάθε φορά διευκολύνσεις ή απαλλαγές από φόρους, τέλη χαρτοσήμου ή άλλα υπέρ του Δημοσίου τέλη, εισφορές ή δικαιώματα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου για τη συγχώνευση επιχειρήσεων εφαρμόζονται ανάλογα και στις Α.Σ.Ο. κάθε βαθμίδας και στις εταιρίες τους, που συγχωνεύονται, εφόσον αυτές πληρούν τις προβλεπόμενες από τις αντίστοιχες διατάξεις προϋποθέσεις.

3. Αγορές ακινήτων από Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις για τη δημιουργία επιχειρήσεων μέσα στην

περιφέρειά τους ή μεταχειρισμένων κινητών μέσων αγροτικής παραγωγής έχουν την ίδια φορολογική μεταχείριση όπως το Δημόσιο.

4. Οι εισφορές των μελών προς τις Α.Σ.Ο. δεν υπόκεινται σε φόρο ή σε τέλος χαρτοσήμου ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ τρίτου.

5. Οι καταθέσεις των μελών του συνεταιρισμού σε αυτόν, οι αναλήψεις καταθέσεων και οι χορηγήσεις δανείων από το συνεταιρισμό στα μέλη του απαλλάσσονται από τέλη χαρτοσήμου ή άλλο τέλος υπέρ του Δημοσίου και από κάθε εισφορά ή δικαίωμα υπέρ τρίτου.

6. Απαλλάσσεται του φόρου μεταβίβασης ακινήτων η αξία του ακινήτου που μεταβιβάζεται στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών πρώτης βαθμίδας, κατά το ποσοστό που υποβλήθηκε αυτή σε φόρο μεταβίβασης κατά την αγορά από το συνεταιρισμό του ακινήτου, που μεταβιβάζεται.

7. Ειδικά για απαλλαγές από τον Φ.Π.Α. έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 1542/1986 (ΦΕΚ 125 Α'), όπως ισχύουν κάθε φορά.

8. Συμβάσεις μεταξύ Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ., που αφορούν αγροτικά προϊόντα ή αγροτικά εφόδια και υπηρεσίες, δεν υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου ή σε άλλη επιβάρυνση υπέρ τρίτου.

9. Η νόμιμη προμήθεια, για τις ασφαλιστικές συμβάσεις, που καταρτίζονται ή ανανεώνονται με τη μεσολάβηση Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, καταβάλλεται σε αυτές αντί στον ειδικό λογαριασμό, που προβλέπεται από το άρθρο 13 παρ. 4 του ν. 1256/1982 ανεξάρτητα από το αν προηγήθηκε ή όχι η υπόδειξη, που προβλέπεται από την ίδια πιο πάνω διάταξη.

10. Στον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Γεωργίας μπορεί να εγγράφεται κάθε χρόνο πίστωση ελεγχόμενη απολογιστικά για την οικονομική ενίσχυση της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Σ., που διατίθεται από αυτήν αποκλειστικά για δαπάνες συνεταιριστικής εκπαίδευσης, μεταεκπαίδευσης ή επιμόρφωσης αιρετών στελεχών ή υπαλλήλων Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, με βάση τον ετήσιο προϋπολογισμό τους.

11. Οι προβλεπόμενες από τις παραγράφους 9, 10 και 16 του παρόντος άρθρου οικονομικές ενισχύσεις απαλλάσσονται από κάθε τέλος χαρτοσήμου ή άλλη επιβάρυνση υπέρ Δημοσίου, καθώς και από κάθε άλλη εισφορά ή δικαίωμα υπέρ τρίτου.

12. Οι πρωτοβάθμιες Α.Σ.Ο. δεν υποχρεούνται να εγγράφονται στα Εμπορικά Επιμελητήρια της περιφέρειάς τους.

13. Τα πλεονάσματα της διαχειριστικής χρήσης των συνεταιριστικών οργανώσεων, που διανέμονται στα μέλη, υπόκεινται μόνο σε φορολογία εισοδήματος των μελών ανεξαρτήτως της καταβολής τους ή της εξατομικευμένης διατήρησής τους ως κατάθεσης στη συνεταιριστική οργάνωση.

14. Οι Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις και οι εταιρίες τους εντάσσονται στους αναπτυξιακούς νόμους.

15. Διατάξεις που θεσπίζουν κίνητρα ή απαλλαγές οικονομικής, φορολογικής ή άλλης φύσεως για τη μετατροπή εταιριών περιορισμένης ευθύνης σε ανώνυμες εταιρίες ή τη μετατροπή άλλου νομικού τύπου εμπορικών εταιριών σε εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ισχύουν με τις ίδιες προϋποθέσεις και για τη μετατροπή δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας Α.Σ.Ο. σε ανώνυμη εταιρία ή εταιρία

περιορισμένης ευθύνης, εφόσον η πλειοψηφία των μετοχών ή εταιρικών τους μεριδίων, αντίστοιχα, εξακολουθεί να ανήκει στις Α.Σ.Ο., σύμφωνα με το άρθρο 32 του νόμου αυτού.

16. Η Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.) ενισχύεται οικονομικά από τον οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) με την καταβολή σε αυτή, κάθε χρόνο, ποσοστού δύο και μισό τοις εκατό (2,5%) από τα έξοδά του, που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη διάταξη του εδαφίου α' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 1790/1988 (ΦΕΚ 134 Α'), όπως κάθε φορά ισχύει.

Ομοίως ενισχύονται οικονομικά από τον οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.), η Γενική Συνομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων Ελλάδος (Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε.) και η Γενική Συνομοσπονδία Δημοκρατικών Αγροτικών Συλλόγων Ελλάδος (ΣΥ.Δ.Α.Σ.Ε.) με την καταβολή κάθε χρόνο στη Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε. ποσοστού 0,90% και στη ΣΥ.Δ.Α.Σ.Ε. ποσοστού 0,60% από τα ως άνω έσοδά του.

Η οικονομική ενίσχυση καταβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, μέσα στο πρώτο εξάμηνο κάθε έτους, με βάση τα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν κατά τον προηγούμενο χρόνο από τον ΕΛ.Γ.Α. σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη.

Άρθρο 36 Κίνητρα

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Έθνικης Οικονομίας, Οικονομικών και Γεωργίας, μπορεί να καθορίζονται κίνητρα για τη συγχώνευση, την ανάπτυξη, καθώς και τη μετατροπή των Α.Σ.Ο. και Σ.Ε.. Τα εν λόγω κίνητρα πρέπει να ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες του συνεταιριστικού θεσμού και στην ανάγκη ανάδειξης του εγγενούς δυναμικού του αγροτικού χώρου. Τα κίνητρα μπορεί να αναφέρονται στις επενδύσεις, στην ανάπτυξη των Α.Σ.Ο. και Σ.Ε., στην απόκτηση και κατάρτιση στελεχών, στην επιλεξιμότητα για ανάθεση έργων και στην ενθάρρυνση ανάληψης πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων επί ωφέλειας των μελών τους. Με προεδρικά διατάγματα καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις υπαγωγής των Α.Σ.Ο. και Σ.Ε. στα παραπάνω κίνητρα.

2. Ειδικές διατάξεις που προβλέπουν τη χορήγηση κινήτρων και οικονομικών ενισχύσεων ή άλλων φορολογικών απαλλαγών των Α.Σ.Ο. διατηρούνται σε ισχύ, εκτός αν καταργούνται με το νόμο αυτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ' ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 37 Μητρώο - Φάκελοι Αγροτικών Συνεταιρισμών

1. Το βιβλίο Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών τηρείται στο Ειρηνοδίκειο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 3.

2. Καθένας μπορεί να λαμβάνει γνώση των εγγραφών του βιβλίου Μητρώου και να παίρνει επικυρωμένα αντίγραφα ή αποσπάσματα από αυτά.

3. Η γραμματεία του Ειρηνοδικείου χορηγεί πιστοποιητικά για την ύπαρξη ή όχι ορισμένης εγγραφής.

Άρθρο 38 Προσωπικό Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων

1. Το προσωπικό των Α.Σ.Ο. είναι:

α) Τακτικό, που διορίζεται σε θέσεις προβλεπόμενες από τον κανονισμό λειτουργίας τους και καλύπτει πάσης και διάρκειας ανάγκες της οργάνωσης.

β) Με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, που καλύπτει ειδικές, έκτακτες, εποχικές ή πρόσκαιρες ανάγκες της οργάνωσης.

2. Η υπ' αριθμ. 27346/1990 κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Εργασίας «Κανονισμός Υπηρεσιακής Κατάστασης Προσωπικού Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων» (ΦΕΚ 700 Β' / 7.11.1990), όπως μεταγενέστερα τροποποιήθηκε, εξακολουθεί να ισχύει, για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται διαφορετικά από το νόμο αυτόν.

Μέσα σε έξι (6) μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, με κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο παραπάνω Κανονισμός Υπηρεσιακής Κατάστασης προσαρμόζεται υποχρεωτικά προς τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Άρθρο 39 Ισχύς των άρθρων 31, 44 και 47 του ν. 2169/1993

Οι διατάξεις των άρθρων 31, 44 και 47 του ν. 2169/1993 (ΦΕΚ 149 Α'), όπως ισχύει σήμερα, εξακολουθούν να ισχύουν. Όπου στους αναφερόμενους στα άρθρα αυτά ειδικούς νόμους γίνεται παραπομπή στην ισχύουσα νομοθεσία, εφαρμόζεται ο παρών νόμος.

Άρθρο 40 Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού υφιστάμενες Α.Σ.Ο. κάθε βαθμίδας και η Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ. έχουν υποχρέωση, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) ετών, από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, να προσαρμόσουν τα καταστατικά τους στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Η προσαρμογή γίνεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μελών τους που λαμβάνεται με την απαρτία και πλειοψηφία της παραγράφου 1 των άρθρων 11 και 12 αντίστοιχως και αντίστοιχη τροποποίηση του καταστατικού, που εγκρίνεται από το αρμόδιο δικαστήριο.

Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται μέχρι ένα (1) έτος, με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Μετά την πάροδο της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου οι Α.Σ.Ο. κάθε βαθμού που δεν προσαρμόσαν το καταστατικό τους, σύμφωνα με τη διάταξη της προηγούμενης παραγράφου, διαλύονται με απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου, μετά από αίτηση παντός έχοντος έννομο συμφέρον ή της εποπτεύουσας αρχής.

3. Οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί που κατά την έναρξη ισχύος του νόμου λειτουργούν με λιγότερα από τα προβλεπόμενα στο νόμο αυτόν μέλη εξακολουθούν τη λειτουργία τους, κατά παρέκκλιση της διατάξεως της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του νόμου αυτού.

4. Στις αρχαιρεσίες, για την εκλογή συλλογικών οργάνων των Α.Σ.Ο. κάθε βαθμίδας και της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ., καθώς και των αντιπροσώπων των Α.Σ.Ο. σε συνεταιριστικές οργανώσεις ανώτερης βαθμίδας και στην

Π.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ., που θα διεξαχθούν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού μέχρι την προσαρμογή των καταστατικών τους σύμφωνα με την παράγραφο 1, εφαρμόζονται οι διατάξεις των καταστατικών, με εξαίρεση τα θέματα που ρυθμίζουν οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 15 του νόμου αυτού, οι οποίες υπερισχύουν των διατάξεων των καταστατικών. Ο αριθμός των σταυρών προτίμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το μισό (1/2) του όλου αριθμού των μελών του εκλεγόμενου οργάνου ή των αντιπροσώπων.

5. Η θέτεια των μελών των υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων κάθε βαθμίδας, των κοινοπραξιών αυτών και της Π.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ., καθώς και των αντιπροσώπων, λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσε-

ως, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί μέχρι έξι (6) ακόμη μήνες.

Άρθρο 41

Καταργούμενες διατάξεις

Κάθε διάταξη που αντικείται στις διατάξεις του νόμου αυτού ή που αναφέρεται και ρυθμίζει θέματα ρυθμιζόμενα ειδικά από αυτόν καταργείται.

Άρθρο 42

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 8 Μαρτίου 2000

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Γ. ΑΝΘΙΜΕΡΤΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ
Μ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ε. ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 8 Μαρτίου 2000

Ο ΕΠΙΤΗΔΕΚΤΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΙΑΣ
Ε. ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

LESEL

NESSERA

NEO

NEO

Μυτιληνιώ

Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο

Μυτιληνιώ

Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο

Η ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ ελέγχει και οργανώνει όλα τα στάδια της Παραγωγής, Συλλογής, Επεξεργασίας, Αποθήκευσης και Τυποποίησης των ελαιολάδων της. Γι' αυτό είναι σε θέση να εγγυηθεί για την γνησιότητα και την ομοιομορφία του "Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο ΜΥΤΙΛΗΝΙΩ". Έτσι με υπερηφάνεια σας προσφέρει αυτό το προϊόν που έχει και αυτό την εγγύηση της άριστης ποιότητας που έχει πιστοποιηθεί με ISO 9002.

Το Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο ΜΥΤΙΛΗΝΙΩ μπορείτε να το απολαύσετε σαν απαραίτητο συμπλήρωμα σε κάθε μαγειρευτό φαγητό. Πρώτιστα όμως "ωμό" στη σαλάτα σας όπου η ευχάριστη γεύση, το πλούσιο άρωμα και το ζωηρό χρυσοκίτρινο χρώμα του σας προσφέρουν αξεπέραστη ευχαρίστηση.

Η ΕΑΣ ΛΕΣΒΟΥ, παράγει όλες τις ποιότητες ελαιόλαδου και τις διαθέτει με μεγάλη επιτυχία στην Ελλάδα και σε ένα μεγάλο αριθμό χωρών του εξωτερικού, πάντοτε με την ίδια επιτυχία. ΕΞ ίσου ενδιαφέροντα για την κατανάλωση είναι και τα άλλα προϊόντα ελαιόλαδου της ΕΑΣ ΛΕΣΒΟΥ όπως:

ΧΡΩΜΑ
ΠΕΡΙΣΣΟΤΗΤΑ
ΑΡΩΜΑ

ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΟΡΓΩΣ

ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ:

Το γνήσιο "χρυσοκίτρινο"
Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο
που παράγεται από το καρπό του φημισμένου
ελαιώνα της Μυτιλήνης!

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ
ΑΛΚΑΙΟΥ 21, ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΤΗΛ: (0251) 29 224 -
(0251) 28 636 - FAX: (0251) 23 135
e-mail: lesel@otenet.gr

ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΗ ΤΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ ΛΕΣΣΕΛ

NEO

NEO

Μυτιληνιά

Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο

Μυτιληνιά

Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο

Πρόκειται για ένα ελαιόλαδο χρυσοκίτρινο, εξαιρετικής ποιότητας, που παράγεται από τις διακεκριμένες ποικιλίες ελιάς "Κοιλοβή" και "Αδραμιτιανή" που καλλιεργούνται μόνο στο νησί της ΛΕΣΒΟΥ πάνω από 4.000 χρόνια. Γι' αυτό η παραγωγή του ελαιόλαδου είναι "μεράκι" στη Μυτιλήνη ενώ η εμπορία του αποτελεί κύρια πηγή εισοδήματος για τους κατοίκους του νησιού.

Το χρυσοκίτρινο ελαιόλαδο Μυτιληνιά
Διαφέρει για:

- Την άριστη γεύση του.
- Τα οργανοληπτικά συστατικά που περιλαμβάνει.
- Τη δυνατότητα να μειώνει τη "κακή" χοληστερόλη του αίματος δίχως να ελαττώνει τη "καλή" χοληστερόλη.
- Τη δυνατότητα να εμποδίζει την οξειδωση της "κακής" χοληστερόλης που διαφορετικά θα μπορεί να εναποτίθεται στο ενδοθήλιο των αγγείων και να δημιουργεί την "αθηρωτική πλάκα".

Καθημερινή Δόση του "Εξαιρετικού Παρθένο"
Ελαιόλαδου ΛΕΣΒΟΥ: 15 ml (1/2 φ.)

- Ενεργειακή αξία 120 kcal
- Σύνολο λιπαρών 14 g
- Μονοακόρεστα λιπαρά 9,0-11,0 g
- Πολυακόρεστα λιπαρά 1,4- 1,7 g
- Κεκορεσμένα λιπαρά 2,0- 2,4 g
- Πρωτεΐνες 0 g
- Υδατάνθρακες 0 g
- Νάτριο 0 g
- Χοληστερόλη 0 g

5 201384 000708 >

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΛΕΣΒΟΥ

Το γνήσιο "χρυσόκίτρινο"
Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο
που παράγεται από το καρπό του φημισμένου
ελαιώνα της Μυτιλήνης!

ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΗ ΤΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ ΛΕΣΕΛΑ

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ
ΑΛΚΑΙΟΥ 21, ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΤΗΛ: (0251) 29 224-
(0251) 28 636 - FAX. (0251) 23 135
e-mail lesel@otenet.gr

LESSEL

ΛΕΣΒΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΝΔΕΙΞΗ

ΛΕΣΣΕΛ

Μυτιληνιώ
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ
ΠΑΡΘΕΝΟ
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ
ΟΞΥΤΗΤΑ 01-1%

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ
ΣΥΝ/ΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ
ΤΗΛ. (0251) 29224
ΦΑΧ. (0251) 23135

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ 0.75 ΛΙΤΡΟΥ

ΛΕΣΒΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΝΔΕΙΞΗ

ΛΕΣΣΕΛ

Μυτιληνιώ
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ
ΠΑΡΘΕΝΟ
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ
ΟΞΥΤΗΤΑ 01-1%

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ
ΣΥΝ/ΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ
ΤΗΛ. (0251) 29224
ΦΑΧ. (0251) 23135

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ 0.75 ΛΙΤΡΟΥ

ΛΕΣΒΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΝΔΕΙΞΗ

ΛΕΣΣΕΛ

Μυτιληνιώ
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ
ΠΑΡΘΕΝΟ
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ
ΟΞΥΤΗΤΑ 01-1%

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ
ΣΥΝ/ΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ
ΤΗΛ. (0251) 29224
ΦΑΧ. (0251) 23135

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ 0.75 ΛΙΤΡΟΥ

ΛΕΣΒΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΝΔΕΙΞΗ

ΛΕΣΣΕΛ

Μυτιληνιώ
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ
ΠΑΡΘΕΝΟ
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ
ΟΞΥΤΗΤΑ 01-1%

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ
ΣΥΝ/ΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ
ΤΗΛ. (0251) 29224
ΦΑΧ. (0251) 23135

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ 0.5 ΛΙΤΡΟΥ

ΛΕΣΒΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΝΔΕΙΞΗ

ΛΕΣΣΕΛ

Μυτιληνιώ
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ
ΠΑΡΘΕΝΟ
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ
ΟΞΥΤΗΤΑ 01-1%

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ
ΣΥΝ/ΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ
ΤΗΛ. (0251) 29224
ΦΑΧ. (0251) 23135

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ 0.5 ΛΙΤΡΟΥ

ΛΕΣΒΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΝΔΕΙΞΗ

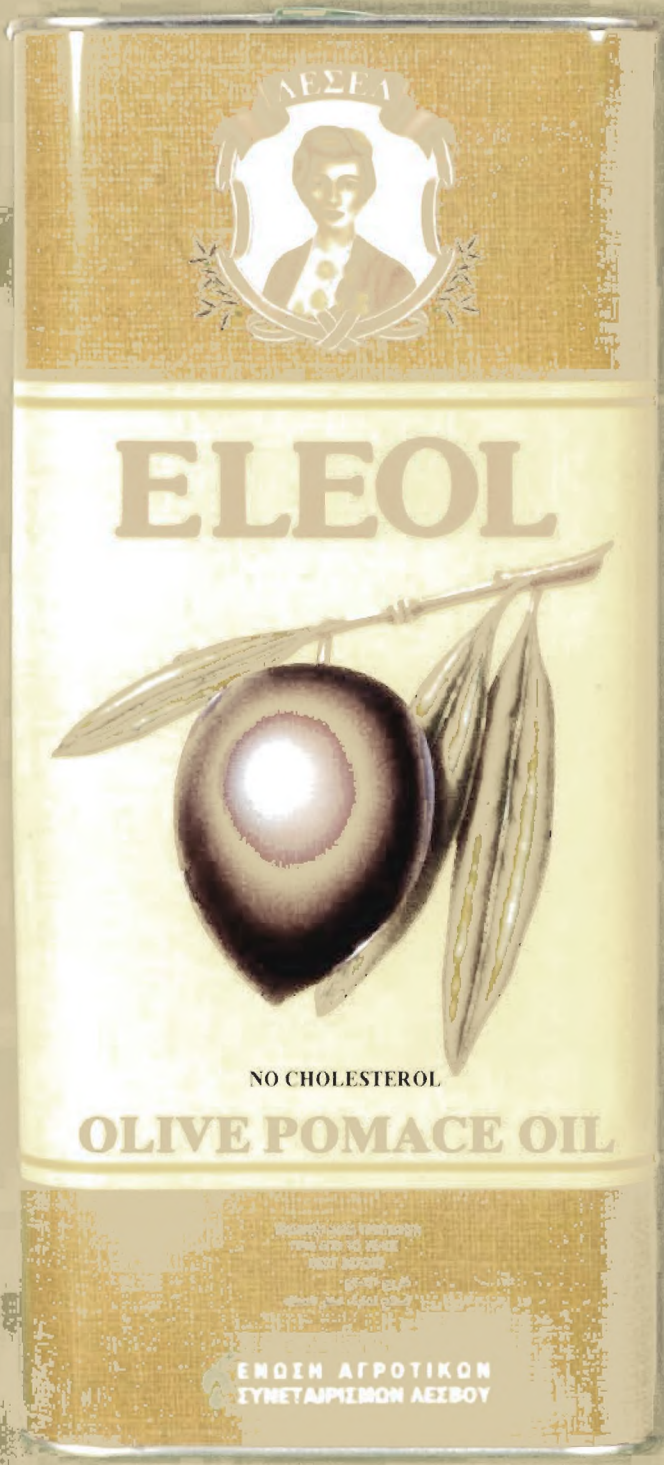
ΛΕΣΣΕΛ

Μυτιληνιώ
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ
ΠΑΡΘΕΝΟ
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ
ΟΞΥΤΗΤΑ 01-1%

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ
ΣΥΝ/ΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ
ΤΗΛ. (0251) 29224
ΦΑΧ. (0251) 23135

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ 0.5 ΛΙΤΡΟΥ

ELEOL

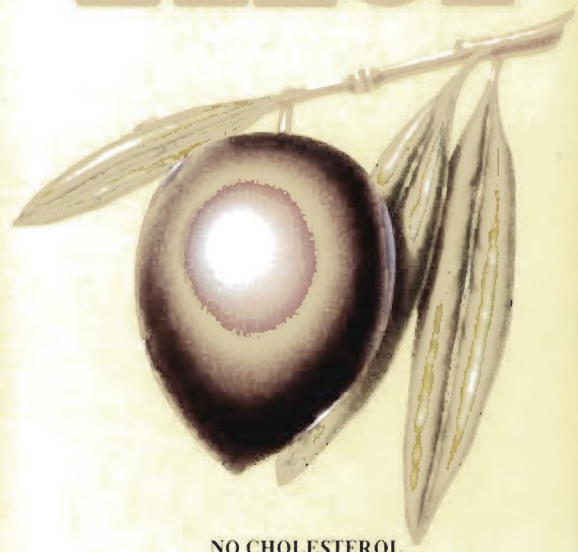

ΕΛΑΙΟ ΑΠΟ ΕΛΛΗΟΠΥΡΗΝΕΣ e 1 lit

UNION OF AGRICULTURAL CO-OPERATIVES OF LESBOS

ELEOL

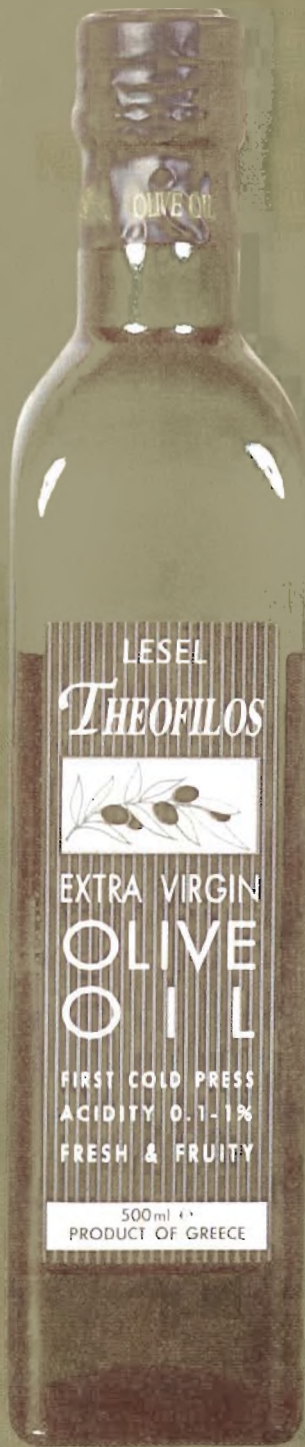

NO CHOLESTEROL

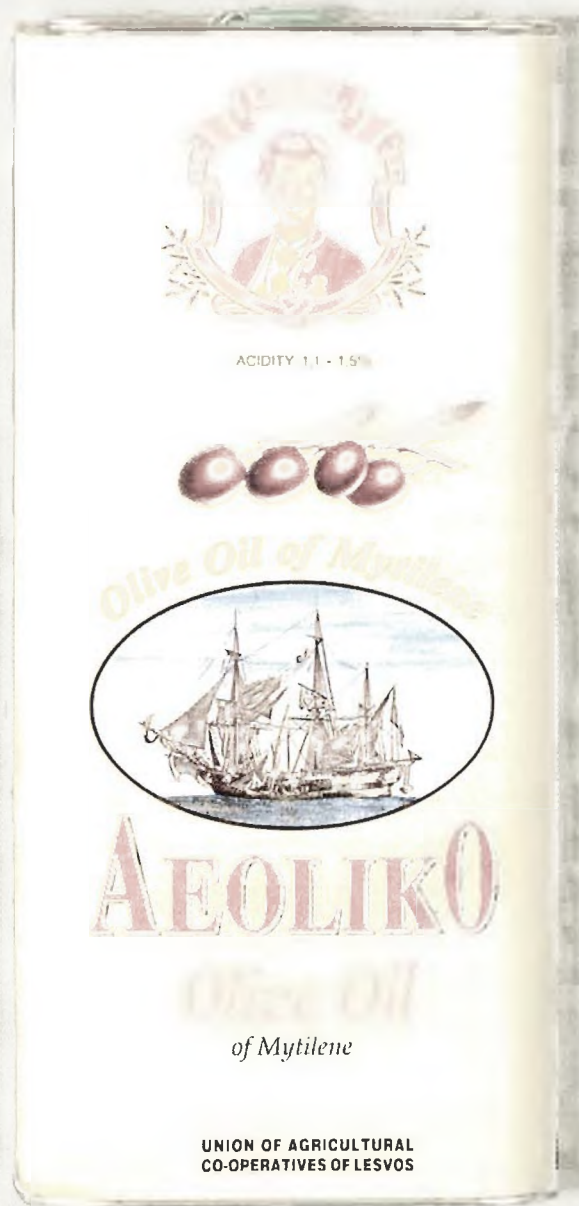
OLIVE POMACE OIL

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ

with high

LESEL

LESEL

Mytilini

Ein riesiger Platanenblatt in der Mitte der Aegaeis.

Gruen mit blau umarmt.

THEOPHILOS

Ein besonderes olivenöl, mit dem Namendes Volksmalers aus Mytilini, der eine sule der neugriechischen kunst gegründet hat.

Das hervorragende Olivenoel Theophilos der helle Saft der Oliven gesammelt von elf Millionen Olivenbaeumen ist ein goettliches Geschenk fuer die griechische Natur.

Das wertvollste das es fuer die Gesundheit und die moderne Ernaehrung geben kann.

The unique soil and climate conditions of Mytilini,
the millions of olive trees,
the love, the knowledge and the special care of olive oil producers
of the Union of the Agricultural Cooperatives of Lesvos,
the tradition of the island,
the modern and up-to-date technology in the manufacturing
facilities at the Union of Agricultural Cooperatives of Lesvos
quarantees the olive oil of Mytilini

NISSIOPI

The olive oil, with its aroma and taste, musters all the things
which make the olive oil of
Mytilini famous worldwide.

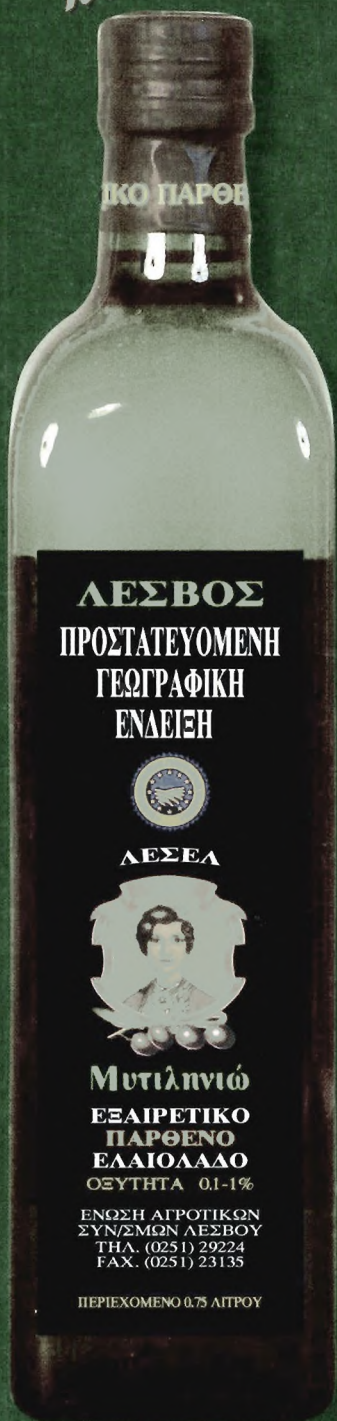

LESEL

THEOFILOS

Ένα νέο προϊόν ποιότητας

ΠΡΟΪΟΝ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΕΝΔΕΙΞΗΣ
Π.Γ.Ε "ΛΕΣΒΟΣ"

Έξαιρετικό
παρθένο
ελαιόλαδο
"Μυτιληνιώ"

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ
ΣΥΝ/ΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ
ΤΗΛ. (0251) 29224
FAX. (0251) 23135

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ 0.75 ΛΙΤΡΟΥ

ΑΠΟ ΤΗΝ
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ
Πιστοποιημένη με ISO 9002

Το «ΜΥΤΙΛΗΝΙΩ» είναι ένα αγνό εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο που έχει χαρακτηριστεί από την ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ σαν «ΠΡΟΙΟΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΔΕΙΞΗΣ» (Π.Γ.Ε.) ΛΕΣΒΟΣ.

Πρόκειται για ένα εξαιρετικής ποιότητας ελαιόλαδο που παράγεται από τις διακεκριμένες ποικιλίες ελιάς “Κολοβή” και “Αδραμυτιανή” που καλλιεργούνται μόνο στο νησί της ΛΕΣΒΟΥ.

Και οι δύο ποικιλίες αυτές καλλιεργούνται στη ΛΕΣΒΟ για πάνω από 4000 χρόνια. Οι βασικές τεχνικές καλλιέργειας των ποικιλιών αυτών περιλαμβάνουν προσεκτικό κλάδεμα των δέντρων, όργωμα του γύρω εδάφους και καταπολέμηση του δάκου με δολωματικούς ψεκασμούς.

Η συλλογή του ελαιοκάρπου γίνεται με «χειρομάζωμα» με παράλληλη χρήση «ελαιδυχτών». Η μεταφορά του ελαιοκάρπου από το χωράφι στο ελαιοτριβείο γίνεται αποκλειστικά σε σάκους μικρού μεγέθους φτιαγμένους από φυτικά υλικά και αμέσως μετά τη συγκομιδή χωρίς να μεσολαβεί χρόνος για αποθήκευση.

Η εργασία της έκθλιψης του ελαιοκάρπου συντελείται σε συγκεκριμένα ελαιοτριβεία του νησιού σε θερμοκρασία όχι μεγαλύτερη των 32 βαθμών Κελσίου και το ελαιόλαδο που παράγεται αποθηκεύεται σε ανοξείδωτους αποθηκευτικούς χώρους ειδικά ελεγχόμενους.

Τα ελαιοτριβεία αυτά έχουν ειδική έγκριση παραγωγής ελαιολάδου Π.Γ.Ε. ΛΕΣΒΟΣ

και είναι τα μόνα στα οποία μπορεί να ολοκληρωθεί η παραγωγή του συγκεκριμένου ελαιολάδου λόγω του εξοπλισμού που διαθέτουν και της εφαρμογής συγκεκριμένων κανόνων που προβλέπει το Προεδρικό Διάταγμα 61/1993.

Στη συνέχεια το ελαιόλαδο της έκθλιψης υποβάλλεται σε φυσικοχημική ανάλυση και οργανοληπτική διαδικασία σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Γεωργίας. Ακολουθεί η αποθήκευση του ελαιολάδου σε στεγασμένους και ανοξειδωτους δεξαμενικούς χώρους.

Η καλλιέργεια της ελιάς με περισσή φροντίδα, η προσεκτική συγκομιδή του ελαϊοκάρπου και η παραγωγή καλής ποιότητας ελαιολάδου υπήρξε ανέκαθεν η κύρια απασχόληση των κατοίκων της Λέσβου και η βασική πηγή διαβίωσής τους.

Σήμερα το νησί της ΛΕΣΒΟΥ είναι κατάσπαρτο με έντεκα περίπου εκατομμύρια ελαιόδενδρα. Η παρουσία των ελαιοδένδρων εμφανίζεται όχι μόνο στα πεδινά αλλά και στα ορεινά και κατοράχαλα γεωγραφικά σημεία του νησιού. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με τις ιδανικές εδαφοκλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στη ΛΕΣΒΟ, τις βροχοπτώσεις και τη μεγάλη ηλιοφάνεια, το αγάλιασμα του ελαιώνα από τη θάλασσα αποτελούν το μυστικό της παραγωγής ελαιολάδου με τόσο πλούσια και υγιεινά συστατικά, υπέροχη γεύση, αξεπέραστο άρωμα και μοναδικό χρυσοκίτρινο χρώμα.

Τα στοιχεία αυτά δεν ήταν δυνατόν να μην αξιολογηθούν με το μέγιστο βάθμο τιμής και ποιοτικής διάκρισης που αποδίδει η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ στα γεωργικά προϊόντα.

ΠΡΟΪΟΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΕΝΔΕΙΞΗΣ
Π.Γ.Ε. "ΛΕΣΒΟΣ"

Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο «ΜΥΤΙΛΗΝΙΩ»

Ένα διαχρονικό προϊόν ποιότητας σύμφωνα με τα πρότυπα
της ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.

Από τα λίγα που παράγονται διεθνώς
με τόσα πολλά υγιεινά συστατικά.

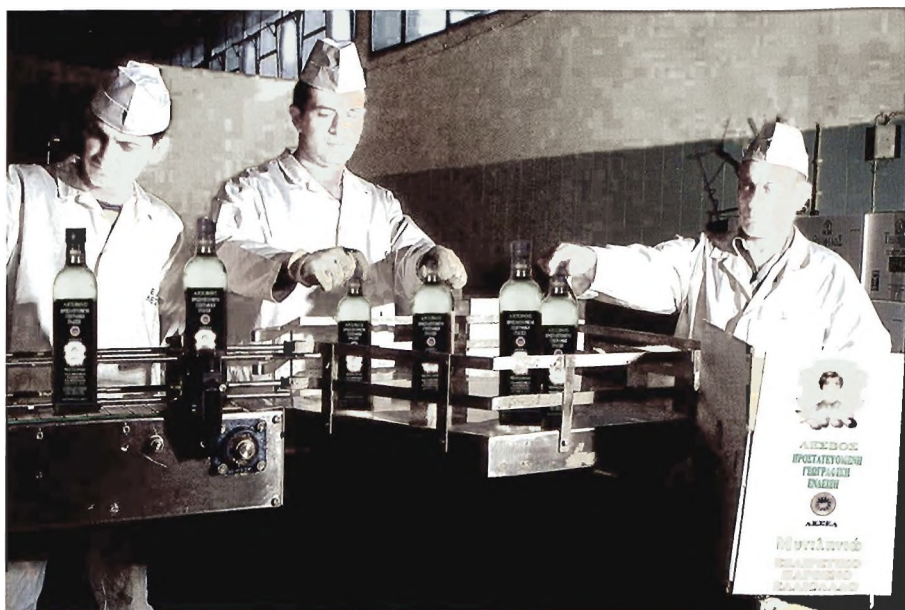
ΑΓΝΟ ελληνικό προϊόν, ΔΩΡΟ της λεσβιακής φύσης,
απαραίτητο συστατικό της ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ.

Τα μενού που περιλαμβάνουν εξαιρετικό παρθένο
ελαιόλαδο Π.Γ.Ε. ΛΕΣΒΟΣ με την επωνυμία
«ΜΥΤΙΛΗΝΙΩ» βοηθούν στη καταπολέμηση της
χοληστερίνης, δίνουν υγεία στον οργανισμό
και συντελούν στη μακροζωία.

ΣΗΜΑ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ
ΑΛΚΑΙΟΥ 21, 811 00 ΜΥΤΙΛΗΝΗ
ΤΗΛ: 0251 - 28636, 29224, 28559 • FAX: 0251 - 23135

Ετσι λοιπόν η **ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ** προσφέρει στους καταναλωτές το **εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο Π.Γ.Ε. "ΛΕΣΒΟΣ"** με την επωνυμία «**ΜΥΤΙΛΗΝΙΩ**».

Είναι ένα προϊόν που βοηθάει εγγυημένα στην υγιεινή διατροφή και προσφέρει εξαιρετική απόλαυση σ' όσους το δοκιμάσουν.

Το **εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο Π.Γ.Ε. "ΛΕΣΒΟΣ"** με την επωνυμία «**ΜΥΤΙΛΗΝΙΩ**» λόγω των ιδανικών οργανοληπτικών του χαρακτηριστικών και της ιδιομορφίας του χρώματος και του αρώματός του διαφέρει σημαντικά από τα άλλα ελαιόλαδα.

Τα χαρακτηριστικά του θεωρούνται απαραίτητα στην υγιεινή διατροφή και συμβάλλουν στην ολοκλήρωση αυτού που αποκαλούμε **μεσογειακή διατροφή**. Ο φυσικός χυμός του ελαιολάδου με την ιδανική χημική του σύσταση χάρισε για αιώνες την υγεία και την μακροζωία στους λαούς της Μεσογείου που τον χρησιμοποιούν σαν βασικό συστατικό

ΛΕΣΒΟΣ. Το νησί με τους κόλπους των ελαιώνων!!

της καθημερινής τους διατροφής. Με τον τρόπο αυτό διαφυλάσσεται η καλή υγεία του ανθρώπινου οργανισμού και επιτυγχάνεται η προστασία του από την χοληστερίνη και άλλα βλαπτικά συστατικά για το ανθρώπινο σώμα.

Η ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ παράγει σύμφωνα με συγκεκριμένες διαδικασίες (προδιαγραφές συστήματος διασφάλισης ποιότητας ISO 9002) με ιδιαίτερη φροντίδα και εξαιρετικό μεράκι το ελαιόλαδο προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης Π.Γ.Ε. "ΛΕΣΒΟΣ" με την επωνυμία «ΜΥΤΙΛΗΝΙΩ» και εγγυόται τη γνησιότητα και την ποιότητα κάθε παρτίδας του προϊόντος με τα στοιχεία αυτά. Το ελαιόλαδο των παραγωγών της Μυτιλήνης διατηρείται και συσκευάζεται στις σύγχρονες εγκαταστάσεις τυποποίησης της Ε.Α.Σ. Λέσβου με όλους τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας που απαιτούνται από τις προδιαγραφές HACCP (σύστημα ανάλυσης κρίσιμων σημείων ελέγχου).

Έτσι ο κάθε καταναλωτής μπορεί να απολαύσει με σιγουριά το μοναδικό εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο Π.Γ.Ε. "ΛΕΣΒΟΣ" με την επωνυμία «ΜΥΤΙΛΗΝΙΩ». Ένα διαχρονικό προϊόν ποιότητας...

Olive, a fruit select from Gods

*I*n Greece, the history of olive oil is as old as the myths of the Olympian Gods.

*T*hanks to the olive tree, the Athenians named their city after the Goddess Athina. With a branch of the wild olive tree, the Greeks crowned the champions of the Olympic Games.

*H*omer sang praises of the olive tree in his epic poems.

*F*or over 4.000 years, the olive tree is the beloved tree of the Greeks and especially of the people of the island of Lesvos.

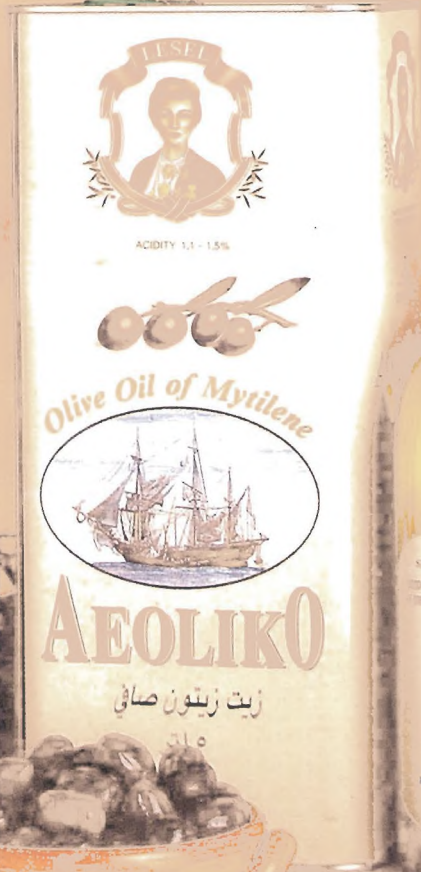
*S*apfo's island with its vast olive tree groves and unique climatic and soil conditions has the privilege to produce the best olive oil in the world.

*I*ncomparable in taste, aroma and nutritional properties, the olive oil of Mytilini is real gift of the Greek nature.

*T*his famous olive oil is guaranteed by the olive oil producers themselves along with the signature of the Union of Agricultural Cooperatives of Lesvos.

Olive, a fruit select from Gods

*N*ame und Tradition.

Das Aeoliko ist purer Olivenoel, von einer hervorragender Qualitaet, mit all diesen wesentlichen Eigenschaften, die das Olivenoel aus der Insel Lesbos in der ersten Klasse erheben. Einmaliges Aroma, unvergleichlicher Geschmack und natuerlich nicht zu vergessen die Nahrungsqualitaet. Wird von Olivenoelproduzenten der Insel Lesbos produziert.

Τώρα, το γνήσιο
ποιοτικό, Μυτιλήνιο
με ΝΕΑ ονόματα

στη Μυτιλήνη το καλό λάδι είναι παράδοση.

Εδώ και χιλιάδες χρόνια ο χυμός της ελιάς, από τα έντεκα εκατομμύρια λιόδεντρα του νησιού, είναι ίσως το πολυτιμότερο δώρο της ελληνικής φύσης. Αυτό το μοναδικό ελαιόλαδο σας προσφέρει τώρα η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Μυτιλήνης με τρία ονόματα: **ΘΕΟΦΙΛΟΣ, ΝΗΣΙΩΠΗ, ΑΙΟΛΙΚΟ!**

Όπου δείτε το σήμα της ΔΕΣΕΛ μπορείτε να είστε σίγουροι ότι το λάδι που αγοράζετε έχει όλα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που κάνουν το ελαιόλαδο της Μυτιλήνης να ξεχωρίζει: Ασύγκριτη γύση, υπέροχο άρωμα και αξεπέραστες θρεπτικές ιδιότητες.

Το λάδι που υπογράφει η ΔΕΣΕΛ είναι το λάδι των ίδιων των ελαιοπαγωγών του νησιού. Ανακαλύψτε το και ζητήστε το!

κόρημο σε σας, αγνό
νιό ελαιόλαδο της ΛΕΣΣΕΛ
και ΝΕΕΣ συσκευασίες

Εγγύηση στην παράδοση

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΕΣΒΟΥ

ΛΑΚΑΙΟΥ 21, ΜΥΤΙΑΗΝΗ - ΛΕΣΒΟΣ

ΤΗΛ.: (0251) 28636 - 29224, FAX: 23135

Εδώ και χιλιάδες
χρόνια το μόνο
που αλλάζει είναι
η συσκευασία